

مجموعه مقالات

سمینار کشوری ابعاد رفتاری و اجتماعی سلامت

و

هشتمین سمینار کشوری دانش و تندرستی (دانشجویی)

آذرماه ۸۷

تاریخ چاپ: آذر ماه ۸۷

انتشارات: نشر آفرنگ

صفحه آرای و تدوین: معصومه میری

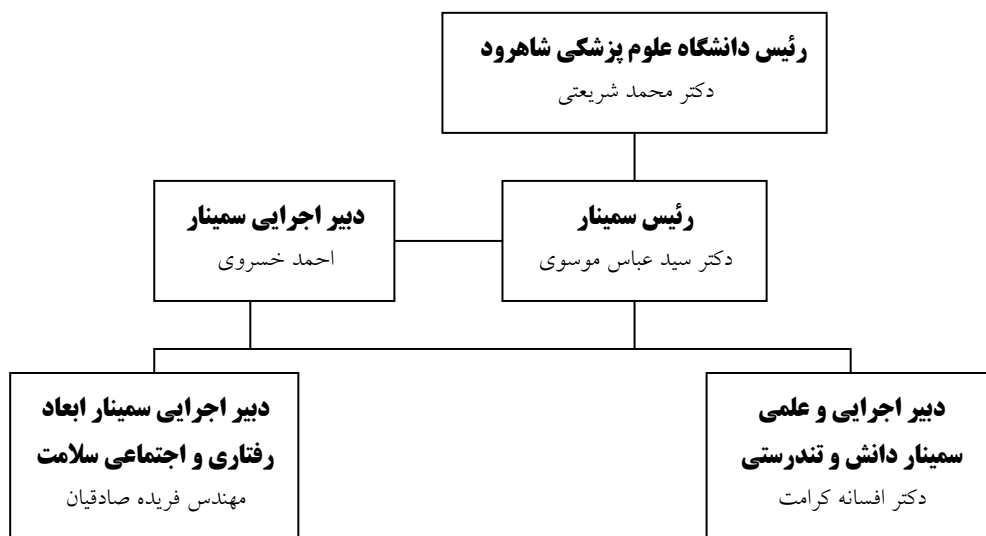
مسئولیت علمی مقالات به عهده نویسندگان است.

با همکاری:

- ۱- معاونت آموزشی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود
- ۲- مرکز تحقیقات علوم رفتاری و اجتماعی در سلامت
- ۳- کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

صبح دانشگاه

مسئول تدارکات سمینار: سیدجواد میری

اعضای کمیته اجرایی سمینار ابعاد رفتاری و اجتماعی سلامت

حمید کلایانمقدم	عباسعلی مختاری
مسعود رحیمی	فریده صادقیان
محبوبه پورحیدری	گیتی آتشسخن
مرجان قنبریان	علیرضا عسگری
معظم شریف	محمد رضا دباغان
سیدجواد میری	خلیل نوروژی
سید عبدالله تقوی	حسن گرزین
نورعلی جعفری	وحید اصغری
فاطمه سلطانی	معصومه میری
فاطمه رمیار	فاطمه السادات هژبر
محمد رضا علیپوری	میترا طاهری
حمید دهقان	پروین نظری
مریم یوسفی	اسماعیل عاشوریانمقدم

اعضای کمیته علمی سمینار

دکتر محمد شریعتی	دکتر حسن کوهیان
دکتر سیدعباس موسوی	مسعود رحیمی
دکتر محمد اسماعیل عجمی	دکتر ابوالفضل باباخانی
دکتر علیمحمد نظری	دکتر محسن اعرابی
دکتر محمدرضا سرگلزایی	دکتر محمد امیری
دکتر جواد نوریان	دکتر مجید نوریان
دکتر خدیجه میرزایی نجمآبادی	دکتر محمدحسن امامیان
دکتر افسانه کرامت	دکتر حمید واحدی
دکتر رضا چمن	حمید کلایانمقدم
مریم عباسیان	مهرداد کلاتهجار
مهدی میرزایی	مهری دلوریانزاده
ربابه زروجحسینی	مهندس مرجان قنبریان
نزهتالسادات تقوی	مهندس فریده صادقیان
علی دادگری	حسین باقری
حسین ابراهیمی	مهندس علی اکبر رودباری
ناهید بلبلحقیقی	دکتر شاهرخ آفایان
دکتر محمد رضا رحیمی مقدم	محبوبه پور حیدری
آذر سوزنی	گیتی آتشسخن
اعظم احمدیزاده	امیر کسائیان
مهندس سعید ناظمی	دکتر مهدی پورمغانی
محمدرضا خطیبیشریفیه	مهندس اللهبخش جاوید
محمد یحیایی	بهروز خندانندل
عیسی نصیری	عباسعلی مختاری
مهشید غلامیطامسری	زهره دلگشا
حمید صادقیمقدم	دکتر مهدی گودرزوند
مرضیه خدابخشیان	احمد خسروی
دکتر معصومه رحیمپور	هادی حبیبی
کتایون وکیلان	سپیده حاجیان
علیرضا عسگری	اکرمالسادات منتظری

اعضای هسته مرکزی کمیته تحقیقات دانشجویی

کتول محمد هاشمی	کبری ابوطالبی
مسعود عمروان	علی سعیدی
فرهاد شهرابی	آتنا ملکی
لیلا ناصری	سامان محمد ابراهیم
محمد امین باباغیبی	ندا اشرفی
ادریس کچالانو	زهره عجم
علی اصغر رضایی	

اعضای کمیته اجرایی هشتمین سمینار دانشجویی دانش و تندرستی

مریم فیضپور	مهرزاد امیری
اشرف زاهدی	امین منتظری
ریحانه عرب	میلاد جمشیدی
زینب کریمی	مجید فلاحی
سعیده مظفری	حامد حسنزاده
صدیقه کاویانپور	حمید مومنی
اعظم یعقوبزاده	حسین حیدری
عالمه قاجار	وحید آقاجانی
نرگس رضایی	محمد علیزاده
سهیلا رنجبر	مسعود پناهی
الهام احدیزاده	مسلم شهبازی
سعیده بانی	علی صادقی
نعمت الله امیری	

پیام رئیس دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

بسم الله الرحمن الرحيم

نه تنها دانش سلامتی میتواند منجر به اصلاح و نگرش و احتمالاً اصلاح رفتار گردد. بلکه طبق تحقیقات بهعمل آمده صرف وجود دانش حتی سواد معمول یکی از مهمترین عوامل اجتماعی تعیینکننده سلامتی میباشد.

تحقیقات، مولد مقالات علمی و مقالات علمی خشت زیر بنای علوم بشری میباشد و تحقیقات در زمینه سلامت میتواند منجر به بهبود خدمات سلامتی شده و در نهایت باعث بهبود کیفیت زندگی گردد، اما آیا واقعاً تمام تحقیقات علمی ما منجر به بهبود کیفیت زندگی مردم میشود. متأسفانه حرکت سریع به طرف تکنولوژی و توجه بیش از حد به بیماریها باعث کاهش توجه به سلامتی و توجه به بیمار شده است. انتظار می رود بار دیگر با نگاهی جامعنگر توجه خود را معطوف به سلامت و کیفیت زندگی نماییم.

دکتر محمد شریعتی

سرپرست دانشگاه

هوالخلاق

سپاس خدای را که انسان را جستجوگر آفرید. این خصیصه انسانی باعث گسترش دانشهای فراوان گردید و این دانشها سئوالات جدیدی ایجاد نمود و جستجوگری بیشتر و بیشتر طلب نمود. این چرخه همچنان ادامه دارد و ما هم در تلاشیم که مشارکتی هر چند کوچک در این میان داشته باشیم. بسیار خوشحالم که سیر تکاملی سمینار دانش و تندرستی با تلاش دوستان و همکاران عزیزم ادامه یافته است و برای اولین بار این سمینار در دو بخش دانشجویی و غیر دانشجویی برگزار میگردد. هدف ما از افزودن بخش غیر دانشجویی به سمینار افزودن امکان حضور اساتید بهصورت مستقیم و در نتیجه بار آموزشی سمینار پژوهشی می باشد که خوشبختانه با اقبال غیرقابل انتظار مواجه گردید. امیدوارم در سالی که سال نوآوری و شکوفایی نامیده شده است و بزرگترین جایگاه تحقق آن پژوهش است بتوانیم گامی نوین در این زمینه برداریم. در پایان از ریاست محترم دانشگاه به جهت عنایات و یژهایش به پژوهش و خصوصاً این سمینار و از کلیه سروران و عزیزانی که با زحمات شبانه روزی خود امکان برگزاری چنین سمیناری را فراهم نمودند و کلیه محققینی که مطالب خود را در این مکان عرضه داشتند تشکر و قدردانی نموده و آرزوی توفیق بیش از پیش برای آنها دارم.

دکتر سید عباس موسوی

رئیس سمینار

و معاون آموزشی، پژوهشی

پیام دبیر سمینار

منت خدای را که به ما توفیق عنایت فرمود تا با تلاش و کوشش همکاران اولین سمینار کشوری «ابعاد رفتاری اجتماعی سلامت» و «هشتمین سمینار دانش و تندرستی» را برگزار نماییم و میزبان اساتید، همکاران و دانشجویان عزیزمان از سراسر کشور باشیم. لازم میبینم از استقبال گسترده و حضور پر شور شما اساتید گرانقدر و دانشجویان عزیز سپاسگزاری کنم. مشارکت و حضور شما عزیزان در اولین سمینار کشوری ابعاد رفتاری و اجتماعی سلامت با بیش از ۱۱۳ مقاله علمی پژوهشی و تعداد ۲۰۰ مقاله علمی پژوهشی در بخش دانشجویی نشان از دستان پرتوان و اندیشههای جوشان برای پژوهش و کسب افتخار است.

امیدوارم با قضاوت عادلانه در انتخاب مقالات، گامی مؤثر در بهبود کیفی کنگره برداشته باشیم. برگزاری این سمینار بدون همراهی و همدلی مسئولین محترم دانشگاه، همکاران، اعضای محترم هیأت علمی دانشگاه و دانشجویان عزیز میسر نبود. بهاینوسیله از عنایات ویژه ریاست محترم دانشگاه جناب آقای دکتر شریعتی، معاونت محترم آموزشی پژوهشی جناب آقای دکتر موسوی و همکاری صمیمانه مسئولان محترم گروهها، معاونت دانشجویی و فرهنگی، آموزش، امورعمومی و کلیه دوستانی که بهنحوی در برگزاری این سمینار زحماتی متحمل شدهاند بهویژه دبیر اجرایی سمینار سرکارخانم مهندس صادقان، سرپرست محترم کمیته تحقیقات دانشجویی سرکار خانم دکتر کرامت، اعضای کمیتههای علمی، اجرایی و دبیرخانه همایش، تشکر و قدردانی میگردد.

احمد خسروی

دبیر سمینار

فهرست مطالب

..... ۱۶	تعینی‌کننده‌های اجتماعی سلامت
..... ۱۷	رفتار و سلامت
..... ۱۸	سلامت و الگوهای رفتاری اعضای خانواده
..... ۱۹	گذار ایجدم‌ولوژی و تغییر سبک‌های همبستگی بیماری‌ها
..... ۲۰	نقش بیمار (Sickness Role)
..... ۲۱	مقایسه رابطه شیوه‌های مقابله با استرس و سلامت روانی در دانش‌آموزان دختر نوجوان عادی
..... ۲۲	رابطه هوش هیجانی با موفقیت و شکست تحصیلی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان سال تحصیلی ۱۳۸۵
..... ۲۳	نیازسنجی آموزشی در زمینه آگاهی‌های بهداشتی دانش‌آموزان
..... ۲۴	بررسی تأثیر حاملگی‌های پرخطر بر مرگومیر نوزادان در یک نمونه از جمعیت روستایی کشور
..... ۲۵	بررسی سبک زندگی مادران کودکان با اختلالات تکاملی
..... ۲۶	استفاده از نانوتکنولوژی در کاهش آلاینده‌های تهدیدکننده سلامت و محیط زیست، مطالعه موردی کاهش آلودگی رنگهای کاربردی در صنایع نساجی با استفاده از فراخند نانوفتوکاتالیز
..... ۲۷	مطالعه تطبیقی الگوهای برنامه ریزی عملیاتی در جهان به‌منظور طراحی الگوی مناسب برای سطح اول شبکه‌های بهداشتی درمانی ایران
..... ۲۸	مطالعه کیفی الگوهای ارتباطی پرستاران با سالمندان
..... ۲۹	تأثیر سن پدران و مادران (هنگام تولد فرزندان) بر عملکرد عاطفی - رفتاری و تحصیلی فرزندان
..... ۳۰	بررسی تأثیر حرکات ساده ورزشی و وضعیت صحیح انجام کارهای روزانه در پیشگیری از بروز کمر درد در دوران بارداری
..... ۳۱	دخترگاه و تجربیات مادران کودکان بستری به علت تشنج ناشی از تب
..... ۳۲	بررسی تأثیر زنجبیل (کپسول زینتوما) بر علائم همراه با قاعدگی دردناک اولیه
..... ۳۳	زنان درد و عوامل مرتبط در کارگران یکی از معادن نفتی جنوب سال ۸۶
..... ۳۴	بررسی کیفیت زندگی معلمان شاغل در مدارس راهنمایی دولتی منطقه سه کرج
..... ۳۵	بررسی تداوم استفاده از وسایل پیشگیری از بارداری و علل قطع آن در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر اراک شهر در سال ۱۳۸۰
..... ۳۶	برآورد امید زندگی در جمعیت روستایی استان کهگیلویه و بوی احمد - سال ۱۳۸۴
..... ۳۷	بررسی میزان اسیدهای چرب ترانس چند نمونه روغن مصرفی ایرانی توسط HPLC (High Liquid Chromatography)
..... ۳۸	Nutritional status evaluation and some influencing factors thereupon in some vulnerable groups in Shahrood city
..... ۳۹	بررسی شیوع و عوامل خطر دموگرافیک، شغلی و روانی شانه‌درد
..... ۴۰	تأثیر آموزش بر اساس مدل اعتقاد بهداشتی بر انجام آزمایش CBC جهت جستجو تالاسمی مینور در دختران مقاطع دوم و سوم هنرستان (۱۷-۱۶ سالگی) در حاشیه شرقی شهرستان اصفهان سال ۱۳۸۶
..... ۴۱	بررسی مقایسه‌های استرس شغلی پرستاران بخش‌های ویژه با سایر بخش‌های بیمارستان‌های شهر شاهرود و عوامل مؤثر بر آن
..... ۴۲	بررسی میزان آگاهی زنان بالای ۳۰ سال در مورد دیابت
..... ۴۳	
..... ۴۴	

بررسی تأثیر مهاجرت‌ها ی غیرقانونی بر شیوع بیماری‌های واگیردار در منطقه تحت پوشش مرکز بهداشت شماره یک

اصفهان در سال‌ها ی ۱۳۸۵-۱۳۸۶ ۴۵

بررسی آگاه‌ی و نگرش افراد مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل در مصرف نمک در سال ۸۷ ۴۶

بررسی وضعیت بهداشت دهان و دندان و راهکارهای پیشگیری از آن در دانش‌آموزان ابتدایی در سال‌ها ی ۸۴-۸۶ ۴۷

بررسی میزان آگاهی دانشجویان دانشگاه گیلان درباره تالاسمی ۴۸

بررسی وضعیت سلامت روان دختران دانش‌آموز با توجه به متغیرهای اجتماعی - اقتصادی و نوروپایولوژی ۴۹

بررسی شیوع افسردگی در پرسنل بخش زنان و زایمان بیمارستان آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تبریز ۵۰

اثرات متقابل مؤلفه‌های جو سازمانی بر یکدیگر در بیمارستان‌های آموزشی ۵۱

بررسی اثر ترکیب عصاره هیپروالکلی دو گیاه راعی و تاج خروس بر سطح برخی از ریسک فاکتورهای

ایجاد آترواسکلروز: در مقایسه با لوستاتین ۵۲

بررسی عوامل تعیین‌کننده ازدواج موفق دانشجویی ۵۳

سرور پروالانس عفونت هلیکوباکتریلوری در افراد بالای ۱۸ سال روستای علی آباد و منصورخانی کاکان شهرستان

بویراحمد ۵۴

تأثیر ماساژ رفلکس بر کاهش فشار خون افراد مبتلا به عارضه فشار خون بالا ۵۵

ارزیابی وضعیت تکریع ارباب رجوع در بیمارستان‌ها ی دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران ۵۶

بررسی مقایسه‌های اپیدمیولوژی سالک در شاهرود در سال‌ها ی ۸۵-۸۴ ۵۷

بررسی رفتارهای مرتبط با سبک زندگی دانشجویان دانشگاه‌های شهرگران در سال ۱۳۸۶ ۵۸

بررسی اپیدمیولوژی هپاتیت‌ها ی ویروسی (B, C) در بهاران بستری در بیمارستان فاطمیه سمنان ۵۹

بررسی شیوع لاغری، کم وزنی، اضافه وزن و چاقی در کودکان دبستانی شهرستان شاهرود ۶۰

بررسی عملکرد طرح سنجش سلامت جسمانی و آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود دبستان ۶۱

بررسی عوامل مرتبط با مشکلات شناختی در سالمندان ساکن خانه سالمندان شاهرود ۶۲

Mechanical Arm ۶۳

بررسی کیفیت شیمیایی آب‌ها ی زیرزمینی اطراف سد باطله کارخانه ذغالشویی شرکت ذغالسنگ البرز شرقی در سال

۱۳۸۶ ۶۴

بررسی علل، روش‌ها و پیامدهای از شیوع گرفتن کودکان زیر ۳ سال تحت پوشش مراکز بهداشتی درمانی شهری دامغان

در سال ۸۶ ۶۵

متاآنالیز خودکشی در ایران ۶۷

آیا کودکان مبتلا به بیماریهای صعب‌العلاج از سلامت روانی- اجتماعی مناسب برخوردارند؟ بررسی جامع وضعیت

روانشناختی - اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی در بیماران مبتلا به بیماریهای صعب‌العلاج ۶۸

بررسی شیوع سندرم روده تحریک‌پذیر در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران ۶۹

تا چه حدی زنان به علاج اولیه سرطان هشدار هستند؟ نتایج یک بررسی در بین بهاران مبتلا به سرطان پستان ۷۰

بررسی کیفیت زندگی بهاران مبتلا به سرطان مراجعه‌کننده به درمانگاه انکولوژی بیمارستان آموزشی درمانی کوثر

قزوین در پاییز ۱۳۸۶ ۷۱

بررسی الگوی غذایی دانش‌آموزان نوجوان (۱۲-۱۸) شهر سبزوار و مقایسه آن با هرم غذایی استاندارد در سال ۱۳۸۶

..... ۷۲

بررسی کیفیت خواب و ارتباط آن بر سلامت روان در پرستاران شیفت در گردش شاغل در بیمارستان‌های تامین

اجتماعی استان گلستان در سال ۱۳۸۷ ۷۳

صبح دانشگاه

Screening for Congenital Hypothyroidism (CH) in ۱۱۰۸۲۰ Neonates in Shiraz, Southern of Iran

.....۷۴.....
بررسی کفایت برنامه‌دردی بالینی رشته مامایی در دستگیری دانشجویان به اهداف یادگیری پای از دیگاه دانشجویان و

.....۷۵.....
اساسی

.....۷۶.....
بررسی کیفیت زندگی در دانشجویان مبتلا به سندرم پیش از قاعدگی در بندرعباس سال ۱۳۸۷

Comparison of Oral Nicardipine and Amlodipine for Controlling the Cardiovascular Responses to Tracheal Intubation: a Randomized, Double-Blind Study

.....۷۷.....
.....۷۸.....
بررسی کمیت و کیفیت کاغذ و پلاستیک موجود در پسماند شهری منطقه ۱ شهرداری تهران در سال ۱۳۸۵

.....۷۹.....
بررسی شیوع صدمات فیزیکی در اثر خشونت خانگی در زنان مراجعه‌کننده به بهارستان شهید محمدی بندرعباس در سال ۱۳۸۷

.....۸۰.....
بررسی رفتارهای پیشگیری‌کننده از استئوپروز و برخی عوامل مؤثر بر آن در سبک زندگی کارکنان بهداشت و درمان شهر سمنان

.....۸۱.....
بررسی شیوع جراحات ناشی از اجسام برنده و سرسوزن و آگاهی و عملکرد دانشجویان پرستاری و مامایی در رابطه این جراحات

Evaluation of Stigma in Patients with Psychotic and Non Psychotic Disorders

.....۸۲.....
.....۸۳.....
میزان بقا بعد از پیوند مغز استخوان در بیماران بزرگسال مبتلا به لوکمی حاد

.....۸۴.....
تأثیر و بررسی اثر لیپوزوم های حاوی آنتی بیوتیک سفنازیدیم علیه سویه استاندارد استافیلوکوکوس اورئوس

.....۸۵.....
بررسی کمی و کیفی زباله‌های بهارستان امام حسین (ع) شاهرود و اراغی الگوی بهینه در سال ۸۷

.....۸۶.....
بررسی سلامت عمومی و ارتباط آن با برخی مشخصات دموگرافیک در رانندگان اتوبوس شاغل در پایانه مسافری شهر گرگان در سال ۱۳۷۸

.....۸۷.....
.....۸۸.....
بررسی تأثیر پودر گیاه ریواس بر ریسک فاکتورهای قلبی در خرگوشهای هیپرلیپیدمیک

.....۸۹.....
تأثیر و تأمین C تکمیلی بر سطح قند و چربی بهاران دیلیدی نوع دو
.....۹۰.....
بررسی آگاهی و نگرش ارائه‌دهندگان خدمات تنظیم خانواده در زمینه روشهای پیشگیری از بارداری در شهرستان شاهرود ۱۳۸۷ :

.....۹۱.....
.....۹۲.....
بررسی شیوع آنمی در کودکان تحت سرپرستی شهرداریهای استان تهران سال ۱۳۸۷

.....۹۳.....
.....۹۴.....
بررسی الگوی مصرف مواد غذایی در دختران ورزشکار شرکت‌کننده در المپیک دانشگاههای علوم پزشکی کشور - تبریز

.....۹۵.....
.....۹۶.....
بررسی تأثیر دو روش آموزشی سخنرانی و پمفلت بر افزایش میزان آگاهی و نگرش دختران نوجوان در خصوص بهداشت بلوغ و قاعدگی

.....۹۷.....
.....۹۸.....
بررسی آگاهی و نگرش زنان مراجعه‌کننده به درمانگاههای بهداشتی درمانی شهرستان شاهرود در خصوص واکتومی

.....۹۹.....
.....۱۰۰.....
بررسی تأثیر استرس ناشی از امتحان بر پروفایل قند و لیپیدهای خون در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد در سال ۱۳۸۶

.....۱۰۱.....
.....۱۰۲.....
بررسی موتاسیونها ی شایع بر اگزونها ی شماره ۷ و ۸ از ژن p۵۳ به روش PCR-RFLP

.....۱۰۳.....
.....۱۰۴.....
بررسی میزان فراوانی ناهنجاریهای ساختمانی مادرزادی در نوزادان متولد شده در سالها ۸۶-۸۰ در شاهرود

.....۱۰۵.....
.....۱۰۶.....
ارزیابی عملکرد بهارستانها ی استان کهگیلویج و بوئاحمد با توجه به مدل بایون لاسو

.....۱۰۷.....
.....۱۰۸.....
تأثیر ترامادول بر تشنج حافظه در موشها ی سفید کوچک

.....۱۰۹.....
.....۱۱۰.....
تعیین عوامل مرتبط با وزن کم هنگام تولد در مناطق روستایی بندرعباس

- بررسی میزان آگاهی، نگرش و عملکرد تغذیه‌ای دانش‌آموزان مدارس راهنمایی دخترانه مدارس شهرستان شاهرود و برخی عوامل مؤثر بر آن در سال تحصیلی ۱۳۸۶-۱۳۸۵ ۱۱.۱
- بررسی میزان آگاهی، نگرش و عملکرد تغذیه‌ای دانش‌آموزان مدارس راهنمایی دخترانه مدارس شهرستان ملایر و برخی عوامل مؤثر بر آن در سال تحصیلی ۱۳۸۷ ۱۱.۲
- بررسی مقدار ذرات معلق و مه‌زان سر و صدا در آزمایشگاه‌های یک گروه آموزشی دانشگاهی ۱۱.۳
- باورهای مردم رباط کرج در باره سردی و گرمی غذا ۱۱.۴
- فراوانی علاج آسم در بالغین گرگان در سال ۸۷-۱۳۸۶ ۱۱.۵
- بررسی مدی‌ت پسماندها و آنالیز زباله‌های عفوی در مراکز درمانی هئ‌ت پزشکی در عملیات عمره ۸۶ ۱۱.۶
- بررسی ارتباط وزن هنگام تولد و قرارگیری سه ماه سوم بارداری در فصول مختلف سال در شهرستان شاهرود ۱۱.۷
- توانایی ترک کردن سیگار را ندارم: بررسی استعمال سیگار در م‌لن دانشجویان پسر ساکن خوابگاه‌های دانشگاه علوم پزشکی گرگان ۱۱.۸
- شروع افسردگی و ارتباط آن با نگرش و برخی متغیرهای جمعیت شناختی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی ارسوج ۱۳۸۶ ۱۱.۹
- طراحی نرم‌افزار مدی‌ت مواد زایع جامد (SWM) ۱۱.۱۰
- غربالگری هی‌پوتنسیون و هی‌پرتنسیون در کل نوزادان متولد شده رباط کرج در سال ۱۳۸۶ ۱۱.۱۱
- نظام ارتباطات و رابطه آن با تعارض سازماری در مجتمع آموزشی، پژوهشی و درمانی حضرت رسول اکرم (ص) تهران ۱۱.۱۲
- بررسی اپیدمیولوژیک سرطان م‌ثانه در شهرستانهای بابل و آمل ۸۱-۱۳۷۸ ۱۱.۱۳
- بررسی ارتباط سرولوژیک بین آلودگی هلیکوباکتری پیلوری با تهوع و استفراغ شدید دوران بارداری ۱۱.۱۴
- The relation of anemia of pregnant women with APGAR at 1st and 5th minute, Deziani teaching hospital in Gorgan, ۱۳۸۶** ۱۱.۱۵
- Sexuality during pregnancy and necessity of education about that** ۱۱.۱۶
- بررسی موارد سل ریوی پس از پیوند کلیه در مراکز پیوند کلیه بیمارستان شهید بهشتی بابل از سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴ ۱۱.۱۷
- مقایسه اثر رژیم فلودارابین و بوسولفان با رژیم سیکلوفسفامید و بوسولفان در بیماران با لوسمی میلونیک مزمن (CML) که پیوند آلوژنیک مغز استخوان شده‌اند ۱۱.۱۸
- مقایسه بروز اختلال تحمل گلوکز و دیابت حاملگی در افراد باردار مبتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک با زنان باردار غیر مبتلا به سندرم ۱۱.۱۹
- بررسی عوامل مؤثر بر اجرای مدی‌ت کیفیت فراگیر (TQM) از دیدگاه مدی‌ان دانشگاه علوم پزشکی شاهرود ۱۳۸۷: ۱۱.۲۰
- بررسی انجمن‌ولوژیک علاج بالک‌ی و رادی‌گرافی بهاران مسلول شهرستان بندرعباس ۱۱.۲۱
- بررسی کیفیت گزارش پرستاری مندرج در پرونده‌های بیمارستان امام حسین (ع) شاهرود در سال ۱۳۸۶ ۱۱.۲۲
- آرامش روحی با اقامه نماز: نگاهی به تجربیات دانشجویان علوم پزشکی ۱۱.۲۴
- ارزیابی اقتصادی نقلیه دولتی در واحدهای تابعه دانشکده علوم پزشکی شاهرود در مقایسه با بخش خصوصی ۱۳۸۳ ۱۱.۲۵
- The Birth Prevalence of Galactosemia in Fars Province, Southern Iran (۲۰۰۵- ۲۰۰۸)** ۱۱.۲۶
- درمانها ی خانگی رایج برای بهاری‌های قلبی در م‌لن مردم ترکمن ایر محمد قلی گنبدکاو ۱۱.۲۷
- بررسی علل مرگومیر ناشی از پنومونی در کودکان مبتلا در سالها ی ۸۵-۱۳۸۰ ۱۱.۲۸

- ۱۳۹ علل شایع کم وزنی در نوزادان شهر گرگان
- ۱۳۸ بررسی نحوه عملکرد مشاورین ازدواج در خصوص تنظیم خانواده در مراکز بهداشتی درمانی شهر سبزوار در سالهای ۸۵-۸۶
- ۱۳۷ ارزیابی بعضی از مشخصه‌های خوری و نوشیدنی‌های دانشجویان در دانشگاه علوم پزشکی گلستان در سال ۱۳۸۶-۸۷
- ۱۳۶ تعیین ویژگیهای اپیدمیولوژیک، grade و پیشرفت موضعی کانسر مثانه در اولین مراجعه در استان مازندران طی سالهای ۸۱-۸۴
- ۱۳۵ استفاده از درمانهای گیاهی در مقابله با دیس منوره در دانشآموزان دختر دبیرستانی
- ۱۳۴ همراهی معکوس بین سطح پرتوهای گامای محلی و فراوانی کانسر در منطقه بابل در شمال ایران
- ۱۳۳ بررسی همخوانی نتایج تفسیر کلیشه پانورامیک و معاینات بالینی در شکستگیهای فک پایین
- ۱۳۲ الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی باسیل‌های گرم منفی جدا شده از کشت ترشحات تنفسی بیماران بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان یحیی‌نژاد
- ۱۳۱ بررسی روشهای کنترل تری‌هالومتانها (THMs) و هالو استیک اسیدها (HAAs) در آب آشامیدنی
- ۱۳۰ بررسی سطح سلامت و کیفیت زندگی آموزگاران مدارس ابتدایی شهر اصفهان در سال ۱۳۸۵
- ۱۲۹ بررسی شرایط دما و رطوبت در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شاهرود - پاییز ۸۷
- ۱۲۸ بررسی میزان آگاهی و عملکرد زنان مراجعه‌کننده به مرکز تحقیقات سرطان پستان بیمارستان خاتم الانبیا شاهرود
- ۱۲۷ در زمینه پیشگیری از سرطان پستان سال ۱۳۸۶
- ۱۲۶ انجمن مجازی آموزش پزشکی
- ۱۲۵ بررسی میزان رفتارهای بهداشتی دانشآموزان پسر مناطق شمال شهر بروجرد در سال ۸۷

سمینار کشوری ابعاد رفتاری و اجتماعی سلامت

اسطوخودوس

تعیینکننده‌های اجتماعی سلامت

دکتر محمد شریعتی^۱

۱- عضو هیأت علمی - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

برخورداری از یک زندگی سالم و مولد و با کیفیت توأم با طول عمر قابل قبول و عاری از بیماری و ناتوانی، حقی است همگانی و پیش شرط تحقق توسعه پایدار میباشد و فراهمسازی امکانات و تسهیلات مناسب برای تأمین سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی انسان در کلیه مراحل زندگی از حقوق طبیعی و نیازهای اساسی او به شمار میرود که در مکتب اسلام و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز مورد تأکید قرار گرفته است. اما برای دستیابی به این حقوق اساسی و دستیابی به عدالت در سلامت در جوامع مختلف موانع جدی وجود دارد که مهمترین آنها چیزی جز عوامل اجتماعی تعیینکننده سلامت نیست.

تأثیر وضعیت اقتصادی- اجتماعی بر سلامت مردم از دیرباز شناخته شده بوده است بهطوریکه شواهد تاریخی نشان میدهد که بهبود اساسی در وضعیت سلامت جوامع پس از کشف روشهای تشخیصی و درمانی جدید رخ نداده بلکه بهبود درآمد سرانه، ارتقاء سطح آموزش، بهبود تغذیه و... منجر به ارتقاء سلامت شده است. نکته مهمتر آنکه عوارض ناشی از عملکرد نادرست نظام سلامت هم، بیشتر متوجه فقرا است، این درحالی است که نظام سلامت نه تنها مسئول ارتقای سلامت مردم است بلکه باید آنها را در برابر هزینه های مالی بیماری محافظت نماید (با کاهش out of pocket)، چرا که در غیر اینصورت فقرا بیمار و در اثر بیماری و هزینههای کمرشکن آن فقیرتر خواهند شد و این سیکل معیوب تا نابودی کامل سلامت خود و خانواده آنان پیش خواهد رفت. یکی از سیاستهای راهبردی نظام سلامت کاهش مرگومیر اضافی جوامع فقیر میباشد. متأسفانه بیشترین بار بیماریها و نابرابریهای سلامت در دنیا از عوامل اجتماعی تعیینکننده سلامت ناشی میشود. همانطور که علل بیش از ۵۰ درصد بار بیماریها و تعیینکنندههای سلامتی در روش و سبک زندگی مردم نهفته است، بسیاری از مشکلات شایع سلامت از بخشهایی از جامعه ناشی میشود که ارتباط مستقیم با بخش بهداشت و سلامت ندارد. بدین ترتیب بهراحتی میتوان نتیجه گرفت که برای دستیابی به عدالت در سلامت تلاش همه جانبه بخش بهداشت به همراه کلیه بخشهای یک حکومت با مشارکت بین بخشی و برخورد اثر بخش با عوامل خطر عمده و قرار دادن سلامت در کانون برنامههای توسعه به همراه ارتقای عملکرد نظام سلامت (تقریباً همه کشورها نارساییهای جدی در عملکرد نظام سلامت در یک یا چند کارکرد دارند) مورد نیاز میباشد.

رفتار و سلامت

دکتر سید عباس موسوی^۱

۱- عضو هیأت علمی-دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

دانش پزشکی در طول تاریخ مراحل متعددی را پشت سر نهاده است. تئوریهای مختلفی در زمینه ایجاد بیماریها و نیز حفظ سلامتی در ادوار مختلف وجود داشته است. بهتدریج با پیشرفت در زمینههای فوق الذکر دیدگاه سلامتنگر به جای دیدگاه بیمار محوری نشست. امروزه پزشکی مسئول هماهنگکننده سلامتی فرد در جامعه میباشد و در این میان به مثلث زیستی- روانی و اجتماعی با توجه به نقش آنها در حفظ سلامتی و یا ایجاد اختلالات توجه ویژه دارد. در این مختصر تمرکز بر زاویه روان و تأثیر و تأثرات متقابل آن با سایر زوایا (که بهنجوی ناگسستگی بر هم تأثیر میگذارند) میباشد. واژه psychosomatic که از حدود سال ۱۸۰۰ در روانپزشکی مطرح گردید و بر نقش روانشناختی در برخی اختلالات جسمی اشاره داشت. اکنون به قدری عام گردیده که این عقیده که تمام اختلالات به نوعی روان-تنی میباشند کاملاً مورد پذیرش میباشد. اینکه روان چگونه بر جسم تأثیر میگذارد و یا رفتارها چگونه در سلامت اجتماعی تأثیر نهاده و با بهداشت روان چگونه میتوان سطح سلامت اجتماعی را ارتقاء بخشید از موضوعات اساسی در این حوزه میباشد. استرس بهعنوان مفهومی قابل تأمل بر عصر حاضر و تأثیرات فراوان آن به سلامتی و نقش آن در ایجاد انواع اختلالات از جایگاه ویژه‌ای در این موضوع برخوردار است. تأثیراتی که بر انواع اختلالات قلبی- اختلالات غدد درونریز، مشکلات پوستی سیستم ایمنی و ... و چگونگی کنترل آن در مورد بحث میباشد. همچنین مهارتهای زندگی و پرداختن به آن بهعنوان بسترهای که میتواند بر سلامت جسمی و اجتماعی و روانی تأثیرگذار باشد در همین قالب قابل بحث میباشد.

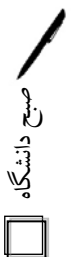

سخنرانی ویژه

سلامت و الگوهای رفتاری اعضای خانواده

سخنران: دکتر علیمحمد نظری

دکتری مشاوره خانواده - دانشگاه تربیت معلم تهران

گذار اپیدمیولوژیک و تغییر سیمای همهگیری بیماریها

دکتر رضا چمن^۱

۱- متخصص اپیدمیولوژی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

در مقطع کنونی با توسعه تکنولوژی، افزایش شهرنشینی، کنترل نسبی بیماریهای عفونی، کاهش مرگومیر کودکان، تغییر ساختار سنی جمعیت و افزایش امید زندگی و با تأثیرپذیری از تحولات جهانی شاهد تغییرات گستردهای در سبک زندگی و به تبع آن سیمای علل بیماری و مرگومیر مردم کشورمان هستیم. اینک ما در مقطعگذار اپیدمیولوژیک بسر میریم و با بار سهگانه بیماریهای غیرواگیر، آسیبهای روانی- اجتماعی و بیماریهای واگیر (بالاخص بیماریهای بازپدید و نوپدید) مواجهیم. شایعترین علل مرگ بیماریهای قلبی- عروقی، سوانح و حوادث و سرطان و تومورهاست و از طرفی بیماریهای نوپدید و بازپدید عفونی (ایدز، سل، هپاتیت ویروسی و...) را باید جدی گرفت و همچنین آسیبهای روانی - اجتماعی همچون اعتیاد، افسردگی و خودکشی بخش قابل توجهی از بار بیماریها را بخود اختصاص دادهاند. پیشگیری و کنترل عوامل خطری همچون کم تحرکی، عادات نامناسب غذایی، اعتیاد، استعمال دخانیات، آلودگی محیط زیست و عدم رعایت اصول ایمنی ترافیک توجه بیش از پیش را میطلبند. برنامههای غربالگری بیماریهای مزمن و مشاوره بیماریهای روانی اکنون از اولویت برخوردارند و ارتقای کیفیت زندگی همزمان با افزایش امید زندگی از مهمترین دغدغههای متولیان سلامت جامعه است. در این شرایط که غالب بیماریهای مهم و عوامل جدی تهدیدکننده سلامت، چند وجهی بوده و ریشههای متناوب و پیچیده‌ای دارند بنابراین کنترل آنها مشارکت فعالانه بخشهای مختلف توسعه را میطلبد و بهطور مسلم بایستی با شتاب هرچه بیشتر جهتگیری علمی- آموزشی ما در دانشگاهها و همچنین در سطوح مختلف اجرایی متناسب با این تحولات و اولویتها شکل گیرد.

نقش بیمار (Sickness Role)

دکتر محمدرضا سرگلزایی^۱

۱- متخصص روانپزشکی

مدل زیستی- روانی- اجتماعی (bio-psycho-social) بر آن است که به پزشکان بیاموزد در کنار مواجهه باجنبه زیستی (بیولوژیک) بیماری به ابعاد روانی- اجتماعی بیماری و نحوه تعامل بیمار با آن نیز توجه داشته باشند. نگرش بیمار نسبت به بیماری (attitude) بر رفتار بیماری (illness behavior) تأثیر مستقیم دارد. بیماری که بیماری را مجازات الهی نمیداند نسبت به بیماری که بیماری را امتحان الهی میداند رفتار متفاوتی خواهد داشت. بیماری که نگرشهای "خود محکومسازی" دارد در هنگام یک بیماری سخت یا مزمن شروع به سرزنش خود میکند و بیشتر احتمال دارد که علاوه بر بیماری جسمی، دچار افسردگی نیز بشود در مقابل بیماری که معمولاً دیگران را مقصر میداند در هنگام بیماری سخت یا مزمن، پر توقع و بد اخلاق و بهانهگیر میشود و حق خود میداند که انتقام خود را از دیگران بگیرد! کسانی که معمولاً نسبت به کانونهای قدرت زندگیشان خشم و نفرت داشته باشند، در هنگام بیماری با کادر درمانی لجبازی میکنند و آنها را به سهلانگاری، پولپرستی، بیتوجهی و کم تجربگی متهم میکنند درحالیکه کسانی که در زندگی الگوی اطاعت و تسلیم داشتهاند به سهولت توصیههای پزشکی را میپذیرند و اطاعت میکنند. این چند مثال نشان میدهد که ارتباط بیمار با سیستم درمانی و واکنش او به بیماری چقدر میتواند در روند بیماری و پیش آگهی (prognosis) نقش داشته باشد. عدم توجه به جنبههای روانی- اجتماعی بیماری باعث اتلاف قابل توجه وقت، انرژی و پول میگردد. به این دلیل پیشنهاد میگردد:

- ۱- اطلاعات روانشناسی کلیه پزشکان و پستاران بهطور منظم به روز گردد.
 - ۲- آموزش بیماران بخشی ضروری از برنامه درمانی قرار گیرد.
 - ۳- روانشناسان و مددکاران اجتماعی نقشی فعال در برنامهی درمانی کلیه بیماران سخت و مزمن به عهده داشته باشند
 - ۴- بیمههای درمانی به مسئولیت خود در مقابل تأمین هزینههای آموزش بیماران، خدمات روانشناسی و اقدامات مددکاری اجتماعی عمل کنند.
- هزینههای که صرف اقدامات فوق میگردد بهطور قابل توجهی هزینههای ناشی از بستریهای غیر ضروری، اقدامات پاراکلینیک غیر ضروری و داروهای غیر ضروری را کاهش خواهد داد و جدا از جنبهی انسانی، از دیدگاه صرفاً اقتصادی نیز مقرون به صرفه خواهد بود.

بررسی اختلالات روانپزشکی در زندانیان زندان قصر تهران

سیدشاهرخ آقاییان^۱، سیدمحمد اسعدی^۲، مریم نوروزیان^۲، سیدوحید شریعت^۲، مهدی پاکروانزاد^۲، امید یحیی‌زاده^۲، سینا فاضل^۲

۱- متخصص روانپزشکی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- متخصص روانپزشکی- دانشگاه آکسفورد انگلستان

چکیده

مقدمه: جمعیت زندانیان در قاره آسیا در حال افزایش است. این در حالی است که اکثر مطالعات انجام شده در مورد ابتلا به اختلالات روانپزشکی در زندانیان مربوط به کشورهای غربی است. در این مطالعه توسط ابزارهای تشخیصی استاندارد شیوع اختلالات روانپزشکی در نمونه‌های تصادفی از زندانیان مورد بررسی قرار گرفته است.

مواد و روشها: نمونه‌گیری از نوع تصادفی طبقه‌بندی شده است. زندانیان مرد به پنج گروه جرایم خشن، جرایم غیر خشن، جرایم مربوط به مواد، جرایم اخلاقی و جرائم مالی تقسیم شدند. مطالعه در یکی از بزرگترین زندانهای ایران (قصر) انجام گرفت. ۳۵۱ زندانی بر اساس مصاحبه ساختار یافته DSM-IV از نظر اختلالات محور I و با چک لیست پسکوپاتی مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته‌ها: ۵۷٪ از افراد مورد در زمان مطالعه دچار اختلال روانپزشکی بودند که شیوع اختلالات خلقی بیشتر بود. ۸۸٪ افراد در طول زندگی حداقل دچار یک اختلال در محور I بودند که بیشترین آن را اختلالات وابسته به مواد شامل میشد. در کل شیوع اختلالات روانپزشکی در گروه جرایم مالی کمتر بود. اختلالات وابسته به مواد بیشترین هم‌ابتلائی را با سایر اختلالات داشت. در ۲۳٪ افراد پسکوپاتی ثبت شد که بالاترین میزان آن مربوط به جرایم مربوط به مواد مخدر بود.

نتیجه‌گیری: اختلالات روانپزشکی در زندانیان ایرانی حدود سه برابر جمعیت عمومی است. اختلال افسردگی و اختلالات وابسته به مواد در زندانیان مورد پژوهش بیش از مطالعات کشورهای غربی بود و همین مسئله چالش درمانی جدی را پیش روی سیستم بهداشتی و درمانی مطرح میکند.

واژگان کلیدی: اختلالات روانپزشکی، زندان، شیوع

مقایسه رابطه شیوه‌های مقابله با استرس و سلامت روانی در دانش‌آموزان دختر

تیزهوش عادی

زهرامهدیزاده^۱

۱- کارشناس روان‌شناسی بالینی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: یکی از متغیرهای مؤثر بر سلامت روان در دوره نوجوانی، سبک مقابله‌ای است که نوجوان، برای رویارویی با فشارهای روانی محیط خود به کار میگیرد. همچنین پژوهشهای زیادی نشان داده است که ویژگیهای فردی در مقابله با تنش و فشار روانی حائز اهمیت هستند که هوش یکی از این متغیرهاست.

مواد و روشها: هدف پژوهش حاضر، مقایسه رابطه شیوه‌های مقابله با استرس و سلامت روانی در نمونه‌ای از دانش‌آموزان دختر تیزهوش و عادی است. به این منظور ۱۲۰ نفر از دانش‌آموزان دختر (۶۰ تیزهوش و ۶۰ عادی) مقطع تحصیلی متوسطه شهر سمنان با میانگین سنی ۱۵/۵ سال به شیوه تصادفی خوشهای چند مرحله‌ای انتخاب گردیدند و سپس دو پرسشنامه شیوه‌های مقابله با استرس پارکرواندلر (۱۹۹۰)، در پژوهش بهرامی (۱۳۷۶)، با ضرایب پایایی به ترتیب مسئله مدار ۰/۸۲، هیجان مدار ۰/۷۶ و اجتناب مدار ۰/۸۲ و در پژوهش حسینی طباطبائی (۱۳۷۷)، با ضرایب پایایی به ترتیب مسئله مدار ۰/۸۱، هیجان مدار ۰/۷۸ و اجتناب مدار ۰/۸۱، به دست آمده از روش ضریب آلفای کرونباخ) و پرسشنامه سلامت عمومی (G.H.Q، ۱۹۷۲) با پایایی به دست آمده در تحقیقات شیرازی (۱۳۷۸)، یزدانپناه (۱۳۷۵)، پالاهاگ ۱۳۷۴ و هومن (۱۳۷۶) به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۹۲، ۰/۹۱ و ۰/۸۴ را تکمیل نمودند. در تحلیل نتایج از مدل آماری آزمون فرض ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داده که رابطه معناداری بین شیوه‌های مقابله با استرس و سلامت روانی وجود دارد، به این صورت که هر چه شیوه مقابله با استرس مسئله مدارانه باشد، عدم سلامت روانی کمتر است ($R = -0.266$) و هر چه شیوه مقابله، هیجان مدارانه باشد، عدم سلامت روانی بیشتر است ($R = -0.456$). رابطه شیوه‌های مقابله مسئله مدار و سلامت روان در دانش‌آموزان تیزهوش و عادی متفاوت است یعنی شدت رابطه شیوه‌های مقابله مسئله مدار و سلامت روان در افراد عادی ($R = -0.291$) با افراد تیزهوش ($R = 0.224$) تفاوت دارد.

نتیجه‌گیری: در کل، نتایج پژوهش حاضر با سایر پژوهشها در این زمینه همسو بوده است و نشان داد که رابطه معناداری بین شیوه‌های مقابله با استرس و سلامت روانی وجود دارد و راهبردهای گرایش به حل مسئله با افسردگی کمتر و راهبردهای هیجانی و اجتنابی با افسردگی بیشتر همراه است.

واژگان کلیدی: استرس، شیوه‌های مقابله با استرس، سلامت روانی، تیزهوش

رابطه هوش هیجانی با موفقیت و شکست تحصیلی در دانشجویان دانشگاه آزاد

اسلامی واحد گرگان سال تحصیلی

سیدحسن موسوی^۱، دکتر سیدعباس موسوی^۲، دکتر سیف اله بهاری^۳، احمد خسروی^۴، امیر کسائی^۵

۱- کارشناس ارشد مشاوره- دانشگاه علوم پزشکی گلستان، مرکز بهداشت علی آباد

۲- استادیار روانپزشکی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- دانشیار دانشگاه آزاد واحد رودهن

۴- کارشناس ارشد اپیدمیولوژی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۵- عضو هیأت علمی گروه علوم پایه- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: کشف تفاوت‌های فردی میراث روانشناسی نوین است که خود پاسخگوی نحوی عملکرد متفاوت افراد در عرصه‌های مختلف زندگی چون تحصیل، شغل و خانواده می‌باشد. هوش هیجانی با شناخت فرد از خودش و دیگران، ارتباط با دیگران و سازگاری یا انطباق با محیط پیرامون که برای موفق شدن در بر آوردن خواسته‌های اجتماعی لازم است مرتبط است. ما افراد را با این فلسفه آموزش می‌دهیم و تربیت می‌کنیم که در زندگی فرد موفق باشند. اگر فرد هوش شناختی بالایی داشته باشد از نظر تحصیلی فرد موفق است یا عوامل دیگری هم مؤثر هستند؟ ازدیدگاه بارآن هوش هیجانی اینطور مطرح شده. "مجموعه‌ای از مهارتها، استعدادها و تواناییهای شناختی که ظرفیت فرد را در مقابله با فشارها و اقتضاهای محیطی وی افزایش می‌دهد". هوش غیر شناختی (هوش هیجانی) را عامل مهمی در تعیین توانمندیهای افراد برای رسیدن به موفقیت در زندگی میدانند و آن را با سلامت عاطفی در ارتباط مستقیم میدانند. هدف از این مطالعه بررسی رابطه هوش هیجانی با موفقیت و شکست تحصیلی در دانشجویان میباشد.

مواد و روشها: نمونه پژوهش از طریق روش نمونه‌گیری طبقه‌ای و با حجم نمونه ۵۰۰ نفر شامل دانشجویان دختر و پسر انجام شد. در این پژوهش ابزار سنجش هوش هیجانی، پرسشنامه هوش هیجانی بارآن (۹۰ سؤال)، بوده است و برای سنجش موفقیت و شکست تحصیلی، از نمره معدل کل دانشجویان استفاده گردید. به این ترتیب معدل کل به ۴ طبقه تقسیم‌بندی شد: گروه A (۲۰-۱۷)، گروه B (۱۶/۹۹-۱۴)، گروه C (۱۳/۹۹-۱۲) و گروه D (۱۱/۹۹-۱۰) و سپس از روشهای آماری ضریب همبستگی اسپیرمن، آزمون و تحلیل واریانس برای تجزیه استفاده شده است.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان‌دهنده ارتباط معنیداری بین هوش هیجانی و موفقیت و شکست تحصیلی میباشد ($F=0/367$) و همچنین در دختران بالاتر از پسران گزارش شده است.

نتیجه‌گیری: علاوه بر نمره‌ها که موفقیت فرد را نشان می‌دهند، عوامل دیگری هم مثل شخصیت، که کمتر در ظاهر دیده میشود، در تحصیل مؤثر میباشد. هوش هیجانی را میتوان در موقعیتهای آموزشی مثل دبیرستان، یا دانشگاه‌ها برای کمک به مشاوران در شناسایی افرادی که نمیتوانند به طور مؤثر و مکفی با نیازهای تحصیلیشان کنار بیایند، بهکار برد.

واژگان کلیدی: هوش هیجانی، موفقیت تحصیلی، شکست تحصیلی

نیازسنجی آموزشی در زمینه آگاهیهای بهداشتی دانشآموزان

شریعتی محمد^۱، یونسیان مسعود^۲، غلامی طارمیری مهشید^۳

۱- متخصص پزشکی اجتماعی - دانشگاه علوم پزشکی تهران

۲- متخصص اپیدمیولوژی - دانشگاه علوم پزشکی تهران

۳- کارشناس ارشد جمعیت شناسی - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: دانشآموزان که طیف وسیعی از جامعه ما را تشکیل میدهند مستعد ابتلا به انواع بیماریهای واگیر و غیرواگیر بوده و در عین حال آمادگی و استعداد پذیرش، فراگیری و بهکار بستن آموزشهای بهداشتی را نیز دارند. بنابراین ضرورت دارد که نیازهای آموزشی آنان تعیین و اولویتبندی شود و هدف این مطالعه تعیین مهمترین نیازهای آموزشی آنان در زمینه آگاهیهای بهداشتی بوده است.

مواد و روشها: ابتدا مدیران و صاحب نظران بخش آموزش و پرورش و بهداشت و درمان به روش گلوله برفی (Snow Ball) مورد شناسایی قرار گرفتند و با یک پژوهش کیفی به روش دلفی و با استفاده از تکنیک گروه اسمی (Nominal Group Technique) اولویتهای آموزشی دانشآموزان مشخص شد. در مرحله بعد یک بررسی توصیفی - تحلیلی به روش مقطعی روی ۹۶۳ نفر از دانشآموزان دختر و پسر مدارس راهنمایی و دبیرستان کشور در شهر و روستا که به روش نمونهگیری خوشهای انتخاب شده بودند انجام شد. ابزار جمعآوری دادهها پرسشنامه سنجش میزان مهارتهای اجتماعی (نسخه والدین پرسشنامه استاندارد Frank M و همکاران) بود و دادهها با کمک نرمافزار SPSS آنالیز شد.

یافتهها: حدود ۳۰ درصد دانشآموزان از میزان مهارتهای اجتماعی ضعیفی برخوردار بوده و Social Skills در گروه مطالعه بهطور متوسط ۱۳ درصد کمتر (بدتر) از وضعیت جمعیت استاندارد بود. نیازهای اعلام شده توسط گروه تحت مطالعه توافق زیادی با نیازهای تعیین شده کارشناسان مربوطه نداشت. افراد تحت مطالعه بیشتر به نیازهای مشهود از جمله بهداشت مو و بهداشت فردی توجه کرده بودند.

نتیجهگیری: از نظر صاحب نظران مهمترین نیاز آموزشی دانشآموزان، آموزش مهارتهای اجتماعی بوده و آنان در این زمینه از جمعیت استاندارد عقبترند و این نظریه بهطور عینی مورد تأیید قرار گرفت. اما از دیدگاه والدین به این نیاز اشاره نشده و لذا برای تعیین نیازهای آموزشی باید بهنظر صاحب نظران و کارشناسان اهمیت داد. برخی عناوین آموزشی که در مطالعه کیفی و توسط صاحب نظران به آنها اشاره شده در نیازهای اعلام شده گروه هدف نیز وجود دارد که اصولاً باید پاسخ داده شود از این موارد میتوان به مقوله بهداشت فردی، سلامت روان و بهداشت جنسی و بیماریهای منتقله از این طریق (مانند ایدز) اشاره نمود.

واژگان کلیدی: دانشآموزان، نیازهای آموزشی، مطالعه کیفی، دلفی

بررسی تأثیر حاملگی‌های پرخطر بر مرگومیر نوزادان در یک نمونه از

جمعیت روستایی کشور

رضا چمن^۱، بنفشه گلستان^۲، مسعود یونسیان^۳، کورش هلاکویی نایینی^۲

۱- متخصص اپیدمیولوژی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- عضو هیأت علمی دانشکده بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی تهران

۳- عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

مقدمه: حاملگی زمانی پرخطر محسوب میگردد که سلامتی مادر یا نوزاد بیشتر از حد معمول در معرض خطر قرار گیرد. میزان مرگومیر نوزادان یکی از مهمترین شاخصهای تعیینکننده سلامت کودکان بهشمار میرود و نظر به نقش تعیینکننده حاملگی پرخطر بر مرگ نوزاد این تحقیق در بخشی از مناطق روستایی کشور بهمنظور بررسی تأثیر هر چه دقیقتر رابطه این دو متغیر اجرا گردید.

مواد و روشها: این تحقیق با استفاده از روش مورد-شاهدی لانه گزیده (Nested case-control study) انجام شد و همگروه مورد مطالعه کل متولدین سال ۱۳۸۵ استان کهگیلویه و بویراحمد بودند که تا پایان سن نوزادی تحت پیگیری قرار گرفتند و با توجه به وقوع ۹۷ مورد مرگ در همگروه مورد مطالعه تعداد ۹۷ شاهد به روش Risk set sampling انتخاب گردید. آنالیز دادهها با نرمافزار Stata و بهروش Conditional Logistic Regression صورت گرفت.

یافتهها: حاملگی پرخطر رابطه کاملاً معنیداری با مرگ نوزاد نشان داده و نسبت شانس خام مرگ نوزاد برای حاملگی پرخطر در مقایسه با نسبت شانس اصلاح شده آن با حضور سایر متغیرها کاهش قابل توجهی نداشته است (از ۵/۵۰ به ۳/۲۵ برای حاملگی با یک عامل خطر و از ۵/۲۱ به ۴/۸۰ برای حاملگی با بیش از یک عامل خطر).

نتیجهگیری: حاملگی پرخطر در مناطق روستایی از مهمترین عوامل خطر مرگ نوزادان محسوب گردیده و مراقبت‌های دوران بارداری توجه بیش از پیش را میطلبد. همگروههای بالقوه در سیستم شبکههای بهداشت و درمان کشور فرصت مناسبی جهت اجرای مطالعات مورد-شاهدی لانه گزیده فراهم نمودند.

واژگان کلیدی: حاملگی پرخطر، مرگ نوزاد، مطالعه مورد-شاهدی لانه گزیده

بررسی سبک زندگی مادران کودکان با اختلالات تکاملی

سیماکرمانشاهی^۱، زهره ونکی^۱، فضاله احمدی^۱

۱- عضو هیأت علمی گروه پزشکی - دانشگاه تربیت مدرس

چکیده

مقدمه: خانواده با کودک عقب مانده ذهنی تحت تنشهای جسمی، روانی، اجتماعی و اقتصادی قرار میگیرند. بهطوریکه ممکن است روند طبیعی خود را از دست داده و منجر به فروپاشی نظام خانواده شود. در بررسی وضعیت اراعهدهندگان مراقبت در منزل مشخص شد که مادران بیشترین اراعی مراقبت را بهعهده میگیرند. مادران از یک سو مسئول اداره خانه و از سوی دیگر مسئول تربیت فرزندان را بهعهده دارند. لذا نظربه اهمیت نقش مهم سلامتی مادر بهعنوان رکن اساسی تأمینکننده سلامتی خانواده و جامعه، تحقیق حاضر با هدف تعیین سبک زندگی مادران کودکان با اختلالات تکاملی انجام شده است.

مواد و روشها: روش پژوهش توصیفی از نوع مقطعی است بهاین منظور سبک زندگی ۴۰ نفر از مادران کودکان عقبمانده ذهنی در مورد رفتارهای مربوط به ارتقاء سلامت با استفاده از پرسشنامه (HPLP II) بررسی شد و سپس دادههای بهدست آمده با نرمافزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافتهها: تجزیه و تحلیل دادهها حاکی ازآن است که مادران در ۶ محورمربوط به رفتارهای ارتقاء دهنده سلامت که شامل روابط بین فردی، تغذیه، مسئولیتپذیری سلامت، فعالیت فیزیکی، مدیریت استرس، رشد روحی است، در مجموع ۱۲۴ نمره کسب کردهاند که حاکی از وضعیت نامناسب رفتارهای ارتقاء سلامت در مادران کودکان با ناتوانی تکاملی است. ارتباطات بین هر یک از محورها با یکدیگر نشان از همبستگی بین هر یک از آنها است که راجع به آنها بحث خواهد شد.

نتیجهگیری: توجه بیش از حد مادران به کودکان و استرس مداوم و... منجر به این شده که مادران کودکان با اختلالات تکاملی از نظر رفتارهای ارتقاء دهنده سلامت خوب عمل نکنند. لذا باید دارای توانمندی باشند که رفتارهای سبک زندگی خود را در جهت ارتقاء سلامت خود تغییر دهند که عملکرد پرستار در ابعاد شناخت نیازها و حمایت آنان و ارزشیابی مداوم از وضعیت مادران کودکان با اختلالات تکاملی میتواند بهبود شاخصهای سلامت آنها را جامعه عمل ببوشاند.

واژگان کلیدی: مادران، کودکان با اختلالات تکاملی، سبک زندگی

استفاده از نانوتکنولوژی در کاهش آلاینده‌های تهدیدکننده سلامت و محیط زیست، مطالعه موردی کاهش آلودگی رنگهای کاربردی در صنایع نساجی با استفاده از فرایند نانوفتوکاتالیزی

مرجان قنبریان^۱، امیرحسین محوی^۲، مریم قنبریان^۳

۱- عضو هیأت علمی گروه بهداشت محیط- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- دانشیار گروه مهندسی بهداشت محیط- دانشگاه علوم پزشکی تهران

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت محیط- دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

مقدمه: رنگهای نساجی و دیگر مواد رنگی صنعتی یکی از بزرگترین ترکیبات آلی را تشکیل میدهند که افزایش خطرات زیست محیطی را به دنبال دارد. فرایند نانوفتوکاتالیزی با استفاده از نیمه رساناهای با ساختار نانو، یکی از تکنولوژیهای است که برای اکسیداسیون تخریبی مواد آلی همچون رنگها استفاده میشود. هدف این پژوهش، بررسی کاهش رنگ از پساب رنگی صنایع نساجی با استفاده از فرایند نانوفتوکاتالیزی میباشد.

مواد و روشها: مواد مورد استفاده در این تحقیق شامل رنگ ۱۶ Reactive Orange، TiO_2 که به عنوان فتوکاتالیست مورد استفاده است و یک راکتور استوانهای شکل با ظرفیت ۲/۳ لیتر از جنس شیشه و منبع تابش یک لامپ UV-C ۱۸W میباشد.

یافتهها: اکسیداسیون فتوکاتالیزی محلول آبی رنگ آزو (RO_{16}) که در صنایع نساجی استفاده میشود با استفاده از تابش نور UV در حضور نانوذرات دیاکسید تیتانیوم مورد بررسی قرار گرفت. اثر غلظت اولیه رنگ، pH، بار TiO_2 و تأثیر حضور آنیونها در میزان تجزیه رنگ مورد تحقیق و بررسی قرار گرفت و شرایط بهینه برای حداکثر میزان تجزیه مشخص شد. معدنیسازی رنگ RO_{16} به وسیله اندازهگیری COD اولیه و نهایی محلولی که تحت شرایط بهینه مورد تابش قرار گرفته بود، گزارش شد.

نتیجهگیری: طبق نتایج موجود میزان معدنیسازی و کاهش COD در نمونه اول که در یک زمان و یک مکان گرفته شده است ۷۷/۱٪ میباشد و در نمونه دوم که یک نمونه مرکب زمانی است این میزان ۷۲/۴٪ طی ۲۴۰ دقیقه تابش در فرایند نانوفتوکاتالیزی میباشد. میزان کاهش COD و معدنیسازی نمونه سنتتیک توسط فرایند نانوفتوکاتالیزی به شدت کاهش یافته و میزان کاهش آن پس از زمان ۱۸۰ دقیقه در حدود ۸۲/۰۱٪ میباشد که مقدار قابل توجهی است.

واژگان کلیدی: نانوفتوکاتالیزی؛ ۱۶ Reactive Orange؛ تابش UV؛ نانوذرات دیاکسید تیتانیوم؛ کاهش COD

مطالعه تطبیقی الگوهای برنامه ریزی عملیاتی در جهان بهمنظور طراحی

الگوی مناسب برای سطح اول شبکههای بهداشتی درمانی ایران

دکتر امیر اشکان نصیری پور^۱، محمد امیری^۲، دکتر سید جمال الدین طبیبی^۳، دکتر پوران رئیسی^۴

۱- استادیار مدیریت خدمات بهداشتی درمانی- دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

۲- دکترای مدیریت و خدمات بهداشتی درمانی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- استاد مدیریت آموزش عالی- دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی- دانشگاه علوم پزشکی ایران

۴- دانشیار روانشناسی تربیتی- گروه مدیریت و اطلاع رسانی- دانشگاه علوم پزشکی ایران

چکیده

مقدمه: برنامه‌ریزی به‌عنوان یکی از مهمترین و با اولویت‌ترین ارکان مدیریت از دیر باز مورد توجه علمای علم مدیریت بوده است. پژوهش حاضر به‌منظور طراحی الگوی برنامه‌ریزی عملیاتی برای سطح اول شبکههای بهداشتی درمانی ایران در سال ۱۳۸۷ انجام گرفت.

مواد و روشها: این پژوهش از نوع مطالعات تطبیقی- توصیفی و کاربردی می‌باشد. در این مطالعه تعدادی از کشورهای منتخب شامل: ترکیه، روسیه، فرانسه، سوئد و سازمان جهانی بهداشت و تعدادی از سازمانهای منتخب داخلی از جمله: سازمان تامین اجتماعی، وزارت نفت و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مورد بررسی قرار گرفتند. داده‌های مورد نیاز کشورهای منتخب از طریق فرم جمع‌آوری داده‌ها و در سازمانهای داخلی از طریق مصاحبه گردآوری شده و الگوی اولیه تهیه گردید. الگو از طریق روش دلفی به آزمون گذاشته شده و داده‌های حاصل از آزمون الگو پس از جمع‌آوری دستهبندی و در نرم‌افزار کامپیوتری SPSS وارد و با نظر اساتید مشاورتحلیل الگوی نهایی ارایه گردید.

یافته‌ها: با عنایت به اهمیت برنامه‌ریزی ۱۰۰٪ کشورهای منتخب دارای برنامه‌ریزی استراتژیک و سیستم برنامه‌ریزی بودند. در سازمانهای منتخب داخلی نیز کلیه سازمانها دارای سیستم برنامه‌ریزی بوده ولی هیچک از واحدهای سطح اول مراقبتهای بهداشتی اولیه دارای سیستم برنامه‌ریزی منسجم نبوده و از الگوی خاصی پیروی نمی‌کردند. در وزارت بهداشت نیز از سال ۱۳۸۷ الگویی نرم‌افزاری برای برنامه‌ریزی عملیاتی در سطح ستادی مورد استفاده قرار گرفته ولی در سطوح پایتیر خصوصاً مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی الگویی وجود نداشت. در کلیه کشورهای منتخب الگوی برنامه‌ها شامل نتایج مورد انتظار، زمانبندی، فعالیتها و نظام بودجه‌بندی و پایش و ارزشیابی بوده ولی در الگوهای رایج کشور ایران گرچه موارد فوق نیز وجود داشت ولی مبنای علمی در آن کم‌رنگ بود.

نتیجه‌گیری: با عنایت به اهمیت برنامه‌ریزی به‌عنوان یکی از وظایف مدیران، الگوی برنامه‌ریزی عملیاتی شامل مراحل: تحلیل وضعیت موجود و بیان مسأله، مقاصد، اهداف عملیاتی، راهکارهای عملیاتی، رویه‌ها و روشها، شیوه‌های پایش و ارزشیابی، نحوه گردآوری، ثبت و نگهداری داده‌ها، تنظیم بودجه، پایش، ارزشیابی و اصلاح برنامه همراه با روند طراحی و نحوه تأیید آن برای سطح اول شبکههای بهداشتی درمانی ایران پیشنهاد گردید که امید است با استفاده از آن شاهد ارتقای شاخصهای بهداشتی باشیم.

واژگان کلیدی: برنامه‌ریزی، برنامه‌ریزی عملیاتی، سطح اول شبکههای بهداشتی درمانی، الگو

مطالعه کیفی الگوهای ارتباطی پرستاران با سالمندان

علی دادگری^۱، لیلا دادور^۲، میترا طاهری^۳، مریم یوسفی^۴، مریم رضایی^۲

۱- عضو هیأت علمی پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- کارشناس پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- کارشنای علوم تربیتی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۴- کارشناس حقوق- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: براساس گزارشات سازمان بهداشت جهانی، جمعیت جهان در حال تزايد و گرایش به سالمندی است. این تغییر بافت جمعیتی به چالشی بزرگ در آینده تبدیل خواهد شد و پرستاری از سالمندان مطابق با استانداردهای جهانی، نیاز اساسی جوامع توسعه یافته و در حال توسعه تلقی میگردد.

مواد و روشها: در این پژوهش که بهصورت کیفی و با استفاده از روش کانون انجام گرفته است، ده نفر از پرستاران شاغل در بخشهای مختلف در یکی از بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی شاهرود تجربیات و ادراکات خود را از ارتباط با سالمندان و الگوی ارتباطی بکار گرفته با یکدیگر به بحث گذاردند. نحوه نمونهگیری در این پژوهش بهصورت نمونهگیری بر مبنای نظریه بوده و بر اساس "نظریه تطابق ارتباط" communication Adaptation theory انجام گردید. جلسه گروه کانون در دو جلسه ۹۰ دقیقه‌ای به فاصله یک روز انجام شد. کلیه پرستاران دارای مدرک کارشناسی پرستاری با بیش از ۲ سال سابقه کار در بخشهای مختلف بالینی بودند و تجربه کار بالینی با سالمندان را داشتند.

یافتهها: بر اساس نتایج بهدست آمده از بحث در گروه کانون و تحلیل اظهارات شرکتکنندگان در گروه کانون مشخص گردید که در پرستاران عقاید کلیشهای نسبت به سالمندان وجود دارد از جمله آنکه سالمندی همراه با فرسودگی، تحلیل قوا و حتی ناتوانی میباشد. همچنین شرکتکنندگان در گروه کانون به وجود الگوی ارتباطی بالینی خود در برخورد با سالمندان بهصورت الگوهای "همگرایی" و "واگرایی" اشاره داشتند. در الگوی همگرایی، پرستاران از واژههای بابا جان یا مادر جان در محاوره استفاده مینمودند و در الگوی واگرایی، از عبارتهایی همچون "باید سرفه کنی" و ... سود میبردند که به نوعی حالت تحکم و امرانه دارد.

نتیجهگیری: بر اساس الگوی ارتباطی برگرفته از "نظریه تطابق در ارتباط" پرستاران در ایفای نقش حرفهای خود از همگرایی و واگرایی استفاده میکنند. به دلیل ماهیت کار و حرفه پرستاری، پرستاران باید در موقعیتهای شغلی متنوع خود بتوانند مهارتهای ارتباطی با مددجویان خود را بکار گیرند. تجربیات پرستاران شرکتکننده در این گروه کانون نشاندهنده موقعیتهای متعددی است که میتوان با نظریه تطابق در ارتباط بر بالین بیماران سالمند، ارتباط درمانی با این گروه از مددجویان را استحکام و تداوم بخشید.

واژگان کلیدی: سالمندان، نظریه تطابق در ارتباط، پرستاران، مطالعه کیفی، گروه کانون

تأثیر سن پدران و مادران (هنگام تولد فرزندان) بر عملکرد عاطفی - رفتاری و

تحصیلی فرزندان

الناز پوراحمدی^۱، محسن جلالی^۲، دکتر علیرضا عابدین^۳، دکتر شهلا پاکدامن^۳

۱- کارشناس ارشد روانشناسی بالینی کودک و نوجوان- دانشگاه شهید بهشتی

۲- کارشناس ارشد روانشناسی بالینی- دانشگاه شاهد

۳- استادیار گروه روانشناسی- دانشگاه شهید بهشتی

چکیده

مقدمه: عدم توجه خانواده به سالم سازی محیط روانی و عاطفی کودکان و فقدان شرایط مناسب، در بیشتر موارد کودکان را با کمبودهای عاطفی، انگیزشی و مشکلات روانی روبرو ساخته و بر شایستگی تحصیلی آنان نیز تأثیر میگذارد. پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر سن پدران و مادران (هنگام تولد فرزندان) بر عملکرد عاطفی- رفتاری و تحصیلی فرزندان آنها انجام گرفت.

مواد و روشها: روش پژوهش حاضر پس رویدادی بوده و جامعه آماری را کلیه دانشآموزان پسر و دختر هفت تا ۱۱ ساله مقطع ابتدایی شهر تهران تشکیل میدهند. روش جمعآوری نمونه، خوشهای چند مرحلهای بوده و ۴۰۰ دانشآموز (۲۰۰ دختر و ۲۰۰ پسر) بهعنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند که از لحاظ سن و جنس و وضعیت اجتماعی- اقتصادی با یکدیگر همتا شدند. در مرحله بعد از والدین آنها خواسته شد در این پژوهش شرکت نمایند. مادران این کودکان در دامنه سنی ۴۷- ۱۵ سال و پدران در دامنه سنی ۶۵- ۲۱ سال قرار داشتند. سپس، پرسشنامه فهرست رفتار

پی کودک (CBCL)، بههمراه یک پرسشنامه جمعیت شناختی محقق ساخته توسط والدین گروه نمونه تکمیل شد. معدل کل پایان سال بهعنوان ملاکی برای ارزیابی عملکرد تحصیلی در نظر گرفته شد.

یافتهها: دادهها نشان داد که فرزندان مادرانی که در حین تولد کودک در سنین نوجوانی و جوانی بودند، نسبت به فرزندان مادران میانسال، عملکرد تحصیلی بالاتری دارند اما نمره کلی اختلالات عاطفی رفتاری، مشکلات درونپساز و برونیسازی شده و زیر مقیاسهای مشکلات عاطفی - رفتاری در فرزندان مادران میانسال بالاتر از فرزندان مادران نوجوان و جوان است ($P < 0/01$). نتایج در مورد پدران تقریباً مشابه مادران بود و فرزندان پدرانی که در حین تولد کودک در سن جوانی بودند، نسبت به فرزندان پدران میانسال، عملکرد تحصیلی بالاتری دارند ($P < 0/001$). از سوی دیگر نمره کلی اختلالات عاطفی رفتاری، مشکلات درونپساز و برونیسازی شده و زیر مقیاسهای مشکلات عاطفی - رفتاری در فرزندان پدرانی که در سنین میانسالی بودند، بیشتر از فرزندان پدران جوان میباشد ($P < 0/001$).

نتیجهگیری: نتایج پژوهش نشان میدهند که سن والدین حین تولد کودکان بر عملکرد عاطفی- رفتاری و تحصیلی آنها اثر میگذارد و بالا بودن سن والدین در هنگام تولد فرزندان، خطر ابتلا کودکان به مشکلات عاطفی- رفتاری، اضطراب، افسردگی، مشکلات بدنی، نارسایی توجه/ فزون کنشی، نافرمانی مقابلهای و مشکلات سلوک را در پی داشته و منجر به کاهش عملکرد تحصیلی میشود.

واژگان کلیدی: سن والدین، عملکرد عاطفی- رفتاری، عملکرد تحصیلی، فرزند، CBCL

بررسی تأثیر حرکات ساده ورزشی و وضعیت صحیح انجام کارهای روزانه در

پیشگیری از بروز کمر درد در دوران بارداری

سلیمان زند^۱، دکتر اشرف زمانی^۲

۱- مربی بالینی- دانشکده پرستاری و مامایی اراک

۲- عضو هیأت علمی گروه زنان- دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی اراک

چکیده

مقدمه: کمردرد یک مشکل شایع بالینی دوران بارداری و یکی از عوارض پس از زایمان می باشد. از طرفی محققان ورزش را به عنوان یک روش پروفیلاکسی در کاهش کمردرد مادران باردار مطرح میکنند. بنابراین مطالعه حاضر با هدف تعیین تأثیر انجام حرکات ورزشی مناسب و وضعیت بدنی صحیح هنگام انجام فعالیتهای روزانه در دوران بارداری از طریق آموزش و انجام آن توسط خانمهای باردار در پیشگیری از بروز کمردرد در دوران بارداری طراحی شده است.

مواد و روشها: این پژوهش یک مطالعه تجربی است. ۱۳۸ نفر از خانمهای بارداری که سن بارداری آنها بین هفته ۸-۱۲ بارداری بود و جهت دریافت خدمات بهداشتی دوران بارداری به مراکز بهداشتی مراجعه می کردند. متغیرهای مورد پژوهش بر اساس معیارهای ورود و خروج اندازهبگیری، ثبت و همسان سازی شدند و این افراد با روش نمونهگیری تخصیص بلوکی تصادفی (AABB) به دو گروه مورد و شاهد تقسیم شدند. پس از اخذ رضایت نامه آگاهانه از آنان، پژوهش در چهار مرحله شامل: ۱- مرحله اخذ شرح حال ۲- مرحله تعلیمی درگروه مورد ۳- مرحله اجراء پژوهش (در این مرحله افرادمورد پژوهش در طی ۳۰ هفته و هر هفته سه جلسه و هر جلسه ۶۰ دقیقه ۱۰ نوع حرکت ورزشی سبک و هوازی را زیر نظر یک فیزیو تراپ انجام میدادند) ۴- مرحله ارزیابی نهایی اجراء شد و نتایج با استفاده از آزمونهای آمارهای و از طریق نرمافزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافتهها: افراد از نظر شغل، شاخص توده بدنی و سن همسان شدند و تفاوت آماری معنی داری دیده نشد. با توجه به نتایج حاصله اکثر زنان شرکتکننده در هر دو گروه مورد و شاهد خانهدار، میزان فعالیت روزانه آنان در حد کارهای روزمره و اولین نوبت بارداری آنان بوده است. ۱۸/۲٪ از زنان گروه تجربی و ۳۶/۶٪ از زنان باردار گروه کنترل مبتلا به کمردرد در دوران بارداری شدند. آزمون کای اسکوپر، تفاوت معنی دار آماری بین دو گروه از نظر ابتلا به کمر درد در دوران بارداری نشان داد ($P < 0.05$, $\chi^2 = 36.0$). همچنین نسبت شانس در گروه شاهد نسبت به مورد ۲ بهدست آمد ($91/1 - 4/0 = CI$ و $P < 0.05$).

نتیجهگیری: بنابراین با توجه به نتایج بهدست آمده میتوان نتیجه گرفت که انجام حرکات ساده ورزشی و وضعیت صحیح انجام کارهای روزانه در دوران بارداری موجب حذف کمر درد نمیشود ولی میتواند موجب کاهش بروز کمر درد در دوران بارداری گردد و کمردرد را در دوران بارداری به تأخیر میاندازد.

واژگان کلیدی: حرکات ساده ورزشی، دوران بارداری، کمردرد، عوارض بارداری، کارهای روزانه

دیدگاه و تجربیات مادران کودکان بستری به علت تشنج ناشی از تب

زهرا سبزی^۱، فاطمه سبزی^۱

۱- کارشناس ارشد پرستاری کودکان- دانشکده پرستاری- مامایی بویه گرگان

۲- دانشکده پرستاری- مامایی بویه گرگان

چکیده

مقدمه: تشنج ناشی از تب (Febrile Convulsion) یا به اختصار FC از شایعترین مسائل نورولوژیک در طب اطفال میباشد. تشنجی است که همراه با بالارفتن ناگهانی درجه حرارت بدن بیش از ۳۸-۳۷/۸ درجه سانتی گراد در بچه‌های زیر ۶ سال اتفاق می‌افتد و شواهدی از عفونت سیستم اعصاب مرکزی یا صرع ارگانیک وجود ندارد. هدف از این مطالعه توصیف عمیق تجربه مادران کودکان بستری به علت تشنج ناشی از تب در بیمارستان طالقانی گرگان سال ۱۳۸۷ بوده است

مواد و روشها: در این مطالعه کیفی، به‌منظور تبیین دیدگاه و تجربیات مادران کودکان بستری با ۲۵ مادر کودک بستری به علت تشنج ناشی از تب که برای اولین بار این وضعیت روی داده است، مصاحبه نیمه ساختار یافته انجام شد. مصاحبه‌ها ضبط و دست نویس شده و با استفاده از آنالیز محتوی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: مضامین به‌دست آمده شامل «اضطراب و ترس شدید»، «ترس از دست دادن کودک»، «هل و دست پاچه شدن» در هنگام مواجهه با تشنج کودک بوده و مادران اقداماتی از قبیل: محدود کردن حرکات کودک، سعی در بازنگه داشتن دهان کودک، پاشیدن آب به‌صورت کودک و رساندن وی به مرکز درمانی را به دنبال تشنج کودک انجام داده‌اند.

نتیجه‌گیری: باتوجه به شیوع بالای تشنج ناشی از تب و خوش خیم بودن این عارضه، از طرفی مشکلات زیادی که والدین در برخورد با کودک مبتلا تجربه می‌کنند. لذا در نظر گرفتن ترس عمده والدین در برخورد با آنها در زمان پذیرش و آموزش والدین به خصوص مادران بعد از اولین تشنج همراه با تب حائز اهمیت بوده و موجب ارتقاء سطح سلامت کودک و خانواده خواهد شد.

واژگان کلیدی: تشنج ناشی از تب، مادران، کودکان بستری

بررسی تأثیر زنجبیل (کپسول زیتوما) بر علائم همراه با قاعدگی دردناک اولیه

مرضیه ترشیزی^۱، ناهید گلمکانی^۱، حسن رخشنده^۲

۱- عضو هیأت علمی گروه مامایی- دانشکده پرستاری مامایی مشهد

۲- دکترای داروسازی- دانشکده پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی مشهد

چکیده

مقدمه: کرامپهای رحمی در بیش از ۵۰ درصد بیماران با قاعدگی دردناک، با یکی یا بیشتر از علائم سیستمیک همراه هستند. این علائم شامل تهوع و استفراغ، خستگی، اسهال، کمر درد، سردرد، عصبانیت، سرگیجه و در برخی موارد شدید حتی سنکوپ و کلاپس میباشند. در این تحقیق تأثیر کپسول زیتوما (ریشه زنجبیل) بر علائم همراه با درد قاعدگی دردناک اولیه در دختران دانشجوی ساکن خوابگاه دانشگاه بیرجند مورد بررسی قرار گرفته است.

مواد و روشها: پژوهش حاضر از نوع کارآزمایی بالینی متقاطع دوسوکور است که بر روی ۶۶ دانشجوی دختر ساکن خوابگاه (متلا به قاعدگی دردناک) انجام شده است. نمونههای لازم جهت پژوهش با استفاده از فرم انتخاب نمونه، انتخاب شدند. سپس فرم مصاحبه جهت آنان تکمیل شده و بهطور تصادفی (یک در میان) در دو گروه مساوی قرار گرفتند. کپسولهای زیتوما و دارونما توسط شرکت گل دارو اصفهان تهیه و کدگذاری شد و تا پایان تجزیه و تحلیل آماری، پژوهشگر از ماهیت کپسول اطلاع نداشت. در سیکل صفر (سیکل کنترل) از واحدهای پژوهش خواسته شد تا بدون دریافت دارو (و یا قبل از مصرف دارو) نوع و میزان علائم همراه با قاعدگی را (بر حسب مقیاس لیکرت) و بیشترین شدت درد قاعدگی (بر حسب مقیاس دیداری درد) در فرم ثبت اطلاعات سیکل کنترل یادداشت نمایند. در سیکل اول، گروه ۱ داروی کد ۱ و گروه ۲ داروی کد ۲ دریافت نمودند. در سیکل دوم، گروه ۱ داروی کد ۲ و گروه ۲ داروی کد ۱ گرفتند. در طول سه روز اول قاعدگی و همچنین میزان بهبودی علائم همراه با قاعدگی توسط واحدهای پژوهش و بیشترین شدت درد قاعدگی در فرم ثبت اطلاعات سیکل درمان ثبت شد. تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از نرمافزار SPSS و آزمونهای توزیع فراوانی، تی مستقل و زوج انجام شد.

یافتهها: نتایج نشان داد که بیشترین فراوانی مشکلات همراه با قاعدگی دردناک در سیکل کنترل مربوط به خستگی (۷۸/۸ درصد) و بیحوصلگی (۸۷/۹ درصد) و کمترین فراوانی مربوط به استفراغ (۱۳/۶ درصد) میباشد. نتایج پژوهش بیانگر آن بود که خستگی در ۴۰/۴ درصد واحدهای پژوهش بهبود یافته در حالی که ۷۰/۸ درصد با مصرف دارونما در خستگی آنان تغییری ایجاد نشد ($P=0/005$). همچنین ۵۶/۸ درصد شرکتکنندگان در پژوهش گرفتگی عضلانی و ۶۱/۳ درصد عصبانیت آنان با زیتوما بهبود یافت. که در مقایسه با دارونما اختلاف آماری معنی داری دارند (بهترتیب $P=0/039$ و $P=0/01$) و بهبود دفع لخته با مصرف کپسول زیتوما ۵۲/۸ درصد و با دارونما ۳۷/۵ درصد بود که با $P=0/032$ تفاوت آماری معنی داری دارند. اما زنجبیل بر روی بهبودی سایر علائم همراه با قاعدگی دردناک اثر معنی داری نداشت. کپسول زیتوما و دارونما شدت درد قاعدگی را نسبت به سیکل کنترل کاهش میدهند ($P<0/05$). اما با یکدیگر در کاهش شدت درد قاعدگی تفاوت آماری معنی داری ندارند ($P=0/49$).

نتیجهگیری: با مصرف زیتوما بهبودی برخی از علائم همراه با قاعدگی مانند خستگی، عصبانیت، گرفتگی عضلانی و دفع لخته معنی دار بود و میتوان بهعنوان دارویی مکمل در درمان قاعدگی دردناک اولیه بهکار رود.

واژگان کلیدی: قاعدگی دردناک اولیه، زیتوما، زنجبیل

زانو درد و عوامل مرتبط در کارگران یکی از میدانهای نفتی جنوب سال ۸۶

دکتر علی صادقیان^۱، فریده صادقیان^۲، امیر کسائییان^۳، میترا طاهری^۴

۱- پزشک عمومی- دانشگاه علوم پزشکی تهران

۲- عضو هیأت علمی گروه بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- عضو هیأت علمی گروه علوم پایه- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۴- کارشناس علوم تربیتی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: کارکنان میدانهای نفتی به دلیل وضعیتهای استاتیک و شرایط کارا سترس زا و تکراری در کار با دستگاهها و ماشین آلات حفاری، بر روی دکلها و سکوها اغلب با خطر ناراحتیهای اسکلتی عضلانی مواجه هستند. هدف این مطالعه بررسی زانو درد و عوامل مرتبط در این کارگران میباشد.

مواد و روشها: مطالعه توصیفی- تحلیلی بر روی ۶۰ نفر کارگران یکی از میدانهای نفتی جنوب در سال ۱۳۸۶ انجام گرفت که در ۴ بخش حفاری، تعمیرات و نگهداری، خدمات و مهندسی کار میکنند. پرسشنامه استاندارد نوردیک به روش مصاحبه جهت جمعآوری اطلاعات مورد استفاده قرار گرفت. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از آزمونهای χ^2 و رگرسیون لجستیک صورت گرفت.

یافتهها: کارگران در این مطالعه با سن (میانگین $\pm$ انحراف معیار) $9/83 \pm 9/88$ / ۳۴ شرکت کردند از عوامل فیزیکی کار، $88/3\%$ از کارگران بلند کردن بار بیش از ۲۵ کیلوگرم، $81/7\%$ زانو زدن یا چمباتمه نشستن بیش از یک ساعت در روز و 27% بالا و پایین رفتن از بیش از ۳۰ ردیف پلکان در روز را گزارش کردند در $71/1\%$ از کارگران زانو درد گزارش شد که همه آنان برای زانو درد به پزشک نیز مراجعه کرده بودند. همچنین در این مطالعه با استفاده از رگرسیون لجستیک، زانو درد با نوع شغل ارتباط معنیداری را نشان داد ($P < 0/05$).

نتیجهگیری: با توجه به نتایج حاصله، درد زانو در کارگران این میدان نفتی بالاست. برای پیشگیری توجه خاص به معاینات قبل از استخدام و دوره‌های، تشخیص زودرس عارضه، طراحی ارگونومیک محیط کار پیشنهاد میگردد.

واژگان کلیدی: زانو درد، کارکنان میدانهای نفتی، عوامل مرتبط

بررسی کیفیت زندگی معلمان شاغل در مدارس راهنمایی دولتی منطقه سه کرج

گیتی آتشسخن^۱، حسین باقری^۲، بهاره آتشسخن^۳

۱- عضو هیأت علمی گروه مامایی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- عضو هیأت علمی گروه پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- کارشناس ارشد فقه و حقوق- دبیر آموزش و پرورش ناحیه سه کرج

چکیده

مقدمه: ارزیابی افراد از کیفیت زندگی خود یک عامل مهم و تعیینکننده سلامتی میباشد و از آنجا که آموزگاران به عنوان پرورش دهندگان آینده سازان کشور از اقشار پرازش جامعه محسوب میشوند، لذا پژوهش حاضر با هدف تعیین کیفیت زندگی معلمان شاغل در مدارس راهنمایی دولتی منطقه سه کرج انجام گردیده است.

مواد و روشها: در پژوهش توصیفی- مقطعی حاضر، تعداد ۲۶۷ نفر از معلمان شاغل در مدارس راهنمایی دولتی منطقه سه کرج به صورت تصادفی انتخاب و سپس با استفاده از پرسشنامه استاندارد کیفیت زندگی Short-form ۳۶-Item Health Survey (SF-۳۶)، کیفیت زندگی آنان در ابعاد: عملکرد فیزیکی، محدودیت نقش بعثت مشکلات فیزیکی، محدودیت نقش بعثت مشکلات عاطفی، انرژی/ زنده‌دلی، وضعیت ذهنی، عملکرد اجتماعی، درد جسمانی و سلامت عمومی مورد سنجش قرار گرفت. تجزیه و تحلیل اطلاعات حاصل از پژوهش توسط نرمافزار SPSS و استفاده از روشهای آماری توصیفی و استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و آنالیز واریانس یکطرفه) صورت گرفت.

یافته‌ها: بر اساس یافتههای پژوهش، میانگین سنی واحدهای مورد پژوهش 36.2 ± 5 سال بود. ۵۱/۷٪ واحدهای پژوهش اظهار داشتند که کیفیت زندگی آنان نسبت به سال گذشته تغییری نداشته است. ۶۶/۷٪ واحدهای مورد پژوهش دارای کیفیت زندگی ضعیف در بعد عملکرد فیزیکی و اکثریت آنان دارای کیفیت زندگی متوسط در ابعاد محدودیت نقش بعثت مشکلات فیزیکی، محدودیت نقش بعثت مشکلات عاطفی، انرژی/ زنده‌دلی، وضعیت ذهنی، عملکرد اجتماعی، درد جسمانی و سلامت عمومی بودند. کیفیت زندگی کل در ۶۰/۳٪ واحدهای مورد پژوهش در سطح متوسط محاسبه گردید. آزمون آماری ضریب همبستگی پیرسون با $P < 0.05$ ارتباط معنیدار و معکوس بین نمره کیفیت زندگی در ابعاد مختلف در واحدهای مورد پژوهش و متغیر سن نشان داد. همچنین آزمون آماری آنالیز واریانس با $P < 0.05$ تفاوت معنیداری بین کیفیت زندگی واحدهای مورد پژوهش و متغیر سطح تحصیلات نشان داد.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج پژوهش حاضر، با یافتن علل نقاط ضعف سلامت روانی، جسمانی و اجتماعی آموزگاران، می‌توان در جهت ارتقا سلامت این قشر از جامعه گام برداشت، کیفیت زندگی در ابعاد مختلف آن را در این گروه می‌توان با تغییر قوانین و ضوابط کار به حد مطلوب نزدیکتر نمود تا در نهایت به بهبود وضعیت آموزش و پرورش دانش‌آموزان کمک کرد.

واژگان کلیدی: کیفیت زندگی، معلمان، مدارس

بررسی تداوم استفاده از وسایل پیشگیری از بارداری و علل قطع آن در زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر ايرانشهر در سال ۱۳۸۰

مریم غمخوار^۱، زهرا ریسی^۲، دکتر فاطمه رخشانی^۳، علیرضا انصاری مقدم^۴

۱- کارشناس واحد بهداشت مدارس- دانشگاه علوم پزشکی اهواز

۲- کارشناس پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی اهواز

۳- دکتری آموزش بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی اهواز

۴- متخصص اپیدمیولوژی- دانشگاه علوم پزشکی اهواز

چکیده

مقدمه: اگر چه موفقیت‌های چشمگیری در زمینه کنترل موالید در دهه‌های اخیر به‌دست آمده است ولی با عنایت به محدودیت‌های منابع مالی در راستای مهار هر چه بیشتر رشد جمعیت لازم است مطالعه بیشتری در زمینه استفاده از امکانات موجود صورت گیرد. در این راستا مطالعاتی با هدف بررسی تداوم استفاده از وسایل پیشگیری از بارداری و عوامل تعیین‌کننده در قطع آن در زنان مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی ايرانشهر انجام گرفت.

مواد و روشها: این مطالعه مقطعی در سال ۱۳۸۰ به‌طور تصادفی در نواحی مختلف شهر ايرانشهر انجام شد و ۴۰۱ نفر از زنان واجد شرایط در مطالعه وارد شدند اطلاعات از طریق پرسشنامه و استفاده از پرونده‌های بهداشتی خانوار استخراج و توسط نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل و برای توصیف داده‌ها از جداول توزیع فراوانی استفاده شد.

یافته‌ها: ۷۹٪ زنان ۳ یا بیشتر از ۳ حاملگی داشتند. ۵/۱٪ سابقه سقط، ۲/۲۵٪ سابقه مرده‌زایی و ۸۴/۰۳٪ شیرده بودند و ۹۶/۵۵٪ آنان در فواصل معین (به طور منظم) عادت ماهیانه می شدند. ۸۳/۷٪ مقدار خونریزی ماهیانه شان طبیعی بود. اکثریت (۷۱/۹۶٪) زنان از قرص بعنوان وسیله پیشگیری از بارداری استفاده می نمودند و کمترین روش مورد استفاده مقاربت منقطع (۱/۰۳٪) بوده است. در مطالعه حاضر ۵۰/۷٪ زنان مورد مطالعه روش پیشگیری مورد استفاده خود را تغییر داده بودند و اکثریت آنان (۵۱/۳٪) علت این تغییر را عدم رضایت همسر اعلام نموده‌اند. اکثریت (۶۹/۷۶٪) زنانی که روش مورد استفاده را ترک کرده بودند علت را تمایل به داشتن فرزند ذکر نموده‌اند.

نتیجه‌گیری: نتایج حاصله از مطالعه بر تقویت سطح کمی و کیفی آموزشها در زمینه کنترل موالید و تقویت سیستم مشاوره قبل از ازدواج تأکید میکند.

واژگان کلیدی: ايرانشهر، وسایل پیشگیری از بارداری، تداوم

بر آورد امید زندگی در جمعیت روستایی استان کهگیلویه و بویر احمد- سال

۱۳۸۴

مهشید غلامی طارم‌سری^۱

۱- کارشناس ارشد جمعیت‌شناسی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: از جمله بزرگترین رویدادهای بهداشتی در ۱۵۰ سال گذشته، افزایش چشمگیر طول عمر آدمی است و متوسط امید زندگی در بدو تولد بیانگر شرایط کلی اقتصادی، اجتماعی و بهداشتی یک جامعه از نظر درجه پیشرفت است. این پژوهش با هدف محاسبه امید زندگی در جمعیت روستایی یکی از استانهای محروم و کمتر توسعه‌یافته کشور به اجرا در آمده است.

مواد و روشها: در این بررسی ابتدا تعداد کل موارد مرگومیر مناطق روستایی استان در سال ۸۴ براساس آمار موجود در برنامه D-TARH و برنامه نظام ثبت مرگومیر موجود در معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی به دست آمد. پس از رفع اشکالات موجود در آمار خام اولیه، جداول عمر به روش مستقیم و به تفکیک مردان و زنان تهیه شد و سپس امید زندگی در بدو تولد و همچنین سایر گروههای سنی با استفاده از نرمافزار EXCEL و PAS محاسبه گردید.

یافتهها: در این بررسی امید زندگی بدو تولد (e₀) در مردان و زنان به ترتیب ۶۷/۲ و ۷۲/۳ سال محاسبه و بنابراین اختلاف ۵/۱ سال بین امید زندگی مردان و زنان در جمعیت روستایی استان مشاهده شد.

نتیجهگیری: امید زندگی محاسبه شده در این مطالعه با نتایج طرح آمایش سرزمین، که امید زندگی را برای سال های ۱۳۸۰-۱۳۸۵ در مردان و زنان به ترتیب ۶۵/۸۲ و ۶۸/۷۱ برآورد نموده همخوانی دارد. سازمان بهداشت جهانی نیز امید زندگی در سال ۲۰۰۱ را برای مردان و زنان ایرانی به ترتیب ۶۶/۴ و ۶۸/۷۱ سال تخمین زده است. این بررسی همانند بسیاری از تحقیقات مشابه نشان داده است که امید زندگی در زنان بالاتر از مردان بوده که این امر میتواند به دلایل مختلف مثل تفاوت های بیولوژیکی، عوامل اجتماعی- محیطی، مخاطرات شغلی و تفاوت در رفتارهای فرهنگی باشد. البته از آنجایی که این بررسی در مناطق روستایی انجام شده است میتوان دلایلی مانند مهاجرت و کم ثباتی موارد مرگ (بالاخص در مورد زنان) و تأثیر این عوامل در محاسبه امید زندگی را مهم و تأمل برانگیز دانست.

واژگان کلیدی: جدول عمر، امید زندگی

بررسی میزان اسیدهای چرب ترانس چند نمونه روغن مصرفی ایرانی توسط (High Liquid Performance Chromatography) HPLC

بهار نظری^۱، دکتر صدیقه عسگری^۲، دکتر غلامرضا بهرامی^۳

۱- کارشناسی ارشد بیوشیمی، گروه زیست‌شناسی- دانشکده علوم- دانشگاه پیام نور تهران

۲- دانشیار مرکز تحقیقات قلب و عروق و مرکز تحقیقات فیزیولوژی کاربردی- دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۳- دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه- دانشکده داروسازی- مرکز تحقیقات بیولوژی مولکولی پزشکی

چکیده

مقدمه: اسیدهای چرب ترانس، اسیدهای چرب غیراشباع با حداقل یک باند دوگانه در موقعیت ترانس می‌باشند. حضور این اسیدهای چرب در روغن‌ها عمدتاً به دلیل فرایند هیدروژناسیون و گاهی به دلیل استفاده از دمای بالا در فرایند تصفیه روغن‌های گیاهی می‌باشد. به دلیل اثرات سوء این اسیدهای چرب بر بیماری‌های قلبی- عروقی، دیابت و انواع سرطان‌ها، توصیه می‌گردد روغن مصرفی نباید حاوی بیش از ۲٪ انواع اسیدهای چرب ترانس در کل اسیدهای چرب باشد. در این مطالعه میزان اسیدهای چرب ترانس موجود در چند نمونه روغن مصرفی موجود در بازارهای ایران را بررسی می‌نماییم.

مواد و روشها: ۹ نمونه روغن به‌طور تصادفی از بازار خریداری گردید. پس از پس از استخراج چربی کل هر نمونه، انواع و میزان اسیدهای چرب آنها توسط دستگاه HPLC (High Liquid Performance Chromatography) تعیین گشت.

یافته‌ها: نتایج این بررسی نشان می‌دهد بیشترین میزان اسیدهای چرب ترانس در روغن‌های هیدروژنه می‌باشد که میزان آن ۲۹/۵٪ است و الاینیدیک اسید (trans ۹:۱ C₁₈), ایزومر ترانس عمده و مهم موجود در روغن‌های هیدروژنه می‌باشد. کمترین میزان اسیدهای چرب ترانس در روغن‌های مایع و سرخ کردنی می‌باشد که میزان آن بسیار ناچیز (حدود ۰٪) برآورد گردیده است.

نتیجه‌گیری: روغن‌های هیدروژنه ایرانی حاوی اسیدهای چرب ترانس بیش از میزان مجاز (۲٪) می‌باشند. در حالی که روغن‌های مایع و سرخ کردنی ایرانی خوشبختانه حاوی مقادیر ناچیزی از این اسیدهای چرب می‌باشند. با توجه به بالا بودن میزان اسیدهای چرب ترانس موجود در روغن‌های هیدروژنه، توصیه می‌گردد این نوع از روغن‌ها توسط روغن‌های غیرهیدروژنه جایگزین گردند.

واژگان کلیدی: اسیدهای چرب ترانس، روغن‌های مصرفی ایرانی، HPLC

Nutritional status evaluation and some influencing factors thereupon in some vulnerable groups in Shahrood city

Mehry Delvarian Zadeh¹

1- Scientific Board Member, Shahrood University of Medical Sciences

Abstract

Introduction: Malnutrition during childhood period and life-style alterations in these societies has increased hazardous (grave) Factors such as, hypertension, hypercholesterolemia, heart diseases, diabetes, and cancer and so on. Therefore removing the malnutrition and improper programming problems, and enhancing the social nutritional and health status, the existing nutritional standards in vulnerable social groups should be evaluated to recognize the acting, provoking and responsible factors and eventually propose the expedient solutions to carry out. Since proper nutrition is an essential need for health, and the nutritional quality and quantity in different periods of one's life is of great importance, the present study has tried to focus on the evaluation of the relationship between the nutritional status and menarche among the female students, and the assessment of pregnant mothers visiting the health centers and also the elderly people in Shahrood.

Methods: In the present descriptive – analytical study ۳۰ school students, ۱۹۶ pregnant mothers in their trimester, ۲۱۲ guidance female students and ۳۱۳ aged people of Shahrood were studied. In case of school students antropometric Tests (W/H, H/A, and W/A) were carried out and compared with NCHS (National Center for Health Statistics). And in case of the other subjects BMI (Body Mass Index) and food records of ۲۴ hours recalls for one successive weak along with biochemical tests were conducted. The yielded results were analyzed using the SPSS software.

Results: According the achieved results the school children were proved to be ۶/۵% underweight, ۸/۱% stunting, and ۵/۹% wasting respectively. Indeed the main problem in case of the school children was, at the first place, the chronic malnutrition, and the second place, present-past nutritional status, and finally the malnutrition at the present time. Surveying the guidance school age female student's nutritional status disclosed that there is a significant relationship between BMI index and the outbreak of menarche age. And in case of pregnant mothers, it was detected that ۳۷/۷% were of natural BMI index and a statistically significant relationship was noted between underweight mothers and their low birth weight (LBW) infants. And in case of the studied elderly people ۳۳/۱% was underweight regarding the BMI index. And finally in case of the studied subjects' micro-nutrients such as, P, CA, Fe, B_{۱۲}, and Folic intake ratio comparing to RDA standard (Recommended Dietary Allowances) was less.

Conclusion: The presence of malnutrition among the majority of vulnerable groups in the region was found through the undertaken study. Being unaware of nutritional status disclosed an urgent need for a framed nutritional programming to support the needs of the vulnerable social groups.

Keywords: Nutritional status, Menarche, NCHS, BMI

کارگاه

بررسی شیوع و عوامل خطر دموگرافیک، شغلی و روانی شانهدرد

نوروزی پیراسته^۱، صادقان فریده^۲، کسائیان امیر^۳، طیبی سید حسن^۴

۱- کارشناس علوم آزمایشگاهی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- عضو هیأت علمی بهداشت حرفه‌ای- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- عضو هیأت علمی آمار حیاتی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۴- کاردانی بهداشت حرفه‌ای- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: کار طولانی مدت با پیپت و میکروسکوپ، کارکنان آزمایشگاهها را در معرض خطر شانهدرد قرار میدهد. از آنجاکه مطالعات بسیار اندکی در این خصوص در ایران انجام شده است این تحقیق بهمنظور تعیین شیوع و عوامل خطر شانه درد در کارکنان آزمایشگاههای تشخیص طبی طراحی شد.

مواد و روشها: مطالعه توصیفی- تحلیلی بر روی ۱۵۶ نفر همه پرسنل شاغل در ۳۰ آزمایشگاه تشخیص طبی دولتی و خصوصی در ۳ شهر انجام شد. ابزار جمعآوری اطلاعات پرسشنامه شامل سه بخش: مشخصات دموگرافیک، عوامل روانی و پرسشنامه استاندارد نوردیک بود که بهصورت مصاحبه حضوری در محل کار آنان انجام شد تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرمافزار SPSS و آزمونهای آماری χ^2 و t-test و رگرسیون لجستیک انجام شد.

یافتهها: ۵۳/۸٪ از گروه مطالعه زن بوده میانگین سن در زنان $31/7 \pm 8/8$ و در مردان $36 \pm 9/1$ بوده ۲۰٪ از آنان در ۲ شیفت کار میکردند. در این مطالعه ۲۴/۴٪ از کارکنان شانهدرد را در ۱۲ ماه گذشته گزارش کردند. ۷/۹٪ بهدلیل شانهدرد کار خود را عوض کرده و در ۲۱/۳٪ شانهدرد باعث کاهش فعالیت شده بود. ۸/۳٪ بهدلیل شانه درد به پزشک مراجعه کرده بودند در این مطالعه با استفاده از رگرسیون لجستیک جنس و کنترل در کار ارتباط معنیداری با شانه درد نشان دادند ($P < 0/05$).

نتیجهگیری: با توجه به بالا بودن شیوع درد شانهدرد این کارکنان استراتژی مداخلهای مؤثر شامل اقدامات مدیریتی، برنامههای آموزشی درباره کار ایمن، طراحی ارگونومیک محیط کار و بهبود عوامل روانی - اجتماعی در کار ضروری است.

واژگان کلیدی: شانهدرد، کارکنان آزمایشگاه، عوامل مرتبط

تأثیر آموزش بر اساس مدل اعتقاد بهداشتی بر انجام آزمایش CBC جهت جستجو تالاسمی مینور در دختران مقاطع دوم و سوم هنرستان (۱۷-۱۶ سالگی) در حاشیه شرقی شهرستان اصفهان سال ۱۳۸۶

سعیده پورعابدین^۱

۱- کارشناس بهداشت عمومی- دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

چکیده

مقدمه: بیماری تالاسمی در سراسر جهان و در همه نژادها دیده میشود، ولی شیوع آن در نواحی مدیترانه و خاورمیانه در آسیا بیشتر میباشد. در ایران این بیماری در تمام کشور پراکنده بوده و دارای شیوع ۰.۵٪ میباشد. اما در نواحی حاشیه دریای خزر (استانهای گیلان، مازندران و گلستان)، نواحی حاشیه خلیج فارس و دریای عمان (بوشهر، هرمزگان، سیستان و بلوچستان)، خوزستان، فارس و جنوب کرمان شیوع بیشتری دارد. حاشیه شرقی اصفهان مهاجرتپذیر بوده و اقوام زیادی از مناطق مختلف ایران بهخصوص خوزستان، سیستان و بلوچستان و حاشیه خلیج فارس را در خود جای داده که احتمال وجود ژن تالاسمی مینور را در این منطقه بالا برده و همچنین سن ازدواج نیز پایین میباشد. هدف از این پژوهش تعیین تأثیر آموزش بر اساس مدل اعتقاد بهداشتی بر انجام آزمایش CBC جهت جستجوی تالاسمی مینور در دختران مقاطع دوم و سوم هنرستان در حاشیه شرقی شهرستان اصفهان میباشد.

مواد و روشها: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی- تحلیلی است که تعداد ۹۰ نفر دانشآموز در طرح شرکت نموده و ابزار جمعآوری دادهها پرسشنامه میباشد. جهت تعیین اعتبار علمی پرسشنامه از روش اعتبار محتوی استفاده میشود. در این روش پرسشنامه با توجه به منابع و کتب معتبر تهیه و پس از آن توسط اساتید دانشکده بهداشت بررسی و نظرات آنان اعمال گردید و سپس نتایج حاصله در نرمافزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافتهها: بررسی دادهها در این مطالعه نشان داد در خصوص حساسیت درک شده از ۱۲/۹٪ به ۷۳/۵٪، موانع درک شده ۱۶/۶٪ به ۵۴/۸٪، و منافع درک شده ۱۶/۶٪ به ۸۳٪، شدت درک شده ۲۹/۱٪ به ۷۱/۲٪ و در اقدام برای عمل از ۳۲/۲٪ به ۸۲٪ در پس آزمون رسیده است.

نتیجهگیری: میتوان با آموزش دختران قبل از رسیدن به سن ازدواج و انجام آزمایش CBC موارد مینور را شناخت تا بتوان از مشکلات قبل از ازدواج در جامعه بکاهیم.

واژگان کلیدی: آموزش، مدل اعتقاد بهداشتی، تالاسمی

بررسی مقایسه‌ای استرس شغلی پرستاران بخشهای ویژه با سایر بخشهای

بیمارستانهای شهر شاهرود و عوامل مؤثر بر آن

مریم خدادادزاده^۱، فریبا سلطانی^۲

۱- لیسانس پرستاری، لیسانس علوم تربیتی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- لیسانس علوم تربیتی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: استرس عبارت است از تغییرات جسمی و روانی که در اثر یک عامل استرس در انسان ایجاد میشود. عوامل استرسزای شغلی شامل: عوامل استرسزای سازمانی - استرس ناشی از نقش فرد در محیط کار- استرس ناشی از نقش فرد در محیط کار- عوامل استرسزای محیط کار. پرستاران حجم زیادی از انواع هیجانات آن هم در نوع شدید آن را تجربه میکنند. رایجترین پیامد استرس شغلی نارضایتی شغلی است.

مواد و روشها: این مطالعه بهصورت مقطعی بهمنظور مقایسه استرس شغلی پرستاران بخشهای ویژه و سایر بخشهای بیمارستانهای شهر شاهرود (بیمارستان امام حسین (ع)، بیمارستان خاتم الانبیا(ص)، فاطمیه) انجام شده است. نمونه انتخابی ۱۴۰ پرستار در مقطع لیسانس و فوق لیسانس در رشته پرستاری بوده است که بهصورت تصادفی انتخاب شدند. ابزار گردآوری دادهها پرسشنامههای مشتمل بر دو بخش مشخصات فردی و شرایط کاری و سؤالات سنجش استرس شغلی پرستاران میباشد. تعداد ۱۲۷ پرسشنامه عودت شد. دادهها با نرمافزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: بر اساس مطالعه انجام شده از نظر مقایسه میانگین نمره کل استرس بین بخش ویژه (۲/۰۶) و سایر بخشها (۲/۰۸) تفاوت معنیداری مشاهده نگردید. در بخش عوامل فردی: گوش کردن یا صحبت کردن با بیماران درباره مرگ نزدیکانشان، ترس از انجام اشتباه در مورد اقدامات درمانی بیمار، مرگ بیمار، برخورد با مرگ یکی از بستگان از جمله مواردی بودند که میانگین بیشتر از ۲ در استرس افراد داشتند. در بخش عوامل سازمانی: انجام کارهایی که تجربه دردناکی برای بیمار است، انتقاد توسط پزشک، دستور پزشک که درمان نامناسب را برای بیمار نشان می دهد، عدم حضور پزشک در موارد اورژانس پزشکی، سرزنش شدن در مورد کارهایی که اشتباه شده است از جمله مواردی بودند که میانگین بیشتر از ۲ بر استرس افراد داشتند.

نتیجهگیری: نتایج این مطالعه نشان داد بیشترین نمره استرس در کل مربوط به برخورد با مرگ یکی از وابستگان و کمترین آن مربوط تمایلات جنسی سرکوب شده می باشد که هر دو در دسته عوامل فردی استرس می باشند. در عوامل سازمانی بیشترین استرس مربوط به عدم حضور پزشک در اورژانس پزشکی و کمترین آن مربوط به فقدان فرصت برای بیان به دیگر افراد درباره احساسات منفی بیمار نسبت به بخش می باشد. در مقایسه میانگین نمره کل استرس در بخش ویژه با سایر بخشها تفاوت معنیداری مشاهده نشد.

واژگان کلیدی: استرس، استرس شغلی، پرستار، بخش ویژه، سایر بخش ها، عوامل فردی استرس، عوامل سازمانی استرس

بررسی میزان آگاهی زنان بالای ۳۰ سال در مورد دیابت

هاجر شهسوار^۱، ربابه یونسیان^۱، احمد خسروی^۲، محمد محمدی^۳، فریده صادقیان^۴

۱- کارشناس بهداشت عمومی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- کارشناس ارشد اپیدمیولوژی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- پزشک عمومی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۴- عضو هیأت علمی بهداشت حرفه‌ای- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: دیابت ملیتوس مشکل بزرگ و اصلی سلامتی در دنیا و ایران با شیوعی روبه افزایش با هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم بالا و هزینه‌های نامحسوس غیرقابل برآورد است. بیماری‌های ایسکمیک قلبی، هیپرتانسیون، رتینوپاتی، نوروپاتی، نفروپاتی، کاتاراکت و ۹٪ مرگهای جهان از عواقب آن است. از آنجا که مطالعات نشان می‌دهد آگاهی متناسب با سن برای موفقیت در کنترل دیابت اساسی است این تحقیق بهمنظور تعیین میزان آگاهی زنان بالای ۳۰ سال انجام شده است.

مواد و روشها: نوع مطالعه توصیفی- تحلیلی بوده جامعه مورد مطالعه ۲۴۷ نفر زنان ساکن منطقه شهنا شاهرود بودند که بهصورت نمونه‌گیری انجام شد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه شامل ۲ بخش: مشخصات دموگرافیک و سؤالاتی در مورد تعریف، علائم، انواع، افراد در معرض خطر راه تشخیص و وضعیت فرد در خصوص دیابت بود که بهصورت مصاحبه حضوری با مراجعه به درب منازل آنان انجام گرفت. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرمافزار SPSS و آزمونهای آماری χ^2 و t-test انجام شد.

یافته‌ها: زنان در سنین ۸۰-۳۰ سال در این مطالعه شرکت کردند ۲۲/۷٪ (۵۶ نفر) بیسواد، ۴۳/۳٪ (۱۰۷ نفر) دارای تحصیلات ابتدایی و ۹۶٪ (۲۳۷ نفر) خا‌نهدار بودند. در حالیکه ۱۳٪ (۳۲ نفر) آنان براساس آزمایش گزارش کردند که دیابت دارند و ۲۰/۶٪ (۵۱ نفر) تاکنون هرگز برای آزمایش دیابت به مراکز بهداشتی درمانی مراجعه نکرده بودند. در این مطالعه در مورد تعریف ۶/۱٪ (۱۵ نفر)، انواع دیابت ۵/۷٪ (۱۴ نفر)، علائم آن ۴۵/۷٪ (۱۱۳ نفر) افراد در معرض خطر ۲/۸٪ (۷ نفر)، عوارض دیابت ۴/۵٪ (۱۱ نفر)، نوع آموزش لازم ۶/۹٪ (۱۷ نفر) و راه تشخیص دیابت ۳۴٪ (۸۴ نفر) آنان آگاهی داشتند. میزان آگاهی آنان با هیچ یک از عوامل دموگرافیک ارتباط معنیداری نشان نداد.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه نشان داد آگاهی در مورد بیماری دیابت در این منطقه پایین است و اقدامات پیشگیرانه فوری شامل برنامه آموزشی مداوم برای شناسایی به‌موقع بیماری و تصحیح شیوه زندگی زنان با توجه به اینکه بیشتر از مردان در معرض خطر دیابت هستند ضروری است.

واژگان کلیدی: دیابت، آگاهی، زنان بالای ۳۰ سال

بررسی تأثیر مهاجرت‌های غیرقانونی بر شیوع بیماری‌های واگیردار در منطقه تحت پوشش مرکز بهداشت شماره یک اصفهان در سالهای ۱۳۸۵-۱۳۸۶

مهندس محمدباقر رضاعلی^۱، دکتر احمد جمشیدی^۲، مهندس رضا میرخانی^۳

۱- معاون مرکز بهداشت شماره یک اصفهان

۲- رئیس مرکز بهداشت شماره یک اصفهان

۳- کارشناس مرکز بهداشت شماره یک اصفهان

چکیده

مقدمه: مهاجرت‌های غیرقانونی و حضور مهاجران در کشورهای مختلف باخود مسائل مختلف بهداشتی و درمانی و ازجمله شیوع بیماری‌هایی مانند سل و مالاریا رادری خواهد داشت، این گروه نه تنها سلامت خود بلکه سلامت عمومی جامعه را بهخطر میاندازند.

مواد و روشها: این بررسی براساس آمار بیماری‌های سل و مالاریا در منطقه تحت پوشش مرکز بهداشت شماره یک اصفهان در سالهای ۸۵-۸۶ و تأثیر مهاجرت‌های غیرقانونی بر شیوع آنها انجام گرفته که به مقایسه شیوع دو بیماری فوق در مناطق شهری و روستایی دارای مهاجران غیرقانونی افغانی و مناطق همجوار فاقد مهاجران غیرقانونی افغانی پرداخته است.

یافته‌ها: نتایج نشان میدهد که در سال ۸۵ تعداد مبتلایان به بیماری سل در بین مهاجران افغانی ساکن در منطقه تحت پوشش ۸۹ نفر و در سال ۸۶ تعداد ۶۱ نفر و تعداد بیماران مبتلا به بیماری مالاریا در سال ۸۵ تعداد ۲ نفر و در سال ۸۶ تعداد ۱ نفر میباشد که اکثر بیماران ساکن حاشیه شهر و یا در مناطق روستایی اطراف شهر ساکن بوده‌اند. همچنین مقایسه آمار دو بیماری فوق در مناطق دارای مهاجران افغانی و منطقه همجوار نشان از شیوع بیشتر هر دو بیماری در مناطق دارای مهاجران افغانی میباشد، به‌صورتی که در منطقه تحت پوشش مرکز بهداشتی درمانی روستایی دستچاء دارای مهاجران افغانی تعداد بیماران مبتلا به بیماری سل ۲ نفر و مالاریا ۲ نفر و در منطقه تحت پوشش مرکز بهداشتی درمانی روستایی فنارت دارای کمترین مهاجران افغانی همجوار مرکز فوق تعداد بیماران مبتلا به بیماری سل و مالاریا صفر میباشد و در منطقه تحت پوشش مرکز بهداشتی درمانی شهری زینیه دارای مهاجران افغانی تعداد بیماران مبتلا به بیماری سل ۱۴ نفر و مالاریا ۵ نفر و در منطقه تحت پوشش مرکز بهداشتی درمانی شهری حضرت علی (ع) دارای کمترین مهاجران افغانی همجوار مرکز فوق تعداد بیماران مبتلا به بیماری سل ۳ نفر و مالاریا ۱ نفر میباشد.

نتیجه‌گیری: بسیاری از مهاجران افغانی درحاشیه شهرها و یا اردوگاه‌های مهاجران در خارج از شهرها مستقر شده‌اند که ازمکانات بهداشتی و درمانی لازم برخوردار نبوده و باعث شیوع بیماری‌ها در آنها و جمعیت ساکن درجوار آنها شده و گاهی شیوع یک یا چند بیماری را در شهر و روستا را در پی خواهند داشت. لذا باید برنامه‌ریزی و قوانین لازم جهت پیشگیری از مهاجرت‌های غیرقانونی و بازگشت مهاجران افغانی ساکن در شهرها و روستاها به کشور خود تصویب و دستگاه‌های زیربط نسبت به اجرای دقیق قوانین فوق اقدام نمایند، همچنین امکانات بهداشتی و درمانی لازم جهت مهاجران و کنترل دقیقتر بیماری‌ها در آنها در نظر گرفته شود.

واژگان کلیدی: مهاجرت غیرقانونی، شیوع بیماری، سل، مالاریا

بررسی آگاهی و نگرش افراد مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر

اردبیل در مصرف نمک در سال ۸۷

مهرداد بیریا^۱، عزیز کامران^۲، عظیم ملکپور^۲، دکتر جعفر بشیری^۳، دکتر داود گلهدار^۲، زهرا نقی‌زاده^۳

۱- کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی- دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

۲- کارشناس ارشد آموزش بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

۳- دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

چکیده

مقدمه: مصرف نمک به مقدار کم در برنامه غذایی لازم و ضروری است. ولی، ارتباط بین مصرف زیاد نمک و افزایش فشار خون، به‌طور قطعی ثابت شده است. همچنین نمک زیاد، کلسیم را از استخوانها می‌گیرد و باعث دفع آن از ادرار میشود. هم‌اکنون توصیه میشود برای کاهش خطر پوکی استخوان، مصرف نمک بایستی کاهش یابد و مرکز بررسی سرطان در جهان توصیه میکند، کاهش مصرف نمک، خطر شیوع سرطان معده را کاهش میدهد. این مطالعه با هدف بررسی آگاهی و نگرش افراد مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل انجام شد.

مواد و روشها: در این مطالعه تعداد ۱۰۰ نفر از افراد مراجعه‌کننده به ۲ مرکز بهداشتی درمانی در شمال و جنوب شهر اردبیل به‌طور تصادفی ساده (در صورت تمایل به شرکت در مطالعه) انتخاب گردید و پرسشنامه تهیه شده طرح در اختیار آنان قرار گرفت و پس از تکمیل، داده‌ها از طریق نرم‌افزار آماری SPSS و آزمونهای آماری توصیفی و تحلیل مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از بین افراد شرکت‌کننده در بررسی، ۸۵ درصد از جنس زن بودند و اکثریت تحصیلات راهنمایی و بالاتر داشتند. ۸۴٪ افراد در سفره از نمک استفاده می‌کنند و ۱۰۰٪ اعلام کردند که حداقل یکی از میوه‌های خیار، گوجه سبز و گوجه‌فرنگی را با نمک مصرف می‌کنند. به‌ترتیب در ۴۱٪ و ۳۳٪ موارد، بیمار فشارخونی و سالمند در خانواده افراد شرکت‌کننده گزارش شد. ۱۱٪ افراد غذا را شور و تنها ۵٪ بینمک می‌پسندیدند. ۶۷٪ افراد عقیده داشتند که غذا بدون نمک بیمزه و بی‌طعم است و ۱۴٪ افراد اعلام کردند که تنها افراد سالخورده باید نگران مصرف نمک باشند، میانگین نمره آگاهی افراد ۷/۵ با انحراف معیار ۳/۶ (متوسط رو به پایین) به‌دست آمد که با سطح تحصیلات رابطه معنی‌دار داشت ($P < 0.05$).

نتیجه‌گیری: با توجه به اهمیت مصرف نمک در ارتباط با سلامتی جامعه به‌نظر میرسد آموزشهای برنامه‌ریزی شده و منظم به‌خصوص برای مادران که نقش اساسی در تهیه غذای خانواده دارند لازم و ضروری است.

واژگان کلیدی: آگاهی، نگرش، نمک، مرکز بهداشتی درمانی

بررسی وضعیت بهداشت دهان و دندان و راهکارهای پیشگیری از آن در

دانشآموزان ابتدایی در سالهای ۸۴-۸۶

مهندس محمدباقر رضاعلی^۱، مینا میرشمس^۲، طیبه دخت دولت آبادی^۳

۱- معاون مرکز بهداشت شماره یک اصفهان

۲- کارشناس مسئول بهداشت مدارس- مرکز بهداشت شماره یک اصفهان

۳- کارشناس آموزش سلامت- مرکز بهداشت شماره یک اصفهان

چکیده

مقدمه: برنامه سلامت دهان و دندان دانشآموزان در ارتقاء سلامت دهان و دندان باهدف تعیین میزان آگاهی، بهبود مهارتها و عملکردهای بهداشتی و متعاقب آن بهبود شاخصهای نهایی برنامه یعنی تعیین پوشیدگی دندان و کاهش التهاب لثه بوده است. هدف از این مطالعه بررسی وضعیت بهداشت دهان و دندان دانشآموزان دوره ابتدایی مناطق روستایی تحت پوشش مرکز بهداشت شماره یک اصفهان در سالهای ۸۴-۸۶ میباشد.

مواد و روشها: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی از نوع مقطعی با حجم نمونه ۳۸۷۹ نفر از دانشآموزان (۲۳۷۹ پسر و ۱۵۰۰ دختر) دوره ابتدایی مناطق روستایی انجام شده است. ابزار جمعآوری داده‌ها، شامل شناسنامه سلامت بوده که پس از آموزش پرسنل بهداشتی و همسوسازی آنها در مراکز بهداشتی درمانی و تکمیل فرم معاینه در مدارس صورت گرفته است. داده‌ها پس از جمعآوری و ورود داده‌ها در بانک اطلاعات ACCESS با نرمافزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافتهها: یافتهها نشان میدهد که در سال ۸۴ میزان پوشیدگی دندان در دانشآموزان پسر ۶/۵ درصد (۱۵۵ نفر) و در دانشآموزان دختر ۲/۶ درصد (۳۹ نفر) و در مجموع ۵ درصد از دانشآموزان دارای پوشیدگی دندان میشدند و در سال ۸۶ میزان پوشیدگی دندان در دانشآموزان پسر ۹ درصد (۲۱۵ نفر) و در دانشآموزان دختر ۴/۶ درصد (۷۰ نفر) و در مجموع ۷/۳ درصد از دانشآموزان دارای پوشیدگی دندان میشدند.

نتیجهگیری: استراتژی موجود جهت تحت پوشش قراردادن کودکان و دانشآموزان در خدمات دندانپزشکی کافی نبوده و مطالعات نشان میدهند که کودکان و دانشآموزان در سنین دبستان بهطور متوسط نیاز به دریافت سالیانه ساعت خدمات دندانپزشکی داشته و چنانچه بخواهیم سرویس استاندارد را پذیرفته و بر جامعه خود تعمیم دهیم نیازمند صرف هزینهها و امکانات فراوان میباشیم در این جا توجه به اصل پیشگیری ضروری میباشد. راهبردهای اساسی برای ارتقاء سلامت دهان و دندان عبارتند از: ۱- قادرسازی و حمایت همه جانبه مردم برای به فعلیت رساندن ظرفیت آنها در این زمینه. ۲- مداخله کردن در منافع جامعه در راستای سلامت. ۳- آگاهی جامعه از اثرات فلوراید بر روی دندان ها و همچنین نقش فیشورسیلانت در پیشگیری از پوشیدگی دندان و حذف پلاک میکروبی با مسواک و نخ دندان و دهان شویه مناسب. ۴- استفاده از روشهای کاهش پوشیدگی دندان مانند کاهش مصرف موادقندی، استفاده مرتب از مسواک و نخ دندان و دهان شویه مناسب، انجام معاینات دوره‌ای، استفاده از ترکیبات فلوراید و همچنین فیشورسیلانت تراپی. ۵- ایجاد امکانات لازم خدمات دندانپزشکی در دسترس و به صورت رایگان و یا با حداقل دریافت جهت مناطق روستایی و اقشار آسیبپذیر و محروم جامعه.

واژگان کلیدی: بهداشت دهان و دندان، دانشآموزان، پیشگیری

بررسی میزان آگاهی دانشجویان دانشگاه گیلان درباره تالاسمی

شهره سیام^۱

۱- گروه بیولوژی- دانشکده علوم پایه دانشگاه گیلان

چکیده

مقدمه: بیماری تالاسمی نوعی ناهنجاری ژنتیکی است که باعث اختلال تولید هموگلوبین و کم خونی شدید می شود. پیشگیری از این بیماری نیاز به آگاهی عمومی دارد. باید قبل از اینکه این بیماری شیوع چشمگیری داشته باشد، آن را کنترل نمود که خود مستلزم آموزش بهداشت و بالا بردن سطح آگاهی افراد میباشد. لذا در این پژوهش به ارزیابی آگاهی دانشجویان دانشگاه گیلان در باره تالاسمی پرداختیم و سپس ارتباط این آگاهی را با تعدادی از متغیرهای دموگرافیک سنجیدیم.

مواد و روشها: این مطالعه بهصورت مقطعی بر روی ۶۰۰ نفر از دانشجویان دانشکدههای مختلف دانشگاه گیلان انجام شده که براساس نمونهگیری تصادفی انتخاب شدند. اطلاعات گردآوری شده با استفاده از پرسشنامه بهداشت آمد. از آزمون آماری کای اسکوئر برای تجزیه و تحلیل نتایج استفاده شده است.

یافتهها: میزان آگاهی بر مبنای اطلاع از علایم بیماری و راه های ابتلاء و پیشگیری از آن مشخص گردید. از کل افراد مورد مطالعه ۵۸/۵٪ آگاهی کم، ۲۹/۳٪ آگاهی متوسط و فقط ۱۲/۲٪ آنان آگاهی زیاد در رابطه با بیماری تالاسمی داشتند. میزان آگاهی دانشجویان دختر نسبت به دانشجویان پسر بیشتر بود. ۹۲/۳ درصد از افراد مورد مطالعه آموزش در زمینه بیماری تالاسمی را برای افراد لازم و ضروری می دانند و بیشترین درصد آنان (۳۷/۲٪) بهترین راه کسب اطلاع در این زمینه را از طریق رادیو و تلویزیون می دانند.

نتیجهگیری: با توجه به میزان پایین آگاهی دانشجویان در مورد بیماری مورد نظر، آموزش برای شناخت و آگاهی بیشتر در مورد بیماری تالاسمی و پیشگیری از این بیماری برای کاهش ابتلا توصیه میگردد.

واژگان کلیدی: آگاهی، تالاسمی، راههای پیشگیری، دانشجویان

بررسی وضعیت سلامت روان دختران دانشآموز با توجه به متغیرهای اجتماعی - اقتصادی و نورو سایکولوژیک

امیر محمد شهسوارانی^۱، کلثوم ستاری^۲، نسرین السادات امامی^۳، مهناز تراب احمدی^۴، زهرا رزمجویان^۵

۱- کارشناس ارشد روانشناسی

۲- کارشناس ارشد مدیریت آموزشی

۳- کارشناس مشاوره و راهنمایی تحصیلی

۴- کارشناس روانشناسی بالینی

۵- دانشجوی کارشناسی ارشد فلسفه آموزش و پرورش، دانشگاه پیام نور

چکیده

مقدمه: در این پژوهش به بررسی وضعیت سلامت و بهداشت روانی و تأثیر برتری جانبی دست و محل سکونت بر آن در دانشآموزان دختر دبیرستانهای دولتی تهران پرداخته شده است.

مواد و روشها: نمونه شامل ۳۹۸ دانشآموز دختر مقاطع اول، دوم و سوم دبیرستان شهر تهران است که به روش نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای انتخاب شدند (دامنه سنی ۱۴-۱۸ سال). گروه نمونه پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ-۲۸، گلدبرگ و هیلیر، ۱۹۷۹) را در یک جلسه پر کردند.

یافتهها: نتایج این پژوهش نشان دادند که ۴۴/۷ درصد افراد گروه نمونه دارای نشانه‌های جسمانی، ۴۳ درصد دارای اضطراب/ بیخوابی، ۳۹/۷ درصد دارای اختلال در عملکرد اجتماعی و ۴۱/۲ دارای نشانه‌های افسردگی هستند. در کل ۴۵/۲ درصد از افراد گروه نمونه در دامنه دارای اختلال قرار دارند. با استفاده از آزمون فریدمن مشخص شد که بین اختلالات مورد بررسی اولویت به‌ترتیب با اختلال در عملکرد اجتماعی، اضطراب/ بیخوابی، نشانه‌های جسمانی و نشانه‌های افسردگی است. استفاده از آزمون ANOVA و توکی نشان داد که بین محله‌های سکونت و وضعیت اجتماعی-اقتصادی مختلف از نظر وضعیت سلامت روان تفاوت‌های معناداری وجود دارد ($\alpha < 0/05$). همچنین آزمون t برای دو گروه مستقل نشانگر عدم تفاوت معنادار بین نمرات دانشآموزان راست دست و چپ‌دست است ($\alpha < 0/05$). به‌علاوه آزمون ANOVA نشان داد بین پایههای مختلف تحصیلی و وضعیت سلامت روان تفاوت معناداری وجود ندارد ($\alpha < 0/05$).

نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش نشانگر نیاز به مداخلات روان شناختی بیشتر و گسترده‌تر برای بهبود وضعیت سلامت روان دانشآموزان دختر دبیرستانی در شهر تهران است.

واژگان کلیدی: سلامت روان، GHQ-۲۸، دانشآموزان دبیرستان، برتری‌جانبی دست، سطح اقتصادی-اجتماعی.

بررسی شیوع افسردگی در پرسنل بخش زنان و زایمان بیمارستان آموزشی

دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

مرضیه ترشیزی^۱، معصومه فارابی^۲

۱- کارشناس ارشد مامایی - عضو هیأت علمی - دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

۲- کارشناس مامایی - بیمارستان ولیعصر (عج) - دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

چکیده

مقدمه: افسردگی اختلال شایعی است که ممکن است هر فردی را تحت تأثیر قرار دهد، ولی برخی افراد جامعه مثل پرسنل بیمارستان که هر کدام بهنجوی درگیر حفظ سلامت جسمی و روانی افراد جامعه هستند، به دلیل موقعیت خاص نسبت به این اختلال آسیبپذیرترند. با تشخیص به موقع و زود هنگام این اختلال در پرسنل، میتوان فرصتی برای پیشگیری اولیه و جلوگیری از پیشرفت و وخامت آن و نهایتاً تأمین بهداشت روانی آنان و جامعه فراهم نمود. هدف از این بررسی سنجش میزان افسردگی در پرسنل بخش زنان و زایمان تنها بیمارستان آموزشی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند بوده است.

مواد و روش ها: این پژوهش یک مطالعه توصیفی می باشد که بر روی کل (۵۷ نفر) پرسنل بخش زنان و زایمان بیمارستان ولیعصر (عج) بیرجند انجام شده است. روش جمعآوری دادهها شامل پرسشنامههای در دو بخش است، بخش اول مربوط به اطلاعات دموگرافیک افراد مورد مطالعه و بخش دوم سؤالات مربوط به سنجش میزان افسردگی بر اساس آزمون سنجش افسردگی بک بود. تعدادی از نمونهها به دلیل ناقص پر نمودن پرسشنامه از مطالعه خارج شدند و در نهایت دادههای ۴۲ پرسشنامه، با استفاده از نرمافزار SPSS تجزیه و تحلیل گردید و از آمار توصیفی در قالب جداول فراوانی و از آمار تحلیلی به منظور بررسی ارتباط بین متغیرها استفاده شد.

یافتهها: یافتههای پژوهش نشان داد که از ۴۲ مورد نمونه پژوهش ۲۶ نفر (۶۱/۶٪) با درجات مختلفی دچار افسردگی بودند و از بین آنها تعداد ۷ نفر (۱۱/۹٪) دچار افسردگی وخیم بودند. میانگین نمره افسردگی 5.7 ± 6.9 بود. بیشترین شیوع افسردگی، افسردگی جزئی بود (۲۶/۲٪) و تنها ۴/۲٪ از پرسنل طبیعی بوده و نمره افسردگی آنان صفر بود. بین مدرک تحصیلی و شیوع افسردگی همبستگی معنیداری دیده شد ($P=0.04$) ولی بین شایستگی، رضایت از همسر، سن و شیوع افسردگی ارتباط معنیداری مشاهده نگردید.

نتیجهگیری: براساس نتایج بهدست آمده از مطالعه افسردگی در بین پرسنل بخش زنان و زایمان بیمارستان ولیعصر (عج) بیرجند از شیوع بالایی برخوردار است و از آنجا که در سایر مطالعات شیوع افسردگی بالینی در دانشجویان مامایی بیشتر بوده، لازم است بهمنظور پیشگیری از این معضل بزرگ اجتماعی برنامه ریزی گردد. تا شاید با تغییراتی در محیط کاری یا برنامههای اجتماعی پرسنل شیوع افسردگی کاهش یابد.

واژگان کلیدی: افسردگی، آزمون افسردگی بک، پرسنل بخش زنان و زایمان

اثرات متقابل مؤلفه‌های جو سازمانی بر یکدیگر در بیمارستانهای آموزشی

دانشگاه علوم پزشکی همدان

بهناز کرمانی^۱

۱- مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

چکیده

مقدمه: جو سازمانی به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم توسط کسانی که در سازمان کار میکنند درک شده است و روی انگیزش و رفتارشان تأثیر می‌گذارد؛ بنابراین در موفقیت یک سازمان و واحد صنعتی تأثیر به‌سزایی خواهد داشت. لذا مدیران به‌ویژه در محیط حساس و متفاوت بیمارستان باید جو مطلوب و مناسبی در سازمان ایجاد کنند و با استفاده از تأثیری که بر بسیاری رفتارهای کارکنان از جمله انگیزش، روحیه، تعهد، رضایت، عملکرد و بهره‌وری دارد به‌نحو مطلوبی به اهداف و آرمانهای سازمان دست یابند؛ لذا هدف از انجام این پژوهش، بررسی اثرات متقابل و همبستگی مؤلفه‌های جو سازمانی بایکدیگر و بهره‌گیری از آنها در جهت ایجاد جو مطلوب و انسانی در سازمان است.

مواد و روشها: این پژوهش به‌روش مقطعی انجام شده است. جامعه پژوهش کلیه مدیران و کارکنان بیمارستانهای آموزشی دانشگاه علوم پزشکی همدان (اکباتان، بعثت، فرشچیان و مباشر کاشانی) بوده است. تعداد نمونه با استفاده از فرمول نمونه‌گیری تصادفی ۱۳۷ نفر محاسبه گردید. دامنه زمانی پژوهش اسفند ماه ۱۳۸۶ و بهار ۱۳۸۷ بوده است. داده‌ها با استفاده از دو پرسشنامه استاندارد جو سازمانی و پرسشنامه ویژگیهای فردی جمع‌آوری شده و با استفاده از آمار توصیفی و آزمون ضریب همبستگی گشتاوری پیرسون تحلیل شده است.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش حاکی از وجود همبستگی معنادار مثبت یا منفی بین برخی مؤلفه‌های جو سازمانی (روحیه گروهی، مزاحمت، علاقمندی، صمیمیت، ملاحظه‌گری، فاصله‌گیری و نفوذپویایی، تأکید بر تولید) در بیمارستانهای مورد مطالعه می‌باشد.

نتیجه‌گیری: کاهش یا افزایش میانگین یک مؤلفه می‌تواند در کاهش یا افزایش میانگین یک یا چند مؤلفه جو سازمانی مؤثر واقع شود. لذا شایسته است مدیران مؤلفه‌هایی را که وضعیت مناسبی در سازمان ندارند و علل آن را شناسایی و با توجه به اثرات متقابل مؤلفه‌ها اقدامات مؤثرتر و راههای کوتاه‌تر را با توجه به مقتضیات سازمانشان و نیاز کارکنان برای اصلاح و بهبود جو و دستیابی به نتایج حاصل از آن و عملکرد بهتر برگزینند.

واژگان کلیدی: جو سازمانی، اثرات متقابل مؤلفه‌های جو سازمانی، بیمارستان

بررسی اثر ترکیب عصاره هیدروالکلی دو گیاه راعی و تاج خروس بر سطح برخی از ریسک فاکتورهای ایجاد آترواسکلروز: در مقایسه با لوستاتین

نجمه کبیری^۱، پرویش رحیمی^۱، حسین مدنی^۲، صدیقه عسگری^۳، پروین محزونی^۴

۱- کارشناس ارشد فیزیولوژی جانوری، گروه زیست شناسی، دانشگاه اصفهان

۲- دانشیار فارماکولوژی، مرکز تحقیقات قلب و عروق اصفهان، مرکز تحقیقات فیزیولوژی کاربردی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۳- استادیار فیزیولوژی جانوری، گروه زیست شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه اصفهان

۴- دانشیار گروه پاتولوژی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

چکیده

مقدمه: آترواسکلروز یکی از عوامل مرگومیر در جهان میباشد. در این مطالعه اثر ضد آترواسکلروزی ترکیب عصاره‌های دو گیاه راعی و تاج خروس در خرگوش‌های هایپرکلسترولمی بررسی شده است، همچنین برای مقایسه اثرا این عصاره با داروهای شیمیایی از لواستاتین استفاده گردید.

مواد و روشها: در این مطالعه ۲۰ خرگوش نر بالغ از نژاد نیوزیلندی به‌طور تصادفی در چهار گروه پنج‌تایی تقسیم شدند، این گروه‌ها با رژیم‌های غذایی پایه، پرکلسترول، رژیم پرکلسترول به همراه ترکیب عصاره‌های دو گیاه راعی و تاج خروس هر کدام به‌طور مساوی با دوز ۷۵ mg/kgbw، رژیم پرکلسترول به همراه لواستاتین با دوز ۱۰ mg/kgbw، به مدت ۶۰ روز تیمار شدند. در ابتدا، اواسط و پایان دوره از خرگوش‌ها خون‌گیری به‌عمل آمد و فاکتورهای سرمی آنها مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان می‌دهد که ترکیب عصاره‌ها و همچنین لوستاتین سبب کاهش سطح مالون دی آلدئید (MDA)، آپولیپوپروتئین B، نسبت apoB/apoA و افزایش سطح آپولیپوپروتئین A نسبت به گروه پرکلسترول می‌گردد.

نتیجه‌گیری: عصاره با کاهش ریسک فاکتورهای مانند آپولیپوپروتئین B که یکی از مهمترین ریسک فاکتورهای ایجاد بیماری‌های قلبی-عروقی موجب جلوگیری از آترواسکلروزمی شود. نتایج در این تحقیق به طور مشخصی اثر مؤثرتر ترکیب عصاره را در کاهش برخی از ریسک فاکتورهای قلبی و عروقی نسبت به گروه دریافت کننده لواستاتین در خرگوش‌های هایپرکلسترولمی نشان داد.

واژگان کلیدی: خرگوش، راعی، تاج خروس، آپولیپوپروتئین، MDA

بررسی عوامل تعیینکننده ازدواج موفق دانشجویی

علی رضوانی^۱، مجید گلی^۲، محمدتقی عامریون^۳

۱- عضو هیأت علمی- دانشگاه آزاد اسلامی شاهرود

۲- کارشناس ارشد مشاوره- دانشگاه آزاد اسلامی شاهرود و دانشکده علوم قرآنی

۳- کارشناس ارشد علوم تربیتی- دانشگاه آزاد اسلامی شاهرود

چکیده

مقدمه: تشکیل خانواده با ازدواج شرعی شروع میشود و آنچه در ازدواج مهم تلقی میشود موفقیت آن است به نوعی که بیشتر مواقع زن و شوهر احساس رضایت از هم داشته باشند و برای رسیدن به این مهم، باید عوامل موثر بر ازدواج را شناخت لذا تحقیق حاضر بهمنظور تعیین عوامل تعیینکننده ازدواج موفق دانشجویی است.

مواد و روشها: این تحقیق یک مطالعه کاربردی با تأکید بر روش زمینهبانی است. جامعه کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد شاهرود بوده که ۳۶۵ نفر بهصورت تصادفی طبقاتی بهعنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار تحقیق عبارت است از پرسشنامه ۳۰ سؤالی که توسط جهان سیر ۱۳۸۳ تهیه شده است. برای تجزیه و تحلیل دادهها علاوه بر استفاده از روشهای آمار توصیفی از آزمون تحلیل و اریانس یک متغیر (ANOVA) استفاده شده است.

یافتهها: پرسشنامه چهار مؤلفه فردی - اجتماعی - اقتصادی و آموزشی را میسنجد که در بخش فردی از بین هشت سؤال پرسیده شده، نگرش ایدهآل به اهداف ازدواج و استقلال فکری و عاطفی و اجتماعی بالاترین درصد، و برخورد احساسی نسبت به عشقهای دوران دانشجویی کمترین درصد را بخود اختصاص داده است و در بخش اجتماعی از بین هفت سؤال پرسیده شده توجه به اصالت خانوادگی و هم سطح بودن خانوادهها بالاترین درصد، در حالی که توجه به نسبتهای فامیلی و همشهری بودن پایینترین درصد را نشان میدهند. در بخش عوامل اقتصادی با هشت سؤال، داشتن شغل و امنیت شغلی بالاترین درصد، در حالی که انجام پرخرج بودن مراسم ازدواج و مهریههای سنگین کمترین درصد را به خود اختصاص داده است و در بخش عوامل آموزشی با هفت سؤال، آگاهی از ویژگیهای شخصیتی و آموزش اصول اساسی مانند محبت و احترام بالاترین درصد، و آموزش قبل از ازدواج بهعنوان واحد دانشگاهی کمترین درصد را بهخود اختصاص داده است. و در نهایت با توجه به آزمون تحلیل واریانس و $P < 0/00$ بین عوامل فردی، اجتماعی، اقتصادی و آموزشی بهعنوان عوامل تعیینکننده ازدواج موفق دانشجویی تفاوت وجود دارد.

نتیجهگیری: چنین بهنظر میرسد که از دیدگاه دانشجویان آگاهی از خصوصیات شخصیتی همسر آینده در کنار آموزش، ارتباط مبتنی بر محبت و احترام از مهارتهای لازم جهت وارد شدن به دنیای زن و شوهری است، بهعلاوه اینکه آنها به سؤالات مربوط به عوامل آموزشی، فردی، اجتماعی و اقتصادی بر اساس منطق و آیندهنگری پاسخ دادهاند که خود نشانه رشد دانشجویان در این حیطه (ازدواج) میباشد.

واژگان کلیدی: ازدواج، دانشجویان، خصوصیات شخصیتی

سرپروالانس عفونت هیلکوباکتریلوری در افراد بالای ۱۸ سال روستای علی آباد و منصورخانی کاکان شهرستان بویراحمد

میترا صفری^۱، دکتر بهروز یزدانپناه^۲

۱- عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

۲- دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

چکیده

مقدمه: عفونت هیلکوباکتریلوری یکی از عفونت‌های مزمن شایع در دنیا است. رابطه این عفونت با ایجاد زخم معده و دوازدهه و حتی سرطان معده شناخته شده است اما هنوز ارتباط آن با برخی بیماریهای گوارشی از جمله سوء هاضمه مورد اختلاف نظر است. مطالعه حاضر بهمنظور تعیین سرپروالانس عفونت هیلکو باکتریلوری در افراد بالای ۱۸ سال دو روستای نامبرده که دارای علائم سوء هاضمه بودند انجام گرفت.

مواد و روشها: در این پژوهش مقطعی که از نوع مشارکتی مبتنی بر جامعه بود کلیه افراد بالای ۱۸ سال دو روستا (۶۶۶ نفر) در سال ۱۳۸۵ توسط پرسشگران که از خود مردم روستا بهطور داوطلبانه در پژوهش مشارکت داشتند و آموزشهای لازم را دیده بودند جهت وجود علائم سوء هاضمه مورد مصاحبه قرار گرفتند و سپس افرادی که حداقل یکی از علائم سوء هاضمه را داشتند توسط پزشک روستا مورد معاینه بالینی قرار گرفتند و افرادی که در معاینه مشکوک به وجود عفونت هیلکوباکتریلوری بودند نمونه خون گرفته شد و جهت تعیین آنتی بادی ضد باکتری با روش ELISA به آزمایشگاه مورد نظر ارسال شد. اطلاعات بهدست آمده مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافتهها: ۳۳۹ نفر (۵۹/۹ درصد) افراد حد اقل یکی از علائم سوء هاضمه را داشتند که ۵۶/۴ درصد مرد و ۶۳/۱ درصد زن بودند. از این افراد ۷۰ نفر (۱۷/۵ درصد) در معاینه بالینی مشکوک به عفونت هیلکوباکتریلوری بودند. نتیجه تست سرولوژی ۴۹ نفر (۷۰ درصد) مثبت، ۶ نفر (۸/۶ درصد) منفی و ۱۵ نفر (۲۱/۴ درصد) مشکوک بود.

نتیجهگیری: شیوع بالای علائم سوء هاضمه و عفونت هیلکوباکتریلوری در افراد دارای علائم و اهمیت این عفونت، لزوم بررسی دقیقتر افراد دارای علائم سوء هاضمه جهت پیشگیری و درمان به موقع این عفونت را آشکار میسازد.

واژگان کلیدی: سرپروالانس، هیلکوباکتریلوری، عفونت

تأثیر ماساژ رفلکسی بر کاهش فشار خون افراد مبتلا به عارضه فشار خون بالا

زهرا خادم الحسینی^۱، وحیده رزمی^۲، دکتر محمدعلی بابایی بیگی^۳

۱- کارشناس تربیت بدنی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارسنجان

۲- دانشجوی دکترای طب ورزشی - دانشگاه پونا کشور هندوستان

۳- فوق تخصص قلب و مدیر گروه قلب و عروق - دانشگاه علوم پزشکی شیراز

چکیده

مقدمه: فشارخون شریانی بالا را میتوان به عنوان مهمترین مسئلهای که بهداشت عمومی کشورهای پیشرفته را تهدید میکند، قلمداد نمود. یکی از موارد اورژانس فشارخون بالا ناشی از فشارهای روانی است. از آنجا که اعمالی همچون ماساژ بهطور بدیهی باعث ایجاد آرامش جسمی و روانی می‌گردد و به دنبال آن کاهش احتمالی فشارخون رخ خواهد داد. ما به دنبال یافتن پاسخ به این سؤال بودیم که آیا تکنیکهای ماساژ درمانی، بهتنهایی بدون استفاده از داروهای شیمیایی در مواقع افزایش ناگهانی فشارخون میتواند باعث کاهش فشارخون افراد مبتلا به عارضه فشارخون بالا گردد یا خیر؟ از آنجا که زنان نیمی از جمعیت جامعه را تشکیل میدهند و نقش کلیدی در خانواده و انتقال آموزش‌ها را برعهده دارند، بخش قابل ملاحظه‌ای از این جمعیت مبتلا به عارضه فشارخون بالا هستند لذا در این تحقیق زنان مبتلا به عارضه فشارخون در رده سنی ۴۵ تا ۷۵ سال را بعنوان نمونه‌های آماری برگزیدیم.

مواد و روشها: به منظور جمع‌آوری داده‌ها تعداد ۴۰ آزمودنی که به طور تصادفی (Random) از میان مراجعه‌کنندگان به درمانگاه مطهری شیراز انتخاب شدند و با انتساب تصادفی (Random) در دو گروه آزمایش و گواه قرار گرفتند: (گروه کنترل، $n=20$ ، $age=52/4$ ، $weight=73/2$)، (گروه آزمایش، $n=20$ ، $age=61/4$ ، $weight=69/2$). ابتدا از هر دو گروه پیش آزمون بهعمل آمد و میزان فشارخون اندازه‌گیری و ثبت گردید سپس بر روی افراد گروه آزمایش بعد از ۵ دقیقه ماساژ رفلکسی انجام شد. گروه کنترل به مدت ۵ دقیقه بر روی صندلی نشستند و هیچگونه ماساژی دریافت نکردند سپس از هر دو گروه پس آزمون بهعمل آمد و نتایج فشارخون مجدداً اندازه‌گیری و ثبت گردید.

یافته‌ها: آزمون آماری مقایسه میانگینها (t-test) نشان داد که بین میانگین فشارخون دو گروه آزمایش و کنترل در پیش آزمون و پس آزمون در سطح ۱٪ تفاوت معنیداری وجود دارد. آزمون همبسته نشان داد که بین میانگین فشارخون افراد گروه آزمایش در پیش آزمون و پس آزمون در سطح ۱٪ تفاوت معنیداری وجود دارد. همچنین بین میانگین فشارخون افراد گروه کنترل در پیش آزمون و پس آزمون در سطح ۱٪ تفاوت معنیداری وجود ندارد.

نتیجه‌گیری: تحقیق فوق نشاندهنده این مطلب است که تعداد قابل ملاحظه‌ای از بیماران به عارضه فشارخون ماساژ را دریافت کرده‌اند و فشارخون آنها بهصورت چشمگیری پایین آمده است پس در نتیجه زمانیکه فرد دچار حمله ناگهانی فشارخونی میشود ماساژ رفلکسی در کنار دستور پزشک از روند افزایش آن جلوگیری کرده و کاهش آنرا به همراه خواهد داشت.

واژگان کلیدی: فشارخون بالا، ماساژ رفلکسی

ارزیابی وضعیت تکریم ارباب رجوع در بیمارستانهای دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران

امیر اشکان نصیریپور^۱، فردین مهربان^۲

۱- استادیار مدیریت خدمات بهداشتی درمانی- دانشکده مدیریت و اقتصاد- دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران

۲- دانشجوی دکتری مدیریت خدمات بهداشتی درمانی- دانشکده مدیریت و اقتصاد- دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران

چکیده

مقدمه: انتظارات ارباب رجوع، در سیاستهای مدیریتی و اتخاذ روشهای مناسب خدمترسانی نقش اساسی و اصلی را دارد و موفقیت هر سازمان در گرو رضایت و تأیید مشتریان آن است. این مطالعه با هدف ارزیابی وضعیت تکریم ارباب رجوع در بیمارستانهای دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران انجام پذیرفت.

مواد و روشها: پژوهش بهصورت مقطعی و توصیفی صورت گرفته است. جامعه هدف این مطالعه، بیمارستانهای دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران بودند. ابزار سنجش مورد استفاده در مطالعه چک لیست بود که روایی و پایایی آن مورد تأیید کمیته ارتقاء کیفیت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار گرفته است. دادهها با سه روش مشاهده، استفاده از مستندات و دادههای ثبت شده و مصاحبه جمعاوری و با استفاده از آمار توصیفی در قالب نرم افزار SPSS تحلیل گردید.

یافتهها: میانگین امتیازات مربوط به «تدوین منشور اخلاقی سازمان در ارتباط با مردم» و «نظرسنجی از مراجعان» در بیمارستانهای مورد مطالعه، که بهترین وضعیت را در بین ابعاد تحت بررسی داشتند بهترتیب ۸۴/۹ و ۸۴/۴ درصد گزارش گردید. ضعیفترین نتایج ارزیابی از محورهای «تشویق و تقدیر مدیران و کارکنان موفق و برخورد با افراد خاطی» با امتیاز ۵۱ درصد و «نظارت و بازرسی» با امتیاز ۶۰ درصد بهدست آمد. میانگین کل امتیازات حاصل از ارزیابی وضعیت تکریم ارباب رجوع در بیمارستانهای مورد مطالعه ۷۱/۶ درصد بود، که بیمارستان امیر المومنین (ع) با احراز ۷۶/۶ امتیازات در مقام اول و بیمارستان جواهری با ۶۳/۱ درصد در پایینترین سطح رتبهبندی قرار گرفت.

نتیجهگیری: تکریم ارباب رجوع در بیمارستانهای دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران از وضعیت عالی برخوردار نبوده، هر چند در ابعادی با توفیق نسبی روبرو بوده است. با تغییر ملاکهای تشویق و تنبیه کارکنان و مدیران، از روش سنتی به شیوهای که جلب مشتری در آن لحاظ شود، همچنین اعمال نظارت و بازرسی بیشتر از سوی مدیران و مسئولان ذیربط دانشگاه دراین زمینه، وضعیت تکریم ارباب رجوع و به تبع آن کارایی و اثربخشی بیمارستانها افزایش خواهد یافت.

واژگان کلیدی: تکریم ارباب رجوع، ارزیابی، بیمارستان.

بررسی مقایسه‌ای اپیدمیولوژی سالک در شاهرود در سالهای ۸۵-۸۴

ربابه یونسیان^۱، بتول ساغری^۱، عیسی معصومی^۱، فاطمه السادات میربدیعی^۲، ایمان سلامت^۳، فریده صادقیان^۴، دکتر رضا چمن^۵

۱- کارشناس بهداشت عمومی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- کارشناس بهداشت روان- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- کاردان مبارزه با بیماریها - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۴- کارشناس ارشد بهداشت حرفه ای - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۵- اپیدمیولوژیست- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: لیشمایوز بیماری مشترک بین انسان و حیوانات بوده و بر اساس آمار ثبت شده در کشور تعداد موارد سالک ۲۰۰۰۰ نفر در سال است در حالیکه ارقام واقعی ۴ تا ۵ برابر این ارقام تخمین زده میشود. هدف از این مطالعه تعیین وضعیت اپیدمیولوژیک سالک در شهرستان شاهرود میباشد تا براساس آن بتوانیم به اقدامات پیشگیرانه بپردازیم.

مواد و روشها: نوع مطالعه توصیفی تحلیلی بوده و جامعه مورد مطالعه جمعیت شهرستان شاهرود شامل ۵ شهر و ۱۶۷ روستا میباشد. روش جمعآوری اطلاعات فرم مرکز مدیریت بیماریهای وزارت بهداشت شامل اطلاعاتی در مورد مشخصات دموگرافیک، تعداد زخم، محل زخم و.... میباشد.

یافتهها: با توجه به نتایج حاصله میزان بروز سالک در شهرستان شاهرود ۱۰۵/۳ درصد هزار نفر در سال ۸۴ (۲۳۹ مورد) و ۵۷ درصد هزار نفر در سال ۸۵ (۱۲۹ مورد) بهست آمد. که در هر دو سال در مردان تقریباً ۲ برابر زنان بوده است. مقایسه تعداد زخم در سال ۸۴ و ۸۵ نشان میدهد بیشتر از همه یک زخم (۱۰۳ مورد در مقابل ۴۸) سپس ۲ زخم (۷۶ مورد در مقابل ۴۵) و ۳ زخم (۵۹ مورد در مقابل ۳۷) وجود داشته است. در سال ۸۴ شایعترین روستاها بکران با ۱۱۵ مورد (۱۵۰۴ در صد هزار نفر) و زمان آباد با ۳۸ مورد (۱۱۵۵ در صد هزار نفر) بوده است. که در سال ۸۵ این میزان در ۲ روستا بهترتیب به ۷۵۵ درصد هزار نفر و صفر رسیده است. بهطور کلی میزان سالک در هر دو سال در مناطق روستایی ۳ برابر مناطق شهری و بیشترین موارد در ناحیه دست (۱۰۷ در مقابل ۶۲) بوده است.

نتیجهگیری: میزان بروز سالک در شهرستان شاهرود در سال ۱۳۸۴ در مقایسه با متوسط کشوری (۳۱/۶ در صد هزار نفر) تقریباً ۳/۴ برابر بوده و در سال ۱۳۸۵ به ۱/۶ برابر کشوری کاهش یافته است (۵۷ در مقابل ۳۵ درصد هزار) که البته میتواند بهعلت اقدامات کنترلی و پیشگیرانه در دو روستای شایع شامل اجرای برنامههای آموزشی و عملیات جوندککشی در مناطق آلوده و توزیع پشه‌بند آغشته به سم باشد. اما برای کاهش بیشتر موارد توصیه میشود اقدامات کنترلی بهطور پیگیرانه در روستاهای دیگر که همچنان شیوع بالایی دارد از جمله فرومد، عباس آباد و نردین انجام گیرد.

واژگان کلیدی: سالک، اپیدمیولوژی، شاهرود

بررسی رفتارهای مرتبط با سبک زندگی دانشجویان دانشگاههای شهر گرگان

در سال ۱۳۸۶

مرتضی منصوریان^۱، ناصر بهنام پور^۲، مصطفی قربانی^۳

۱- کارشناس ارشد آموزش بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی گلستان

۲- کارشناس ارشد آمار زیستی- دانشگاه علوم پزشکی گلستان

۳- کارشناس ارشد اپیدمیولوژی- دانشگاه علوم پزشکی گلستان

چکیده

مقدمه: سبک زندگی فرد به وسیله الگوهای رفتاری او مشخص میشود و تأثیر بسیار عمیقی بر سلامت فرد و جامعه دارد. اهمیت سبک زندگی بیشتر به علت تأثیر آن بر کیفیت زندگی و پیشگیری از بیماری است. این مطالعه با هدف تعیین سبک زندگی دانشجویان دانشگاههای شهر گرگان در سال ۱۳۸۶ انجام شد.

مواد و روشها: این مطالعه با رویکرد توصیفی تحلیلی و با روش مقطعی برای بررسی سبک زندگی دانشجویان بر روی ۸۰۰ دانشجوی دانشگاههای علوم پزشکی، منابع طبیعی، پیام نور و آزاد شهر گرگان که به روش نمونهگیری تصادفی منظم انتخاب شدند صورت پذیرفت. ابزار گردآوری داده پرسشنامه سبک زندگی شامل اطلاعات دموگرافیک و سؤالات سبک زندگی بود. دادهها با استفاده از نرم افزار SPSS و تستهای ناپارامتریک منویتنی و کروسکالوالیس تجزیه و تحلیل شد و P-value کمتر از ۰/۰۵ به عنوان معنیدار در نظر گرفته شد.

یافتهها: میانگین سن دانشجویان $(22/43 \pm 3/84)$ سال، ۵۳/۹ درصد دانشجوی مقطع کارشناسی، ۲۲/۱ درصد متأهل، ۶۵/۵ درصد بومی گلستان، ۲۱/۸ درصد همیشه یا گاهی سیگار میکشیدند. ۲۴/۱ درصد از دانشجویان سبک زندگی ضعیف، ۲۹/۶ متوسط، ۲۲/۹ خوب و ۲۳/۴ درصد سبک زندگی عالی داشتند. ۱۳ درصد دانشجویان هیچوقت از کمربندی ایمنی استفاده نمیکردند. ارتباط بین سبک زندگی و جنس، مقطع تحصیلی، میزان درآمد، تحصیلات پدر و شغل مادر، بومی بودن، دانشگاه محل تحصیل و استعمال سیگار از نظر آماری معنیدار بود ($P\text{-Value} < 0/05$). بین سبک زندگی و متغیرهای سن، وضعیت تاهل و BMI ارتباط معنی داری مشاهده نشد. همچنین سبک زندگی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بهتر از سایر دانشگاهها، و دانشجویان دختر بهتر از دانشجویان پسر بود.

نتیجهگیری: با توجه به اینکه بیش از نیمی از دانشجویان مورد مطالعه سبک زندگی ضعیف و متوسط داشتند نیاز به برنامه ریزی برای بهبود رفتارهای دانشجویان، به خصوص در مورد انجام ورزش به صورت مرتب، تغذیه مناسب و مدیریت استرس احساس میشود.

واژگان کلیدی: سبک زندگی، دانشجویان، گرگان

بررسی اپیدمیولوژیکی هپاتیتهای ویروسی (B, C) در بیماران بستری در

بیمارستان فاطمیه سمنان

دکتر بهاره احدی^۱، سودابه پیوندی^۲، فاطمه رحمانیان^۳

۱- پزشک خانواده مرکز بهداشت سمنان و عضو باشگاه پژوهشگران جوان

۲- عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی سمنان

۳- کارشناس ارشد زبان انگلیسی

چکیده

مقدمه: هپاتیتهای ویروسی بهعنوان یکی از شایعترین بیماریهای عفونی و یکی از شناختهترین عوامل مرگ و میر انسان در سطح جهان شایان توجه بوده و مهمترین علت عفونتهای حاد و مزمن کبدی را تشکیل میدهد. بیش از ۳۸۵ میلیون ناقل هپاتیت B و ۱۷۰ میلیون نفر ناقل هپاتیت C در جهان وجود دارند و سالانه بیش از یک میلیون مورد مرگ در اثر ابتلا به هپاتیت ویروسی اتفاق میافتد. بنابراین هدف ما از این بررسی تعیین سن و جنس و شغل، ملیت و شاخصهای آنتی ژنیک HBV و HCV در بیماران بستری در بیمارستان آموزشی فاطمیه سمنان میباشد.

مواد و روشها: این مطالعه بهصورت توصیفی مقطعی بود. در این تحقیق ۵۱ بیمار که با تشخیص نهایی هپاتیت ویروسی (B,C) در بیمارستان آموزشی فاطمیه بستری شده بودند، تحت بررسی اپیدمیولوژیکی قرار گرفتند. با استفاده از پرسشنامه اقدام به تکمیل اطلاعات گردید. دادهها پس از جمعآوری در نرمافزار SPSS وارد و آنالیز گردید.

یافتهها: از مجموع ۵۱ بیمار مبتلا به هپاتیت ویروسی ۴۵ نفر (۸۸/۲٪) مرد و ۶ نفر (۱۱/۸٪) زن بودهاند. حداقل سن افراد در گروه سنی زیر ۲۰ سال بود. اکثریت واحدهای مورد پژوهش بهترتیب در گروه سنی (۵۹-۴۰ سال) ۴۳٪ و گروه سنی (۳۹-۲۰ سال) ۳۷/۲٪ قرار داشتند. اکثریت ۸۶/۳٪ متاهل بودند. از نظر شغل ۱۰۰٪ زنان خانهدار و اکثریت مردان ۶۴/۷٪ کارگر یا شغل آزاد و ۱۱/۷٪ کارمند بودند. ۳۹/۳٪ بیماران سیگاری و ۱۳/۷٪ معتاد تزریقی و ۵/۹٪ سابقه مصرف الکل داشتند. از کل بیماران ۸۶/۳٪ ایرانی و ۱۳/۷٪ مهاجر افغانی بودند.

از کل بیماران مورد مطالعه ۳۷ نفر (۷۲/۵٪) مبتلا به HBV و ۹ نفر (۱۷/۷٪) به HCV و ۵ نفر (۹/۸٪) هم به HBV و هم HCV مبتلا بودند.

نتیجهگیری: نتایج حاصل از این بررسی نشان میدهد که سن و جنس نقش مهمی در ابتلا به بیماری ایفا میکند در واقع اکثر افراد مبتلا را مردان و گروه سنی جوان جامعه تشکیل میدهند. بالا بردن سطح آگاهی جوانان و آموزش آنها در مورد راههای پیشگیری و انتقال بیماری میتواند نقش مؤثری در پیشگیری همگامی هپاتیتهای ویروسی ایفا کرده و شیوع آنرا کم کند.

واژگان کلیدی: اپیدمیولوژیکی، هپاتیتهای ویروسی (B,C)، بیماران بستری

بررسی شیوع لاغری، کم وزنی، اضافه وزن و چاقی در کودکان دبستانی

شهرستان شاهرود

مهری دلور یانزاده^۱، زهرا کمیاب^۲

۱- گروه علوم پایه- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- کارشناس آموزش- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: درصد قابل توجهی از جمعیت کشور ما را دانشآموزان تشکیل میدهند که در سن رشد هستند و به علت خصوصیات جسمانی روانی و اجتماعی بسیار آسیبپذیرند تغذیه صحیح و سالم در یادگیری مؤثر است و باعث رشد تحصیلی و افزایش بازدهی در سرمایهگذاری آموزشی و نهایتاً بهره‌وری میشود. هدف از انجام این مطالعه مقطعی - توصیفی بررسی شیوع لاغری، چاقی و اضافه وزن و برخی عوامل مؤثر بر آن در دانشآموزان ۶-۱۲ سال شهرستان شاهرود میباشد.

مواد و روشها: در این مطالعه ۱۵۲۰ دانشآموز دختر و پسر بهصورت خوشهای دو مرحلهای انتخاب شدند. جهت تعیین شیوع لاغری و کم وزنی از شاخصهای وزن برای سن (W/A) و وزن برای قد (W/H) کودکان از استاندارد NCHS (s citatS lanoitaN) Center Health NCHS استفاده گردید و شیوع اضافه وزن و چاقی بر اساس BMI مقایسه با صدکهای مرجع CDC۲۰۰۰ که شاخص توده بدن بیشتر از ۹۵ چاق و بین ۸۵ تا ۹۵ اضافه وزن مشخص گردید. برای ورود اطلاعات به کامپیوتر و تجزیه و تحلیل آنها از نرمافزارهای SPSS و EPIINFO استفاده شد.

یافتهها: براساس یافتههای این بررسی درصد شیوع سوء تغذیه وزن برای سن و وزن برای قد بهترتیب ۱۴/۷٪ و ۱۵/۳٪ در روستا و در شهر ۵/۹٪ و ۸/۱٪ بوده در روستا هیچ اضافه وزن و چاق دیده نشد ولی در شهر ۹/۹ درصد کودکان اضافه وزن داشتند. سوء تغذیه در پسران بهطور معنیداری بیشتر از دختران بود و مصرف میان وعده و صبحانه در سوء تغذیه وزن برای قد کودکان روستائی و تحصیلات والدین و شغل مادر و رتبه تولد در وضع تغذیه کودکان شهری مؤثر بوده است. بیشترین میزان سوء تغذیه از نوع سوء تغذیه حاد بوده و بیشتر کودکان لاغر میباشند.

نتیجهگیری: نتایج نشان میدهد که در حال حاضر اضافه وزن و چاقی معضل بهداشتی و درمانی جامعه محسوب نمیشود و عمده‌تأ مسئله لاغری مطرح است و لازم است که از طریق مداخلات تغذیهای با حمایت وزارت آموزش و پرورش اقدام فوری انجام گردد.

واژگان کلیدی: چاقی، لاغری، کودکان دبستانی، شهرستان شاهرود

بررسی عملکرد طرح سنجش سلامت جسمانی و آمادگی تحصیلی کودکان بدو

ورود دبستان

سیدعلی ابوالحسنی^۱، زهرا فلاحی^۲

۱- کارشناس مسوول بهداشت مدارس - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- کارشناس بهداشت مدارس

چکیده

مقدمه: کودکان سرمایههای فردای جامعه هستند و برای آنکه جامعهای سازنده و داشته باشیم باید امروز به آنان بیشتر توجه تمائیم و شناسنایی مشکلات جسمی، روانی، آمادگی تحصیلی کودکان بدو ورود به دبستان مینواند مزایای متعددی برای نظام سلامت و آموزش داشته باشد در صورتی که عدم شناسایی مشکلات جسمی و ذهنی مشکلات تحصیلی و رفتاری را بههمراه خواهد داشت.

موارد و روشها: پژوهش حاضر بهصورت مقطعی (cross-sectional) میباشد که در پایگاههای سنجش دانشآموزان بدو ورود به دبستان در سال تحصیلی ۸۶-۸۷ با همکاری آموزش و پرورش و معاونت بهداشتی دانشگاههای سمنان و شاهرود بر روی ۸۳۱۱ کودک زیر ۶ سال توسط آزمایندها و پزشکان آموزش دید و بانحوه معاینه و دستور العمل های و آموزن های مشابه انجام سپس نسبت به ثبت یافته ها از طریق پرسشنامه و تجزیه و تحلیل یافتهها با نرم افزار SPSS و همچنین بررسیدار بودن تفاوت میانگین برخی متغیرها از آزمون آماری T استفاده شده است

یافتهها: نتایج حاصله نشان میدهد که میانگین بهدست آمده بیشتر اختلالات با میانگین کشوری مساوی یا پایتتر است ولی در برخی از موارد با میانگین کشوری بالاترند که اهم آن عبارتند از: ۱- نمایه توده بدنی (BMI)، نتایج حاصله نشان میدهد نمایه توده بدنی کودکان ۶ ساله هنگام ورود به دبستان به مدرسه در استان زیر صدک ۵ (۱۹/۳) درصد و کشوری (۱۲/۱)٪ است. ۲- مشکلات رفتاری ۵ درصد در استان و کشوری ۱/۱ درصد. ۳- مشکل قلبی - عروقی در استان ۶/۶ درصد و کشوری ۴/۰ درصد. ۴- مشکل سایکولوژی استان ۴/۱ درصد و کشوری ۶/۰ درصد. ۵- دندان پوسیده ۹/۶۴ درصد و کشوری ۵/۰۵٪ است.

نتیجهگیری: براساس نتایج این مطالعه میانگین برخی از اختلالات نظیر BMI، دندانهای پوسیده مشکلات رفتاری، سایکولوژی، قلبی از میانگین کشوری بالاتر است و این نگرانکننده است و نیاز به پیگیری موارد اختلالات، اقدامات پیشگیرانه (آموزش بهداشت، معاینات منظم...) دارد. همچنین بین میانگین نمره آزمون تحصیلی با جنسیت، سابقه آموزش قبل از دبستان، شغل والدین، بعد خانوار، محل سکونت، میزان تحصیلات والدین ارتباط معنیداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: عملکرد، سنجش، سلامت، آمادگی تحصیلی، کودکان بدو ورود

بررسی عوامل مرتبط با مشکلات شناختی در سالمندان ساکن خانه سالمندان

شاهرود

مرضیه هاشمی^۱، حمید دهقان^۲

۱- کارشناس بهداشت عمومی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- کارشناس آمار- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: یکی از مسایل بهداشتی شایع در افراد ۶۵ سال و بالاتر مشکلات شناختی است. که بهصورت از دست دادن حافظه، داشتن مشکلات در بیان کلمات و انجام کارهای روزانه، گم کردن محل و زمان، ضعف در قضاوت و تغییر در حالات و رفتار و در نهایت اختلال در مغز بروز میکند تحقیقات نشان می دهد. بیشتر مبتلایان به این مشکلات در کشورهای در حال توسعه زندگی می کنند و هزینه مستقیم مراقبت از این افراد بیش از کل هزینه های بیماری های قلبی، سرطان و سکنه های مغزی است. هدف از این مطالعه تعیین عوامل مرتبط با این مشکلات در سالمندان ساکن خانه سالمندان میباشد.

مواد و روشها: مطالعه توصیفی- تحلیلی بر روی ۵۸ نفر سالمندان ساکن خانه سالمندان شاهرود به اجرا در آمد. روش جمعآوری اطلاعات پرسشنامه شامل مشخصات دموگرافیک و اطلاعاتی در مورد فعالیتها و سرگرمیهای روزانه، ورزش، مطالعه، تماشای تلویزیون، ارتباط با خانواده، سابقه بیماریهای جسمی، روانی و.... بود. سپس اطلاعات با استفاده از نرمافزار SPSS تجزیه و تحلیل گردید.

یافتهها: یافتهها نشان داد ۵۷٪ از افراد مورد مطالعه مشکل شناختی داشتند میانگین سن مبتلایان 75.4 ± 14.4 (حداقل ۴۰ و حداکثر ۹۳ سال) بود شایعترین گروه سنی ۹۰- ۸۰ (۶۶/۵٪) و سپس ۸۰- ۷۰ سال (۱۸/۲٪) بهدست آمد. در این مطالعه بین مشکلات شناختی و ملاقات با افراد خانواده، کمک مالی افراد خانواده و سابقه ابتلا به بیماری روانی ارتباط معناداری بهدست آمد ($P=0.05$).

نتیجهگیری: میزان مشکلات شناختی در سالمندان ساکن خانه سالمندان بالاست. اگر چه سالمندی از مهمترین عوامل خطر برای مشکلات شناختی محسوب میشود ولی جدایی از خانه و خانواده میتواند باعث تشدید عوامل خطر گردد. بنابر این برای پیشگیری انجام برنامه ریزی خاص در آسایشگاههای سالمندان بهصورت کارهای جمعی، تورهای تفریحی با همسالان، بازدید دسته جمعی از فرهنگسراها، گوش دادن به اخبار و به بحث گذاشتن اخبار مورد علاقه آنان همچنین مراقبتهای روانپریشی توصیه میگردد.

واژگان کلیدی: مشکلات شناختی، سالمندی، آسایشگاه سالمندان

Mechanical Arm

Mehdi Pourmoghani¹

1- Ph.D in Occupational Health, Shahroud University of Medical Sciences

Abstract:

The WMSDs are Work-Related Muscular-Skeletal Disorders (WMSDs). These are one of the most important problems in industries and causes 1 in 3 work related Injures. This subject causes every industry to spend lots of money and time to solve the problems in work places.

Considering the fact that there must be a solution to solve this problem, we have tried to design a semi arm or a mechanical arm to help the workers to hold and execute the necessary operations on the jobs.

Since problem can cause the following problems too: Cumulative Trauma Disorders (CTDs), Repetitive Strain Injuries (RSIs) and Overuse injuries.

Therefore designing and making a mechanical arm (Artificial Arm) could be essential. The main pint for designing and appling this matter is to stop soft tissue injuries.

Also considering the health of organs like Hands Wrist, elbows, Shoulders, Neck and Back are the main concerns too.

Keywords: WMSDs, Mechanical Arm

بررسی کیفیت شیمیایی آبهای زیرزمینی اطراف سد باطله کارخانه ذغالشویی

شرکت ذغالسنگ البرز شرقی در سال ۱۳۸۶

سعید ناظمی^۱، علیرضا شیخ زاده^۲، فریدون حیدری^۳، محمد امین بابا غیبی^۲

۱- کارشناس ارشد مهندسی محیط زیست- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- کارشناس بهداشت محیط- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- دانشجوی بهداشت محیط- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: آبهای زیر زمینی از مهمترین منابع تأمینکننده آب مورد نیاز کشاورزی، صنعت و شرب میباشند. این آبها ممکن است از طریق منابع مشخص و نامشخص آلوده شوند. از جمله منابع مشخص آلودکننده آبهای زیرزمینی میتوان به صنایع و معادن اشاره کرد. اغلب پروسههای تولید در صنایع با آب رابطه مستقیم داشته و فاضلاب خروجی از آنها بهدلیل دارا بودن آلودگیهای مختلف نظیر فلزات سنگین، آمونیاک، ترکیبات کلر، فنل و سیانید میتواند باعث آلودگی آبهای سطحی و زیرزمینی شوند. این تحقیق بهمنظور بررسی تأثیر سد باطله کارخانه ذغالشویی بر کیفیت شیمیایی آبهای زیرزمینی اطراف آن صورت گرفته است.

مواد و روشها: این تحقیق به مدت ۴ ماه بر روی آبهای زیرزمینی اطراف سد باطله کارخانه ذغالشویی انجام گرفت. بدین منظور تعداد ۵۴ نمونه بهصورت هفتگی از ایستگاههای مورد مطالعه در منطقه مهماندوست برداشت شد و پس از انتقال به آزمایشگاه براساس روشهای استاندارد آنالیز گردید. در این مطالعه پارامترهایی چون CN, PH, EC, COD, TOC, CL در ایستگاههای مورد مطالعه اندازهگیری شد. جهت تجزیه و تحلیل نتایج و همچنین مقایسه نتایج ایستگاههای مختلف با یکدیگر و همچنین نمونههای شاهد از آزمونهای آماری آنالیز واریانس DUNCAN با کمک نرم افزار SPSS و EXCEL بهره گرفته شد.

یافتهها: نتایج این تحقیق نشان داد میانگین غلظت پارامترهای COD از ۲۷ تا ۷۲ میلی گرم در لیتر، کلرور ۳۲۰ تا ۹۰۰ میلی گرم در لیتر (استاندارد ۲۵۰ mg/l)، TOC از ۳/۵ تا ۱۰ میلیگرم در لیتر (سیانید از ۰/۰۰۲ تا ۰/۰۱ میلیگرم در لیتر (استاندارد ۰/۰۷ mg/l) در آبهای زیرزمینی منطقه مورد مطالعه متغیر میباشد. همچنین نتایج نشان داد که آب چاههای مورد مطالعه که در فاصله کمی از سد باطله قرار دارند، بهشدت تحت تأثیر پساب سد باطله کارخانه ذغالشویی قرار گرفته و مقدار اکثر پارامترهای مورد مطالعه در آب این چاهها از مقدار آن در نمونههای شاهد و استاندارد آب آشامیدنی بیشتر است.

نتیجهگیری: از آنجا که تصفیه آبهای زیرزمینی و همچنین حذف آلایندهها از خاک منطقه بسیار مشکل و مستلزم هزینه بسیار زیاد و داشتن تکنولوژی پیچیده است و در اکثر مواقع حذف این آلودگیها بهطور کامل امکانپذیر نمیشد. لذا پایش آبهای زیرزمینی و جلوگیری از آلودگی بیشتر منابع ارزشمند آب و خاک منطقه، بسیار حیاتی و ضروری بهنظر میرسد.

واژگان کلیدی: آبهای زیرزمینی، سد باطله، مهماندوست، کارخانه ذغالشویی

بررسی علل، روشها و پیامدهای از شیر گرفتن کودکان زیر ۳ سال تحت پوشش

مراکز بهداشتی درمانی شهری دامغان در سال ۸۶

علی اکبر منصوریان^۱

۱- کارشناس آموزش سلامت- مرکز بهداشت دامغان- دانشگاه علوم پزشکی سمنان

چکیده

مقدمه: اغلب مادران هنگام شروع تغذیه با پستان مورد مشاوره قرار میگیرند. اما معمولاً در مورد اینکه چگونه و چه زمانی با ید کودک را از شیر بگیرند سخنی به میان نمیآید. تغییرات در روش مراقبت از کودک در هنگام پایان شیردهی امکان دارد باعث عدم تغذیه صحیح شده و یا او را نگران و غمگین نماید بعضی از کودکان ممکن است در این زمان برای نخستین بار دچار سوء تغذیه شوند و یا سوء تغذیه آنان وخیم تر گردد. با توجه به اهمیت دوران شیرگیری کودکان و امکان بروز مشکلات پیامدهای آن تحقیق حاضر انجام گرفت.

مواد و روشها: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی- تحلیلی است که بر روی ۳۱۱ نفر از کودکان زیر ۳ سال تحت پوشش مراکز بهداشتی درمانی شهری شهرستان دامغان در زمستان ۱۳۸۶ انجام گرفته است. نمونه گروه هدف پژوهش در محدوده زمانی ۸۶/۹/۱ لغایت ۸۶/۱۲/۲۰ توسط مادران جهت مراقبت رشد و تکامل و واکسیناسیون به پایگاههای بهداشتی شهری مراجعه نموده بودند و فرمهای محقق ساخته توسط پرسشگران آموزش دیده با مصاحبه حضوری و کمک از پروندههای خانوار نامبردگان تکمیل گردیده است. دادهها پس از گردآوری با نرمافزار EP۱۶ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافتهها: در خصوص از شیر گرفتن کودکان از شیرگیری تدریجی در ۵۲٪ موارد و از شیرگیری ناگهانی در ۴۸٪ بوده است و در ۳۹/۵٪ موارد ختم شیردهی با کاربرد دارو، مواد شیمیایی و یا حایلهای موضعی بر روی پستان انجام گرفته بود و در مجموع ۴۰/۳٪ واحدهای مورد پژوهش در ماه اول پس از ختم شیردهی پیامدهای نامطلوبی را تجربه کرده بودند که شایعترین آنها اضطراب، بیقراری و کاهش وزن بود.

نتیجه گیری: با توجه به یافتههای این مطالعه توصیه میشود مادران در خصوص فرآیند از شیر گرفتن کودکانشان تحت آموزشهای مدون ویژه قرار گیرند تا روند ختم شیردهی برای مادران و کودکان با حداقل آسیبهای جسمی و روانی سپری گردد.

واژگان کلیدی: از شیر گرفتن، روش از شیر گرفتن، پیامد

متاآنالیز خودکشی در ایران

افشین قادری^۱، رضا گرجی پور^۲، دکتر حمید رضا غفاریان شیرازی^۳، دکتر شیرعلی خرامین^۴، دکتر محمد ذوالعدل^۵

- ۱- پزشک عمومی- دانشگاه علوم پزشکی یاسوج
- ۲- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی یاسوج
- ۳- دکترای آمار- دانشگاه علوم پزشکی یاسوج
- ۴- دکترای روانشناسی- دانشگاه علوم پزشکی یاسوج
- ۵- دکترای روانپرستاری- دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

چکیده

مقدمه: تخمین زده میشود در سال ۲۰۲۰ میلادی تقریباً یک میلیون و پانصد و سی هزار نفر خودکشی خواهند کرد. هدف این مطالعه مرور نظاممند اقدام به خودکشی در ایران میباشد.

مواد و روشها: در این مطالعه مروری نظاممند ابتدا تمامی سایتهای علمی ایران و جهان، سایتهای دانشگاهی و همچنین نشریات علمی ایران مورد جستجو قرار گرفت و تمامی تحقیقاتی که در مورد خودکشی در ایران انجام گرفته جمعاوری گردید، سپس مقالات و منابع توسط شخص سومی بر اساس نوع مطالعه، شیوه اجرای آنها را اعتباریابی کرده و از ۵۳ مطالعه موجود شش مطالعه با ارزش علمی ضعیف از پژوهش خارج گردید و سپس اطلاعات مطالعات اولیه بر اساس متغیرها استخراج گردید و ۴۷ مطالعه تحت تحلیل آماری قرار گرفتند، به این ترتیب که شاخصهای ارائه شده در این مطالعات استخراج شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافتهها: $17/1 + 48/8$ درصد از اقدامکنندگان به خودکشی مرد، $50/5$ درصد مجرد و میانگین ۲۵ سال با انحراف معیار $3/6$ بود. ۷۰ درصد اقدامکنندگان ساکن شهر و $17/2$ درصد موارد اقدامکنندگان بیسواد، $23/5$ درصد تحصیلات ابتدایی، $37/7$ درصد تحصیلات دبیرستان و در نهایت $10/8$ درصد دارای تحصیلات عالی بودند. از لحاظ شغلی $54/2$ درصد اقدامکنندگان زنان خانهدار بودند، ۲۱ درصد مردان بیکار و $24/5$ درصد محصل یا دانشجو بودند. میزان اقدام به خودکشی در جمعیت عمومی $6/5$ در ۱۰۰ هزار نفر جمعیت بود. میزان خودکشی موفق بهطور میانگین $6/6$ درصد بود که انحراف معیار ۱ داشت. $16/2$ درصد بیماران سابقه بیماری جسمی مزمن، ۴۲ درصد از سابقه بیماری روانی داشتند و در $24/8$ درصد موارد سابقه اقدام به خودکشی وجود داشت. $32/6$ درصد سابقه افسردگی داشتند. خودکشی با دارو شایعترین روش خودکشی بود که میانگینی معادل ۶۵ درصد داشت و انحراف معیار آن معادل $11/6$ بود. خودسوزی دومین روش غالب ($15/$)، حلق آویز کردن ($12/$) و میزان خودکشی با اسلحه گرم در ایران ۶ درصد بود. 32 درصد قبل از اقدام به خودکشی در مورد کارشان هشدار داده بودند. مشکلات خانوادگی با $49/5$ درصد شایعترین دلیل اقدام به خودکشی بود، مسایل عشقی و عاطفی $17/5$ درصد، مسایل شغلی و تحصیلی $14/5$ و سایر علل $18/5$ درصد بودند. $23/8$ اقدامکنندگان سابقه اعتیاد داشتند. در بین اقدامکنندگان به خودکشی ۵۰ درصد درآمد پایین، ۴۰ درصد درآمد متوسط و تنها ۱۰ درصد دارای درآمد خوب بودند.

نتیجهگیری: بیکاری، سابقه بیماری روانی و جسمی، سابقه اقدام به خودکشی، درآمد پایین، افسردگی، زنان خانه دار و مردان بیکار و... از جمله عواملی هستند که نیاز به توجه بیشتری برای کاهش میزان خودکشی دارند و باید توجه خاصی به آنها معطوف گردد.

واژگان کلیدی: خودکشی، ایران، متاآنالیز، مرور نظاممند

آیا کودکان مبتلا به بیماریهای صعب‌العلاج از سلامت روانی - اجتماعی مناسب برخوردارند؟ بررسی جامع وضعیت روانشناختی - اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی در بیماران مبتلا به بیماریهای صعب‌العلاج

دکتر علی کیمیایی^۱، محسن تدّین^۲، نیلوفر نصرآبادی^۳، مریم سعیدی^۲

۱- دکترای مشاوره و روان درمانی، استادیار- دانشکده روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد

۲- دانشجوی پزشکی- دانشگاه آزاد اسلامی مشهد

۳- دانشجوی مامایی- دانشگاه علوم پزشکی مشهد

چکیده

مقدمه: کودکان مبتلا به بیماریهای صعب‌العلاج به دلیل شرایط ویژه بیماری، با انواع مشکلات روحی، وضع بد اقتصادی و روابط نه چندان مناسب در خانواده مواجهند.

مواد و روشها: برای این مطالعه توصیفی پرسشنامه‌های شامل ۵ بخش مشخصات دموگرافیک، وضعیت اجتماعی، روانشناختی، اقتصادی و روابط درون خانوادگی طراحی گردید که به‌صورت مصاحبه با والدین بیماران مبتلا به بیماریهای صعب‌العلاجی مانند: ALL، AML، RF و CRF... و دیالیزی تکمیل گردید. اطلاعات ۵۱ بیمار توسط نرمافزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: میانگین سن بیماران ۱۰/۲ سال، طول مدت بیماری ۴۳٪ بیماران، حدود یکسال می‌باشد. یافته‌ها در بخش اجتماعی نشان دادند: ۳۸/۷٪ بیماران قادر به رفتن به مدرسه نیستند، ۲۹/۲۶٪ در رفت و آمدهای خانوادگی دچار مشکل بوده، اما بیشترین میزان (۶۷/۳٪) برای حضور در مکانهای عمومی با مشکل خاصی روبرو نیستند. ۴۶/۳٪ بیماران در رابطه با همسالان خود دچار مشکل شده که در ۶۸/۴٪ این رابطه کاهش یافته‌های حوزه روانشناختی نشان داد که: ۶۳٪ بیماران در شروع بیماری با مشکلات روانشناختی مواجه شده‌اند. که اضطراب از درمان، با ۴۲/۳٪ بیشترین علت این مورد گزارش شد و هم اکنون ۵۷/۵٪ بیماران طبق نظر والدینشان دچار مشکلات روحی بوده، که نگرانی از آینده بیماری با ۲۰٪، بیشترین علت این مورد را به خود اختصاص می‌دهد. ۹۱/۳٪ والدین بیماران پس از اطلاع از بیماری، دچار مشکلات روانشناختی شده‌اند. ۸۱ والدین اعلام کردند که در حد توان خود در بهبود وضعیت روحی بیمار تلاش نمودند. ۳۱/۴ درصد تن دادن به خواسته‌های منطقی و عاقلانه، ۲۰ درصد محبت و ۱۴/۳ درصد آرام کردن کودک با یاد خدا و رضای او را به‌عنوان مهمترین اقدامات ذکر نمودند. وضعیت اقتصادی خوب در خانواده از ۵۱ درصد قبل از بیماری به ۱۰ درصد تنزل کرده است و ۶۹ درصد با مشکلات اقتصادی مواجه شده‌اند. رابطه ۵۱ درصد افراد پس از بیماری با همسرشان دچار تغییر شده است. بالاترین اولویت هزینه‌های درمانی مربوط به هزینه دارو گزارش شده است.

نتیجه‌گیری: بیماریهای صعب‌العلاج نه تنها بار مالی و فشار اقتصادی غیر قابل تحملی را به خانوار وارد مینماید، روابط اجتماعی، و روابط درون خانوادگی و به‌خصوص تعاملات زناشویی و جو روانشناختی خانواده را دچار اثرات انکارناپذیری مینماید و کارکرد اتحاد و انسجام خانوادگی را از بین میبرد. برای درمان مؤثر این بیماران علاوه بر خدمات پزشکی ارایه خدمات مشاورهای، روانشناختی و مددکاری به بیمار و خانواده او پیشنهاد میگردد.

واژگان کلیدی: وضعیت اجتماعی، روانشناختی، بیماریهای صعب‌العلاج، دیالیز، سرطان

بررسی شیوع سندرم روده تحریکپذیر در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم

پزشکی ایران

دکتر حمید رضا برادران^۱، دکتر علی بهشتی^۲، امیر مسعود بهشتی^۳، شهناز رشیدی^۲، یاسمن والی^۲

۱- استادیار اپیدمیولوژی، مسئول دفتر هدایت استعدادهای درخشان- دانشگاه علوم پزشکی ایران

۲- پژوهشگر، مرکز تحقیقات بیمارستان کامکار

۳- دانشجوی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران

چکیده

مقدمه: سندرم روده تحریکپذیر (IBS) بهعنوان یک اختلال گوارشی شایع، با علایمی همچون درد شکمی و تغییر اجابت مزاج بدون وجود هرگونه پاتولوژی خاصی در اعضای بدن مشخص میشود. بهعلت متفاوت بودن شیوع این اختلال در افراد مختلف جامعه، ما با هدف بررسی شیوع این اختلال در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران این مطالعه را انجام دادیم.

مواد و روشها: این مطالعه بهصورت مقطعی بر روی ۲۴۳ نفر از دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام شد. پرسشنامه ای بر اساس معیار ROME III بهمنظور تشخیص IBS و فاکتورهای مؤثر بر آن تهیه و در اختیار دانشجویان قرار گرفت تا به سوالات آن به صورت خودارزیابی پاسخ داده شود. دادههای بهدست آمده توسط نرمافزار SPSS مورد آنالیز قرار گرفت.

یافتهها: بیماران مورد بررسی، ۶۹ نفر (۲۸/۴٪) مرد و ۱۷۴ نفر (۷۱/۶٪) مؤنث با میانگین سنی ۲۱/۷ (با انحراف معیار ۲/۵) و میانگین مدت زمان تحصیل ۳/۱ سال (و انحراف معیار ۱/۵) بودند. میزان شیوع IBS در دانشجویان مورد بررسی ۲۳/۹٪ بود که میزان آن در آقایان بیشتر از خانمها دیده شد (۲۶/۱٪ در مقابل ۲۳٪). IBS-M شایعترین نوع IBS در مطالعه حاضر بود (۸۴٪ از کل بیماران). ۸۷٪ بیماران سابقه مدفوع شل و ۹۱٪ بیماران نیز دارای مدفوع سفت بودند. در این مطالعه شایعترین مکان درد که ذکر گردیده بود درد در نواحی زیر شکم بود (۴۱/۳٪). بیماری IBS با مدت زمان تحصیل و تعداد اعضای خانواده رابطه معنیدار آماری داشت ($P < 0.05$)، ولی با وضعیت تأهل و میزان درآمد رابطه معنیداری نشان نداد. در ۵۶/۸٪ از موارد بیماری درد شکم بهدنبال شرایط پر استرس بهوجود آمده بود. اجابت مزاج در اکثر افرادی که سندرم روده تحریکپذیر داشتند با احساس تخلیه ناکامل و افزایش تعداد دفعات اجابت مزاج همراه بوده است (۳۹/۶٪) و ۶۷/۲٪ آنها سابقه نفخ داشتند. بررسیها نشان دادند افراد واجد IBS بیشتر از افراد فاقد IBS ولی با علایم مشابه به پزشک مراجعه کردهاند (۲۷٪ در برابر ۵/۹٪، $P = 0.024$). بهترتیب ۵/۲٪ و ۳/۵٪ از افراد بیمار از اقدامات تهاجمی اندوسکوپی و کولونوسکوپی استفاده کردهاند. بیماری IBS با خود درمانی رابطه معنیدار آماری نشان داد ($P = 0.022$).

نتیجهگیری: این مطالعه نشان میدهد شیوع IBS در دانشجویان پزشکی از آنچه انتظار میرفت بیشتر بود که دلیل عمده آن شرایط پر استرس و فشارهای روانی است، بنابراین ضرورت برنامه‌ریزی برای این گروه را ایجاب میکند.

واژگان کلیدی: IBS، سندرم روده تحریکپذیر، شیوع، دانشجویان پزشکی، ایران

تا چه حدی زنان به علایم اولیه سرطان هشیار هستند؟ نتایج یک بررسی در مین

بیماران مبتلا به سرطان پستان

هادیه توماجنیا، دکتر اکرم ثناگو^۱، دکتر لیلا جویباری^۲

۱- دانشجوی مامایی- دانشگاه علوم پزشکی گرگان

۲- عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی گرگان

چکیده

مقدمه: کلید درمان بیماری سرطان پستان تشخیص سریع آن پیش از متاستاز است. اینکه "یک زن از سه زنی که به عنوان فرد مبتلا به سرطان سینه" شناخته میشود، "خود چه زمانی به علاج سرطان سینه پی برده است" سؤالی است که تا کنون کمتر مورد توجه قرار گرفته است. هدف از این پژوهش کشف فرآیند تشخیص سرطان سینه و علا می مربوط به آن توسط بیماران مبتلا به سرطان مراجعهکننده به تنها مرکز تخصصی پزشکی هستهای شهر گرگان در سال ۱۳۸۶ میباشد.

مواد و روشها: در این مطالعه با ۳۰ نفر از زنان ساکن شهر گرگان مبتلا به سرطان پستان مصاحبههای نیمه ساختار بهعمل آمد. سؤالات در مورد فرایند تشخیص، درمان، باور، عقاید و رفتار آنها در مورد سرطان پستان بوده است. دادهها ضبط، خط به خط دست نویس و مطابق روش آنالیز "تحلیل محتوا" کدگذاری، طبقه بندی و تشکیل مفهوم شد.

یافتهها: بررسی دادهها نشان داد بسیاری از علا می سرطان سینه توسط خود زنان شناسایی شد. ۹۳ درصد شرکتکنندگان بهطور تصادفی به مشکل پی برد ند. اکثر زنان بلافاصله بعد از داشتن علاج در پستان به پزشک مراجعه نمودند. تنها چند تن از زنان بعد از گذشت ۳ الی ۴ ماه و در یک مورد بعد از ۸ ماه به دلیل وخیم شدن علا می اولیه مراجعه نمودند اولین علاج مشاهده شده "احساس توده سفت در سینه، درد، ترشح و تغییر پوست سینه" بود. تمامی شرکتکنندگان به جز یک نفر اطلاعات هشداردهنده در باره سرطان پستان را از اطرافیان خود دریافت کرده بودند. شرکتکنندگان در این مطالعه بر این باور بودند "زندگی توأم با تنش زیاد، تغذیه نامناسب، تقدیر روزگار" عامل سرطان آنان است. برای تمامی بیماران بیوپسی و ماموگرافی انجام شد. تمامی زنان بجز یک نفر ماستکتومی شدند.

نتیجهگیری: تشخیص زودهنگام سرطان سینه شانس موفقیت درمان را تا حد بسیار زیادی بالا میبرد. شک نیست که آموزشهای خودآزمایی سرطان پستان، سالانه جان هزاران نفر را از مرگ نجات میدهد و مطمئنا با گستردهتر شدن این آموزشها، افراد بسیار بیشتری از شناس یک زندگی سالم برخوردار خواهند شن.

واژگان کلیدی: سرطان پستان، زنان، خود تشخیصی، گرگان

بررسی کیفیت زندگی بیماران مبتلا به سرطان مراجعه‌کننده به درمانگاه انکولوژی بیمارستان آموزشی درمانی کوثر قزوین در پاییز ۱۳۸۶

فرزانه فلاح پیشه^۱، دکتر حسن جهانی هاشمی^۲، امید کرمی^۳

۱- عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی- دانشگاه علوم پزشکی قزوین

۲- استادیار آمار حیاتی- دانشگاه علوم پزشکی قزوین

۳- دانشجوی کارشناسی پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی قزوین

چکیده

مقدمه: در دهه‌های اخیر مفهوم کیفیت زندگی به‌ویژه در بیماران مبتلا به سرطان به دلیل شرایط نامساعد فیزیولوژیکی و روانی این مددجویان و به‌منظور بهبود کیفیت مراقبت‌های دریافتی و نیز جنبه‌های مالی سلامت، همواره مورد توجه متخصصان بالینی و پژوهشگران علوم بهداشتی بوده است. این مطالعه به‌منظور تعیین سطح کیفیت زندگی بیماران مبتلا به سرطان در زمینه‌های جسمی، روانی، محیطی و روابط اجتماعی اجرا شد.

مواد و روشها: این مطالعه بر روی ۶۳ بیمار با تشخیص قطعی سرطان که به درمانگاه انکولوژی بیمارستان آموزشی درمانی کوثر قزوین در پاییز ۱۳۸۶ مراجعه کرده بودند، انجام شد. تمامی مددجویان در روزهای حضور پژوهشگر در درمانگاه انکولوژی با استفاده از نسخه‌ی فارسی پرسشنامه‌ی کیفیت زندگی سازمان جهانی بهداشت World Health Organization Quality of Life (WHOQOL-BREF) مورد مصاحبه قرار گرفتند. در تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز از روش‌های آمار توصیفی و تحلیلی استفاده گردید.

یافته‌ها: تعداد نمونه‌ها ۶۳ واحد بود، که از این میان ۴۱/۳٪ مرد و ۵۸/۷٪ زن و ۳۳ نفر آنها در محدوده‌ی سنی ۶۰-۴۰ بودند و نیز ۴۲ نفر درآمد ماهانه کمتر از ۲۵۰ هزار تومان را بیان داشتند. اکثر بیماران (۴۶٪) تحت درمان با روش‌های جراحی و شیمی درمانی و ۹۳/۷٪ هیچگونه آموزشی در رابطه با سرطان ندیده بودند. در زمینه جسمی ۶۰/۴٪، روانی ۵۵/۵٪ و محیطی ۶۶/۷٪ کیفیت زندگی ضعیف و متوسط و در زمینه اجتماعی ۷۱/۵٪ خوب و عالی را ابراز نمودند. کیفیت زندگی بیماران با تعداد فرزندان و طول مدت درمان آنها ارتباط داشته و زمینه‌های مختلف نیز مؤثر بر یکدیگر بودند.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌ها اکثر واحدهای مورد پژوهش میانسال، با درآمد پایین، بدون آگاهی لازم و در زمینه‌های جسمی، روانی و محیطی دارای کیفیت زندگی ضعیف و متوسطی می‌باشند. بنابراین اهمیت مداخله پزشکان، پرستاران و سیاست‌گذاران عرصه سلامت کاملاً محسوس است.

واژگان کلیدی: سرطان، کیفیت زندگی

بررسی الگوی غذایی دانشآموزان نوجوان (۱۸-۱۲) شهر سبزوار و مقایسه

آن با هرم غذایی استاندارد در سال ۱۳۸۶

اشرف دلبری^۱، سمیه کرامتی^۱، اکرم کوشکی^۲، آرش اکابری^۳

۱- دانشجوی کارشناسی پرستاری- دانشکده علوم پزشکی سبزوار

۲- عضو هیأت علمی- دانشکده علوم پزشکی سبزوار

۳- عضو هیأت علمی گروه آمار حیاتی- دانشکده علوم پزشکی سبزوار

چکیده

مقدمه: از آن جایی که هر دوره از زندگی متأثر از دوران قبل و تأثیرگذار بر دوران بعد میباشد، در این میان نوجوانی و بلوغ یک نقطه عطف و مرحله مهمی از رشد و تکامل فرد به شمار میآید. با توجه به نقش حیاتی الگوی غذایی روی حفظ و ارتقاء سلامتی این مطالعه بهمنظور تعیین الگوی غذایی نوجوانان دانشآموز شهر سبزوار و مقایسه آن با هرم غذایی استاندارد انجام شد.

مواد و روشها: این مطالعه از نوع توصیفی- تحلیلی میباشد که بهصورت نمونهگیری تلفیقی (طبقهای و خوشهای) بعد از کسب اجازه و تکمیل فرم پرسشنامه بهطور مصاحبه حضوری و روش چهره به چهره با دانشآموزان اطلاعات لازم کسب گردید. دریافت گروههای غذایی از طریق پرسشنامه یاد آمد ۲۴ ساعته خوراک (یاد آمد دو روزه) و بسامد خوراک کسب گردید. سپس دادهها طبق راههای مقیاس خانگی و درصد خوراکی به سروینگ و گرم تبدیل شده وارد SPSS گردید.

یافتهها: دراین مطالعه (۴۲/۴٪) ۱۶۵ نفر پسر و (۵۷/۶٪) ۲۲۴ دختر شرکت داشتند میانگین سنی آنها (۱/۵۹ ± ۱۵/۲۰) سال وزن (۱۱/۰۷ ± ۴۹/۱۷) و قد (۱۰/۶۴ ± ۱۵۹/۴۱) بود. دراین مطالعه (۳۷٪) ۱۴۴ دانش آموز مقطع راهنمایی و (۶۳٪) ۲۴۵ دانشآموز مقطع متوسطه شرکت داشتند. میانگین دریافت لبنیات مقطع راهنمایی (۲/۰۹ ± ۳/۸۱) و در مقطع دبیرستان (۱/۹۵ ± ۳/۲۷)، میانگین دریافت گوشت در مقطع راهنمایی (۱/۱۱ ± ۱/۸۲) و در مقطع دبیرستان (۱/۰۸۵ ± ۱/۴۹)، میانگین دریافت غلات در مقطع راهنمایی (۸/۶۳ ± ۱۴/۷۶) و در دبیرستان (۷/۹۷ ± ۱۴/۵۴)، میانگین میوه جات در مقطع راهنمایی (۱/۱۳ ± ۱/۹۴) و در دبیرستان (۱/۲۰ ± ۲/۱۴)، میانگین دریافت سبزیجات در مقطع راهنمایی (۰/۹۷ ± ۱/۲۵) و در دبیرستان (۱/۰۹ ± ۱/۳۲)، میانگین دریافت قندها و چربیها در مقطع راهنمایی (۶/۲۱ ± ۱۰/۲۰) و در دبیرستان (۶/۵۶ ± ۱۱/۱۴) بود.

نتیجهگیری: براساس مطالعات فوق میانگین دریافت گروههای قندها و چربیها و غلات در دانشآموزان راهنمایی و دبیرستان شهر سبزوار بیشتر از حد استاندارد و میانگین دریافت گروههای گوشت، میوهجات، سبزیجات کمتر از حد استاندارد است. لذا بر لزوم آموزش و ترویج الگوی غذایی مناسب در دانشآموزان تأکید میگردد.

واژگان کلیدی: الگوی غذایی، دانشآموزان، راهنمایی، دبیرستان

بررسی کیفیت خواب و ارتباط آن بر سلامت روان در پرستاران شیفت در گردش**شاغل در بیمارستانهای تامین اجتماعی استان گلستان در سال ۱۳۸۷**حمید جعتی^۱، فاطمه خسروی^۲، زینب بیگم حسینی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری- دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران پزشکی

۲- دانشجوی کارشناسی پرستاری- دانشگاه آزاد اسلامی علی آباد کتول

چکیده

مقدمه: پرستاران به عنوان یکی از ارای دهندگان مراقبتهای بهداشتی ملزم هستند تا نیاز بیماران را برآورده کنند؛ این در صورتی ممکن است که آنها در طول ۲۴ ساعت کار کنند برای همین آنها در شیفت های کاری صبح، عصر و شب و به صورت نامنظم فعالیت میکنند و لذا از جمله افرادی هستند که در معرض بی خوابی قرار دارند و لگوی نامنظم خواب و بیداری در آنها باعث کاهش کیفیت خواب و کم شدن طول مدت خواب واهش عملکرد شغلی در آنها میشود و برای اغلب پرستارانی که به صورت شیفت در گردش کار میکنند؛ عوارض و پیامدهای ناخوشایندی را بر روی زندگی طبیعی آنان به همراه خواهد داشت که بسیاری از آنها قابل کنترل نیستند. این پژوهش یک مطالعه توصیفی از نوع همبستگی است که به منظور بررسی کیفیت خواب و ارتباط آن با سلامت روان در پرستاران شیفت در گردش شاغل در بیمارستانهای تامین اجتماعی شهر گرگان صورت گرفت.

مواد و روشها: نمونه این پژوهش ۷۴ نفر که شرایط ورود به مطالعه را داشتند. به صورت سرشماری از بین ۲۳۶ پرستار شاغل در بیمارستان تامین اجتماعی انتخاب شدند. در این پژوهش دادهها از طریق پرسشنامه جمعآوری شدند. که شامل یک پرسشنامه مشخصات فردی و دو پرسشنامه کیفیت خواب (PQSI) و سلامت روان (GHQ-۱۲) میباشد. در این مطالعه از شاخصهای مرکزی پراکندگی و آزمون آنالیز واریانس آزمون، کای اسکور، فیشر، تی تست همبستگی پیرسون و اسپیرمن استفاده گردید.

یافتهها: نتایج نشان داد کیفیت خواب در بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش (۷۵/۷٪) خوب و در (۲۳٪) نسبتاً خوب و (۱/۴) بد میباشد. نتایج مربوط به سلامت روان نشان داد بیشترین درصد (۵۲/۷٪) سلامت روان تا حدی مطلوب دارند و کمترین درصد (۲/۷٪) سلامت روان نامطلوب و (۴۴/۶٪) سلامت روان مطلوب داشتند. نتایج مربوط به ارتباط کیفیت خواب با سلامت روان ارتباط معنیداری را نشان داد (P=۰/۰۱) بهطوری که افرادی که کیفیت خواب بهتری داشتند از سلامت روان بهتری برخوردار بودند. همچنین بین کیفیت خواب با هیچ یک از مشخصات دموگرافیک ارتباط معنیداری دیده نشد.

نتیجهگیری: پژوهشگر براساس تجربه بالینی خود معتقد است با بهبود کیفیت خواب پرستاران میتوان انتظار داشت سلامت روان پرستاران و همچنین کیفیت مراقبتهای بهعمل آمده از بیمار نیز افزایش یابد. بر همین اساس است که مسئولین بیمارستانی به بهداشت خواب این گروه دقت و توجه بیشتری نمایند و با برنامه ریزی مناسب از بهوجود آمدن اختلالات خواب و بروز مشکلات سلامتی ناشی از آن که در دراز مدت بهوجود میآید جلوگیری کنند.

واژگان کلیدی: کیفیت خواب، سلامت روان، پرستاران شیفت در گردش

Screening for Congenital Hypothyroidism (CH) in 110820 Neonates in Shiraz, Southern of Iran

Amin Reza Nikpoor¹, Fatemeh ghodsi¹

1- Student of Medicine, Shiraz University of Medical Sciences

Abstract:

Introduction: congenital hypothyroidism is an innate error in metabolism that varying degrees of mental retardation (MR) as a common characteristics. The aim of this study was to investigate the incidence of CH in Shiraz during ۲۰۰۰-۲۰۰۸.

Methods: the dried hell stick samples were collected on S&S ۹۰۳ filter paper the level of thyroid-stimulating hormone (TSH). We measured by Elisa method in neonatal screening lab of Shiraz paramedical school. TSH value equal to ۵ mU/L was considered cut off point. A total of ۱۱۰۸۲۰ neonates were screened for CH during ۲۰۰۰-۲۰۰۸.

Results: Of the ۱۰۹۴ (۱/۱۰۱) suspected CH cases, ۱۵۰ (۰.۱۳٪) of CH was confirmed with an incidence rate of ۱ case per ۷۳۹ newborns.

Conclusion: we found high prevalence of CH in the area. A comprehensive policy should be developed for control of iodine deficiency and treatment of hypothyroidism in the studied populations.

Keywords: neonatal screening, congenital hypothyroidism, Shiraz

بررسی کفایت برنامه‌درسی بالینی رشته مامایی در دستیابی دانشجویان به اهداف یادگیری پایه از دیدگاه دانشجویان و اساتید

علیدادگری^۱، امیرکسائیان^۱، گیتی آتشسخن^۱، لیلا ناصری^۲

۱- عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- دانشجوی رشته مامایی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: لازم است که دانشجویان مامایی در پایان دوره تحصیل خود از حداقل مهارت‌های پایه بالینی برای ارائه خدمات حرفه‌ای خود برخوردار باشند. هدف این پژوهش تعیین کفایت برنامه‌درسی بالینی رشته مامایی در دستیابی دانشجویان به اهداف یادگیری پایه بود.

مواد و روشها: این پژوهش یک مطالعه توصیفی- تحلیلی بود. نمونه پژوهش را ۵۷ نفر از ۷۰ نفر دانشجوی سال آخر رشته مامایی و ۹ نفر از ۱۰ نمونه اساتید این رشته تشکیل دادند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسش نامه تعیین اهداف یادگیری بود که پس از تعیین روایی و پایایی توزیع گردید. درمجموع پرسشنامه سه درس اختصاصی "بارداری"، "زایمان" و "زنان" را با ۳۹ گویه مورد سنجش قرارداد. پاسخهای افراد شرکتکننده در مقیاس لیکرت از کاملاً تا اصلاً متفاوت بود.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار نمرات به خود در بین دانشجویان در سه درس فوق به ترتیب $65/0 \pm 8/2$ ، $50/9 \pm 24/8$ و $54/6 \pm 2/5$ با نمره کل $58/2 \pm 20/6$ بود و همچنین میانگین و انحراف معیار نمرات اساتید به دانشجویان به ترتیب $66/8 \pm 11/1$ ، $61/8 \pm 12/0$ و $68/1 \pm 13/5$ و نمره کل $67/9 \pm 6/1$ بود. نتایج وجود اختلاف معنی‌دار را بین نمرات دانشجویان و اساتید در سه درس مذکور نشان می‌دهد و همچنین از نقطه نظر دانشجویان و اساتید کمبود تعداد بیماران یکی از بیشترین علل عدم دستیابی دانشجویان به اهداف یادگیری پایه عنوان شد.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های پژوهش دانشجویان به اهداف یادگیری پایه و حداقل‌های مهارت‌های بالینی لازم در حد مطلوب دست نیافته بودند. به نظر می‌رسد که ایجاد تغییرات اساسی در محیط‌های بالینی و آموزشی همچون جلب همکاری بیشتر پرسنل و دانشجویان، جلب رضایت بیماران نسبت به مشارکت بالینی دانشجویان در امر درمان، انجام اقدامات لازم در جهت کاهش میزان زایمان سزارین و ارتقاء سطح دانش علمی مربیان و دانشجویان مفید واقع شود.

واژگان کلیدی: برنامه درسی بالینی، اهداف یادگیری پایه، دانشجوی مامایی، اساتید.

بررسی کیفیت زندگی در دانشجویان مبتلا به سندرم پیش از قاعدگی در

بندرعباس سال ۱۳۸۷

زهره جهانگیری^۱، کرامت الله جهانشاهی^۱، حمیدرضا محبوبی^۱، نازنین شریف^۱، بهناز دربان^۱

۱- دانشجوی پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس

چکیده

مقدمه: سندرم پیش از قاعدگی یکی از اختلالات شایع زنان در سنین جوانی است که با دوره‌هایی از علائم فیزیکی، تغییرات روحی و رفتاری مشخص می‌شود. در یک مطالعه در بندرعباس حدود ۷۸ درصد دانشجویان مبتلا به سندرم قبل از قاعدگی بودند. با توجه به اثرات این سندرم بر زندگی افراد مبتلا و ایجاد اختلال در وضعیت روحی و روانی افراد بر آن شدیم تا کیفیت زندگی دانشجویان مبتلا را در شهر بندرعباس بررسی کنیم.

مواد و روشها: در این مطالعه توصیفی - مقطعی افراد مورد مطالعه به صورت تصادفی ساده از بین دانشجویان دختر دانشگاه‌های استان هرمزگان (۹۴۰ نفر) در سال ۱۳۸۷ انتخاب شد. بررسی علائم بیماری، اختلالات روحی و رفتاری طی دو دوره متوالی از بیماری انجام شد. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه استاندارد PRISM استفاده شد و داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS ۱۵ و آزمون آماری Chi-square و T-test تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: میانگین سنی افراد مورد مطالعه ۲۱/۳ سال بود. ۴۲ درصد از افراد مورد مطالعه دانشجویان علوم پزشکی و بقیه را دانشجویان دیگر دانشگاه‌ها تشکیل می‌دادند. ۱۸/۲ درصد افراد متأهل، ۸۱/۲ مجرد و ۰/۶ درصد مطلقه بودند. ۷۴ درصد از کل دانشجویان مورد مطالعه مبتلا به سندرم قبل از قاعدگی بودند که از این تعداد ۷۳ درصد خفیف و ۱۷ درصد متوسط و ۱۰ درصد شدید بودند. شیوع این سندرم در دانشجویان علوم پزشکی به طور معناداری بیش از سایر دانشجویان بود ($P < ۰/۰۵$). ۵۶ درصد از افراد اختلال در کار روزانه، ۴۱ درصد اختلال رفتاری و ۵۱ درصد اختلال درامور تحصیلی را ذکر نمودند.

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد شیوع بالای این بیماری در دانشجویان علوم پزشکی به دلیل آگاهی این افراد از این بیماری و تشخیص بیماری باشد. دیده شد که سندرم قبل از قاعدگی اثرات نامطلوب زیادی را بر روی جنبه اجتماعی و روانی افراد مبتلا می‌گذارد لذا درمان افراد مبتلا جهت جلوگیری از بروز این آسیب‌ها ضروری است و میتوان با آموزش و انجام مطالعات آینده‌نگر گام مهمی در این زمینه برداشت.

واژگان کلیدی: سندرم پیش از قاعدگی، کیفیت زندگی، اختلال رفتاری، اختلالات روحی

Comparison of Oral Nicardipine and Amlodipine for Controlling the Cardiovascular Responses to Tracheal Intubation: a Randomized, Double-Blind Study

keramatollah Jahanshahi¹, Parvin Kamgar¹, Saeedeh Shakeri¹, Zahra Jahangiri¹

1- Medical Student, Hormozgan University of Medical Sciences

Abstract:

Introduction: The aim of this study was to compare the efficacy of nicardipine and amlodipine in attenuation of cardiovascular responses to endotracheal intubation.

Methods: In a randomized, double-blind, controlled trial, ۹۰ unpremedicated (ASA I) patients undergoing elective surgery were evaluated. The patients were allocated to one of three groups: control (nodrug), nicardipine (۲۰mg),

Amlodipine (۵mg). nicardipine and amlodipine were given PO ۳ hour before laryngoscopy. laryngoscopy and tracheal intubation were performed with thiopentone (۵mg/kg) and fentanyl (۲mg/kg) and anthracorium (۰.۵mg/kg). systolic and diastolic blood pressure and heart rate recorded at: ۱-baseline ۲-after anesthesia and before of laryngoscopy ۳-after laryngoscopy ۴-two minute after laryngoscopy ۵- four to five minute after laryngoscopy. data were analyzed using ANOVA and t-test.

Results: baseline hemodynamic variables were not different between the groups. heart rate, systolic and diastolic blood pressure in all stages increased versus baseline in all test groups. increasing of heart rate, systolic and diastolic blood pressure in all stages in nicardipine and amlodipine versus control were lower. the heart rate in the amlodipine group was significantly higher.

Conclusion: The increase in systolic and diastolic blood pressure was attenuated in patients treated with nicardipine and amlodipine. The heart rate in amlodipine group was higher.

Keywords: Nicardipine, Amlodipine, Tacheal intubation, Cardiovascular response.

بررسی کمیت و کیفیت کاغذ و پلاستیک موجود در پسماند شهری منطقه ۱۰

شهرداری تهران در سال ۱۳۸۵

عماد دهقانی فرد^۱، محمد هادی دهقانی^۲، کمال اعظم^۳، علیرضا عسگری^۴

۱- دانشجوی دکترای تخصصی بهداشت محیط- دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی ایران

۲- استادیار گروه مهندسی بهداشت محیط- دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

۳- استادیار گروه آمار و اپیدمیولوژی- دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

۴- عضو هیأت علمی گروه بهداشت محیط- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: در این تحقیق، میزان تغییرات کمی و کیفی کاغذ و پلاستیک موجود در پسماندهای جامد منطقه ۱۰ شهرداری تهران مورد بررسی قرار گرفته است.

مواد و روشها: این مطالعه به مدت ۶ ماه و در فصول تابستان و پاییز ۱۳۸۵ در منطقه ۱۰ شهرداری تهران انجام شد. در این مطالعه کاغذ و پلاستیک موجود در پسماندهای جامد این منطقه جداسازی و مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. نمونههای پسماندهای خشک پس از جمع آوری از درب منازل، شمارگذاری و سپس به ایستگاه بازیافت شهرداری تهران منتقل میشدند. پس از آن کاغذ و پلاستیک موجود در پسماندهای خشک جداسازی و توزین میشدند. نمونهها بهطور روزانه جمعاوری و توزین میشدند.

یافتهها: مطالعات انجام شده نشان داد که میانگین میزان کاغذ و پلاستیک پسماندهای جامد این منطقه در فصول تابستان و پاییز با هم اختلاف معنادار دارند ($P < 0/001$). میانگین (و انحراف معیار) مقدار پلاستیک موجود در پسماندهای این منطقه در فصل تابستان ($589/2 \pm 45/1$) کیلوگرم و در فصل پاییز ($635/87 \pm 40/1$) کیلوگرم برآورد شد. میانگین (و انحراف معیار) مقدار کاغذ موجود در پسماندهای جامد این منطقه در فصل تابستان ($1052/02 \pm 62/7$) کیلوگرم و در فصل پاییز ($1046/78 \pm 62/7$) کیلوگرم تخمین زده شد. میانگین مقدار این عناصر در ماههای مختلف فصول تابستان و پاییز نیز با هم اختلاف معنادار دارند ($P < 0/001$). بیشترین مقدار میانگین (و انحراف معیار) پلاستیک در ماه آبان ($649/4 \pm 35/4$) کیلوگرم و کمترین آن در ماه تیر ($561/74 \pm 41/37$) کیلوگرم میباشد. همچنین بیشترین مقدار میانگین (و انحراف معیار) کاغذ در ماه آذر ($1181/7 \pm 74/75$) و کمترین مقدار آن در ماه مرداد ($1044/03 \pm 63/4$) کیلوگرم میباشد. میانگین مقادیر کاغذ و پلاستیک در روزهای مختلف هفته در فصول تابستان و پاییز با هم اختلاف معنادار نداشته و بیشترین مقدار میانگین (و انحراف معیار) پلاستیک در روزهای دوشنبه ($622/9 \pm 53/8$) کیلوگرم و کمترین مقدار آن در روزهای سه شنبه ($603/9 \pm 52/9$) کیلوگرم می باشد. همچنین بیشترین مقدار میانگین (و انحراف معیار) کاغذ در روزهای چهارشنبه ($1127/7 \pm 131/3$) کیلوگرم و کمترین آن در روزهای دوشنبه ($1070/2 \pm 113/9$) کیلوگرم میباشد.

نتیجهگیری: در فصول مختلف سال و نیز در ماهها و روزهای مختلف سال میزان و نوع زباله تولیدی به تبعیت از نوع مواد مصرفی و کالاهای بستهبندی مورد مصرف جامعه، متفاوت میباشد.

واژگان کلیدی: پسماندهای جامد شهری، تفکیک، کاغذ، پلاستیک، منطقه ۱۰ شهرداری تهران

بررسی شیوع صدمات فیزیکی در اثر خشونت خانگی در زنان مراجعه‌کننده به

بیمارستان شهید محمدی بندرعباس در سال ۱۳۸۷

ساحل کشاورزی^۱، حمیدرضا محبوبی^۱، شهرام زارع^۱، فیروزه درخشانپور^۱، خاطره ماهوری^۱

۱- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس

چکیده

مقدمه: علیرغم تلاشهای زیادی که در زمینه مبارزه با خشونت خانگی در سراسر دنیا انجام میگیرد هنوز این مساله به عنوان یکی از مهمترین خطرات تهدیدکننده کانون خانواده به شمار میرود. هدف از مطالعه حاضر بررسی شیوع صدمات فیزیکی در اثر خشونت خانگی در زنان مراجعه‌کننده به بیمارستان شهید محمدی بندرعباس در سال ۱۳۸۷ می باشد.

مواد و روشها: این مطالعه توصیفی و از نوع مقطعی می باشد و در سال ۱۳۸۷ انجام شده است. نمونهها ۵۰۰ نفر زن بودند که روش غیر تصادفی آسان از میان تمامی زنان مراجعه‌کننده به بیمارستان شهید محمدی بندرعباس انتخاب گردیدند. دادهها از طریق پرسشنامه خود گزارشگر جمع‌آوری گردید. جهت این مطالعه از آمار توصیفی و نرمافزار SPSS استفاده شد.

یافتهها: میانگین سنی زنان شرکتکننده در مطالعه ۳۳/۸۰ سال بود و میانگین طول دوره ازدواج آنها ۱۰/۵۳ سال بود و ۳۸۹ نفر (۷۷/۸٪) خانه‌دار و ۱۰ نفر (۲۰/۴٪) کارمند و ۹ نفر (۱/۸٪) شغل آزاد داشتند. کبودی و خونریزی در ۹/۶٪ و صدمه به بدن در ۷/۴٪ و صدمه به‌دست در ۶/۸٪ نمونهها دیده شد. سوختگی با ذغال و سیگار بیشترین درصد را در بین سوختگیها به خود اختصاص داد و با اعتیاد شوهر در ارتباط بود ($P < ۰/۰۵$).

نتیجه‌گیری: با توجه به شیوع بالای صدمات فیزیکی ناشی از خشونت خانگی لزوم مداخلات در زمینه عوامل مرتبط به نظر میرسد. تقویت پایههای خانواده از طریق بهبود حقوق زنان و آگاه کردن مردان از نقش زنان در خانواده و جامعه امکانپذیر می باشد.

واژگان کلیدی: خشونت خانگی، سلامت روانی، اعتیاد

بررسی رفتارهای پیشگیریکنده از استئوپروز و برخی عوامل مؤثر بر آن در سبک زندگی کارکنان بهداشت و درمان شهر سمنان

مهسا پایدار^۱، الهه جهان^۲، زینب خالدیان^۳، مریم طاهری^۴

۱- دانشجوی مامایی- دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان

۲- دانشجوی کارشناسی پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی سمنان

۳- عضو هیأت علمی گروه مامایی- دانشگاه علوم پزشکی سمنان

۴- کارشناس بهداشت خانواده- مرکز بهداشت سمنان

چکیده

مقدمه: این پژوهش با هدف تعیین رفتارهای بهداشتی پیشگیریکنده و برخی عوامل مؤثر بر پوکی استخوان از جمله عوامل خطر، دانش بهداشتی، تاریخچه مامایی، BMI، سابقه فامیلی و هورمون درمانی در سبک زندگی کارکنان بهداشت و درمان انجام گرفته است.

مواد و روشها: پژوهش حاضر یک مطالعه مقطعی است که بر روی ۱۰۰ کارکنان مراکز بهداشتی - درمانی و بیمارستان‌های شهر سمنان انجام گرفته است. نمونه‌گیری به روش تصادفی چند مرحله‌ای انجام شد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه (شامل ۴۰ سؤال) و چک لیست مصرف مواد غذایی طی سه روز متوالی، چک لیست فعالیت جسمانی در یک هفته و ابزار تن سنجی بود.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که میانگین سنی ۳۳/۷ سال بوده، اکثریت آنان متأهل (۹۰٪) و از وضعیت اقتصادی زندگی خود راضی بودند، عوامل خطر به ترتیب فراوانی شامل سابقه شکستگی استخوانی، پوکی استخوان در مادر و خواهر، ریز نقش بودن، خارج نمودن تخمدان و رحم بود. ۵۴٪ دارای شاخص توده بدن بوده و ۳۲/۵٪ نمونه‌ها دارای فاکتورهای محافظت‌کننده از جمله مصرف OCP و DMPA بیش از ۲ سال بودند آگاهی اکثریت نمونه‌ها در مورد پوکی استخوان راههای پیشگیری، منابع کلسیم و ویتامین D ضعیف بود و هیچکدام در مورد نقش HRT در پیشگیری از استئوپروز اطلاع نداشتند. اکثریت نمونه‌ها ورزش منظم و کنترل دانسیته استخوان را انجام نداده، مکملهای کلسیم و ویتامین D مصرف نمی‌کردند ۴۱/۳٪ در طول روز کلسیم خوراکی کافی دریافت می نمودند. ۸/۲٪ به‌طور منظم ورزش مینمودند و ۲۰/۵٪ در طول روز به میزان کافی در زیر نور مستقیم آفتاب قرار می گرفتند در ارتباط با عملکرد آنان در پیشگیری از پوکی استخوان یافته‌ها نشان داد که ۵۸/۵۳٪ عملکرد ضعیف، ۳۶/۱۲٪ عملکرد متوسط و ۵/۳۵٪ دارای عملکرد خوب بودند. همچنین بین رفتارهای پیشگیریکنده و آگاهی بهداشتی و وجود سابقه فامیلی ارتباط معنی‌دار وجود داشت.

نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق بیانگر عملکرد نامناسب مراقبین به‌علت عدم آگاهی آنان از فرایند پوکی استخوان، اهمیت این عارضه و راههای پیشگیری از آن است و این در حالی است که کارکنان بهداشت و درمان یکی از ابزارهای مهم نظام بهداشتی برای برقراری ارتباط با عامه مردم و انتقال دانش بهداشتی و اصلاح رفتار و در نهایت ارتقاء سلامت جامعه میباشند بنابراین ضرورت آموزش برنامه ریزی شده برای این گروه و عموم مردم جامعه در زمینه رفتارهای بهداشتی و سبک زندگی سالم احساس میشود.

واژگان کلیدی: استئوپروز، رفتارهای پیشگیریکنده، کارکنان

بررسی شیوع جراحات ناشی از اجسام برنده و سرسوزن و آگاهی و عملکرد

دانشجویان پرستاری و مامایی در رابطه این جراحات

عیسی نصیری^۱، مهرداد کلاته جاری^۱، رقیه اسلامی^۲

۱- عضو هیأت علمی گروه پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- دانشجوی پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: فرورفتن سوزن یا اجسام تیز و برنده آلوده به خون و ترشحات در بدن که تحت عنوان جراحات ناشی از اجسام برنده و سر سوزن بحث می‌گردد قادر به انتقال حداقل بیست پاتوژن منتقله از طریق خون به گروه‌های پر خطر نظیر کادر درمانی و دانشجویان رشته‌های گروه پزشکی میباشد هدف این مطالعه تعیین میزان شیوع جراحات ناشی از اجسام برنده و سر سوزن و آگاهی و عملکرد دانشجویان پرستاری و مامایی در رابطه این جراحات بود.

مواد و روشها : مطالعه حاضر از نوع توصیفی- مقطعی با نمونه‌گیری آسان شامل ۱۰۰ دانشجوی پرستاری و مامایی از دانشگاه علوم پزشکی شاهرود بود. مهمترین معیار ورود به پژوهش حداقل سابقه گذراندن یک سال کلاس آموزشی در بیمارستان بود. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخت استفاده شد که شامل ۱۰ سؤال در حیطه‌های شیوع صدمات، گزارش صدمات، آگاهی از اصول برخورد با صدمات و ایمنسازی بر علیه هپاتیت B بود. اعتبار پرسشنامه با روش اعتبار محتوا و پایایی آن با روش آزمون مجدد ۹۲ درصد به‌دست آمد.

یافته‌ها: بر اساس یافته‌ها ۷۳ درصد دانشجویان ذکر کردند که تاکنون دچار صدمات شده‌اند و فقط ۱۶ درصد این صدمات را گزارش کرده بودند و تنها ۲ درصد نمونه‌ها از نتایج پیگیری گزارشها را ضعیف‌ترین علل عدم گزارشدهی شامل عدم رضایت از پیگیری مسئولین (۶۶ درصد) و کاهش صلاحیت حرفه‌ای از دیدگاه سایرین (۴۷ درصد) بود همچنین تنها ۲۳ درصد از دانشجویان از دوره‌های آموزشی در رابطه با صدمات رضای بودند و سایرین ذکر کرده بودند که اطلاعات چندانی در این زمینه ندارند. ۸۸ درصد از دانشجویان ایمنسازی بر علیه هپاتیت B را به‌طور کامل انجام داده بودند و تنها ۱۳ نفر از آنها تیتراژ آنتی بادی خود را چک کرده بودند و ۱۱ نفر تیتراژ آنتی بادی در حد مطلوب بوده است.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که صدمات فرورفتن سرسوزن آلوده و نیز کم گزارشدهی این صدمات در میان دانشجویان از میزان بالایی برخوردار است و مطالعات وسیع‌تری در این خصوص باید صورت گیرد. مداخلات ویژه مانند ثبت یک پروتکل استاندارد گزارشدهی، آموزش کارکنان و دانشجویان و استاندارد کردن درمانهای پروفیلاکتیک پس از صدمه میتواند در بهبود گزارشدهی این صدمات مؤثر باشد همچنین به‌نظر میرسد دانشجویان قبل از ورود به عرصه کارآموزی باید دوره‌های آموزشی کافی در رابطه با این گونه صدمات ببینند به علاوه سیستم نظارتی بسیار دقیقی جهت پیگیری ایمنسازی در دانشجویان ضروری است همچنین در دانشگاه‌های ایران معمولاً تیتراژ آنتی بادی در دانشجویان چک نمیشود در حالی که یکی از مهمترین استانداردهای سازمان بهداشت جهانی در زمینه مشاغل پر خطر چک کردن تیتراژ آنتی بادی بعد از ایمنسازی میباشد .

واژگان کلیدی: صدمات ناشی از سر سوزن، دانشجویان پرستاری و مامایی، هپاتیت B، ایمنسازی

Evaluation of Stigma in Patients with Psychotic and Non Psychotic Disorders

keramat allah Jahanshahi¹, Yousef Aminizade¹

1- Medical Student, Hormozgan University of Medical Sciences

Abstract:

Introduction: Psychologic disorders are the most important social and health problems affecting mankind, and because of the attitude of patients, their families and relatives toward psychological disorders and fear of contempt, having such a disorder is considered a kind of stigma, and this reality, have an adverse effect on the treatment strategies. This research's goal is to assess the level of stigma in the patients suffering from psychological disorders.

Methods: In this cross-sectional study, study population is consist of the patients who has been hospitalized in the Bandar-abbas Ebne-sina psychiatric hospital from 2007/august/23 to 2008/may/21 , or referring to this hospital out patient clinic in the April 2008. Sampling was down with a sequential method. At first patients demographic datas, including: age, gender, marital status, educational level, and their address, were gathered. Then the study variables including: disease type, referring rout, disease duration, and the time between first episode of disease and the first physician visit was asked. Then the samples were interviewed, with the stigma assessment questionnaire, which it's validity and reliability is approved. Data's were analyzed by SPSS-13 software and K- square test, independent t test and spearman correlation coefficient.

Results: There was no significant relation between stigma incidence and age, gender, marital status, educational level, living area, disease duration, and the time between the first symptomatic episode and the first physician visit. But stigma was more prevalent in out patient psychotic than hospitalized ones. Also the stigma was more prevalent in non psychotic patient with less than 5 years of disease duration. According to results of analyzing the answers of the questionnaire, fear of being contempt from others was related to the maximum score. And treble in the familial marriage was given the minimum score.

conclusion: our study results are compatible with other studies that have been down world wide. So, in order to reduce the stigma, we should increase community's knowledge about psychiatric diseases, and of course this aim needs cooperation of the Medias and relevant official. In the other hand, establishing a good communication with psychiatric patients and sufficient understanding of their life trend, and their function, decreases the stigma.

Keywords: stigma, psychiatric patients, being contempt

میزان بقا بعد از پیوند مغز استخوان در بیماران بزرگسال مبتلا به لوکمی حاد

دکتر مسعود ایروانی^۱، دکتر محمد اسلامی^۲، دکتر مریم منتظری^۳، محمد منتظری^۴، محمود منتظری^۴

۱- فوق تخصص خون و عضو هیأت علمی - دانشگاه علوم پزشکی تهران

۲- دستیار داخلی بیمارستان شریعتی تهران

۳- پزشک عمومی

۴- دانشجوی پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی بابل

چکیده

مقدمه: لوکمی‌های حاد گروهی هتروژن از نئوپلاسمها هستند که از ترانسفورماسیون سلولهای بنیادی مغز استخوان خونساز و لنفونید منشا می‌گیرند. هدف از این مطالعه تعیین میزان بقا ۲ و ۵ ساله پس از پیوند مغز استخوان در بیماران مبتلا به لوکمی حاد می‌باشد.

مواد و روش‌ها: ۳۴۲ مبتلا به AML و ALL با سن ۱۶-۶۰ سال که در فاصله زمانی سالهای ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ در بیمارستان شریعتی تهران پیوند مغز استخوان آلوزنیک و اتولوگ شده بودند، وارد مطالعه شدند. داده‌ها پس از کدگذاری وارد نرم‌افزار آماری SPSS شده و توسط آزمون کاپلان مایر مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: میزان بقای کلی ۲ ساله و ۵ ساله در بیماران AML به ترتیب ۷۳٪ و ۶۵٪ و میزان بقای کلی ۲ ساله و ۵ ساله در بیماران ALL به ترتیب ۵۴٪ و ۴۹٪ بود که اختلاف آماری معنیداری ($P < ۰/۰۰۱$) در بین دو گروه وجود داشت. میزان بقای کلی ۲ ساله و ۵ ساله برحسب نوع پیوند آلوزن و اتولوگ نیز مورد بررسی قرار گرفت که در گروه پیوند آلوزنیک این میزان به ترتیب ۷۰٪ و ۶۲٪ و گروه اتولوگ ۵۶٪ و ۴۹٪ بود که اختلاف بین دو گروه با $P = ۰/۰۳$ معنیدار بود.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که میزان بقای کلی و event free survival ۲ ساله و ۵ ساله در بیماران AML به‌طور بارزی از گروه ALL بیشتر می‌باشد.

واژگان کلیدی: لوکمی حاد، پیوند مغز استخوان، بقا

تهیه و بررسی اثر لیپوزوم های حاوی آنتی بیوتیک سفنازیدیم علیه سویه

استاندارد استافیلوکوکوس اورئوس

لادن فرزام پناه^۱، صادق منصوری^۲، بهار نظری^۱^۱- دانشجوی کارشناسی ارشد بیوشیمی- گروه زیست شناسی - دانشکده علوم دانشگاه پیام نور واحد تهران^۲- کارشناس ارشد بیوشیمی - دانشگاه علوم پزشکی شاهد

چکیده

مقدمه: مقاومت باکتریها به آنتی بیوتیکها مشکلات مهمی را در درمان عفونتهای باکتریایی ایجاد میکند. اگر چه سفنازیدیم یک آنتی بیوتیک با طیف وسیع است ولی در مقابل استافیلوکوکوس اورئوسهای تولیدکننده بتالاکتاماز غیرفعال میشود. باکتری استافیلوکوکوس اورئوس یکی از باکتریهای تولیدکننده آنزیم بتالاکتاماز بوده که توانایی تخریب حلقه بتالاکتام آنتی بیوتیک های حاوی این حلقه را که شامل گروه پنی سیلینها و سفالوسپورینها است را دارا میباشد. این مطالعه بهمنظور روشن کردن چگونگی حفاظت لیپوزوم از هیدرولیز شدن آنتی بیوتیک سفنازیدیم بهوسیله آنزیم بتالاکتاماز و در نتیجه بهبود اثربخشی این آنتیبیوتیک است.

مواد و روشها: ترکیبات به کار رفته جهت تهیه لیپوزوم، فسفولیپید فسفاتیدیل کولین (PC) و کلسترول است که به نسبت ۱:۱ جهت تهیه لیپوزوم های تک لایه بزرگ مورد استفاده قرار گرفت. در این روش ۳۰ میکرومول فسفاتیدیل کولین و ۳۰ میکرومول کلسترول در اتر حل شده و سپس ۲ میلی لیتر سفنازیدیم با غلظت $128 \mu\text{g/ml}$ حل شده در آب مقطر را به ظرف بالا اضافه و پس از تحت تأثیر امواج صوتی قرار دادن، سوسپانسیون یکنواخت تری به دست می آید و سپس محلول را در شرایط تبخیر در خلاء در دستگاه روتاری با دور ۲۰۰ دور در دقیقه قرار داده تا لایه نازکی از لیپید روی دیواره ظرف باقی بماند. با این عمل لیپوزوم های حاوی دارو تهیه می شوند. برای جدا کردن داروی محصور شده در لیپوزوم از داروی خارج از روش دیالیز استفاده شده و لیپوزوم های تهیه شده از نوع تک لایه بزرگ بوده که توسط میکروسکوپ نوری قابل رؤیت می باشند. باکتری به کار رفته سویه استاندارد استافیلوکوکوس اورئوس (ATCC ۲۹۲۱۳) می باشد.

یافتهها: حداقل غلظت مهارکننده رشد آنتی بیوتیک سفنازیدیم برای باکتری استافیلوکوکوس اورئوس استاندارد برابر $16 \mu\text{g/ml}$ به دست آمد که نشان دهنده مقاومت نسبتاً بالای باکتری در مقابل این آنتی بیوتیک است، ولی در هنگام محصور شدن دارو در لیپوزوم این میزان به $4 \mu\text{g/ml}$ کاهش یافت. تمامی آزمایش ها سه بار تکرار و در هر بار تکرار نتایج قبل تأیید شد. همچنین کاهش رشد باکتری در حضور آنتی بیوتیک محصور در لیپوزوم در منحنی مربوطه مشاهده شد.

نتیجه گیری: این مطالعه نشان دهنده بهبود تأثیر آنتی بیوتیک های دارای حلقه بتالاکتام در این تحقیق سفنازیدیم (هنگام محصور شدن آنها در لیپوزوم در شرایط آزمایشگاهی میباشد، که با توجه به مقاومت این باکتریهای تولید کننده آنزیم بتالاکتاماز میتوان از این روش برای بهبود روشهای درمانی استفاده کرد.

واژگان کلیدی: لیپوزوم، سفنازیدیم، فسفاتیدیل کولین، کلسترول

بررسی کمی و کیفی زباله‌های بیمارستان امام حسین (ع) شاهرود و ارائه الگوی بهینه در سال ۸۷

سعید ناظمی^۱، محمدامین باباغبی^۲، حامد حسنزاده^۲

۱- کارشناس ارشد بهداشت محیط- مربی دانشگاه علوم پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی شاهرود

۲- دانشجوی بهداشت محیط- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: افزایش جمعیت، گسترش صنایع و مراکز عمده تجاری و مراکز بهداشتی درمانی سبب تولید میلیون‌ها تن زباله و ده‌ها هزارنوع مواد سمی خطرناک شده که موضوع جمع‌آوری، حمل و نقل و دفع مواد زاید جامد به‌صورت یکی از معضلات حاد محیط زیست در آمده است. زباله‌های بیمارستانی ازجمله معضلات محیط زیست در سالهای اخیر میباشد که بررسی کمی کیفی آن ضروری به‌نظر میرسد.

مواد و روشها: هدف کلی از انجام این تحقیق بررسی و آنالیز کمی و کیفی مواد زائد بیمارستانی در بیمارستان امام حسین (ع) شاهرود میباشد. این مطالعه از نوع مقطعی بوده و نتایج آن از طریق پرسشنامه و انجام آنالیز فیزیکی زباله‌های عفونی و شبه‌خانگی به‌دست آمده است.

یافته‌ها: مطابق این بررسی میانگین سرانه زباله‌های عفونی به ازاء هر تخت ۱/۲۸ کیلوگرم در روز و میانگین دانسیته آن ۱۱۸/۵ کیلوگرم بر متر مکعب میباشد. همچنین سرانه زباله‌های شبه‌خانگی ۱/۶۵ کیلوگرم در روز به ازاء هر تخت و دانسیته آن ۲۱۲ کیلوگرم بر متر مکعب میباشد. اجزاء تشکیل‌دهنده مواد زائد بیمارستانی بر حسب درصد بهاین صورت میباشد: پلاستیک ۵۶/۷۵٪، کاغذ ۱۶/۹۳٪، شیشه ۵/۶٪، فلز ۳/۵۵٪، متفرقه ۱۷/۱۷٪. روش جمع‌آوری سرسوزنها و اجسام تیز و برنده با استفاده از Safty box بوده و پس از جمع‌آوری در زباله‌سوز سوزانده میشوند.

نتیجه‌گیری: زباله‌های تولید شده در بیمارستانها از فعالیتهای گوناگون به‌دست می‌آید، اندازه زباله تولید شده در بیمارستانها به عوامل گوناگون مثل تعداد تخت، انواع خدمات بهداشتی و درمانی ارائه شده و وضعیت اقتصادی و اجتماعی بیماران مرتبط است. در پژوهشی توسط دکتر عسگریان در سال ۱۳۸۰ زباله تولیدی در بیمارستانهای استان فارس ۳/۹۳ کیلوگرم به ازاء هر تخت تعیین گردیده است. در تحقیق آقای ماتو (Mato) در سال ۱۹۹۷ در شهر دارالسلام زباله تولیدی به ازاء هر تخت ۵/۸ کیلوگرم گزارش شده است. به‌نظر میرسد این اختلافات به‌علت آمیخته شدن زباله‌های گوناگون میباشد. در بیمارستان امام حسین میانگین سرانه زباله‌های عفونی به ازاء هر تخت ۱/۲۸ کیلوگرم در روز و میانگین دانسیته آن ۱۱۸/۵ کیلوگرم بر متر مکعب میباشد. همچنین سرانه زباله‌های شبه‌خانگی ۱/۶۵ کیلوگرم در روز به ازاء هر تخت و دانسیته آن ۲۱۲ کیلوگرم بر متر مکعب میباشد. اجزاء تشکیل‌دهنده مواد زائد بیمارستانی بر حسب درصد بدین صورت میباشد: پلاستیک ۵۶/۷۵٪، کاغذ ۱۶/۹۳٪، شیشه ۵/۶٪، فلز ۳/۵۵٪، متفرقه ۱۷/۱۷٪. زباله‌های بیمارستان امام حسین به‌طور کامل بر اساس اصول و استانداردها دفع نمی‌گردد و نبود آموزش کافی جهت کارکنان خطر را دو چندان میکند.

واژگان کلیدی: زباله عفونی، دانسیته، بیمارستان امام حسین، سرانه

بررسی سلامت عمومی و ارتباط آن با برخی مشخصات دموگرافیک در رانندگان

اتوبوس شاغل در پایانه مسافربری شهر گرگان در سال ۱۳۷۸

حمید جعتی^۱، سارا خاکی^۲، الهام حصاری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد روانپرستاری- دانشگاه آزاد تهران- عضو باشگاه پژوهشگران جوان

۲- دانشجوی پرستاری- واحد علیاباد کتول- عضو باشگاه پژوهشگران جوان

چکیده

مقدمه: افزایش جمعیت شهرهای بزرگ و مهم در اکثر کشورها مشکلات بیشماری را به دنبال داشته و دارد. تلفات جاده‌های حال حاضر نهمین عامل مرگومیر میباشد که در سال ۲۰۲۰ به رده سوم صعود میکند. این پژوهش یک مطالعه توصیفی از نوع همبستگی است که بهمنظور بررسی سلامت عمومی و ارتباط آن با برخی مشخصات دموگرافیک در رانندگان اتوبوس شاغل در پایانه مسافربری شهر گرگان در سال ۱۳۸۷ قرار گرفت.

مواد و روشها: نمونه این پژوهش ۱۰۰ نفر که شرایط ورود به مطالعه را داشتند. بهصورت سرشماری از بین ۱۸۶ راننده شاغل در پایانه مسافربری شهر گرگان انتخاب شدند. در این پژوهش داده‌ها از طریق پرسشنامه جمع‌آوری شدند. که شامل یک پرسشنامه مشخصات فردی و یک پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ۱۲) میباشد. در این مطالعه از شاخصهای مرکزی پراکندگی و آزمون آنالیز واریانس آزمون کای اسکوتر، فیشر، همبستگی پیرسون و اسپیرمن و آزمون اختصاصی شفه استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج مربوط به سلامت عمومی نشان داد بیشترین درصد (۶۳٪) سلامت عمومی مطلوب دارند و کمترین درصد (۲٪) سلامت نامطلوب و (۳۵٪) سلامت عمومی نامطلوب داشتند و بهطور میانگین سلامت عمومی در واحدهای مورد پژوهش با میانگین ۱/۳۹ و انحراف معیار ۰/۵۲ سلامت عمومی تاحدی مطلوب را نشان داد که بیشترین مشکل سلامتی بهترتیب با میانگین ۲/۲۳ و انحراف معیار ۰/۷۶ مربوط به عصبانیت و بد اخلاقی میشود. در ضمن نتایج مربوط به ارتباط سلامت عمومی با برخی مشخصات دموگرافیک هیچ ارتباط معنیداری را نشان نداد یعنی مشخصات دموگرافیک بر سلامت عمومی رانندگان هیچ تأثیری ندارد.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج لازم است که مسئولین پایانه مسافربری به بهداشت سلامت این گروه دقت و توجه بیشتری نمایند و با برنامه‌ریزی مناسب از بوجود آمدن مشکلات سلامتی ناشی از کار که در دراز مدت به وجود می‌آید جلوگیری کنند و این گونه از بروز مشکلات سلامتی و سوانح رانندگی بکاهند.

واژگان کلیدی: سلامت عمومی، عوامل دموگرافیک، رانندگان اتوبوس

بررسی تأثیر پودر گیاه ریواس بر ریسک فاکتورهای قلبی در خرگوشهای

هیپرلیپیدمیک

دکتر سلیمانی صابری^۱، بهار نظری^۲، دکتر غلامعلی نادری^۳، دکتر رضا ثابت^۴، پریش رحیمی^۵، لادن فرزامپناه^۲

۱- دکترای عمومی داروسازی- مرکز تحقیقات قلب و عروق اصفهان- دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد بیوشیمی- گروه زیست‌شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه پیام‌نور تهران

۳- PhD بیوشیمی بالینی- مرکز تحقیقات قلب و عروق اصفهان- دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۴- پزشک، مرکز تحقیقات قلب و عروق اصفهان- دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

۵- کارشناسی ارشد فیزیولوژی جانوری- گروه زیست‌شناسی دانشکده علوم- دانشگاه اصفهان

چکیده

مقدمه: بیماریهای قلبی-عروقی، بیماریهای پیچیده و چند عاملی می‌باشند که توسط فاکتورهای متعددی مشخص می‌گردند؛ یکی از این فاکتورها بالا بودن سطح چربیهای سرم (LDL-C، کلسترول توتال و تری‌گلیسیرید) می‌باشد. C-reactive protein (CRP) که در التهابات سیستمیک افزایش می‌یابد نیز دلیل قوی بر بیماریهای قلبی عروقی، حتی در صورت نرمال بودن سطح کلسترول سرم، می‌باشد. مطالعات نشان دهنده اثر گیاهان دارویی بر پیشگیری از عوامل ایجادکننده آترواسکلروز می‌باشد. در این مطالعه، اثر پودر اندام هوایی گیاه ریواس (Rheum ribes) بر ریسک فاکتورهای قلبی سرم خون در خرگوشهای هیپرلیپیدمیک مورد مطالعه قرار گرفته است.

مواد و روش‌ها: تعداد ۲۰ خرگوش نر بالغ سفید به وزن میانگین ۲/۲-۱/۸ کیلوگرم، به چهار گروه ۵ تایی تقسیم شدند که عبارتند از: گروه غذایی پایه به عنوان شاهد، گروه غذایی پایه به همراه گیاه ریواس، گروه غذایی پایه به همراه کلسترول، گروه غذایی کلسترول به همراه گیاه ریواس. به منظور هیپرکلسترلمیک کردن خرگوشها، به ازاء هر ۱۰۰ گرم غذا ۱ گرم پودر کلسترول اضافه گردید. به منظور بررسی تأثیر پودر ریواس، به ازاء هر ۱۰۰ گرم غذا، ۸ گرم پودر تهیه شده از اندام هوایی گیاه ریواس، اضافه گردید. خون‌گیری قبل از تحت رژیم قرار گرفتن و پس از ۶۰ روز تیمار با پودر ریواس، بعمل آمد و پس از جدا کردن سرم، مقادیر LDL-C، کلسترول توتال، تری‌گلیسیرید و CRP، قبل و بعد از ۶۰ روز مطالعه اندازه‌گیری شد.

یافته‌ها: پس از اتمام ۶۰ روز مطالعه، مشخص گردید که در مقایسه میان گروههای غذایی مورد آزمایش، تفاوت معنی‌دار در کاهش ریسک فاکتورهای قلبی، تنها در دواگروه غذایی پایه به همراه گیاه ریواس (نسبت به گروه شاهد) و گروه غذایی هیپرکلسترول به همراه ریواس (نسبت به گروه هیپرکلسترول به همراه غذای پایه) بوده است. مقادیر LDL-C، کلسترول توتال، تری‌گلیسیرید در خرگوشهایی که با رژیم غذایی پایه به همراه گیاه ریواس تیمار گشته بودند، نسبت به گروه شاهد به ترتیب ۸۸/۴، ۹۰/۴، ۷۳/۶ میلی‌گرم بر دسی‌لیتر و میزان CRP نیز ۰/۳۴ برآورد گردید. میزان پارامترهای ذکر شده در گروه هیپرکلسترول به همراه ریواس، نسبت به گروه هیپرکلسترول به همراه غذای پایه، به ترتیب ۱۵۹/۲، ۲۳۸/۰، ۱۳۳/۶ میلی‌گرم بر دسی‌لیتر و میزان CRP در این گروه ۲/۹ می‌باشد.

نتیجه‌گیری: پودر تهیه شده از گیاه ریواس، موجب کاهش معنی‌دار ($P < 0/05$) در میزان LDL-C، کلسترول توتال، تری‌گلیسیرید و CRP سرم در خرگوشهای هیپرلیپیدمیک می‌شوند.

واژگان کلیدی: پودر ریواس، LDL-C، کلسترول توتال، تری‌گلیسیرید، CRP

تأثیر ویتامین C تکمیلی بر سطح قند و چربی بیماران دیابتی نوع دوآتنا ملکی^۱، مهری دلوریانزاده^۲، مریم عباسیان^۲، پیراسته نوروزی^۲

۱- دانشجوی رشته پرستاری - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- گروه علوم پایه - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: افراد دیابتی بیشتر از افراد عادی در معرض عوارض متعدد قلبی - عروقی، عصبی، کلیوی، چشمی و ... میباشند. از آنجاکه ویتامین C در بسیاری از فعل و انفعالات شیمیایی بهطور رقابتی گلوکز میشود و از گلیکوزیله شده غیر آنزیمی پروتئینها از جمله هموگلوبین و لیپوپروتئینها جلوگیری میکند، بهنظر میرسد در پیشگیری از عوارض دیابت مؤثر باشد در این مطالعه تأثیر ویتامین C تکمیلی بر روی میزان قند و چربی بیماران دیابت نوع دو مورد بررسی قرار گرفته شده است.

مواد و روشها: این مطالعه از نوع کارآزمایی بالینی (به روش قبل و بعد) میباشد که بهطور تصادفی بر روی ۷۴ بیمار مبتلا به دیابت نوع دو انجام گرفت. بیماران تحت درمان با قرص ویتامین C به مقدار ۱۲۵۰ میلی گرم ۵ بار در روز و هر بار یک وعده غذایی (صبحانه، میان وعده، نهار، میان وعده، عصر، شام) قرار گرفتند و به مدت ۳ ماه از این مکمل استفاده کردند. میزان قند خون ناشتا، هموگلوبین گلیکوزیله، کلسترول، تری گلیسرید LDL، HDL آنها قبل و بعد از مصرف ویتامین اندازهگیری شد اطلاعات بهدست آمده با استفاده از آزمون T نمونههای زوج و نرمافزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافتهها: در این بررسی ۷۴ نفر بیمار مبتلا به دیابت نوع دو وارد مطالعه شدند ۶ نفر به دلیل عدم مشارکت از مطالعه حذف و ۶۸ نفر مورد بررسی قرار گرفتند از این تعداد ۴۴ نفر زن (۶۴/۷٪) و ۲۴ نفر مرد (۳۵/۳٪) بودند. میانگین سنی آنها $51/8 \pm 6/8$ سال و فاصله سنی بیماران ۶۸-۴۲ سال بود میانگین BMI در بیماران $26/94 \pm 3/73$ Kg/M² بود. در پایان مطالعه میانگین غلظت FBS، LDL، تری گلیسرید، کلسترول و هموگلوبین گلیکوزیله بیماران بهطور معناداری کاهش و میانگین HDL افزایش معناداری داشته است.

نتیجهگیری: نتایج نشاندهنده آن است که ویتامین C تکمیلی میزان قند و چربی را در بیماران دیابتی نوع دو کاهش میدهد. لذا مصرف آن را میتوان به بیماران دیابتی توصیه نمود و بدین وسیله باعث کاهش عوارض این بیماری خواهیم بود.

واژگان کلیدی: دیابت نوع دو، ویتامین C، قند خون ناشتا، چربی، هموگلوبین گلیکوزیله

بررسی آگاهی و نگرش ارایه‌دهندگان خدمات تنظیم خانواده در زمینه

روشهای پیشگیری از بارداری در شهرستان شاهرود: ۱۳۸۷

محمد امیری^۱، امیر کسائی^۲، فاطمه خدابخشی^۳، زینب گریوانی^۴

۱- دکتری تخصصی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- مربی، کارشناس ارشد آمار زیستی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- دانشجوی کارشناسی مامایی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: مطالعه حاضر به‌منظور بررسی آگاهی و نگرش ارایه‌دهندگان خدمات تنظیم خانواده در زمینه روشهای پیشگیری از بارداری در شهرستان شاهرود در سال ۱۳۸۷ انجام شد.

مواد و روشها: در این مطالعه مقطعی پرسشنامه‌های مشتمل بر ۸ سؤال عمومی و ۵۲ سؤال اختصاصی در زمینه روشهای پیشگیری از بارداری تهیه شد و جهت تکمیل در اختیار ارایه‌دهندگان قرار گرفت. تعداد ارایه‌دهندگان خدمات ۱۶۲ نفر به‌ورز، کاردان و کارشناس بهداشت خانواده و مامایی بودند که در خانه‌های بهداشت، مراکز بهداشتی- درمانی روستایی و شهری و معاونت بهداشتی مشغول به فعالیت بودند.

یافته‌ها: در این مطالعه ۲۶/۳ درصد ارایه‌دهندگان خدمات تنظیم خانواده را مردان و ۷۳/۷ درصد را زنان تشکیل می‌دهند. از مجموع ارایه‌دهندگان خدمات تنظیم خانواده ۲۷/۶ درصد دارای مدارک تحصیلی پنجم ابتدایی، ۳۰/۳ درصد مدرک سیکل، ۱۷/۱ درصد مدرک دیپلم، ۱۳/۲ درصد مدرک فوق‌دیپلم و ۱۱/۸ لیسانس می‌باشند. ۷۴/۳ درصد ارایه‌دهندگان به‌ورز، ۷/۹ درصد کاردان بهداشت خانواده، ۲/۶ درصد کارشناس بهداشت خانواده و ۱۵/۱ درصد ماما بودند. ۵۱/۳ درصد از ارایه‌دهندگان خدمات در خانه بهداشت، ۲۶/۳ درصد در مراکز بهداشتی درمانی روستایی و تسهیلات زایمانی و ۲۲/۴ درصد در مراکز بهداشتی درمانی شهری مشغول فعالیت بودند. میانگین نمره آگاهی، ۱۷/۹۰ از ۲۵ بوده که حاکی از نمره آگاهی متوسط در ارایه‌دهندگان خدمات می‌باشد. میانگین نمره نگرش ۷۱/۰۱ از ۱۰۸ بوده که حاکی از نمره نگرش مثبت در ارایه‌دهندگان خدمات تنظیم خانواده می‌باشد. نتایج نشان داد رابطه معنیداری بین آگاهی با جنس، شغل، مدرک تحصیلی، واحد خدمتی، سابقه کار و نوع روش پیشگیری مورد استفاده توسط ارایه‌کننده خدمت وجود دارد ($P=0/001$). اما بین آگاهی ارایه‌دهندگان با سن آنها رابطه معنیداری مشاهده نشد همچنین بین نگرش با جنس، واحد خدمتی و سابقه کار رابطه معنیداری مشاهده نشد. از طرفی بین آگاهی و نگرش رابطه معنیداری وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: با عنایت به یافته‌های پژوهش در خصوص آگاهی متوسط ارایه‌دهندگان خدمات تنظیم خانواده و نگرش نسبتاً مثبت و عدم استفاده از روشهای پیشگیری مطمئن در بین حدود یک سوم از آنان به‌نظر میرسد برگزاری کلاسهای آموزشی در زمینه تنظیم خانواده برای کلیه رده‌های ارایه‌کننده خدمات و بررسی آگاهی و نگرش و عملکرد زنان واجدالشرايط میتواند کمک شایانی در جهت برنامه‌ریزی و ارتقاء برنامه‌های بهداشت مادران داشته باشد.

واژگان کلیدی: آگاهی، نگرش، تنظیم خانواده، ارایه‌دهندگان خدمات، روشهای پیشگیری از بارداری

بررسی شیوع آنمی در کودکان تحت سرپرستی شیرخوارگاههای استان تهران سال

۱۳۸۷

کتایون وکیلان^۱، معصومه عرب سلمانی^۲

۱- دانشجوی دکتری بهداشت باروری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- دانشجوی کاردانی بهداشت خانواده- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: کم خونی و یا آنمی زمانی بروز میکند که سطح هموگلوبین خون کاهش مییابد. با توجه به اهمیت کم خونی در کودکان بهخصوص کودکانی که در کانون خانواده نبوده و ممکن است مورد غفلت واقع شوند انجام این مطالعه یعنی بررسی آنمی در کودکان پرورشگاه ضروری بهنظر میرسد.

مواد و روشها: این پژوهش یک مطالعه مقطعی تحلیلی میباشد که تعداد ۲۳۶ کودک پرورشگاهی وارد نمونهگیری شدند. برای نمونهگیری ابتدا با اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی شاهرود مراکز پرورشگاهی دولتی وابسته به سازمان بهزیستی در تهران لیست شده و تعداد کودکان آنها ارزیابی شد، که شامل ۵ شیرخوارگاه آمنة، امام خمینی، شبیر، شهید ترکمانی و حضرت رقیه بود سپس با استفاده از پرونده کودکان پرسشنامههای که حاوی اطلاعات دموگرافیک و مقادیر هموگلوبین و هماتوکریت و شاخصهای خونی با توجه به پرونده کودکان تکمیل شد. معیار ما برای تعیین ابتلا به آنمی میزان هموگلوبین بود. زیرا در پروندههای آنها این آزمایش بهطور کامل موجود بود. معیار آنمی نیز برحسب اعلام سازمان بهداشت جهانی انجام گرفت که کودکان ۶ ماهه تا ۴/۹ سال کمتر از ۱۱ میلیگرم در دسی لیتر و کودکان ۵-۱۱/۱۹ سال کمتر از ۱۱/۵ میلیگرم در دسی لیتر باشد. پس از جمعآوری اطلاعات از پروندههای کودکان، تجزیه و تحلیل توسط نرمافزار SPSS و آزمونهای میانگین، درصد، من ویتنی، کای دو و تی تست انجام شد.

یافتهها: نتایج نشان داد که از ۲۳۶ نمونه کودک ۳۲/۲ درصد (۸۳) دختر و ۶۴/۸٪ (۱۵۳) پسر بودند. ۳۲/۴٪ (۷۱) کل کودکان آنمی داشتند. در کودکان ۴-۰ سال که ۷۴/۲٪ (۱۷۳) از کل کودکان را شامل میشد ۳۰/۲٪ آنمی داشتند. ۴۶/۳٪ آنها دارای بیماریهایی از جمله ناهنجاری (۱۶/۳٪)، ایدز (۴/۱٪)، بیماری قلبی (۲۶/۵٪) بودند. بین میزان آنمی و بیماری در این گروه ارتباط معنیدار نبود. اما بین میزان هموگلوبین و بیماری ارتباط معنیدار بود ($P=0/03$). نتایج در کودکان ۱۲-۵ سال نشان داد که ۶۰ نفر (۲۵/۸٪) از کودکان در این گروه قرار داشتند. شیوع آنمی در آنان ۳۷٪ (۲۰ نفر) بود. ۴۱/۷٪ (۲۵) نفر مبتلا به بیماری بودند. بین بیماری و جنس ارتباط معنیدار نبود. میانگین هموگلوبین در ۲ گروه با و بدون آنمی معنیدار بود ($P=0/001$).

نتیجهگیری: نتایج ما نشان داد که آمار آنمی در این مراکز (۳۲/۴٪) و در کودکان ۱۲-۵ ساله بیشتر نیز میباشد و با جامعهای که کودکان در کانون خانواده زندگی میکنند کمی متفاوت میباشد. لذا بهنظر میرسد این کودکان نیاز به مراقبت بیشتر دارند و توصیه میشود در این زمینه مطالعات بیشتر و دقیقتری انجام گیرد.

واژگان کلیدی: کم خونی، کودکان، شیرخوارگاه، شیوع

بررسی الگوی مصرف مواد غذایی در دختران ورزشکار شرکتکننده در المپیک

دانشگاههای علوم پزشکی کشور - تبریز

سعیده متحدی^۱، معصومه عرب ناصری^۱، مهری دلوریانزاده^۲، ناهید بلبلیحقیقی^۲

۱- دانشجوی رشته پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- اعضای هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: رژیم غذایی و اثرات آن در تقویت و تندرستی ورزشکاران از مسایل اساسی تربیت بدنی امروز است. ورزش زمانی میتواند تأثیر و کاربرد مطلوب در بدن داشته باشد که فرد در مورد تغذیه و برنامههای غذایی خود وقوف کامل داشته باشد. بنابراین پیشرفت قهرمانان در رشتههای گوناگون ورزشی تنها منوط به تمرینهای دشوار و مداوم نیست بلکه کمیت و کیفیت تغذیه قهرمانان نیز اهمیت دارد که پیروزی یا عدم پیروزی آنان را در مسابقات مطرح میسازد.

مواد و روشها: بهمنظور بررسی الگوی مصرف مواد مغذی در دختران ورزشکار تعداد ۱۶۰ نفر به روش نمونهگیری خوشهای بهطور تصادفی انتخاب گردیدند. برای هر ورزشکار پرسشنامههای که شامل اطلاعاتی در مورد خصوصیات آنان شامل سن، وضعیت اقتصادی اجتماعی، شاخص های تن سنجی (وزن، قد، دور کمر، دور باسن و دور میچ) و مصرف مکملهای ویتامینی و ۲۴ ساعت گذشته و بسامد غذایی ثبت گردید و مقدار و در صد مواد مغذی (کربوهیدرات، پروتئین، چربی، ویتامینها و مواد معدنی) با استفاده از جدول ترکیبات مواد غذایی محاسبه گردید. در پرسشنامه تکرر غذایی که مصرف روزانه تعداد وعدههای ششگانه مواد غذایی برحسب وعده در روز بهدست آمد و با استفاده از نرمافزار، آزمونهای آماری مورد بررسی قرار گرفت.

یافتهها: میانگین مصرف انرژی در طول اردو و مسابقات بالای ۳۰۰۰ کیلو کالری و مصرف پروتئین و کلسیم و آهن در زمان مسابقه مناسب ولی الگوی مصرفی در سایر زمانها نامطلوب میباشد.

نتیجهگیری: با توجه به نتایج مصرف بیشتر لبنیات، مکمل آهن برای این ورزشکاران توصیه میشود.

واژگان کلیدی: ورزشکاران دختر، المپیک دختران

سفر دانش

بررسی تأثیر دو روش آموزشی سخنرانی و پمفلت بر افزایش میزان آگاهی و نگرش دختران نوجوان در خصوص بهداشت بلوغ و قاعدگی

لیلا ناصری^۱، زینت ساربان^۱، سمیه رامندی^۱، مریم رضایی^۱، سمیه سیدی^۱، آسیه شریفی^۱، منصوره سراوانی^۱، دکتر افسانه کرامت^۲

۱- دانشجوی مامایی - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- عضو هیأت علمی گروه بهداشت باروری - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: دوران بلوغ از دوره‌های بسیار حساس زندگی محسوب می‌شود و تأثیر آن بر سلامتی جسمی و روحی در سالهای آتی زندگی بر کسی پوشیده نیست در این میان آموزش بهداشت نقش بسیار مهمی در افزایش سطح آگاهی و نگرش مثبت نوجوانان در خصوص بهداشت بلوغ ایفا میکند. استفاده از روشها و استراتژیهای مختلف آموزشی میتواند بر میزان تأثیرگذاری آموزش بهداشت مفید باشد در این پژوهش تلاش گردیده است تأثیر دو روش آموزشی سخنرانی و پمفلت بر افزایش میزان آگاهی و نگرش دختران نوجوان (۱۳-۱۴ ساله) شاغل به تحصیل در کلاس سوم راهنمایی مدرسه عفاف شهرستان شاهرود در خصوص بهداشت بلوغ و قاعدگی مورد بررسی قرار گیرد.

مواد و روشها: تحقیق حاضر از نوع مداخلهای است و نمونههای مورد پژوهش شامل دختران نوجوان (۱۳-۱۴ ساله) که در دو گروه ۲۲ نفره مورد بررسی قرار گرفتند. ابتدا پرسشنامه‌های بهمنظور سنجش اطلاعات و نگرش ایشان در خصوص بهداشت بلوغ و قاعدگی توسط هر دو گروه تکمیل گردید، سپس در یک گروه با استفاده از روش سخنرانی و در گروه دیگر از طریق توزیع پمفلت اطلاعات مورد نیاز در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفت. یک ماه بعد مجدداً پرسشنامه‌های مربوط به آگاهی و نگرش توسط دو گروه (بدون اطلاع قبلی) تکمیل گردید. داده‌ها با استفاده از روشهای آماری Paired T test و χ^2 مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین نمرات آگاهی در گروه سخنرانی قبل و بعد از آموزش به ترتیب عبارت بودند از $21/3 \pm 2/2$ و $24/5 \pm 2/3$ ، که به‌طور معنیداری پس از آموزش افزایش یافته بود ($P < 0/05$). میانگین نمرات نگرش در گروه سخنرانی قبل و بعد از آموزش به ترتیب عبارت بودند از $30 \pm 3/3$ و $33/9 \pm 4/9$ و میانگین نگرش مثبت پس از آموزش به‌طور معنیداری ($P < 0/05$) بیش از قبل از آموزش بود. میانگین نمرات آگاهی در گروه پمفلت قبل و بعد از آموزش به ترتیب عبارت بودند از $19 \pm 3/8$ و $21/5 \pm 2/2$ ، که به‌طور معنیداری پس از آموزش افزایش یافته بود ($P < 0/05$). میانگین نمرات نگرش در گروه پمفلت قبل و بعد از آموزش به ترتیب عبارت بودند از $29/7 \pm 4/5$ و $31/4 \pm 4/9$ که اختلاف معنیداری قبل و بعد از آموزش مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های تحقیق حاضر هر دو روش سخنرانی و پمفلت در افزایش میزان آگاهی دانش‌آموزان مؤثر بوده‌اند. در زمینه نگرش، در گروه سخنرانی نگرش مثبت به‌طور معنیداری پس از آموزش افزایش یافته بود، اما در گروه پمفلت اگرچه افزایش در میانگین نمرات نگرش پس از آموزش مشاهده شد اما از لحاظ آماری معنیدار نبود. بنابر این به نظر میرسد روش سخنرانی بیش از پمفلت در تغییر نگرش نوجوانان مؤثر باشد.

واژگان کلیدی: بهداشت بلوغ، قاعدگی، روشهای آموزشی، آگاهی و نگرش

بررسی آگاهی و نگرش زنان مراجعه کننده به درمانگاههای بهداشتی درمانی شهرستان شاهرود در خصوص واکتومی

معصومه اعرابی^۱، دکتر افسانه کرامت^۲

۱- دانشجوی مامایی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- عضو هیأت علمی گروه بهداشت باروری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: واکتومی به عنوان یک روش دائمی پیشگیری از بارداری همواره به عنوان روشی مؤثر، ارزان، آسان و با حداقل عوارض مطرح بوده است. اما علیرغم مزایای ذکر شده این روش در اکثر جوامع و به خصوص در کشورهای در حال توسعه (از جمله ایران) با عدم یا کمبود استقبال مواجه گردیده است. تحقیق حاضر به بررسی آگاهی و نگرش زنان مراجعه کننده به درمانگاههای شهرستان شاهرود در خصوص واکتومی پرداخته است.

مواد و روشها: در تحقیق حاضر از ۲۴۵ زن مراجعه کننده به ۹ درمانگاه در سطح شهر شاهرود مصاحبه به عمل آمد. پرسشنامه های حاوی اطلاعات دموگرافیک و سؤالاتی به منظور سنجش آگاهی و نگرش زنان در خصوص واکتومی تکمیل گردید. اطلاعات پس از استخراج توسط نرم افزار SPSS و با استفاده از روشهای آمار توصیفی و χ^2 مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافتهها: میانگین سنی زنان در این پژوهش $35/2 \pm 6/8$ و میانگین تعداد زایمان $0/99 \pm 2/6$ بود. ۴۹/۸٪ از زنان دارای تحصیلات دیپلم و بالاتر بودند. در زمینه آگاهی تنها ۱۰٪ از زنان ناتوانی جنسی را از عوارض واکتومی میدانستند و ۵٪ معتقد بودند برای انجام واکتومی نیاز به بستری شدن وجود دارد. میانگین نمره نگرش $6/2 \pm 4/1$ از مجموع ۶۰ امتیاز بود. بیشترین میزان نگرش مثبت در خانمهای دیپلمه (۶۹/۷٪) و کمترین نگرش مثبت در افراد بیسواد (۳۳/۳٪) مشاهده گردید. ۲۰٪ از نمونه ها روش توبکتومی و کمتر از ۱٪ ایشان روش واکتومی را به منظور پیشگیری انتخاب کرده بودند.

نتیجه گیری: به نظر میرسد علیرغم اینکه میزان آگاهی و نگرش زنان در خصوص واکتومی در سطح نسبتاً مطلوبی قرار دارد اما استقبال از این روش بسیار ناچیز است. و این امر ضرورت انجام بررسیهای دقیق تر را مطرح مینماید.

واژگان کلیدی: آگاهی، نگرش، زنان، واکتومی

بررسی تأثیر استرس ناشی از امتحان بر پروفایل قند و لیپدهای خون در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید

صدوقی یزد در سال ۱۳۸۶

زهرا بهنامفر^۱، سعیده زارع^۱، دکتر شکوه تقیپور^۲

۱- دانشجوی پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

۲- عضو هیأت علمی - دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

چکیده

مقدمه: با توجه به کمخوابی یا بیخوابی در دانشجویانی که دوره امتحانات پایان ترم خود را می‌گذرانند و دارای استرس می‌باشند، دیده شده که بعضی از آنها دچار اختلالات جسمی از جمله کاهش قندخون، افزایش ضربان قلب و... شده‌اند. لذا درصدد برآمدیم تا تأثیر استرس را بر روی پارامترهای خون مانند (قند، کلسترول، تریگلیسرید، HDL و LDL) در قبل و بعد از امتحان مورد بررسی قرار دهیم.

مواد و روشها: در این مطالعه نیمه تجربی تعداد ۲۶ نفر دانشجوی (۱۵ مرد و ۹ زن) بهصورت داوطلب در مطالعه شرکت نمودند. قبل از گرفتن نمونه خون ناشتا، دانشجویان پرسشنامه‌ها را پر کرده و افراد بدون استرس جدا شدند. اولین نمونه خون یک ماه قبل از امتحان و نمونه دوم صبح روز امتحان گرفته شد.

یافته‌ها: بر اساس آزمون t جفت بین میانگین گلوکز در دانشجویان سال اول پزشکی در یک ماه قبل از امتحان و صبح روز امتحان اختلاف معنی‌داری وجود داشت ($P=0/001$). ولی بین میانگین LDL و HDL و تریگلیسرید اختلاف معنی‌داری وجود نداشت ($P>0/2$).

نتیجه‌گیری: تجزیه و تحلیل آماری نتایج نشان داد که قند خون دانشجویان در صبح روز امتحان بهطور برجسته‌ای بالاتر از روز شاهد میباشد، ولی سطح LDL، HDL و تریگلیسرید تفاوت چشمگیری نداشت. با توجه به نتایج مذکور توصیه میشود اساتید محترم قبل از امتحان آموزش لازم جهت کاهش استرس را به دانشجویان بدهند تا از بیماریهای بعدی در آنها جلوگیری شود.

واژگان کلیدی: استرس، چربی خون، قندخون، دانشجوی پزشکی

بررسی موتاسیونهای شایع بر اگزونهای شماره ۷ و ۸ از ژن p۵۳ به روش PCR-RFLP

جواد صفاری چالستری^۱، دکتر مرتضی هاشم زاده^۲، عفت فرخی^۳، مریم طاهر زاده^۱ حجت الله مولویان^۵، امیر نیلی^۶، الهام آزادفر^۷

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد- دانشگاه پیام نور مرکز تهران

۲- رئیس مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی- دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

۳- مسئول مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی- دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

۴- کارشناس بیوشیمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد فلاورجان

۵- دانشجوی دکتری سم شناسی- دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

مقدمه: انسانها همواره با سرطان، به عنوان یکی از مهمترین علل مرگ و میر در جهان درگیر بوده اند. سرطان معده از جمله سرطانهایی است که بسته به موقعیت جغرافیایی و قومی مناطق مختلف، شیوع و گسترش متفاوتی دارد. فاکتورهای ژنتیکی انکوژن در صورت افزایش فعالیت و فاکتورهای مهار کننده سرطان مانند پروتئین TP۵۳ (محصول پروتئینی ژن P۵۳) در صورت غیر فعال شدن منجر به بروز سرطان خواهند شد.

ژن P۵۳ از یازده اگزون تشکیل شده است و موتاسیونهای شایع معمولاً بر اگزونهای ۷ و ۸ واقع میشوند محصول ژن P۵۳ (TP۵۳) یک مهارکننده تومور است که با ایجاد وقفه در مرحله G۱ از چرخه سلولی موجبات ترمیم سلول آسیب دیده را فراهم میکند.

مواد و روشها: در مطالعه‌ای که بر روی توالی GGCC از ژن شماره ۷ و توالی GGCC از ژن شماره ۸ این ژن بر روی ۳۸ نمونه پارافینه سرطان معده به روش PCR-RFLP که در مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی شهرکرد انجام شد، از آنزیم HaeIII برای برش در مناطق GGCC این دو اگزون استفاده شد.

یافتهها: نتایج حاصل، شامل برش در دو کدون مذکور برای تمام نمونهها است.

نتیجهگیری: این نتیجه، بیان گر عدم وجود موتاسیون بر روی این دو کدون در این دو ناحیه از ژن است. به منظور انجام مطالعات بیشتر پیشنهاد میگردد که در مطالعات جدید از تعداد نمونههای بیشتر استفاده شود و سایر نواحی Hot spot در این ژن بررسی گردد.

واژگان کلیدی: P۵۳، PCR-RFLP، سرطان معده

بررسی میزان فراوانی ناهنجاریهای ساختمانی مادرزادی در نوزادان متولد

شده در سالها ۸۶-۸۰ در شاهرود

سپیده حاجیان^۱، کتابون وکیلان^۱، ریحانه عرب^۲، لیلا ناصری^۲

۱- دانشجوی دکتری بهداشت باروری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- دانشجوی مامایی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: ناهنجاریهای مادرزادی خطاهای تکاملی هستند که در زمان تولد وجود دارند. ناهنجاریهای مادرزادی یک دلیل عمده مرگ و میر در شیرخواران و یک علت مهم ناتوانی و مرگ در سال اول زندگی است. ناهنجاریها در طی اوایل دوران بارداری و در طی دوران رویانی بهدلیل عوامل ژنتیکی و کروموزومی و جهشهای ژنی (٪۱۵) عوامل محیطی (٪۱۰) و عوامل محیطی و ژنتیکی (٪۲۰-۲۵) ایجاد میشوند. از آنجا که نگهداری از کودکان معلول بار مالی زیادی را به جامعه و خانواده تحمیل میکند لذا بررسی شیوع و نیز شناخت عوامل آن میتواند در پیشگیری و کاهش ناهنجاریها مهم باشد. با توجه به اینکه در شهرهای مختلف کشور مطالعاتی در زمینه شیوع ناهنجاریهای نوزادی انجام شده بود ولی تاکنون در شهر شاهرود انجام نشده بود محققین بر آن شدند که شیوع ناهنجاریها را در شهر شاهرود بررسی کنند.

مواد و روشها: این مطالعه به صورت مقطعی توصیفی بوده که به صورت گذشته نگر و از طریق بررسی تمام پروندههای مادرانی که در ۷ سال اخیر (از سال ۱۳۸۰-۱۳۸۶ در مرکز بیمارستان فاطمیه شهر شاهرود زایمان کردهاند انجام گرفت. روش نمونهگیری به روش سرشماری بود. موارد ناهنجاریهای بزرگ و کوچک (بر حسب تقسیمبندی کتب مرجع) ملاک ثبت ناهنجاریها در این مطالعه بود.

یافتهها: در این مطالعه پرونده ۲۰۷۵۱ تولد انجام شده در طی این سالها بررسی شدند که از میان آن ۲۳۳ نوزاد ناهنجاری داشتند که شیوع ناهنجاری ۰/۰۱۱ بود (۱۱ در ۱۰۰۰ تولد). بیشترین درصد ناهنجاریها بهترتیب ۳۸/۲٪ (۷۳ نفر) مربوط به سیستم عضلانی اسکلتی و کلاب فوت و دومین ناهنجاری شایع در این مطالعه ۳۰٪ (۷۰ نفر) مربوط به سیستم ادراری تناسلی بود که شیوع آن ۳ در ۱۰۰۰ تولد بود. سومین ناهنجاری شایع ناهنجاری سیستم عصبی ۱۱/۲٪ بود. ناهنجاری دیگر در این مطالعه شکاف لب و کام بود که ۶/۹ (۱۶ نفر) کل ناهنجاریها را تشکیل میداد.

نتیجهگیری: شیوع ناهنجاری ۱/۱ در هر ۱۰۰ تولد بود. شیوع آن در شهرهای مختلف متفاوت است. این اختلاف ناشی از تمایلات نژادی متفاوت و فاکتورهای محیطی است. چون پژوهش ما به صورت گذشته نگر بود و ما نتوانستیم نقش عوامل دموگرافی و ژنتیکی را در این مطالعه بررسی کنیم لذا توصیه میشود مطالعات بیشتر در زمینه عوامل محیطی و ژنتیکی در این زمینه انجام شود.

واژگان کلیدی: ناهنجاری، نوزاد، سیستم عصبی، سیستم اسکلتی عضلانی، قلبی، شکاف کام

ارزیابی عملکرد بیمارستانهای استان کهگیلویه و بویراحمد با توجه به مدل پابون لاسو

دکتر آرینا گشتاسبی^۱، رضا گرجی پور^۲، علی سامان پور^۳

۱- عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

۲- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

چکیده

مقدمه: بیمارستانهای دولتی جزء مهمی از نظام خدمات سلامت در کشورهای در حال توسعه را تشکیل میدهند و عواملی نظیر ناکارایی فنی و تخصصی و عدم پاسخدهی به انتظارات مصرفکنندگان همچنان بهعنوان تهدیدی برای نظام سلامت مطرح هستند. پژوهش حاضر با بررسی عملکرد بیمارستانهای استان کهگیلویه و بویراحمد در سال ۱۳۸۴ بر اساس مدل پابون لاسو و شناسایی وضعیت موجود گامی در راستای بهبود بهره‌وری از امکانات موجود خدمات سلامت را پیش روی سیاستگذاران قرار داده است.

مواد و روشها: یک مطالعه مقطعی در تمامی بیمارستانهای دانشگاهی و غیر دانشگاهی استان با تعداد ۶۰۷ تخت مصوب انجام شد. ابزار جمع‌آوری داده‌ها دو پرسشنامه محقق ساخت مشتمل بر اطلاعات کلی در مورد بیمارستان (نظیر تخت مصوب و فعال...) و اطلاعات مربوط به واحد پذیرش بخشهای مختلف بیمارستان در هر ماه سال (نظیر تخت روز اشغالی تعداد پذیرشها و...) بود. پرسشگران آموزش دیده اطلاعات را جمع‌آوری نمودند. با استفاده از اطلاعات خام در نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۳ سه شاخص متوسط اقامت، درصد اشغال تخت و چرخش اشغال تخت در بیمارستانها و نیز سطح استان محاسبه شده و در نمودار پابون لاسو مورد تحقیق قرار گرفتند.

یافته‌ها: در مجموع ۶ بیمارستان مورد مطالعه قرار گرفته و بر اساس نتایج متوسط اقامت ۲/۹۹ روز درصد اشغال تخت ۶۲/۷۸ و چرخش اشغال تخت ۷۶/۷۳ بار در سال برای کل بیمارستانهای استان به‌دست آمد. از نظر شاخصهای کار آیی تنها دو بیمارستان در منطقه ۳ نمودار پابون لاسو قرار گرفتند که نشان‌دهنده کار آیی و عملکرد مناسب آنها است. سه بیمارستان نیز در منطقه یک نمودار قرار گرفتند که بیانگر ناکار آیی و عدم استفاده نا مناسب از منابع میباشد.

نتیجه‌گیری: به‌نظر میرسد با توجه به وضعیت بیمارستانهای استان راهکار کوتاه مدت برای بهبود عملکرد بیمارستانهای دولتی عدم توسعه آنها بوده و افزوده شدن تختهای بیمارستانی حاصلی به جز تشدید این ناکار آیی نخواهد داشت.

واژگان کلیدی: عملکرد، مدل پابون لاسو، ضریب اشغال تخت

تأثیر ترامادول بر تثبیت حافظه در موشهای سفید کوچک

فرنود غرقابی^۱، دکتر علیاکبر مقدمینیا^۲، سعید قاروئی^۳، مریم ذاکر^۴

۱- دانشگاه علوم پزشکی بابل

چکیده

مقدمه: ترامادول با اثرات ترکیبی و تأثیر بر سیستمهای اویپوئیدی، نورادرژیک و سروتونرژیک مغزی باعث بروز آثار ضد دردی و برخی اثرات متنوع مرکزی میشود. در بعضی موارد اثرات روانی دارو مثل توهمات میتواند سبب تغییرات رفتاری در بیماران گردد. در این مطالعه، نقش ترامادول بر پدیده تثبیت حافظه در موشهای سفید کوچک بررسی شده است.

مواد و روشها: موشها به چهار گروه درمانی (سالین 10 mg/kg ، ترامادول 12.5 mg/kg ، 25 mg/kg ، 50 mg/kg) تقسیم شدند. برای یادگیری از دستگاه *passive avoidance step-through* با دو سری از شوک (۴ و ۸ ثانیه) استفاده شدند. داروها بلافاصله پس از دریافت شوک تزریق گردیدند. سپس یک ساعت، ۲۴ ساعت و یک هفته پس از شوک موشها از نظر *recall* ارزیابی شده و دادهها بهصورت ثبت تعداد ثانیههای توقف در محفظه مربوطه جمعآوری شدند. زمان حداکثر اقامت ۳۰۰ ثانیه در نظر گرفته شد.

یافته ها: در سری شوک ۴ ثانیه به غیر از یادگیری یک ساعت بعد گروه سالین، در بقیه مقاطع ترامادول در همه دوزها توانست میزان یادگیری موشها را تقویت نماید. برجسته ترین اثر مربوط به یادگیری ۲۴ ساعت بعد در گروه ترامادول ۵۰ و شوک ۴ ثانیه در مقایسه با گروه سالین بوده است ($P=0.016$). در سری شوک ۸ ثانیه تنها یافته یک هفته بعد گروه سالین بیشتر از بقیه گروهها بود و در مجموع تمامی یافتههای ترامادول (خصوصاً ۵۰) تقویت بیشتر یادگیری را در موشها نشان دادند. هر چند تفاوت معنی دار نبود ($P=0.054$).

نتیجه گیری: ترامادول میتواند باعث افزایش تثبیت حافظه در موشها بلافاصله پس از دریافت شوک گردد. ضمناً شدت شوک در این مورد نسبتاً بی تأثیر است.

واژگان کلیدی: ترامادول، سیستمهای اویپوئیدی، حافظه

تعیین عوامل مرتبط با وزن کم هنگام تولد در مناطق روستایی بندرعباسغزال گلی^۱، نیما نثاری^۱، مریم زاهدی^۱، آزاده بهنام قادر^۱، فاطمه افتخار^۱، ماهرخ فتوئی^۱، حمیدرضا محبوبی^۱^۱ - دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان**چکیده**

مقدمه: وزن کم تولد (LBW) و نارسایی یکی شاخص اساسی مرگومیر نوزادان است. سالانه حدود ۲۰ میلیون یا ۱۶٪ در کل تولدها نوزاد کم وزن متولد میشود که باعث مرگ ۷۰٪ از نوزادان در بعضی از کشورها میشود. توجه به شاخصهای بهداشتی روستاها میتواند نقش بهسزایی در دستیابی به استانداردهای سازمان جهانی بهداشت داشته باشد.

مواد و روشها: این مطالعه یک مطالعه توصیفی - تحلیلی است که در آبان ماه ۱۳۸۶ انجام گرفته است. در این مطالعه تمام پروندههای خانوار موجود در خانههای بهداشت چند روستای بندرعباس مورد بررسی قرار گرفت. این پروندهها به طور کامل و دقیق توسط بهورزهای خانهی بهداشت پر شده بودند در این بررسی کلیهی نوزادان متولد شده در این روستاها از سال ۷۶ تا ۸۶ بهعنوان نمونه انتخاب گردیدند و برای جمعآوری دادهها از فرم مراقبت مادر باردار و فرم مراقبت کودکان زیر ۶ سال و مشخصات مندرج در صفحهی اول پروندهی خانوار استفاده کردیم. دادهها بهوسیله نرمافزار آماری SPSS ۱۳ و با استفاده از آمار توصیفی و همچنین آزمونهای کای اسکوئر و T-test مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

یافتهها: تعداد کل نمونهها ۲۳۲ نفر بودند که ۱۱۷ نفر (۵۰/۴٪) پسر و ۱۱۵ نفر (۴۹/۶٪) دختر بودند. از این میان ۳۰ نفر (۱۲/۹٪) وزن کم هنگام تولد داشتند. بین جنس نوزادان و وزن کم هنگام تولد (LBW) رابطه معناداری یافت نشد. شیوع LBW در نوزادان مادران زیر ۱۹ سال به طور معناداری بیش از شیوع LBW در مادران سنین بین ۱۹ تا ۳۴ سال و بالای ۳۵ سال بود. شیوع LBW در نوزادان چند قلو به طور کاملاً معناداری بیش از سایرین بود ($P < ۰/۰۱$).

نتیجهگیری: با توجه به شیوع بیشتر LBW در مادران زیر ۱۹ سال لزوم آموزش و فرهنگ سازی جهت سن ازدواج و حاملگی بهنظر میرسد. انجام مطالعات گسترده تر در این زمینه پیشنهاد میگردد.

واژگان کلیدی: وزن کم هنگام تولد، مرگومیر نوزادان، شاخصهای بهداشتی

بررسی میزان آگاهی، نگرش و عملکرد تغذیه‌ای دانش‌آموزان مدارس راهنمایی دخترانه مدارس شهرستان شاهرود و برخی عوامل مؤثر بر آن

در سال تحصیلی ۱۳۸۶-۱۳۸۵

زهرا لطفی^۱، معصومه عرب ناصری^۲، سعیده متحدی^۳، مهری دلوریانزاده^۳، مریم عباسیان^۳

۱- دانش آموخته پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- دانشجوی پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- عضو هیأت علمی گروه علوم پایه- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: نیروی انسانی بزرگترین منبع هر کشور می باشد و سلامت وی از مهمترین شاخصهای شناخته شده سنجش توفیق یا عدم توفیق در اجرای برنامه‌های توسعه است. در راستای تامین سلامت جامعه، اصلاح تغذیه، متکی به وجود آگاهی در دو مرکز ثقل اساسی است، یکی درک مجموع افراد جامعه از مفهوم تغذیه سالم و دیگری ریشه دوانی آن در پایگاه اندیشه طراحان نظام برنامه ریز و تصمیم گیران اجرایی سطح دانش و آگاهی افراد، زمینه ساز هموار کردن بستر این اصلاح می باشد. در این رابطه نقش تعیین کننده آگاهی زنان در فرآیند درآمد تا سفره خانوار به خصوص در شکل دادن به سبد غذای خانوار، مدیریت صحیح بودجه، جلوگیری از ضایعات، انتخاب، تهیه و توزیع مناسب غذا، نگهداری کودکان و تامین سلامت خانوار بسیار حائز اهمیت به نظر میرسد. آگاهی تغذیه‌ای دختران نوجوان در این کشورها به نسبت بالاست و رابطه برخی متغیرهای اقتصادی، اجتماعی، فردی و خانوادگی، سطوح آموزشی و برنامه‌های آموزشی با تمام یا برخی از اجزاء KAP در برخی مطالعات مشاهده شده است. با این حال هنوز به مطالعات بیشتر به خصوص در این گروه سنی به چشم می خورد.

مواد و روشها: این بررسی یک مطالعه توصیفی- تحلیلی مقطعی است که با استفاده از تکنیک پرسشنامه خود اجرا در تاریخ اسفند ۱۳۸۴ در آموزش و پرورش شاهرود به انجام رسید.

یافته‌ها: در این مطالعه تعداد ۲۸۵ دانش‌آموزان دختر شرکت داشتند. ۳۳٪ دانش آموزان در سن ۱۳ سالگی و میزان تحصیلات مادران ۲۸/۸٪ ابتدایی می باشد. ۵۶٪ دانش‌آموزان بهدرستی ماده مغذی را می شناختند و در بین دانش‌آموزان ۸۹٪ اطلاع صحیح در مورد مصرف سبزی که باعث چاقی نمیشود داشتند و ۶۶٪ میدانستند که عادت ماهیانه باعث فقر آهن میشود. فقط ۳۷٪ خوردن جگر را خیلی خوب میدانستند و ۸۶٪ مواد نا مناسب را می شناختند. در زمینه نگرش ۶۶٪ دانش‌آموزان معتقد بودند که صبحانه باعث یادگیری بهتر درس میشود و ۲۲٪ معتقدند که غذای کمتر در وعده بیشتر باعث سالمتر شدن میشود. در عملکرد افراد دیده شد که در زنگ تفریح کیک بیشترین مصرف میان وعده را به خود اختصاص میدهد و ۴۳٪ به غذای خود در سر سفره نمک اضافه میکنند. ۵۱٪ جگر و گوشت اضافه در دوران عادت ماهیانه مصرف میکنند.

نتیجه‌گیری: با وجود آگاهی و نگرش مناسب دانش‌آموزان نسبت به تغذیه، کاربست آنها در بعضی موارد نا مناسب و ضعیف می باشد که نیاز به برنامه‌ریزی مناسب دارد.

واژگان کلیدی: آگاهی، نگرش و عملکرد، تغذیه، دانش‌آموزان

بررسی میزان آگاهی، نگرش و عملکرد تغذیه‌ای دانش‌آموزان مدارس راهنمایی دخترانه مدارس شهرستان ملایر و برخی عوامل مؤثر بر آن در سال تحصیلی ۱۳۸۷

سوها شایان^۱، زهرا لطفی^۲، کبری دلوریانزاده^۳، مهری دلوریانزاده^۴، مریم عباسیان^۴، احمد خسروی^۴

۱- دانش آموخته آمار- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- دانش آموخته پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- دبیر آموزش و پرورش ملایر- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۴- اعضای هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: دوران نوجوانی، دوران تعریف نگرشها، شکلگیری شخصیت، بیان استقلال و پذیرش در جامعه است که تأثیر احتمالی آن بر وضع تغذیه دور از انتظار نیست. بنابراین، چنانچه نخواهیم مشکلات برای همیشه از نسلی به نسل دیگر منتقل گردد، حفظ سلامت تغذیه نوجوانان، امری ضروری است لذا انجام مطالعات KAP (Knowledge Attitude and Practice) تغذیه‌ای روی نوجوانان در نقاط مختلف کشور ضروری احساس میشود. از این رو، بهمنظور تعیین میزان آگاهی، نگرش و عملکرد تغذیه‌ای دانش‌آموزان مدارس راهنمایی دخترانه، با تأکید بر تغذیه دوران بلوغ مطالعه‌ای انجام و تأثیر برخی عوامل بر آن بررسی گردید. با مطالعه بررسیهای انجام شده در سایر کشورهای جهان می‌توان چنین نتیجه گرفت که مطالعات KAP یک بخش مهم مطالعاتی را در این کشورها تشکیل می‌دهد و با بررسی گروههای سنی جنسی متفاوت، به اطلاعات مناسبی در زمینه آگاهی، نگرش و عملکرد دست یافته‌اند. آگاهی تغذیه‌ای دختران نوجوان در این کشورها به نسبت بالاست و رابطه برخی متغیرهای اقتصادی، اجتماعی، فردی و خانوادگی، سطوح آموزشی و برنامه‌های آموزشی با تمام یا برخی از اجزاء KAP در برخی مطالعات مشاهده شده است. با این حال هنوز به مطالعات بیشتر بخصوص در این گروه سنی به چشم می‌خورد.

مواد و روشها: روش و زمان انجام بررسی این بررسی یک مطالعه توصیفی - تحلیلی مقطعی است که با استفاده از تکنیک پرسشنامه خود اجرا در تاریخ اسفند ۱۳۸۶ در آموزش و پرورش ملایر به انجام رسید. نتایج با استفاده از نرم‌افزار SPSS آنالیز گردید.

یافته‌ها: در این مطالعه تعداد ۲۹۸ دانش‌آموز مقطع راهنمایی شرکت داشتند که ۹۵٪ در مدارس دولتی مشغول به تحصیل و مابقی در مدارس غیرانتفاعی اشتغال داشتند. ۳۲٪ پدران و ۵۷٪ مادران و ۳۲٪ پدران افراد مورد پژوهش بیسواد بودند. از نظر آگاهی ۵۸/۷٪ کلیه مواد غذایی را میشناختند، ۴۵/۶٪ دادن قرص مکمل را جهت دوران نوجوانی صلاح نمیدانند و ۸۴/۶٪ اطلاعاتشان در مورد مصرف میوه و سبزی، مصرف غذای مغذی در زمان عادت ماهیانه مطلوب اما در مورد نگرش و اعتقاد افراد فوق فقط تعداد ۷٪ مصرف صبحانه را مؤثر در یادگیری میدانستند. در مورد کاربست تغذیه‌ای فقط ۲۴٪ افراد شیر را به‌صورت روزانه دریافت میکنند.

نتیجه‌گیری: نتایج حاکی از بالا بودن میزان آگاهی میباشد ولی از نظر نگرش و کاربست تغذیه‌ای دانش‌آموزان نیاز به روشهایی دارند تا با ایجاد انگیزه منجر به تغییر اعتقاد و رفتار نهایتاً عملکرد مناسب گردد.

واژگان کلیدی: KAP، دانش‌آموزان راهنمایی، تغذیه

بررسی مقدار ذرات معلق و میزان سر و صدا در آزمایشگاههای یک گروه آموزشی دانشگاهی

رقیه اسماعیلی^۱، علیرضا عسگری^۲، عماد دهقانی فرد^۳، رسول شاطری^۴، میلاد جمشیدی^۴، فرهاد شهبابی^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی محیط زیست- گرایش آلودگی هوا دانشگاه آزاد اسلامی- واحد علوم و تحقیقات،

۲- عضو هیأت علمی گروه بهداشت محیط- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- دانشجوی دکتری بهداشت محیط- دانشگاه علوم پزشکی ایران

۴- دانشجوی بهداشت محیط- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: هوا یکی از پنج عنصر ضروری برای ادامه حیات است که در اثر آلایندههای مختلف دچار آلودگی میشود که از این آلایندهها میتوان به وجود و حضور ذرات معلق اشاره نمود. صدا نیز یکی از پارامترهای محیطی و جوی است که دارای نقش مهمی در خطاهای انسانی بوده و میتواند تأثیر معنیداری بر روی عملکرد ذهنی و فیزیکی انسان بگذارد. قرار گرفتن آزمایشگاههای مختلف در کنار محیطهای آموزشی تئوری دانشگاهی امکان وجود مخاطرات بهداشتی، زیست محیطی و ایمنی را در بر دارد.

مواد و روشها: در این مطالعه مقدار ذرات معلق (PM_{10} ، $PM_{2.5}$ ، PM_1) در یک میانگین ۲۴ ساعته) و میزان سرو صدا (برحسب SPL و MAX در شبکه فرکانسی A) در آزمایشگاههای شیمی آب و فاضلاب، میکروبیولوژی آب و فاضلاب، آلودگی هوا و پایلوت گروه مهندسی بهداشت محیط دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۸۶-۱۳۸۵ بر اساس روشها و وسایل استاندارد مورد بررسی و اندازه گیری قرار گرفت و در نهایت نتایج حاصله با استانداردهای موجود مقایسه گردیدند.

یافتهها: ذرات معلق در آزمایشگاه آلودگی هوا بیشتر از حد استاندارد و در پایلوت میزان سر و صدا بیشتر از حد استاندارد گزارش شده است.

نتیجهگیری: نتایج بهدست آمده نشان دادند که ذرات معلق بجز در آزمایشگاه آلودگی هوا، کمتر از حدود استاندارد میباشد که توصیه میشود بیشتر مورد پایش قرار گیرد و در صورت لزوم از وسایل و روشهای زدایش ذرات معلق در این آزمایشگاه استفاده شود و یا ترتیبی اتخاذ گردد که سیستمهای تهویه سرویس دهی مرتب شده و به صورت دائم کار کنج. صدا در کلیه آزمایشگاهها بجز در پایلوت گروه، کمتر از حدود استاندارد میباشد که نیازی به اصلاح و بازنگری برای آن دیده نمیشود اما در مورد پایلوت توصیه میشود که این قسمت به خارج از محوطه گروه منتقل شده و همینطور افراد در ارتباط با این قسمت از وسایل حفاظت فردی به منظور جلوگیری از آسیب رسیدن به شنوایی شان استفاده کنند و در ضمن ترتیبی اتخاذ گردد که کلیه افراد که به نحوی با پایلوت در ارتباط هستند از وجود صدای بالاتر از حد استاندارد آگاه شوند.

واژگان کلیدی: ذرات معلق، سروصدا، آزمایشگاه

باورهای مردم رباط کریم در باره سردی و گرمی غذا

نوشین کاشفی^۱، دکتر اکرم ثناگو^۲، دکتر لیلا جویباری^۲

۱- دانشجوی پرستاری - دانشگاه علوم پزشکی گلستان

۲- عضو هیأت علمی - دانشگاه علوم پزشکی گلستان

چکیده

مقدمه: تضاد و ناسازگاری خربزه و عسل شاید بارزترین مثال از باورهای سالخوردگان سرد و گرم چشیده جامعه ماست که معتقدند برخی غذاها خاصیت و ماهیت "گرم" دارند و در مقابل خاصیت و ماهیت برخی از غذاها و مواد غذایی "سرد" است؛ از این رو، خوردن سردیها یا گرمیها با هم میتواند عوارض و عواقب مضر و گاه بسیار آزار دهنده داشته باشد. هدف از این مقاله بررسی باورهای مردم رباط کریم در باره سردی و گرمی مواد غذایی است.

مواد و روشها: با ۳۰ تن از زنان شهرستان رباط کریم در باره سردی و گرمی مواد غذایی مصاحبههای نیمه ساختار بهعمل آمد. مصاحبهها دست نویس و کدگذاری و طبقه‌بندی و توصیف شدند. رؤالات در مورد اعتقاد به سردی و گرمی و تجربه آنها در مواجهه با سردی و گرمی بوده است.

یافتهها: دادهها در چهار طبقه "غذاهای سرد، غذاهای گرم، درمان سردی، درمان گرمی" قرار گرفتند. زنان بر این باور بودند خیار، بادمجان، گوجه، ترشیجات، هلو، شلیل، ماست، دوغ، آش، باقالی، برنج، هندوانه، گوجه سبز از غذاهای سرد است. عسل، مویز، شربینجات، شیر، مربا، غذاهای گوشتی، برنج با کشمش، موز، حلوا ارده، شربت قند، تخم مرغ، گردو، داروهای گیاهی، خربزه، گلابی، سیر، ماش، عرقیات (بیدمشک)، روغن، خورش فسنجان، ه ل از غذاهای گرم است. برای درمان سردی خوردن عرق نعناع، نبات، آب نبات، چای نبات و برای درمان گرمی خاک شیر و شربت آبلیمو توصیه میشود. در اصل مقاله موارد به تفکیک و با ذکر مثالهای عینی ارا ی خواهد شد.

نتیجهگیری: در برخی از متون تحقیقی ارتباطاتی بین سردی و گرمی غذاها با افسردگی، ابتلا به صرع، افسردگی، وسواس یا شب ادراری گزارش شده است. مصرف غذاهایی که در طب قدیم آنها را "غذاهای سردی" مینامیدند، بر شدت بیماری میافزاید و برعکس "غذاهای گرمی" حال آنها را بهبود میبخشد. بی تردید مطالعات تحقیقی بیشتری در این زمینه میتواند روشنگر باورها و درمانهای خانگی مردم باشد.

واژگان کلیدی: طب عامیانه، درمانهای خانگی، سردی و گرمی غذا، رباط کریم

فراوانی علایم آسم در بالغین گرگان در سال ۸۷-۱۳۸۶

جواد عرب یار محمدی^۱، سید محمد هدایت مفیدی^۱، ناصر بهنام پور^۱

۱- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی گلستان

چکیده

مقدمه: آسم یکی از بیماریهای التهابی دستگاه تنفسی است که درصد قابل توجهی از افراد را گرفتار نموده و با علائم مختلفی مانند خس خس سینه، تنگی نفس، سرفه و بیخوابی بروز میکند. این مطالعه بهمنظور تعیین شیوع آسم در بالغین ۱۵ سال به بالای شهر گرگان انجام گردید.

مواد و روشها: این طرح در سال ۸۷-۱۳۸۶ بصورت مقطعی و توصیفی- تحلیلی انجام گردید. برای این کار از پرسشنامههای معتبر ISAAC استفاده گردید. ابتدا پرسشنامهها از نظر روایی و پایایی آزمایش گردید و سپس با توجه به شرایط محیطی تغییرات لازم در آن داده شد. در مرحله بعد، شهر گرگان را از نظر جغرافیایی به ۵ ناحیه تقسیم نموده، تعدادی از مدارس دولتی و غیرانتفاعی در مقاطع تحصیلی مختلف را بطور تصادفی خوشههای انتخاب کردیم. مجموعاً تعداد ۲۰۰۰ پرسشنامه توزیع گردید. هدف این بود که پرسشنامهها از طریق دانشآموزان بهدست والدین و سایر اعضاء خانواده برسد. تعداد ۱۴۰۰ برگه پرسشنامه تکمیل و جمعآوری شد. بعد از ورود دادهها به تجزیه و تحلیل آماری اقدام گردید.

یافتهها: از ۹۶۲ فرد بالغ شرکت کننده در طرح تعداد ۴۵۹ نفر را مردان (۷/۴۷٪) و ۵۰۳ نفر را زنان (۳/۵۲٪) تشکیل دادند. میانگین سنی افراد ۳۱/۷±۱۲/۵ سال (مرد ۳۳/۱±۱۳/۲ و زن ۳۰/۴±۷/۱) بود. سرفه شایعترین علامت در افراد مبتلا بود که ۸۳ نفر (۸/۶٪) در طول سال بدون اینکه دچار سرماخوردگی یا آنفولانزا شده باشند از آن رنج میبردند (۳۸ نفر مرد و ۴۵ نفر زن). علامت تنگی نفس در ۵۵ نفر (۵/۷٪) مشاهده شد (۲۵ نفر مرد و ۳۰ نفر زن) و علامت خس خس سینه در ۴۸ نفر (۵/۰٪) دیده شد (۳۲ نفر مرد و ۱۶ نفر زن). بین مردان و زنان از نظر میزان بروز علایم سرفه و تنگی نفس تفاوت معنیداری مشاهده نشد، اما خس خس سینه بهطور معنیداری در مردان بالاتر بود ($P=0/007$). در مجموع ۱۴۳ نفر (۱۴/۹٪) دارای دست کم یکی از علایم اصلی آسم بودند (۷۲ نفر مرد و ۷۱ نفر زن). از این تعداد هشت نفر دارای علایم سرفه و تنگی نفس، ۱۱ نفر خس خس و تنگی نفس و هشت نفر خس خس و سرفه به طور توأم بودند. هشت نفر (۰/۸۳٪) دارای علایم سه گانه آسم (سرفه، تنگی نفس و خس خس سینه) بودند، که از این تعداد پنج نفر (۱/۳٪) مرد و سه نفر (۰/۷٪) زن بودند.

نتیجهگیری: با توجه به شیوع ۱۴/۹ درصدی نشانههای آسم در بالغین شهر گرگان جای آن دارد که به این عارضه اهمیت بیشتری داده شود. پیشنهاد میگردد جهت تشخیص عوامل آلرژیای منطقه تحقیقات ویژه‌ای صورت گیرد.

واژگان کلیدی: آسم، تنگی نفس، گرگان، ISAAC

بررسی مدیریت پسماندها و آنالیز زباله‌های عفونی در مراکز درمانی هیأت

پزشکی در عملیات عمره ۸۶

سعید ناظمی^۱، حسین کاتبی^۲، محمد امین بابا غیبی^۳

۱- مربی - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- پزشک هیأت پزشکی حج و زیارت

۳- دانشجوی بهداشت محیط - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: مدیریت پسماندهای بیمارستانی به لحاظ نقش عمده آنها در گسترش انواع بیماری‌های واگیر دار در میان بیماران بستری و سایر افراد جامعه و همچنین ایجاد آلودگی‌های زیست محیطی ناشی از جمع آوری و دفع غیر بهداشتی آنها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. زباله‌های بیمارستانی و مراکز بهداشتی درمانی از نظر کیفی و خطرات آلوده‌کننده دارای طیف وسیعی می‌باشند که عبارتند از: مواد عفونی، رادیو اکتیو، شیمیایی، فلزات سنگین و مواد دیگری که شناخت دقیق این مواد و ردیابی نمودن و دفع بهداشتی و صحیح آنها می‌تواند از آلوده شدن محیط زیست جلوگیری نماید. این در حالی است که هیچ آمار دقیقی از میزان تولید این مواد در مراکز درمانی وابسته به هیأت پزشکی حج وجود ندارد.

مواد و روشها: در این مطالعه مقطعی سه درمانگاه شبانه روزی شرفه، وسام و صافی و ۶ مطب مستقر در هتل‌های محل اسکان زائرین ایرانی در بهار ۱۳۸۶ مورد بررسی قرار گرفت. نحوه جمع‌آوری زباله‌ها، انتقال، وضعیت جایگاه موقت و تطبیق وضعیت بهداشتی آنها با آیین نامه با استفاده از چک لیستهای مربوطه ثبت گردید. ضمناً مواد زائد تولیدی در این مراکز مورد آنالیز کمی و کیفی قرار گرفت.

یافته‌ها: مطابق این بررسی میانگین سرانه زباله‌های عفونی به ازاء هر تخت ۲/۳۹۰ کیلوگرم در روز و میانگین دانسیته آن ۹۲ کیلوگرم بر متر مکعب می‌باشد. اجزاء تشکیل دهنده مواد زائد بیمارستانی در مراکز فوق بر حسب درصد بدین صورت می‌باشد: پلاستیک ۵۳/۷۱٪، کاغذ ۸/۵۷٪، شیشه ۱۷/۴٪، فلز ۱/۴۲٪، پنبه ۱۶/۹۵٪، چوب ۲/۵۷٪. روش جمع آوری سوسوزنها و اجسام تیز و برنده با استفاده از Safty box بوده و پس از جمع آوری در زباله سوز سوزانده می‌شوند. زباله‌های عفونی در کیسه‌های معمولی جمع آوری و همراه سایر زباله‌ها دفع می‌گردید.

نتیجه‌گیری: زباله‌های تولید شده در بیمارستانها و مراکز درمانی از فعالیتهای گوناگون بهداشت می‌آید، اندازه زباله تولید شده در بیمارستانها به عوامل گوناگون مثل تعداد تخت، انواع خدمات بهداشتی و درمانی ارایه شده و وضعیت اقتصادی و اجتماعی بیماران مرتبط است.

زباله‌های مراکز درمانی هیأت پزشکی در مدینه منوره به طور کامل بر اساس اصول و استانداردها دفع نمی‌گردد و نبود آموزش کافی جهت کارکنان خطر را دو چندان میکند.

واژگان کلیدی: زباله عفونی، دانسیته، هیأت پزشکی، سرانه

بررسی ارتباط وزن هنگام تولد و قرارگیری سه ماهه سوم بارداری در فصول

مختلف سال در شهرستان شاهرود

کبری ابوطالبی ابراهیمآبادی^۱، اعظم یعقوبزاده^۱، سمیه برجی^۲، نزهتالسادات تقوی^۳، دکتر افسانه کرامت^۴

۱- دانشجوی پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- دانشجوی بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- عضو هیأت علمی گروه پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۴- عضو هیأت علمی گروه بهداشت باروری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: ارتباط وزن هنگام تولد با میزان مرگ و میر و همچنین سلامتی در دوران نوزادی، کودکی و حتی بزرگسالی و کهنسالی توسط تحقیقات متعدد گزارش گردیده است. بنابر این بررسی عوامل تأثیر گذار بر وزن هنگام تولد از اهمیت خاصی برخوردار است. از آنجا که بیشترین میزان وزن گیری جنین در سه ماهه سوم بارداری رخ میدهد در تحقیق حاضر ارتباط وزن هنگام تولد و قرارگیری سه ماهه سوم بارداری در فصول مختلف مورد بررسی قرار گرفته است.

مواد و روشها: تحقیق حاضر از نوع توصیفی- تحلیلی بوده و طی پژوهش اطلاعات مربوط به ۶۶۰ تولد ثبت شده در سالهای ۸۴ و ۸۵ از مدارک موجود در زایشگاه بیمارستان فاطمیه شاهرود بهطور تصادفی استخراج گردید. این اطلاعات شامل سن مادر، تاریخ زایمان، نحوه زایمان، جنسیت نوزاد و... میشد. اطلاعات پس استخراج توسط نرمافزار SPSS و بهکارگیری روشهای آمار توصیفی و همچنین آنالیز واریانس یک طرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافتهها: میانگین وزن هنگام تولد در نمو نههای مورد پژوهش 3125 ± 487 گرم و میانگین سن مادران 26 ± 0.8 سال بود، ۴۸/۹٪ از نمونهها را نوزادان دختر و ۵۱/۱٪ را نوزادان پسر تشکیل میدادند. بیشترین میانگین وزنی به نوزادانی تعلق داشت که سه ماهه سوم بارداری مادرانشان در تابستان قرار گرفته بود (3184 ± 470 گرم) و کمترین میانگین وزنی به نوزادانی تعلق داشت که سه ماهه سوم بارداری مادرانشان در زمستان (3030 ± 522 گرم) بود، آنالیز واریانس یک طرفه ارتباط معنیداری را بین وزن هنگام تولد و قرارگیری سه ماهه سوم بارداری در فصول مختلف نشان داد ($P < 0.05$).

نتیجهگیری: وجود ارتباط معنیدار بین وزن هنگام تولد و قرارگیری سه ماهه سوم بارداری در فصول مختلف در تحقیقات گذشته نیز گزارش شده است. بهنظر میرسد امکان بیشتر ابتلاء مادران باردار به ویروس سرماخوردگی و آنفولانزا در فصل زمستان و یا همچنین تغییر در نحوه تغذیه و سبک زندگی در فصول گرم و سرد در وقوع این ارتباط نقش داشته باشد که لزوم انجام تحقیقات بیشتر را مطرح میکند.

واژگان کلیدی: وزن هنگام تولد، فصول سال، نوزادان

توانایی ترک کردن سیگار را ندارم: بررسی استعمال سیگار در میان دانشجویان

پسر ساکن خوابگاههای دانشگاه علوم پزشکی گرگان

مهدیه شجاع^۱، دکتر لیلا جویباری^۲، دکتر اکرم ثناگو^۲، حجت شجاعی^۲

۱- دانشجوی رشته مامایی- دانشگاه علوم پزشکی گلستان

۲- عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی گلستان

چکیده

مقدمه: استعمال سیگار بهعنوان یکی از موارد تهدیدکننده سلامتی و زمینهای بیماریهای مختلف و ابتلا به مواد مخدر بسیار مهم میباشد. مصرف دخانیات توسط قشر تحصیل کرده میتواند تأثیرات منفی زیادی در جامعه به دنبال داشته باشد. هدف از این مقاله بررسی دیدگاه دانشجویان پسر ساکن خوابگاههای دانشگاه علوم پزشکی گرگان در خصوص ترک سیگار میباشد.

مواد و روشها: این مطالعه توصیفی از نوع مقطعی میباشد که در سال ۸۷ بهصورت سر شماری انجام شد. ابزار مطالعه پرسش نامه خود ساخته ایی میباشد که اعتبار محتوایی آن توسط ۱۰ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه ارزیابی شد و برای ارزیابی پایایی آن مطالعه ای مقدماتی (پایلوت) بر روی ۱۵ نفر از دانشجویان صورت گرفت. با توجه به آلفا کرونباخ ۰/۸، پرسش نامه در میان تمامی دانشجویان پسر ساکن خوابگاه توزیع شد. پس از جمع آوری اطلاعات، یافتهها از طریق نرمافزار SPSS تجزیه و تحلیل شد.

یافتهها: ۱۶۲ دانشجوی پسر ساکن خوابگاههای دانشگاه علوم پزشکی گرگان پرسشنامه سیگار را تکمیل نمودند. ۱۵ درصد دانشجویان (۲۴ نفر) در زمان پژوهش سیگاری بودند. ۲۹ درصد دانشجویان (۷ نفر) برای ترک سیگار اقدام کرده بودند اما موفق نبوده اند. ۸۷درصد (۲۱ نفر) آنان اظهار داشتند توانایی ترک کردن ندارند. ۸۳درصد (۲۰ نفر) دانشجویان معتقد بودند سیگار سلامتی آنها را تهدید میکند و ۳۳ درصد (۸ نفر) نیز خرو پف به هنگام خواب را ذکر کردند. مهم ترین علل تداوم مصرف سیگار "علاقه، عادت، فشار عصبی و ارتباط با دوستان سیگاری" بوده است.

نتیجهگیری: با توجه به یافتهها "علاقه، عادت، فشار عصبی و ارتباط با دوستان سیگاری، اهمیت آموزش مهارتهای زندگی برای دانشجویان جایگاه ویژه ای دارد. دانشجویان میبایستی فراگیرند چگونه به علایق مثبت روی آورند، عادت منفی خود را با عادت سازنده جایگزین نمایند، فشارهای عصبی را به شیوه درستی تخلیه نمایند و به درخواستهای دوستان سیگاری خود "نه مقدس" بگویند. دفاتر مشاوره در این میان رسالت سنگینی بر عهده دارند.

واژگان کلیدی: سیگار، ترک کردن، دانشجویان علوم پزشکی، خوابگاه، پسران

شیوع افسردگی و ارتباط آن با نگرش و برخی متغیرهای جمعیت شناختی

دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی یاسوج ۱۳۸۶

ابراهیم پرنیان^۱، دکتر محمد ذوالعدل^۲، خیرا... نوریان^۳، حجت الاسلام والمسلمین حافظ ثابت^۳

۱- دانشجوی کارشناسی پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

۲- استادیار دانشکده پرستاری و مامایی- دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

۳- مربی و عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

چکیده

مقدمه: افسردگی امروزه یکی از شایعترین اختلالات روانی و معضل عمومی زندگی بشراست، بهطوریکه سرماخوردگی روانپزشکی لقب گرفته است. افسردگی سبب کاهش انرژی، تمرکز و کارایی در فعالیتهای روزمره میگردد، که این خود منجر به کاهش انگیزه و تکالیف دانشجو میشود. از مخربترین عوارض آن کاهش میل به کار و فعالیت میباشد. نظر به اهمیت شیوع افسردگی در میان دانشجویان پرستاری و همینطور برنامه‌ریزی جهت پیشگیری از این اختلال، پژوهش حاضر بهمنظور تعیین میزان شیوع افسردگی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی یاسوج و ارتباط آن با نگرش و برخی متغیرهای جمعیت شناختی در سال ۱۳۸۶ انجام گرفت.

مواد و روشها: این تحقیق یک مطالعه مقطعی است که جامعه مورد پژوهش ۱۹۶ نفر از دانشجویان بودند که ۱۳۲ نفر از بین آنها بهطور آگاهانه در پژوهش شرکت کردند. بهمنظور جمعآوری دادهها از پرسشنامه مشخصات فردی، نگرشها و آزمون افسردگی بک (فرم کوتاه ۲۱ موردی از نظر وجود علایم افسردگی) استفاده شد.

یافتهها: میانگین سنی افراد ۲۰/۹ سال بود که ۷۹/۵ درصد دختر، ۸۹/۳ درصد مجرد و ۸۲/۶ درصد در مقطع کارشناسی پیوسته مشغول به تحصیل بودند. بیشترین شیوع افسردگی در دانشجویان ترم ۵ (۴۲/۹ درصد) و کمترین میزان در دانشجویان ترم ۷ (۱۸/۲ درصد) بود. در بین عوامل مورد بررسی در ارتباط با افسردگی بین دو عامل امیدواری نسبت به آینده شغلی و مناسب بودن زندگی و شرایط خوابگاهی رابطه معنیداری با افسردگی داشت ($P < 0/05$). بین متغیرهای دیگر نظیر سن، جنس، وضعیت تأهل، مقطع و ترم تحصیلی، رضایت از رشته تحصیلی، رضایت از محیط آموزشی دانشگاه، رضایت از برخورد مسئولین دانشگاه، مناسب بودن وضعیت اقتصادی خود و خانواده و مناسب بودن الگوی ارتباطی، عاطفی و امنیتی با خانواده رابطه معنیداری با افسردگی دانشجویان وجود نداشت ($P > 0/05$).

نتیجهگیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که فاکتورهای امیدواری نسبت به آینده شغلی و مناسب بودن زندگی و شرایط خوابگاهی از عوامل تأثیرگذار بر شدت افسردگی دانشجویان پرستاری محسوب شده و لذا توجه مسئولین دانشگاهی را در رابطه با اصلاح این عوامل میطلبد.

واژگان کلیدی: افسردگی، دانشجویان پرستاری، متغیر جمعیت شناختی

طراحی نرمافزار مدیریت مواد زاید جامد (SWM)

سعید ناظمی^۱، محمد امین باباغبی^۲

۱- مربی دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- دانشجوی بهداشت محیط- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: امروزه شاهد استفاده فراوان از فن آوری علم نرمافزار در علوم مختلف هستیم، که در بسیاری از موارد عدم وجود آن، پیشرفت آن علم را متوقف یا کند میسازد. مدیریت مواد زاید جامد نیز از این قاعده مستثنی نبوده و ورود فن آوری نرمافزار به این بخش موجبات پیشرفت آن را در زمینههای مختلف طراحی و بهره برداری و نگهداری تسریع بخشیده است. این تحقیق سعی دارد با استفاده از زبان برنامه نویسی ویژوال بیسیک (نسخه ۶) مدیریت مواد زائد جامد را طراحی نماید.

مواد و روشها: نرمافزار مورد نظر به زبان برنامه نویسی Microsoft visual Basic^۶ با استفاده از رابط پایگاه دادههای Access Microsoft سازگار با تمامی سیستم عاملهای رایج کشور تهیه و طراحی شده است.

مراحل آماده سازی و تدوین نرمافزار مربوطه به شرح زیر میباشد: ۱- تهیه و گردآوری اطلاعات خام مورد نیاز. ۲- تهیه و آماده سازی الگوریتم مناسب جهت اجرای برنامه. ۳- طراحی پایگاه داده مناسب. ۴- ایجاد محیط کاربری و واسط گرافیکی. ۵- آماده سازی کامپوننتها و اکتیو ایکسهای مورد نیاز. ۶- شروع عملیات کد نویسی و فرمول نویسی ۷- تست مرحله به مرحله کدها. ۸- Bug و Debug نمودن نرمافزار. ۹- تست نهایی. ۱۰- ایجاد Set up و پکیج نمودن نرمافزار.

یافتهها: این نرمافزار قادر به محاسبه جمعیت آبی، تعیین نرخ سرانه تولید زباله، محاسبه ماشین آلات مورد نیاز، تعیین دانسیته، محاسبه زمان برداشت، محاسبه تعداد کارگران، تعیین اندکس الکنو، تعیین ارزش حرارتی، تعیین ضخامت خاک رس جهت جلوگیری از نشت شیرابه و سایر فاکتورها میباشد، نرمافزار طراحی شده به نام مدیریت مواد زاید جامد (SWM) نامگذاری شده است. برنامه طراحی مدیریت مواد زاید (SWM) قابلیت ارتقاء داشته و میتوان نسخههای جدیدی از این برنامه را با برطرف کردن نقاط نقص و یا کمبود به وجود آورد.

نتیجهگیری: بیشتر کاربران کامپیوتر هیچ وقت نیاز به برنامه نویسی پیدا نمیکند، این افراد برنامههای کاری خودشان را از بازار تهیه میکنند. اما گاهی ممکن است نیاز به برنامه خاصی باشد نظیر برنامه مدیریت مواد زاید جامد که زبان برنامه نویسی ویژوال بیسیک برنامه مناسبی جهت این کار میباشد، در این برنامه به جای استفاده از یک مجموعه دستورات پیچیده، ورودی و خروجی برای ارتباط با کاربر کنترلهایی مثل جعبه متن و دکمه روی صفحه تصویر میباشد. نرمافزار طلای کثیف با استفاده از چنین خصوصیات و ویژوال بیسیک تهیه شده است. نرمافزار طراحی شده قادر به محاسبه جمعیت آبی، تعیین نرخ سرانه تولید زباله، تعیین حجم، وزن، چگالی، تعیین ارزش حرارتی، محاسبه تعداد کامیونهای مورد نیاز، تعیین اندکس الکنو، تعیین ضخامت خاک رس جهت جلوگیری از نشت شیرابه، محاسبه زمان برداشت، محاسبه تعداد کارگران و سایر فاکتورها میباشد.

واژگان کلیدی: نرمافزار، مواد زاید جامد، ویژوال بیسیک، مدیریت پسماند

غربالگری هیپوتیروئیدی در کل نوزادان متولد شده رباط کریم در سال ۱۳۸۶

نوشین کاشفی^۱، دکتر اکرم ثناگو^۲، دکتر لیلا جویباری^۲

۱- دانشجوی پرستاری - دانشگاه علوم پزشکی گلستان

۲- عضو هیأت علمی - دانشگاه علوم پزشکی گلستان

چکیده

مقدمه: کم کاری تیروئید یا هیپوتیروئیدی در گروه سنی نوزادان با شیوع جهانی یک در ۴۰۰۰ تولد زنده از لحاظ آثار جبرانپذیری که بر تکامل مغزی و بهره هوشی میگذارد از اهمیت خاصی برخوردار است. از آنجا که ۹۰ درصد نوزادان مبتلا بدون علامت هستند. غربالگری نوزادان توصیه میشود. زردی طول کشیده شاید زود رسترین علامت بیماری باشد. هدف از این مطالعه شیوع نوزادان مبتلا به هیپوتیروئیدی در طول سال ۱۳۸۶ در شهرستان رباط کریم میباشد.

مواد و روشها: این بررسی یک مطالعه توصیفی از نوع مقطعی با هدف تعیین فراوانی هیپوتیروئیدی میان ۱۲۲۳۲ نوزاد متولد شده در شهرستان رباط کریم و توابع آن در طی یکسال میباشد. پس از روز سوم تا پنجم تولد آزمون تیروئید که تست TSH بود از پاشنه پای نوزاد گرفته میشد و موارد مشکوک به عنوان فراخوان در نظر گرفته میشد. ملاک تعیین هیپو تیروئیدی $TSH > 10 \mu\text{l}$ بود. سپس از این موارد مشکوک نمونه خون وریدی گرفته میشد و موارد مثبت کاذبها کنار گذاشته میشدند و موارد مثبت حقیقی یعنی نوزادان مبتلا به هیپوتیروئیدی تحت درمان قرار میگرفتند. ملاک تعیین هیپوتیروئیدی درنمونههای وریدی $TSH > 10 \mu\text{l}$ و $T4 < 7/5$ میکروگرم بر دسیلیتر بود.

یافتهها: بررسی آزمون تیروئید در مرحله اول یعنی نمونهگیری از پاشنه پا ۴۳۹ نفر را مشکوک به هیپوتیروئیدی نشان داد که پس از انجام نمونهگیری وریدی مشخص شد که ۲۱ نفر مبتلا به هیپوتیروئیدی میباشند که ۱۲ مذکر و ۹ مؤنث بودند که ۰/۱۷ درصد جمعیت مورد مطالعه (معادل ۱۷ در ۱۰۰۰۰) را تشکیل میدادند. با آزمونهای آماری بین جنس و سن نوزادان و ابتلا به هیپوتیروئیدی رابطه معنیداری یافت نشد.

نتیجهگیری: با توجه به شیوع بالای این اختلال در جامعه مورد بررسی، انجام برنامه غربالگری کم کاری تیروئید در شهرستان رباط کریم بهصورت روتین پیشنهاد میشود

واژگان کلیدی: هیپوتیروئیدی، نوزاد، رباط کریم، TSH، T4

نظام ارتباطات و رابطه آن با تعارض سازمانی در مجتمع آموزشی، پژوهشی و

درمانی حضرت رسول اکرم (ص) تهران

دکتر امیراشکان نصیری پور^۱، الهام افضل^۲

۱- دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

۲- دانشجوی رشته بهداشت- دانشگاه تهران (مرکز آموزشی- پژوهشی رسول اکرم)

چکیده

مقدمه: در بسیاری از سازمانها، تعارض بهصورت یک مسأله جدی وجود دارد و میتواند موجب اتلاف انرژی، کاهش عملکرد و ایجاد مانع در ارائه خدمات به مشتریان سازمان گردد. با توجه به اهمیت ارتباطات سالم و مؤثر در سازمانهای بهداشتی درمانی، این پژوهش با هدف تعیین رابطه نظام ارتباطات با تعارض سازمانی بیمارستان حضرت رسول (ص) تهران، انجام گرفت.

مواد و روشها: پژوهش حاضر از نوع مطالعات همبستگی بوده و بهصورت مقطعی در بهار ۱۳۸۷ اجرا گردید.

جامعه پژوهش شامل کلیه مدیران و کارکنان رشتههای مختلف بیمارستان حضرت رسول اکرم (ص) تهران بود ($N=823$)، که تعداد ۲۶۵ نفر بهعنوان نمونه بهصورت تصادفی انتخاب شدند. ابزار گردآوری دادهها، پرسشنامه های پژوهشگر ساخته بود که با توضیحات پژوهشگر به روش خود ایفا پاسخ داده شدند. دادهها با استفاده از شاخصهای آمار توصیفی، تحلیل همبستگی پیرسون، تحلیل واریانس آزمون F و رگرسیون چند متغیره مورد تحلیل قرار گرفت.

یافتهها: در زمینه تعارض بین فردی مدیران و کارکنان، میانگین بهدست آمده ($1/89$) از میانگین کلی (۵) کمتر بود. در بین مؤلفههای نظام ارتباطات، سه مؤلفه که در حد مطلوب برآورد شد عبارت بودند از: مثبتگرایی (میانگین $3/33$)، هم دلی (میانگین $3/20$)، روحیه حمایتگری (میانگین $2/24$). بین نظام ارتباطات (روحیه حمایتگری، مثبتگرایی و تساوی) از یک سو و تعارض بین فردی مدیران و کارکنان رابطه معنیداری وجود داشت ($R=0/651$) و در این بین، روحیه حمایتگری نقش مهمتری را در رگرسیون یا میزان تعارض بین فردی ایفا میکرد (ضریب بتای استاندارد شده $0/515$).

نتیجهگیری: با توجه به رابطه معنیدار و معکوس بین اکثر مؤلفههای ارتباطات اثر بخش با تعارض بین فردی مدیران و کارکنان، بهبود نظام ارتباطات از طریق ایجاد فضای مناسب حمایتگرانه و انتقال حس هم تراز بودن و تساوی از لحاظ موقعیت اجتماعی و شغلی، ایجاد حس خوشایند نسبت به خود و طرف مقابل میتواند در کاهش تعارضات مؤثر واقع شود.

واژگان کلیدی: نظام ارتباطات، تعارض، مدیران، کارکنان، بیمارستان

بررسی اپیدمیولوژیک سرطان مثانه در شهرستانهای بابل و آمل ۸۱-۱۳۷۸

دکتر اباذر اکبرزاده پاشا^۱، دکتر عبدالرحیم قلیزاده پاشا^۲، دکتر کریم ا... حاجیان^۳، میر سعید رضائی^۴، لیلا رضائی^۵

۱- ارولوژیست و فلوشیپ پیوند کلیه- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۲- جراح عمومی- استادیار دانشگاه علوم پزشکی بابل

۳- استادیار آمار- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۴- عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۵- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

چکیده

مقدمه: سرطان مثانه از جمله سرطانهای شایع بهویژه در کشورهای صنعتی و در حال توسعه است که تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله جنس، نژاد، عوامل محیطی و کاری قرار میگیرد. این سرطان بندرت در سنین کمتر از ۵۰ سال دیده میشود. شایعترین علامت بالینی آن همآچوری است و تشخیص زود هنگام آن، نقش تعیینکنندهای در پیش آگهی و پاسخ به درمان بیماران دارد. با توجه به فقدان آمارهای مورد نیاز، آگاهی از شاخصهای اپیدمیولوژیک و بروز این سرطان در هر منطقه جغرافیایی به برنامه‌ریزی‌های جامع درمانی بهداشتی کمک شایانی مینماید.

مواد و روش‌ها: در یک مطالعه تحلیلی به‌صورت مقطعی پرونده کلیه بیماران مبتلا به سرطان مثانه ساکن شهرستانهای بابل و آمل که در طی سالهای ۸۱-۱۳۷۸ برای اولین بار به یکی از مراکز آسیب شناسی دولتی یا خصوصی استان مراجعه کرده بودند، مورد بررسی قرار گرفت. سن، جنس، شهرستان محل سکونت و بروز بیماری براساس اطلاعات حاصله محاسبه گردید. میانگین بقای بیماران و مورتالیتی بیماری با پیشگیری بیماران از نظر زنده بودن با استفاده از آدرس و تلفن به‌دست آمد.

یافته‌ها: میانگین سنی ۹۱ بیمار مورد بررسی $67/18 \pm 13/5$ سال بود. بروز بیماری در سال ۱۳۸۱ به‌ترتیب ۴/۴۲ (در صد هزار نفر) در بابل و ۲/۱۵ در آمل به‌دست آمد. نسبت ابتلای مردان به زنان ۵/۰۶ بود.

نتیجه‌گیری: اگر چه بررسی‌های آماری اختلاف معناداری در زمینه ارتباط شهرستان محل سکونت (آمل و بابل) و جنس با میانگین سن ابتلا در سالهای مختلف نشان نداد اما تفاوت میزان بروز بین مردان و زنان و شهرستانهای بابل و آمل کاملاً معنادار بود که خود بیانگر تأثیر عامل جنس و منطقه جغرافیایی بر ابتلا به سرطان مثانه میباشد. نکته مهم بالا بودن مرگومیر یکساله بیماران و پایین بودن میانگین طول عمر آنان است که میتواند بیانگر عدم کفایت درمان‌های انجام شده، عدم پیگیری مناسب روند درمان توسط بیمار (به‌دلیل هزینه نسبتاً زیاد و وقتگیر بودن) و یا مراجعه دیر هنگام بیمار به پزشک متخصص میباشد.

واژگان کلیدی: اپیدمیولوژی، سرطان مثانه، بروز

بررسی ارتباط سرولوژیک بین آلودگی هلیکوباکترپیلوری با تهوع و استفراغ شدید دوران بارداری

دکتر زهرا بصیرت^۱، دکتر مهرداد کاشی فرد^۲، سعید داوودیان^۳

۱- متخصص زنان و عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۲- فوق تخصص گوارش و عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۳- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

چکیده

مقدمه: تهوع و استفراغ حاملگی در حدود ۵۰-۹۰٪ از حاملگی‌ها در ترمیستر اول دیده می‌شود. تهوع و استفراغ شدید حاملگی فرم تشدید یافته آن بوده و با کاهش وزن و یا کتونوری همراه است. نظریه‌های مختلفی در رابطه با علت آن مطرح شده، و اخیراً نقش هلیکوباکتر پیلوری در این زمینه مطرح شده است. هدف از این مطالعه تعیین ارتباط بین سرولوژی هلیکوباکتر پیلوری و تهوع و استفراغ شدید حاملگی می‌باشد.

مواد و روشها: این مطالعه تحلیلی و مورد شاهدهی بر روی ۴۰ زن باردار با سن حاملگی کمتر از ۱۷ هفته، مبتلا به تهوع و استفراغ شدید حاملگی و ۵۰ زن باردار غیر مبتلا با سن بارداری مشابه انجام شد. سرولوژی IgA و IgG هلیکوباکتر پیلوری به روش الیزا در یک آزمایشگاه انجام شد. پس از جمع‌آوری اطلاعات، داده‌ها وارد کامپیوتر شده و توسط نرم افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: میانگین سنی زنان گروه مبتلا و شاهد به ترتیب $24/2 \pm 4/3$ و $25/7 \pm 4/6$ بود ($P=0/127$). میانگین سن حاملگی گروه مبتلا و شاهد به ترتیب $9 \pm 2/3$ و $8/3 \pm 3/4$ بود ($P=0/029$). ۵۷/۵٪ از افراد گروه مبتلا و ۴۸٪ از افراد گروه شاهد از نظر سرولوژی هلیکوباکتر پیلوری مثبت بودند که از نظر آماری معنی‌دار نبود ($P>0/05$).

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه ما نشان می‌دهد که بین آلودگی با هلیکوباکتر پیلوری و تهوع و استفراغ شدید حاملگی ارتباطی وجود ندارد.

واژگان کلیدی: تهوع و استفراغ حاملگی، هلیکوباکتری پیلوری، حاملگی

The relation of anemia of pregnant women with APGAR at 1st and 5th minute, Deziani teaching hospital in Gorgan,

۱۳۸۶

Mahdieh Shojaa^۱, Leila Jouybari^۲, Akram Sangoo^۲

1- Nursing Student, Golestan University of Medical Sciences

2- Scientific Board Member, Golestan University of Medical Sciences

Abstract:

Introduction: Maternal anemia is a common problem in pregnancy, particularly in developing countries. Anemia affected on prenatal outcome included preterm delivery, low birth weight, intrauterine growth retardation, prenatal death, low Apgar scores and intrauterine fetal death. The prevalence of anemia depends upon economic status, prenatal care and lifestyle. The aim of this study was the survey of relation of anemia of pregnant women with APGAR in 1th and 5th minute, Deziani teaching hospital in Gorgan, ۱۳۸۶

Methods: In these descriptive-analytical study ۱۳۶ pregnant women who refereed to Deziani teaching hospital was studied. The HB of women was measured. We asked them about consumption of iron supplement during pregnancy. The APGAR of newborns at 1th and 5th minutes were measured. The data analyzed with SPSS, using descriptive-analytical tests.

Results: ۱۳۶ of pregnant women participated in this study. The average age of women was ۲۴ year old. ۲۷ of women (۱۹/۹٪) them were anemic (Hb< ۱۱.۴). Maximum of Hb was ۱۶.۶ and minimum was ۹. There was no significant relationship between mother parity and Hb concentration of the pregnant women ($P>0.05$). Also we couldn't find any significant relation between HB less than ۱۱ and APGAR at first minute ($P=0.3$) and APGAR at fifth minute ($P=0.06$).

Conclusion: Although we couldn't find a significant relation between Hb level of pregnant mother and the APGAR of their newborns, due to side effects of anemia we should look for more alternative beside iron supplemental during pregnancy.

Keyword: anemia, Hb, pregnancy, APGAR

Sexuality during pregnancy and necessity of education about that

Mahdieh Shojaa¹, Leila Jouybari², Dr.Akram Sangoo²

1- Midwifery Student, Golestan University of Medical Sciences

2- Scientific Board Member, Golestan University of Medical Sciences

Abstract:

Introduction: pregnancy is a distinct period in the life of all of women that lead to Hormonal and physical changes. This changes with cultural and religious influences, could affect sexuality and sexual activity during pregnancy. The aim of this study is survey of women's sexual experience in pregnancy

Methods: The open ended interviews were conducted with pregnant women who were referred to the teaching clinic in Gorgan. With data repeating we finished interview. All of the interviews were tape recorded. The data were coded and categorized as it usual in qualitative methods.

Results: most women reported that their sexual desire decrease during pregnancy (۹۴٪).

All of participants refused from intercourse during pregnancy for many reasons, such as "concern about their baby's health, feeling sin, fatigue, pain and discomfort due to a big abdomen, nausea and vomiting." In this manner, coitus positions restrict and change in this period. Fashionable position is rear position' (۴۳٪). None of the women interviewed were seeking neither counseling nor obtaining information from a doctor or midwife due mainly to shyness in talking about sex

Conclusion: sexual behavior changes during pregnancy and vaginal intercourse reduced. This alteration can cause for argument between the couples. Thus counseling could help to their. The majority of women incline to advising in these cases with doctor or midwife.

Keyword: sexuality, pregnancy, sex counseling, woman

بررسی موارد سل ریوی پس از پیوند کلیه در مراکز پیوند کلیه بیمارستان شهید بهشتی بابل از سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴

دکتر اباذر اکبرزاده پاشا^۱، دکتر عبدالرحیم قلیزاده پاشا^۲، دکتر محمدرضا حسنجانی روشن^۳، دکتر کریم ا... حاجیان^۴،
میر سعید رمضانی^۵، پوریا رضوانی^۵

۱- استادیار ارولوژیست و فلوشیپ پیوند کلیه- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۲- استادیار جراح عمومی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۳- متخصص عفونی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۴- استاد آمار- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۵- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

چکیده

مقدمه: بیماری سل در دریافتکنندگان کلیه پیوندی یک بیماری عفونی خطرناک بوده و میزان عوارض و مرگومیر بالایی دارد. شیوع آن در جوامع مختلف با شرایط اجتماعی و اقتصادی گوناگون متفاوت میباشد. بهعلت مطرح بودن تشخیصهای افتراقی گوناگون و شایعتر، معمولاً تشخیص بیماری سل بعد از پیوند کلیه به تأخیر میافتد. عملکرد کلیه پیوندی میتواند با تأثیر داروهای ضد سل مختل گردد. در این مطالعه بر آن شدیم موارد بیماری سل را از میان ۳۶۳ مورد پیوند کلیه از سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴ مشخص کرده و توصیفی از خصوصیات دموگرافیک بیماران، شرایط قبل از پیوند، علائم بیماران، عوارض احتمالی و... را مورد ارزیابی قرار دهیم.

مواد و روشها: این مطالعه توصیفی بر روی ۱۰ نفر از بیماران مبتلا به سل ریوی از ۳۶۳ مورد پیوند کلیه که کشت BAL آنها مثبت بود، انجام شد. اطلاعات لازم شامل سن، جنس، مدت زمان دیالیز قبل از پیوند، تست PPD، زمان تشخیص سل، تظاهرات ریوی و خارج ریوی، رژیم ایمنونوساپرسیو و ضد سل، سطح سیکلوسپورین قبل و بعد از تشخیص سل و پسزدگی و وضعیت کارکرد کلیه در پرسشنامه ثبت و سپس تحلیل گردید.

یافتهها: از ۳۶۳ مورد گیرنده کلیه پیوندی ۱۰ مورد (۲/۷۵٪) مبتلا به سل وجود داشت. ۶ نفر مرد و ۴ نفر زن بودند. میانگین سنی بیماران ۴۷/۲ سال بود. میانگین زمان دیالیز قبل از پیوند ۳/۰۵ ماه و متوسط زمان تشخیص سل ۸/۱ ماه بعد از پیوند بود. شایعترین شکایت بیماران سرفه، تب و کاهش وزن بود. فراوانترین یافته رادیولوژیک در بیماران انفیلتراسیون منتشر بود. رژیم ایمنونوساپرسیو در ۲ نفر از آزاتیوپرین به مایکوفنولات تغییر یافته بود و رژیم ضد سل در ۶ نفر ۴ دارویی بود. پسزدگی در ۳ نفر قبل از تشخیص سل وجود داشت (۵۰٪).

نتیجهگیری: فراوانی ابتلا به سل پس از پیوند کلیه در مراکز پیوند استان مازندران کمتر از مراکز دیگر میباشد. مرگومیر ناشی از این بیماری ۴۰ درصد بوده است (بدون انجام اتوپسی).

واژگان کلیدی: پیوند کلیه، سل ریوی، میکوباکتریوم

مقایسه اثر رژیم فلودارابین و بوسولفان با رژیم سیکلوفسفامید و بوسولفان در بیماران با لوسمی میلوژنیک مزمن (CML) که پیوند آلوزنیک مغز استخوان شده‌اند

دکتر مسعود ابروانی^۱، دکتر محمد اسلامی^۲، دکتر مریم منتظری^۳، دکتر احمد رضا شمشیری^۴، محمد منتظری^۵، محمود منتظری^۵

۱- فوق تخصص خون و عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی تهران

۲- دستیار داخلی بیمارستان شریعتی تهران

۳- پزشک عمومی

۴- دستیار تخصصی اپیدمیولوژی- دانشگاه علوم پزشکی تهران

۵- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

چکیده

مقدمه: رژیم بوسولفان و سیکلوفسفامید درمان استاندارد قبل از پیوند آلوزنیک مغز استخوان در بیماران با لوسمی میلوژنیک مزمن (CML) می‌باشد. استفاده از سیکلوفسفامید سبب توکسیسیتی و نیز افزایش مورتالیتی می‌شود. فلودارابین دارویی است که اخیراً به جای سیکلوفسفامید استفاده شده‌است. در این تحقیق ما به مقایسه دو رژیم دارویی فوق در افراد مبتلا به CML که در مرکز پیوند مغز استخوان بیمارستان شریعتی تحت پیوند قرار گرفتند پرداختیم.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه تحلیلی تمام بیماران مبتلا به CML که از سال ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۴ در مرکز پیوند مغز استخوان بیمارستان شریعتی تحت پیوند مغز استخوان قرار گرفتند، مورد بررسی قرار گرفتند. در این مدت استراتژی مرکز در یک دوره زمانی استفاده از بوسولفان، فلودارابین و در یک دوره استفاده از سیکلوفسفامید و بوسولفان بوده است. داده‌ها پس از ورود به نرم‌افزار آماری SPSS، مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: ۴۷ نفر از گروه BU/CY و ۱۷ نفر از گروه FLU/BU وارد مطالعه شدند. تا زمان بررسی در گروه BU/CY ۱۲ بیمار (۲۵/۵٪) و در گروه FLU/BU ۴ بیمار (۲۳/۵٪) فوت شدند. میان به بقا در گروه BU/CY ۵۶ ماه و در گروه FLU/BU ۵۷ ماه بود ($P=0/04$). میانگین زمان مرگ پس از پیوند در گروه BU/CY $167/6 \pm 60/22$ روز و در گروه FLU/BU $277/2 \pm 87/8$ روز بود ($P=0/007$).

نتیجه‌گیری: رژیم فلودارابین و بوسولفان در مقایسه با رژیم سیکلوفسفامید و بوسولفان در بیماران با لوسمی میلوژنیک مزمن (CML) که تحت پیوند آلوزنیک مغز استخوان قرار گرفتند، درمان مناسبتری است.

واژگان کلیدی: بوسولفان، فلودارابین، سیکلوفسفامید، لوسمی میلوژنیک مزمن، پیوند آلوزنیک مغز استخوان

مقایسه بروز اختلال تحمل گلوکز و دیابت حاملگی در افراد باردار مبتلا به

سندرم تخمدان پلی کیستیک با زنان باردار غیر مبتلا به سندرم

دکتر طاهره نظری^۱، زهرا کریمیان بهنمیری^۲، مصطفی حجتی^۳

۱- متخصص زنان و زایمان و استادیار- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۲- پزشک عمومی

۳- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

چکیده

مقدمه: سندرم تخمدان پلی کیستیک بیماری است که با نامنظمی سیکل ماهیانه، نازایی، چاقی و علائم هیپرانڈوژنیسم مشخص می‌گردد. زنان مبتلا به سندرم اغلب مقاومت به انسولین و هیپرانسولینیسم دارند. با توجه به اینکه در طی بارداری هیپرانسولینیسم و مقاومت به انسولین ایجاد می‌گردد بنابراین بیماران مبتلا به سندرم در ریسک افزایش یافته‌ای جهت ابتلا به اختلال تحمل گلوکز و دیابت حاملگی قرار دارند. لذا هدف از مطالعه‌ی حاصل مقایسه خطر اختلال تحمل گلوکز (IGT) و دیابت حاملگی (GDM) در افراد باردار مبتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک با زنان باردار غیر مبتلا به سندرم می‌باشد.

مواد و روشها: در این مطالعه کوهورت اطلاعات مربوط به ۴۰ خانم مبتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک با ۶۰ خانم باردار غیر مبتلا به سندرم مورد مقایسه قرار گرفتند. تمام افراد در ابتدای بارداری و نیز هفته ۲۸-۲۴ بارداری برای ارزیابی دیابت حاملگی با ۵۰ گرم گلوکز خوراکی اسکرین شدند. بیماران با تست تحمل گلوکز بیشتر از ۱۴۰ mg/dl جهت انجام تست تحمل گلوکز ۳ ساعته با ۱۰۰ گرم گلوکز خوراکی ارجاع داده شدند. اطلاعات به‌دست آمده با آزمون آماری T-test مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت $P < 0/05$ معنی‌دار تلقی شد.

یافته‌ها: میانگین GCT و FBS و گلوکز سه ساعته در گروه غیر مبتلا به سندرم نسبت به گروه مبتلا به سندرم بالاتر بوده است اما این اختلاف نیز از نظر آماری معنی‌دار نبوده است ($P > 0/05$). شیوع اختلال تحمل گلوکز در افراد مبتلا به سندرم ۲/۵ درصد و در افراد غیر مبتلا به سندرم ۱۰ درصد بوده است و شیوع دیابت حاملگی در افراد مبتلا به سندرم ۲/۵ درصد و در افراد غیر مبتلا به سندرم ۳/۳ درصد بوده است که این اختلاف از نظر آماری معنی‌دار نبوده است ($P > 0/05$).

نتیجه‌گیری: نتایج ما نشان می‌دهد که شیوع دیابت حاملگی و اختلال تحمل گلوکز در بیماران مبتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک افزایش نشان نداده است.

واژگان کلیدی: سندرم تخمدان پلی کیستیک، دیابت حاملگی، اختلال تحمل گلوکز

بررسی عوامل مؤثر بر اجرای مدیریت کیفیت فراگیر (TQM) از دیدگاه

مدیران دانشگاه علوم پزشکی شاهرود: ۱۳۸۷

حسین اکبرآبادی^۱، محمد امیری^۲، الهام صادقی^۳، اشرف السادات میرحسینی^۴

۱- دانشجوی بهداشت محیط- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- دکترای مدیریت- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- کارشناس تجهیزات پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی سمنان

۴- دبیر آموزش و پرورش شاهرود

چکیده

مقدمه: مدیریت کیفیت جامع یکی از ابزارهای نوین بهبود عملکرد و ارتقای کیفیت کالاها و خدمات است که با رویکردی علمی و کاربردی در کاهش ضایعات و کسب درآمد بیشتر قادر است رضایتمندی روز افزون مشتریان را نیز به خوبی جلب نماید. این پژوهش با هدف تعیین عوامل مؤثر بر اجرای مدیریت کیفیت فراگیر (TQM) از دیدگاه مدیران دانشکده علوم پزشکی شاهرود در سال ۱۳۸۷ انجام گرفت.

مواد و روشها: این پژوهش از نوع مطالعات توصیفی - مقطعی میباشد که در آن پرسشنامه‌های شامل ۱۱ سؤال عمومی و ۷۴ سؤال اختصاصی در زمینه مدیریت فراگیر تهیه و تمام مدیران رده‌های مختلف دانشگاه علوم پزشکی به‌عنوان نمونه مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته‌ها: با عنایت به نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها مشاهده میشود که ۶۱/۲ درصد مدیران را مردان و ۳۸/۸ درصد را زنان تشکیل میدهند. از مجموع مدیران ۲۱/۲ درصد دارای مدارک تحصیلی کمتر از لیسانس، ۵۲/۹ درصد لیسانس، ۷/۱ درصد فوق لیسانس، ۱۱/۸ درصد پزشک عمومی و ۷/۱ درصد دارای مدرک دکتری تخصصی بودند. مشاهده گردید معیارهای توجه به مشتری، ارتباطات سازمانی، تعهد رهبری در اجرای مدیریت کیفیت فراگیر، و فرهنگ سازمانی در حال حاضر نسبت به بقیه معیارها از وضعیت بهتری برخوردار بوده و مشارکت کارکنان در اجرای TQM، ساختار مدیریت کیفیت، کار تیمی و توسعه منابع انسانی جزء مهم ترین عواملی است که در صورتی که مدیران بخواهند مدیریت کیفیت را در سازمان بهبود بخشند نیاز به توجه بیشتری دارد.

نتیجه‌گیری: با عنایت نتایج حاصل از پژوهش میتوان اذعان داشت که توجه بیشتر به مشارکت کارکنان و مدیریت مشارکتی، ایجاد ساختار سازمانی مناسب جهت مدیریت کیفیت و نگرش مثبت تر مدیران به موضوع کیفیت میتواند تعالی سازمانی را بدنبال داشته و موجبات رضایت بیشتر مشتریان را فراهم نماید.

واژگان کلیدی: کیفیت، مدیریت کیفیت فراگیر، مدیران، TQM

بررسی اپیدمیولوژیک علایم بالینی و رادیوگرافی بیماران مسلول شهرستان

بندرعباس

دکتر مهین جمشیدی^۱، دکتر فریده فخار^۲، کرامت الله جهانشاهی^۳، زهرا جهانگیری^۲، حمیدرضا محبوبی^۲

۱- متخصص بیماریهای عفونی و استادیار- دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس

۲- پزشک عمومی- دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس

۳- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس

چکیده

مقدمه: بیماری سل امروزه یکی از گرفتاریهای سیستم بهداشتی است که اگر چه در کشورهای پیشرفته کنترل شده است ولی همچنان به عنوان یک مشکل بزرگ در کشورهای در حال توسعه مطرح است. هدف از این مطالعه بررسی اپیدمیولوژیک علایم بالینی بیماران مسلول در بندرعباس میباشد.

مواد و روشها: در این مطالعه اپیدمیولوژیک که به صورت مقطعی انجام شد، پرونده ۱۱۲ بیمار مبتلا به سل شهرستان بندرعباس که جهت درمان سل به مرکز بهداشت این شهرستان مراجعه کرده بودند، مورد بررسی قرار گرفتند. اطلاعات با استفاده از نرمافزار آماری SPSS ۱۵ و آمار توصیفی تجزیه و تحلیل شد.

یافتهها: کل بیماران مورد مطالعه شامل ۷۲ نفر مرد و ۴۰ نفر زن و میانگین سنی آنها ۳۵/۸۶ بود. ۹۳/۸ درصد از افراد ملیت ایرانی بقیه افغانی بودند. روش تشخیص سل در ۴۵/۵ درصد از افراد اسمیر خلط، ۳۶/۶ رادیوگرافی و علایم بالینی، ۱۳/۴ پاتولوژی، ۲/۷ کشت خلط و ۱/۸ درصد با کشت دادن بافت درگیر بود. ۷۴/۱ درصد از بیماران مبتلا به سل ریوی ۵۳/۶ درصد خلط مثبت و ۲۰/۵ درصد خلط منفی) و ۲۵/۹ درصد از بیماران سل خارج ریوی (۱۳/۴ درصد لنفاوی، ۳/۶ درصد پلوریتیک، ۲/۷ درصد گوارشی، ۱/۸ درصد مجاری ادراری و ۱/۸ درصد سیستم تناسلی) داشتند. مهمترین علایم بالینی در بیماران شامل: ۷۹/۵ درصد کاهش وزن، ۷۶/۸ درصد سرفه، ۷۳/۲ درصد بیاشتهایی و ۶۸/۸ درصد تب بوده است. بیشترین نمای رادیوگرافی بیماران درگیری یک طرفه بافت ریه و نادرترین نما پلورال افیوژن بود. ۳۲/۱ درصد از افراد نمای رادیوگرافی طبیعی داشتند.

نتیجهگیری: نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد که علایم بالینی و نوع سل در افراد با توجه به سن و جنس در افراد متفاوت است. با توجه به بروز بالای علایم بالینی در افراد میتوان نتیجه گرفت که در این منطقه از کشور بیماران دیر مراجعه میکنند که این موضوع میتواند به علت آگاهی کم جامعه از این بیماری است. لذا آموزش سطح عمومی جامعه در زمینه بیماری سل ضروری به نظر میرسد.

واژگان کلیدی: سل، علایم بالینی، بندرعباس

بررسی کیفیت گزارش پرستاری مندرج در پرونده‌های بیمارستان امام حسین (ع) شاهرود در سال ۱۳۸۶

حسین ابراهیمی^۱، ربابه صادق احمدی^۲، مهدی عمرانی^۲، مریم قلعه^۲، سمیه نیکخواه^۲

۱- عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: اهمیت ثبت در پرستاری روز به روز در حال افزایش است و پرستاران در قبال ارائه خدمات بهداشتی درمانی خود به بیماران و مددجویان مسئولیت حرفه‌ای دارند. این تحقیق با هدف تعیین کیفیت گزارش پرستاری مندرج در پرونده‌های بیمارستان امام حسین (ع) شاهرود انجام شده است.

مواد و روشها: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی می‌باشد. جامعه مورد پژوهش شامل کلیه پرستاران شاغل در بیمارستان امام حسین (ع) شاهرود می‌باشد و نمونه پژوهش شامل ۶۰ نفر از پرسنل پرستاری بخشهای داخلی و جراحی ماژور می‌باشد که گزارش پرستاری ثبت شده آنها در شیفت‌های صبح، عصر و شب مورد ارزیابی قرار گرفت. ابزار گردآوری اطلاعات چکلیستی می‌باشد که در چهار حیطه مورد استفاده قرار گرفته و برای تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی استفاده شده است.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش در خصوص بیشترین موارد ثبت شده در گزارش پرستاری شامل: ثبت نام و نام خانوادگی در انتهای گزارش (۹۸/۲٪) دادن داروها (۹۷/۲٪) گرفتن آزمایشات و نمونه‌های آزمایشگاهی خاص (۶۸/۹٪) و تأمین بهداشت فردی (۶۲/۸٪) در چهار حیطه مورد نظر بود. همچنین در خصوص مواردی که ثبت نشده: مراقبت از سیستم عصبی و حواس پنجگانه (۶۷/۸٪) آموزش به بیمار در حین بستری و هنگام ترخیص در مورد بیماری (۶۱/۱٪) ارجاع به واحدهای مددکاری، بهزیستی و ثبت نتایج حاصله (۴۵/۶٪) و خارج کردن درن‌ها و سوندها (۴۰٪) بیشترین مواردی بود که در گزارش پرستاری ثبت نشده بود.

نتیجه‌گیری: گزارش پرستاری نشان‌دهنده یک ابزار قانونی برای روند درمان و مراقبت بیماران است و هرگونه نارسایی در ثبت مبین عدم آریه مراقبت می‌باشد. لذا به نظر می‌رسد آموزش در خصوص گزارش‌نویسی به پرستاران علاوه بر آنکه سبب بهبود ثبت اطلاعات و گزارش‌نویسی می‌گردد، همچنین به پرستار این امکان را می‌دهد تا در قبال مراجع رسمی قدرت جوابگویی مناسب را داشته باشد.

واژگان کلیدی: پرستار، گزارش‌پرستاری و گزارش‌نویسی

دانشگاه

آرامشی روحی با اقامه نماز: نگاهی به تجربیات دانشجویان علوم پزشکی

سمیه صرافی خیرباد^۱، طاهره عباسی^۱، دکتر اکرم ثناگو^۲، دکتر لیلا جویباری^۲

۱- دانشجوی مامایی- دانشگاه علوم پزشکی گلستان

۲- عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی گلستان

چکیده

مقدمه: بیشک یکی از آثار سوء زندگی صنعتی در جهان معاصر نابسامانی روانی است که در حال گسترش است. انسان در کنار نیازهای فیزیولوژیک دارای نیازهای عاطفی، اخلاقی، مذهبی، آموزشی و هدایتی است. زندگی سالم در پرتو برآورده شدن این نیازها و ایجاد تعادل میان آنها به وجود می‌آید. برای ایجاد این نوع تعادل و رفع مشکلات ناشی از آن ایمان به خدا می‌تواند رهگشا باشد. هدف از این مقاله ارایه تجربیات دانشجویان از اقامه نماز در دانشگاه علوم پزشکی گرگان در سال ۱۳۸۷ می‌باشد.

مواد و روشها: در این مطالعه کیفی با روش نمونه‌گیری هدفمند با ۵۰ دانشجوی دختر و پسر رشته‌های مختلف علوم پزشکی و ترمهای تحصیلی مختلف، مصاحبه نیمه ساختار به‌عمل آمد. مقاله حاضر بخشی از مطالعه بزرگتری است که با هدف تعیین راهکارهای جذب دانشجویان به نماز در سال ۱۳۸۷ انجام شده است. مصاحبهها دستنویس و سپس مطابق روش "تحلیل محتوا" آنالیز شدند.

یافتهها: مضمون اصلی در این مقاله "رسیدن به آرامش" بوده است که با مضامین فرعی "کاهش استرس، امیدوار شدن، موفق شدن، کسب اعتماد به نفس" تبیین می‌شود. شرکتکنندگان اظهار داشتند به هنگام امتحانات دروس سنگین و به هنگام احساس آشفتگی و پریشانی درونی، بیش از سایر اوقات نماز و دعا می‌خوانند. احساس سبکی به‌ویژه پس از دعایی که به هنگام اذان خوانده می‌شود بیشترین اثر آرام بخشی را دارد. برخی از دانشجویان اظهار داشتند خواندن نماز به آنها احساس متحول شدن و فارغ از کمبودها و نیازها را می‌دهد. انگار هیچ کمبودی را ندارم"

نتیجه‌گیری: انسانها به آرامش و سلامت روانی نیاز دارند. سلامت روانی در گرو جلوگیری از علل و عوامل شرایط تنش زا نهفته است با توجه به استرسزا بودن دوران دانشجویی و اثر تنش‌زایی توسل به نیروی الهی جا دارد تا مسئولین امر به فراهم نمودن تسهیلاتی ویژه برای اقامه نماز و جایگاههای مذهبی در دانشگاهها و خوابگاهها برنامه ریزی مؤثری داشته باشند.

واژگان کلیدی: نماز، سلامت روان، دانشجو

ارزیابی اقتصادی نقلیه دولتی در واحدهای تابعه دانشکده علوم پزشکی شاهرود

در مقایسه با بخش خصوصی ۱۳۸۳

محمد امیری^۱، حسن باقری^۲، حسین اکبر آبادی^۳، نعمتاله نوپرست^۴

۱- دکتری مدیریت خدمات بهداشتی درمانی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- دانشجوی بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۴- دانشجوی بهداشت عمومی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: محدود بودن منابع و تاکیدات قانونی مبنی بر کاهش تصدی گری دولت و توسعه مشارکت بخش خصوصی در ارائه خدمات، انجام ارزیابیهای مقایسه‌ای را ضروری می‌نماید.

پژوهش با هدف کلی ارزیابی اقتصادی نقلیه دولتی در واحدهای تابعه دانشکده علوم پزشکی شاهرود در مقایسه با بخش خصوصی انجام گردیده است.

مواد و روشها: این مطالعه از نوع مطالعات توصیفی-مقطعی (cross-sectional)- کاربردی می‌باشد با توجه به محدود بودن جامعه پژوهش و نیاز به اطلاعات دقیق تمام نمونه‌ها به روش سرشماری مورد مطالعه قرار گرفته و فرم‌های جمع‌آوری اطلاعات برای آنان تکمیل گردید. داده‌ها پس از جمع‌آوری با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS و INSTAT & تحلیل و نمایش داده‌ها با استفاده از نمودار و جداول توزیع فراوانی صورت گرفت.

یافته‌ها: درصد خودروهای فعال ۹۷/۶ و خودروهای غیرفعال ۲/۴ درصد می‌باشد. از مجموع رانندگان فعلی ۳۳ درصد استخدام رسمی، ۴۰ درصد پیمانی و ۲۷ درصد به‌صورت شرکتی می‌باشند. هزینه کل نقلیه بخش دولتی (خودرو و راننده) به طور متوسط ۲۵۶۷۹۷ ریال در ماه که از این مبلغ ۲۵ درصد مربوط به هزینه خودرو و ۷۵ درصد مربوط به هزینه‌های پرسنلی می‌باشد. هزینه نقلیه در بخش دولتی ۱۹۵۶ ریال به ازاء هر کیلومتر و در بخش خصوصی ۳۸۶ ریال می‌باشد. مقایسه هزینه‌ها با بخش خصوصی بیانگر این مطلب است که متوسط هزینه یک پیکان در بخش دولتی در سال ۸۲، ۲/۶۶ برابر خودرو مشابه در بخش خصوصی است.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج حاصل از پژوهش قیمت خدمات بخش خصوصی در سال ۱۳۸۲ بسیار ارزانتر از بخش دولتی است. میتوان اظهار داشت که با عنایت به محدود بودن منابع، هزینه بالای وسائط نقلیه به دلیل فرسودگی و کارکرد بالا، تأکید دولت بر واگذاری خدمات پشتیبان به بخش غیردولتی و کاهش تصدیگری، لزوم بازنگری در وضعیت فعلی را ضروری مینماید توجه بیشتر مدیران به عوامل فوق و برنامه‌ریزی دقیقتر، افزایش کارایی و اثر بخشی خدمات و تحقق اهداف سازمانی را به دنبال خواهد داشت.

واژگان کلیدی: نفع دولتی، ارزیابی اقتصادی، بخش خصوصی، دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

The Birth Prevalence of Galactosemia in Fars Province, Southern Iran (2005 - 2008)

Amin Reza Nikpoor¹, Fatemeh Ghodsi¹

1- Student of Medicine, Shiraz University of medical sciences

Abstract:

Introduction: classic galactosemia is an autosomal recessive disorder of galactose metabolism due to a deficiency of the enzyme Galactose ۱-phosphate uridyl transferase.

Most affected babies develops severe symptoms such as liver and kidney disease, cataracts and mental retard. The aim of this study was to investigate the incidence of galactosemia in Fars province during March ۲۰۰۵-August ۲۰۰۸.

Methods: The dried hell stick blood sample was collected on S&S ۹۰۳ filter paper at birth and measure the galactose in blood samples with the enzymatic kimia pajooohan kits in Neonatal screening lab of Shiraz paramedical school.

Results: ۹۹۸۸۱۳ babies have been screened of the ۱۲۶ (۰.۱۲۶٪) (۱/۷۹۲) suspected galactosemia cases, ۲۲ (۰.۰۲۲٪) of galactosemic patients were confirmed.

Conclusion: The data shows that the detection rate of screening for neonatal galactosemia in Fars province was ۱/۴۵۳۷

Keywords: Birth Prevalence ,Galactosemia, Fars Province.

درمانهای خانگی رایج برای بیماریهای قلبی در میان مردم ترکمن ایمر محمد

قلی گنبد کاوس

گلناز محمدی^۱، دکتر لیلا جویباری^۲، دکتر اکرم ثناگو^۲^۱- دانشجوی پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی گلستان^۲- عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی گلستان

چکیده

مقدمه: رفتارهای مراقبتی و بهداشتی مردم منفک از باورها و اعتقادات و آئین و رسوم آنها نمی باشد از این رو ضروری است تا این اطلاعات را ثبت و ضبط نمود. هدف از این مقاله بررسی باورها و درمانهای خانگی برای نارسییهای قلب رایج در بین مردم روستای "ایمر محمد قلی آخوند" شهر گنبد کاووس از استان گلستان است.

مواد و روشها: این مقاله به عنوان بخشی از پژوهش وسیعتری در خصوص درمانهای عامیانه در بین مردم "ایمر محمد قلی آخوند" است به گزارش تجربیات افرادی میپردازد که با درمانهای خانگی نارسییهای قلب را کاهش دادند یا مداوا نموده اند. برای جمعپ آوری دادهها مصاحبههای باز با مردم روستا بهعمل آمد. مصاحبهها دست نویس و کدگذاری و طبقهبندی شدند. سؤالات در مورد باور و عقاید و رفتار آنها در مورد درمان نارسییهای قلب بوده است. دلیل و چرایی استفاده از این رفتارها مورد بررسی قرار گرفت.

یافتهها: دادههای غنی و بکری از مصاحبه با شرکتکنندگان آگاه در این مطالعه بهدست آمد. مردم به درمانهای خانگی متعددی اشاره کردند. مرغ محلی را گرفته و قلب مرغ زنده را نزدیک قلب بیمار میکنند و به مدت چند دقیقه قلبها را مجاور هم نگه می دارند. مردم معتقدند این کار باعث می شود قلب فرد بیمار نیروی قلب مرغ را گرفته و باعث بیهوشی و مرگ مرغ شود و در عوض بیمار دچار بهبودی گردد و تپش قلبش آرام شود و یا مقداری از خاک خانههای کاه گلی قدیمی را برداشته با مقداری آب نم داده جلوی بینی فرد بیمار می گیرند. مردم براین باورند این کار باعث کاهش ضربان قلب می گردد. همچنین از دم کرده گیاه گندنای کوهی که مخصوص منطقه است برای این منظور استفاده می کنند. خوردن سنجد هم توصیه میشود. آب لیمو ترش را گرفته با سیر رنده شده مخلوط کرده به مدت ۱۵ روز نگه میدارند سپس به طور متوالی آن را مصرف میکنند. در اصل مقاله مثالهای عینی دیگری برای درمان سایر مشکلات قلبی ارایه خواهد شد.

نتیجهگیری: طب خانگی در ایران با پیشینه طولانی در زمینه پیشگیری و درمان بیماریها میتواند بسیاری از مشکلات بهداشتی و پزشکی را حل نماید. از این رو شناسایی پزشکی عامیانه قبل از محو شدن کامل آن در کشور توصیه میشود. بسیاری از باورها و درمانهای خانگی مفید و یا بی ضرر میباشد از این رو میتوان آنها را در سیستم نوین بهداشتی وارد نمود و به نحو شایستههای بهمنظور ارایه خدمات بهداشتی درمانی مبتنی بر فرهنگ استفاده نمود.

واژگان کلیدی: درمانهای خانگی، نارسییهای قلب، مردم نگاری، ترکمن، گنبد کاووس

بررسی علل مرگومیر ناشی از پنومونی در کودکان مبتلا در سالهای ۸۵-۱۳۸۰

۱۳۸۰

کرامتالله جهانشاهی^۱، زهرا جهانگیری^۱، حمیدرضا محبوبی^۱، نازنین شریف^۱

۱- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی بندرعباس

چکیده

مقدمه: پنومونی عفونت مجاری تنفسی تحتانی است که از علل مهم مرگومیر در کودکان میباشد. براساس تخمین سازمان بهداشت جهانی در سال ۱۹۹۰ عفونتهای حاد تنفسی عامل ۴/۳ میلیون مرگ در کودکان بوده است که بهطور عمده در ارتباط با پنومونی رخ داده است. در یک متاآنالیز که در سال ۲۰۰۳ انجام گرفت پنومونی یکی از عوامل مهم مرگومیر در کشورهای در حال توسعه شناخته شد که ۲۰ درصد تمام مرگومیرها را به خود اختصاص داده است. این مطالعه بهمنظور بررسی علل مرگومیر ناشی از پنومونی در کودکان مبتلا در سالهای ۸۵-۱۳۸۰ انجام شد.

مواد و روشها: دراین مطالعه مقطعی، پروندههای کل بیماران مبتلا به پنومونی که در بین سالهای ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۵ در مرکز آموزشی کودکان بندرعباس بستری شده بودند مورد بررسی قرار گرفت. اطلاعات مورد نظر با استفاده از دادههای موجود در پرونده بیماران استخراج و ثبت گردید. معیارهای ورود به مطالعه شامل بروز علائم پنومونی از قبیل یافتههای سمعی و بالینی، علائم آزمایشگاهی و یافتههای رادیو گرافی در بیماران بود. جهت بررسی اطلاعات و تجزیه و تحلیل دادههای آماری از نرمافزار SPSS ۱۵، آزمون کای اسکور و T-test استفاده شد.

یافتهها: از ۱۲۰ بیمار مورد مطالعه ۴۱ نفر در سیر بستری فوت شده و ۷۹ نفر بیمارانی بودند که با درمان و حال عمومی خوب از بیمارستان مرخص شدند. میانگین سن جمعیت مورد مطالعه ۲۱ ماه و ۶ روز بود. بیشترین میزان مرگومیر در فصل بهار و زمستان بود، که ۴۶/۳ درصد موارد فوت و ۸۹/۹ درصد از گروه فوت نشده را شامل میشد. ۵۳/۷ درصد از افرادی که فوت شدند با استفراغ مراجعه کردند و بین استفراغ بیماران در بدو ورود و مرگ و میر ناشی از پنومونی رابطه معنیداری بهدست آمد ($P < 0/05$). جهت درمان بیماران بیشتر از سفالوسپورینها (۹۵/۸ درصد) و انکومایسین (۳۸/۳ درصد)، آمینوگلیکوزید (۲۸/۳ درصد) و آمپی سیلین (۱۰/۸ درصد) استفاده شده بود.

نتیجهگیری: از آنجایی که عفونت تنفسی شدید در شیرخواران کوچکتر از ۳ ماه و بیشتر در فصول زمستان و بهار اتفاق می افتد، لذا بهتر است هرچه زودتر آنتی بیوتیک مناسب شروع شود تا در موارد فوق از مرگ و میر پنومونی، جلوگیری گردد.

واژگان کلیدی: پنومونی، مرگ و میر، کودکان

علل شایع کم وزنی در نوزادان شهر گرگان

زهرامارزلو^۱، عصمت حسینی جبلی^۱

۱- دانشجوی بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی ایران

چکیده

مقدمه: طبق تعریف سازمان جهانی بهداشت اگر نوزادی در بدو تولد وزن کمتر از ۲۵۰۰ گرم داشته باشد، کم وزن تلقی میگردد. سالانه حدود ۲۰ میلیون نوزاد کم وزن در دنیا متولد میشوند که مرگ ۷۰ درصدی نوزادان را در برخی کشورها سبب میشود لذا بر آن شدیم که علل شایع کم وزنی نوزادان متولدشده در شهر گرگان را مورد بررسی قرار دهیم.

مواد و روشها: در این مطالعه مشاهداتی، روش جمعآوری اطلاعات پرسشنامه (چک لیست) بود که از پروندههای بهداشتی موجود در مراکز بهداشتی درمانی تکمیل گردید. از گروه مورد سرشماری بهعمل آمد و گروه شاهد هم بهصورت نمونهگیری تصادفی منظم انتخاب شدند. تجزیه تحلیل دادهها از طریق نرمافزار آماری SPSS صورت پذیرفت.

یافتهها: اطلاعات بهدست آمده از تکمیل ۲۲۵ پرسشنامه نشان داد مادرانی که طول دوران بارداری آنها ۳۷-۴۲ هفته بود، ۳۰/۳ درصد نوزادکم وزن به دنیا آوردهاند در صورتیکه ۹۰ درصد از مادران با طول دوران بارداری کمتر از ۳۷ هفته، دارای نوزاد کم وزن بودند. میزان کم وزنی نوزادان در دو یا چندقلویی ۷۶/۲ درصد است. در صورتی که این میزان در یک قلوئی ۴۳/۳ درصد بود در مادران با گروه خونی B میزان کم وزنی ۴۰/۷ درصد و در گروه خونی O، ۳۲/۸ درصد بود که این تفاوت معنیدار ی با گروه خونی A، AB داشت ($P < 0.05$) مادرانی که در طول دوران بارداری کمتر از سه بار تحت مراقبت بارداری قرار گرفتند میزان کم وزنی نوزادانشان ۵۴/۳ درصد بود و این میزان در تعداد مراقبتهای بارداری ۳-۶ بار ۲۵ درصد و بیشتر از ۳ بار ۳۳/۶ درصد بهدست آمد.

نتیجهگیری: کم وزنی نوزادان با کاهش طول دوران بارداری ۱ یا چند قلوئی نوزاد گروه خونی خوشاوندی نسبی پدرومادر، تعداد مراقبتهای بارداری، وزن نوزادقبلی مادر و قومیت مادر رابطه معنا داری داشت ($P < 0.05$) کم وزنی نوزادان در قومیت سیستانی بیشتر بود که ممکن است به دلیل موقعیت اقتصادی و اجتماعی این قومیت در شهر گرگان باشد، لذا پیشنهاد میکنیم مادران باردار در زمینه مراقبت منظم و مداوم (حداقل ۱۳ بار) در طول دوران بارداری و رژیم غذایی مناسب آموزشهای لازم را ببینند.

واژگان کلیدی: کم وزنی، نوزاد، گروه خونی

بررسی نحوه عملکرد مشاورین ازدواج در خصوص تنظیم خانواده در مراکز**بهداشتی درمانی شهر سبزوار در سالهای ۸۶-۸۵**مرضیه صبوری فرد^۱، نسرین رئوفی فر^۱، مهین بداغ آبادی^۲، آرش اکابری^۳

۱- دانشجوی کاردانی مامایی- دانشکده علوم پزشکی سبزوار

۲- عضو هیأت علمی- دانشکده علوم پزشکی سبزوار

۳- کارشناس ارشد آمار حیاتی و عضو هیأت علمی- دانشکده علوم پزشکی سبزوار

چکیده

مقدمه: مشاوره صحبت با مراجعین جهت کمک به وی برای تصمیمگیری است که از کارآمدترین روشهای آموزش بهداشت میباشد و یکی از عوامل مهم در مشاوره ازدواج، بحث تنظیم خانواده است. از اهداف تنظیم خانواده: جلوگیری از حاملگی ناخواسته، کاستن حاملگی پر خطر، کاهش سقط و عوارض آن، کاهش بیماریهای ژنتیکی در نوزادان از طریق کاستن سن حاملگی، جلوگیری از ابتلای مادر و کودک به سوء تغذیه و امکان آموزش و پرورش مناسبتر فرزندان از طریق فاصلهگذاری مطلوب بین تولدها. با توجه به اهمیت مسائل فوق ما بر آن شدیم تا با تعیین نحوه عملکرد مشاورین ازدواج در زمینه تنظیم خانواده در مراکز بهداشتی درمانی سبزوار با انعکاس نواقص موجود، کیفیت اجرای این بخش از وظایف پرسنل بهداشتی را بهبود بخشیده و جامعهای آگاه و سالم داشته باشیم.

مواد و روشها: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی است و جامعه پژوهشی کلیه افراد مشاور شاغل در چهارده مرکز بهداشتی درمانی شهر سبزوار است که بهصورت سرشماری بررسی میشوند. پژوهشگر به عنوان نو عروس جهت مشاوره ازدواج به مراکز مراجعه میکند و بهطور نامحسوس و ناشناخته مشاوره میشود و پس از پایان جلسه مشاوره، پرسشنامه را پر میکند و به همین صورت چندین بار بهطور تصادفی در روزهای هفته، مشاورین را بررسی میکند. جهت تقسیم روایی از اعتبار محتوا استفاده شده و پرسشنامه به رویت اعضای هیأت علمی میرسد و جهت پایایی از روش مشاهده همزمان استفاده میشود. تجزیه و تحلیل دادهها با آمار توصیفی و تحلیلی و با نرمافزار SPSS انجام پذیرفت.

یافتهها: در این پژوهش ۳۱ مشاور خانم از نظر آموزش زمینههای تنظیم خانواده بررسی شدند که میانگین نمره کسب شده توسط در هیچ یک از زمینهها به ۵۰ درصد نرسیده است.

نتیجهگیری: با توجه به اینکه اکثر مشاورین، دوره آموزش مشاوره را گذراندهاند، این سطح پایین نه فقط به دلیل آگاهی کم مشاورین، بلکه به خاطر عدم نظارت کافی بر عملکرد مشاورین نیز میباشد و احتیاج به مداخله دارد.

واژگان کلیدی: نحوه عملکرد، مشاوره، مشاور ازدواج، تنظیم خانواده

ارزیابی بعضی از مشخصه‌های خونی و بیوشیمیایی دانشجویان در دانشگاه علوم

پزشکی گلستان در سال ۸۷-۱۳۸۶

جواد عربیارمحمدی^۱، مرضیه هزار جریبی^۱، خدابردی کلوی^۲، مصطفی قربانی^۳

۱- دانشجوی علوم آزمایشگاهی- دانشگاه علوم پزشکی گلستان

۲- استاد مشاور و کارشناس همانولوژی- دانشگاه علوم پزشکی گلستان

۳- کارشناس آمار- دانشگاه علوم پزشکی گلستان

چکیده

مقدمه: این مطالعه با هدف بررسی بعضی از شاخصه‌های مهم بیوشیمیایی و خونی گروهی از دانشجویان، با یک آزمایش ساده و کم هزینه طراحی شد.

مواد و روشها: این مطالعه مقطعی توصیفی در سال ۸۷-۱۳۸۶ در دانشگاه علوم پزشکی گلستان انجام شد. ابزار جمع آوری داده‌ها چک لیست و نمونه گیری خونی از کلیه دانشجویان پیراپزشکی و بهداشت مراجعه کننده به غرفه پژوهش بوده است. تمامی این دانشجویان ناشتا بوده اند. داده‌ها با نرم افزار SPSS و آزمونهای توصیفی، فراوانی، توصیفی مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: ۶۰ درصد دانشجویان مورد مطالعه دختر بودند. دامنه سنی افراد مورد مطالعه بین ۲۴-۱۹ سال بود. ۳/۳۷٪ افراد (بیشترین درصد) گروه خونی O داشتند. میانگین هموگلوبین در بین دانشجویان پسر ۱۵/۵۵ و در دختران ۱۳/۴۹ بود. میانگین هماتوکریت در پسران ۴۳/۶۸ و در دختران ۳۹/۳۴ بود. میانگین MCV افراد ۸۲/۸۷ بود. میانگین MCH ۲۹/۰۳ بود که ۱۱ نفر از افراد کمتر از حد طبیعی بودند. میانگین FBS در بین افراد ۸۸/۴۴ بود که ۵ نفر کمتر و ۴ نفر بیشتر از حد طبیعی بودند. میانگین TG در بین افراد ۸۹/۶۶ بود که ۵ نفر بیشتر از حد طبیعی بودند. میانگین CHO در بین افراد ۱۴۵/۳۵ بود که ۴۶ نفر بیشتر از حد طبیعی بودند. سایر داده‌ها در اصل مقاله ارائه میشود.

نتیجه‌گیری: با توجه به داده‌ها در قشر جوان ما هیپرکلسترولمی وجود دارد. حدود ۱۵ درصد افراد مشکوک به تالاسمی مینور بودند که بیشتر این افراد را دختران با گروه خونی A تشکیل می دادند. غربالگریهای دوره ای به همراه آموزشهای سلامتی بویژه برای دانشجویان حرف بهداشتی که خود آینده ساز سلامت کشور میباشند توصیه میشود.

واژگان کلیدی: دانشجویان پیراپزشکی و بهداشت، مشخصه‌های خونی، مشخصه‌های بیوشیمیایی، گلستان

تعیین ویژگیهای اپیدمیولوژیک، grade و پیشرفت موضعی کانسر مثانه در

اولین مراجعه در استان مازندران طی سالهای ۸۴-۸۱

دکتر اباذر اکبرزاده پاشا^۱، دکتر عبدالرحیم قلیزاده پاشا^۲، دکتر کریم ا... حاجیان^۳، میر سعید رضانی^۴، لیلا رضانی^۴

۱- ارولوژیست و فلوشیپ پیوند کلیه- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۲- استادیار جراح عمومی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۳- استادیار گروه آمار حیاتی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۴- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

چکیده

مقدمه: کانسر مثانه از جمله سرطانهای شایع بوده و این مطالعه با هدف تعیین ویژگیهای اپیدمیولوژیکی کانسر مثانه و تعیین Grade و پیشرفت موضعی کانسر مثانه در اولین مراجعه در استان مازندران طی سالهای ۱۳۸۱ الی ۱۳۸۴ انجام شده است.

مواد و روشها: این مطالعه تحلیلی بهصورت مقطعی بر روی بیماران با تشخیص کانسر مثانه در طی سالهای ۱۳۸۱ الی ۱۳۸۴ در استان مازندران انجام شد. مورتالیتی بیماران سن، جنس، شهرستان محل سکونت، Grade و پیشرفت موضعی پس از ورود به نرمافزار آماری SPSS ۱۳، توسط آزمونهای chi-square و T-test و ANOVA مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافتهها: در طی سالهای مورد بررسی ۳۱۰ مورد کانسر مثانه در مازندران تشخیص داده شد که ۲۵۵ مورد (۸۳/۳٪) در مردان و ۵۵ مورد (۱۷/۷٪) در زنان، ۱۳۲ مورد (۴۵/۸٪) در شرق، ۱۲۰ مورد (۴۱/۷٪) در مرکز و ۳۶ مورد (۱۲/۵٪) در غرب مازندران مشاهده گردید. میانگین سنی افراد مبتلا $13/79 \pm 64/95$ سال بود. ۷۰ نفر (۲۸/۹٪) در گرید یک، ۱۲۹ نفر (۵۳/۳٪) در گرید دو و ۱۴۳ نفر (۴۶/۸٪) در گرید سه قرار داشتند. B, A, O, Stage و بدون گزارش بهترتیب در ۶۹ (۳۲/۲٪)، ۶ (۲/۸٪)، ۴۹ (۲۲/۹٪)، ۹۰ (۴۲/۱٪) نفر گزارش شد. مرگومیر در ۷۹ نفر (۲۵/۹٪) بیماران مشاهده گردید. بروز سرطان مثانه در مردان و افراد مسن بیشتر از بقیه بود.

نتیجهگیری: میانگین سنی افراد مبتلا در این مطالعه مشابه سایر مناطق دنیا میباشد. نسبت ابتلای مردان بیشتر از زنان بوده که احتمالاً میتواند به خاطر تأثیر فاکتورهای اتیولوژیک از قبیل سیگار و تماسهای شغلی در آقایان باشد. در مطالعه ما تأثیر منطقه جغرافیایی در ابتلا به کانسر مثانه همانند سایر کشورها و ایالات یک کشور در مطالعات دیگران مشاهده شد. موارد مرگومیر در این مطالعه حدود یک چهارم بود.

واژگان کلیدی: سرطان مثانه، اپیدمیولوژی، Grade، پیشرفت موضعی

استفاده از درمانهای گیاهی در مقابله بادیس منوره در دانشآموزان دختر

دبیرستانی

لیلا ناصری^۱، نسرين بابادانی^۱، لیلا حسینی^۱، حدیث آزادی^۱، بتول السادات احمدنیا^۱، مرضیه اسکندری^۱، دکتر افسانه کرامت^۲

۱- دانشجوی مامایی - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- عضو هیأت علمی گروه بهداشت باروری - دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: امروزه درمانهای گیاهی به علت ارزانی و در دسترس بودن و عوارض کمتر نسبت به داروهای شیمیایی مورد توجه مردم جهان، متخصصین و سازمانهای بین المللی از جمله سازمان جهانی بهداشت قرار گرفته است. از سوی دیگر دیس منوره یا قاعدگی دردناک یکی از شایعترین مشکلات زنان است و تقریباً ۵۰٪ زنان این مشکل را تجربه میکنند و به علت تکرار این مشکل بصورت ماهیانه بهنظر میرسد که تمایل زیادی برای استفاده از درمان های گیاهی جهت کنترل آن وجود داشته باشد. در این پژوهش تلاش گردیده است تا میزان استفاده از درمانهای گیاهی در مقابله با دیس منوره در گروهی از دختران دبیرستانی شهرستان شاهرود مورد بررسی قرار گیرد.

مواد و روشها: تحقیق حاضر از نوع مقطعی (توصیفی - تحلیلی) بوده، جامعه آماری را کلیه دانشآموزان دختر سال دوم و سوم دبیرستان عفاف در منطقه مهدی آباد شهرستان شاهرود تشکیل میدادند. نحوه جمعآوری اطلاعات از طریق پرسشنامه بود. پس از جمعآوری اطلاعات یافتهها توسط نرمافزار SPSS و با استفاده از روش آمار توصیفی و درصد مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافتهها: از مجموع ۱۰۹ نفر دانشآموز شرکتکننده در تحقیق فوق ۹۸/۱ درصد قاعدگی را تجربه کرده و ۵۲/۱ درصد نمونهها از دیس منوره شکایت داشتند. شایعترین مشکل ذکر شده کمر درد (۷۸/۵ درصد) بود ۱۲/۷ درصد تحریکپذیری و ۱/۳ درصد حالت افسردگی رابه عنوان علائم پیش از قاعدگی ذکر میکردند. ۵۶/۹ درصد از دانشآموزان جهت برطرف نمودن درد قاعدگی از درمانهای گیاهی استفاده میکردند، استفاده از درمان های گیاهی در دانشآموزان رشته انسانی بهطور معنی داری بیش از گروه تجربی بود (P<۰/۰۵) و ۷۳ درصد درمانهای موجود را مؤثر میدانستند.

نتیجهگیری: تمایل زیاد به استفاده از درمانهای گیاهی در گروه مورد پژوهش و رضایت اکثریت استفاده کنندگان از این داروها ضرورت انجام تحقیقات بیشتر در این خصوص را مطرح میکند. شناسایی درمان های گیاهی بومی مورد استفاده در سطح کشور و انجام تحقیقات دقیق بهصورت کار آزمایشی بالینی درخصوص تأثیرات این روش های درمانی میتواند در کنترل بهتر عارضه دیس منوره کمککننده باشد.

واژگان کلیدی: درمانهای گیاهی، دانشآموزان دختر، دیسمنوره

همراهی معکوس بین سطح پرتوهای گامای محلی و فراوانی کانسر در منطقه

بابل در شمال ایران

اکبر نصیر^۱، دکتر علی شبستانی منفرد^۲، دکتر کریم... حاجیان^۳، دکتر سیدرضا حسینی^۴

۱- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۲- دانشیار فیزیک پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۳- دکترای آمار حیاتی و استاد- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۴- متخصص پزشکی اجتماعی و استادیار- دانشگاه علوم پزشکی بابل

چکیده

مقدمه: علیرغم مطالعات متعدد در زمینه اثرات پرتوهای یونساز با دوز کم بر سلامت انسان، تأثیر پرتوایزی زمینه طبیعی بر سرطان هنوز به طور قطعی روشن نشده است. هدف از مطالعه‌ی حاضر بررسی همراهی احتمالی پرتوهای گامای محلی با فراوانی کانسر در منطقه بابل در شمال ایران می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این تحقیق با استفاده از دوزیمتر محیطی، ۱۷۹ منطقه مسکونی شهری و روستایی در بابل مورد دوزیمتری قرار گرفت تا تخمینی از میزان پرتوگیری از منابع گامای محیطی بر جمعیت آن مناطق بدست آید. سپس نقشه‌ی توزیع دوز تهیه و پس از ورود به نرم‌افزار SPSS، با اطلاعات مربوط به بروز جمعیتی ۵ ساله‌ی سرطان در منطقه تطبیق داده شد.

یافته‌ها: سطح پرتوهای زمینه در منطقه بابل، تقریباً برابر متوسط جهانی است. یک همراهی نسبتاً ضعیف اما معکوس بین سطح پرتوهای گامای محلی با بروز جمعیتی سرطان در منطقه مشاهده شد.

نتیجه‌گیری: این نتایج ممکن است مربوط به کاهش احتمال سرطان بدنبال تابش دوزهای کم پرتوهای یونساز و تأییدکننده پدیده هورمسزیز پرتوی باشد اما انجام مطالعات گسترده‌تر در سطح ملی پیشنهاد می‌گردد.

واژگان کلیدی: پرتو گاما، کانسر، دوزیمتری، بابل

بررسی همخوانی نتایج تفسیر کلیشه پانورامیک و معاینات بالینی در

شکستگی‌های فک پایین

دکتر کامران نصرتی^۱، دکتر سینا حقانی فر^۲، حسین دونلو^۳

۱- استادیار گروه جراحی دانشکده دندانپزشکی - دانشگاه علوم پزشکی بابل

۲- استادیار گروه رادیولوژی دانشکده دندانپزشکی - دانشگاه علوم پزشکی بابل

۳- دانشجوی دندانپزشکی - دانشگاه علوم پزشکی بابل

چکیده

مقدمه: به دنبال افزایش میزان تصادفات، ترومای سر و صورت به عنوان یکی از سوانح عمده که سبب آسیبهای جزئی تا شدید به بافت نرم و سخت می‌شود، روز به روز بیشتر مطرح می‌گردد. به دلیل در دسترس تر بودن رادیوگرافی پانورامیک، این مطالعه به هدف تعیین میزان همخوانی نتایج تفسیر کلیشه پانورامیک و معاینات بالینی در شکستگی‌های فک پایین طرح‌ریزی می‌شود.

مواد و روش‌ها: جامعه مورد بررسی متشکل از ۵۰ بیمار است که به روش غیر تصادفی ساده از بیمارانی که با ترومای وارده به فک پایین به ۳ مرکز درمانی مراجعه کرده‌اند، انتخاب شده‌اند. بیماران ابتدا توسط جراح فک و صورت بدون مشاهده رادیوگرافی مورد معاینه بالینی قرار گرفتند و نتایج در داخل فرمی که به همین منظور تهیه شده بود، وارد می‌شد سپس کلیشه پانورامیک توسط متخصص رادیولوژی فک و صورت مشاهده و در فرم مربوطه وارد می‌شد. در پایان داده‌ها پس از جمع‌آوری کدگذاری شده و توسط نرم‌افزار آماری SPSS و آزمون contingency coefficient آنالیز شد.

یافته‌ها: میزان همخوانی نتایج تفسیر کلیشه پانورامیک و معاینات بالینی در شکستگیهای فک پایین ۹۶/۵٪ می‌باشد ($P=0/001$). در این مطالعه ۵۰ بیمار مورد بررسی قرار گرفتند که ۴۳ نفر مرد و ۷ نفر زن بودند. در معاینه بالینی در ۷۷ ناحیه، شکستگی دیده شد ولی در تفسیر رادیوگرافی فقط در ۷۳ ناحیه شکستگی مشاهده شد که در ۴ مورد در نواحی کنديل،کروئوئید، راموس و تنه با معاینه بالینی اختلاف داشت. در این مطالعه شایع‌ترین علت شکستگی فک تحتانی حوادث رانندگی بود و بیشترین نواحی شکستگی در پاراسمفیز و زاویه فک تحتانی دیده شد.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های این مطالعه، میزان همخوانی نتایج تفسیر کلیشه پانورامیک و معاینات بالینی در شکستگی‌های فک پایین ۹۶/۵٪ می‌باشد.

واژگان کلیدی: پانورامیک، فک پایین، شکستگی استخوان

الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی باسیل‌های گرم منفی جدا شده از کشت ترشحات

تنفسی بیماران بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان یحیی‌نژاد

دکتر محمود صادقی^۱، دکتر سید احمد اصغرزاده^۱، دکتر علیرضا براتلو^۲، محمد منتظری^۳، محمود منتظری^۳، کمیل بانی^۳

۱- متخصص عفونی و گرمسیری و استادیار- دانشگاه علوم پزشکی بابل

۲- دستیار طب اورژانس- دانشگاه شهید بهشتی

۳- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی بابل

چکیده

مقدمه: بخش مراقبت‌های ویژه (ICU)، مکان حساس و مستعدی برای بروز و گسترش مقاومت آنتی‌بیوتیکی است. پنومونی شایع‌ترین عفونت اکتسابی بیمارستانی در ICU می‌باشد و ممکن است تا ۷۰٪ نیز مرگومیر داشته باشد. هدف از مطالعه‌ی حاضر شناسایی الگوی حساسیت آنتی‌بیوتیکی باکتری‌های گرم منفی جدا شده از کشت ترشحات تنفسی بیماران ICU بیمارستان یحیی‌نژاد می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی و مقطعی از تمامی بیمارانی که به مدت بیش از ۳ روز در ICU بستری بودند، به فواصل زمانی منظم ۵ روزه نمونه‌گیری انجام شد. در نهایت از ۹۱ بیمار مجموعاً ۳۰۰ مورد کشت بدست آمده و الگوی حساسیت آنتی‌بیوتیکی میکرو ارگانیسم‌های جدا شده از آنها تعیین گردید.

یافته‌ها: انتروباکتر (۴۳/۳٪) و سودوموناس آئروژینوزا (۸٪) به‌ترتیب شایع‌ترین باکتری‌های گرم منفی بودند که در محیط‌های کشت رشد نمودند. باسیل‌های گرم منفی به ایمنی‌پنم بیش از سایر آنتی‌بیوتیک‌ها حساسیت داشتند و در ۸ مورد میکرو ارگانیسم‌های گرم منفی حاصل به تمام انواع آنتی‌بیوتیک‌ها مقاوم بودند.

نتیجه‌گیری: در تمام ICUهای سراسر جهان بهتر است شایع‌ترین باکتری‌ها و الگوی حساسیت آنتی‌بیوتیکی آنها شناسایی شده و رویکرد مناسبی جهت انجام درمان تجربی اولیه در این موارد با مشورت متخصصین بیمارهای عفونی اتخاذ گردد.

واژگان کلیدی: پنومونی، عفونت بیمارستانی، باکتری‌های گرم منفی، آنتی‌بیوتیک، بخش مراقبت‌های ویژه

بررسی روشهای کنترل تری هالومتانها (THMs) و هالو استیک اسیدها (HAAs) در آب آشامیدنی

میلاد جمشیدی^۱، فرهاد شهرابی^۱، احمد رباط جزئی^۲، رقیه اسماعیلی^۲

۱- دانشجوی کاردانی بهداشت محیط- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی محیط زیست- گرایش آلودگی هوا - مرکز تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی

چکیده

مقدمه: یکی از مشکلات دنیای امروز تأمین آب آشامیدنی سالم برای جوامع میباشد با پیشرفت روشهای جدید تصفیه آب مشکلاتی نیز بروز نموده است که از آنها میتوان به ظهور ترکیبات تری هالومتانها و هالو استیک اسیدها در پی گندزدایی آب اشاره نمود. ترکیبات اشاره شده دارای خطر سرطانزایی بوده و نیاز مند توجه میباشد. در این مطالعه به بررسی روشهای کنترل تولید تری هالومتانها و هالواستیک اسیدها در حین گندزدایی پرداخته شده است.

مواد و روشها: در این مطالعه به مدت ۷ روز چندین مورد از آب خام با دمای ۲۵ درجه سانتیگراد و PH ۹-۹/۵ و آب پس از کلرزنی و بکار بردن فرایند فیلترهای غشایی و اسمز معکوس RO نمونگیری و به آزمایشگاه فرستاده شده و غلظت تری هالومتانها و هالواستیک اسیدها، سختی، قلیائیت و کل سلیکاتها اندازهگیری شده است.

یافتهها: در این مطالعه مشاهده گردیده است که با بکاربردن فرایند فیلترهای غشایی برای تصفیه آب غلظت کلر باقیمانده از ۰/۳ به ۰/۲ mg/l، تعداد کلی فرمها از ۱۴ µg/l و کل تری هالومتانها از ۷۹ µg/l به ۲۲ µg/l کاهش یافته است همچنین با بکاربردن فرایند اسمز معکوس RO سختی برحسب کلسیم کربنات در ۳۸۰ mg/l آب خام به ۵۰ mg/l و قلیائیت برحسب کلسیم کربنات در ۲/۵ mg/l آب خام به ۱۶ mg/l و سلیکات کل برحسب SIO_۲ از ۵ mg/l به ۳ mg/l کاهش یافته است.

نتیجهگیری: نتایج این مطالعه نشان داد که کاربرد فرایند فیلترهای غشایی میتوان تری هالومتانها و هالو استیک اسیدها و کاربرد فرایند اسمز معکوس RO میتواند سختی، قلیائیت و کل سلیکات را به مقدار قابل توجهی کاهش دهد. بنابراین میتوان گفت این دو فرایند همراه کلر میتواند نقش مؤثری در تصفیه آب داشته باشند.

واژگان کلیدی: تری هالومتانها (THMs)، هالو استیک اسیدها (HAAs)، آب آشامیدنی

بررسی سطح سلامت و کیفیت زندگی آموزگاران مدارس ابتدایی شهر اصفهان

در سال ۱۳۸۵

عادل بهروزفر^۱

۱- دانشجوی پرستاری- دانشگاه علوم پزشکی کاشان

چکیده

مقدمه: طبق تعریف سازمان بهداشت جهانی سلامت عبارت است از رفاه کامل جسمی، روحی و اجتماعی و نه صرفاً نبود بیماری، ارزیابی افراد از وضعیت سلامتی خود می تواند بعنوان یک عامل مهم مدنظر قرار گیرد. از آنجا که آموزگاران به عنوان پرورشدندگان آینده سازان کشور از اقشار پر ارزش جامعه محسوب میشوند، پژوهش حاضر با هدف بررسی وضعیت سلامت و کیفیت زندگی آموزگاران مدارس ابتدایی شهر اصفهان انجام گردیده است.

مواد و روشها: در این مطالعه مقطعی نمونههای مورد مطالعه به صورت نمونه برداری تصادفی طبقه بندی شده برحسب محل خدمت در آموزش پرورش شیراز انتخاب شدند. ابزار پژوهش، پرسشنامه بررسی وضعیت سلامت فرم ۳۶ سؤالی (SF۳۶) بوده است که وضعیت سلامت را در دو بعد سلامت جسمانی و روانی میسنجد. داروها پس از جمع آوری به کمک نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و از آزمونهای t و آنالیز واریانس و ضریب همبستگی استفاده شد.

یافتهها: ۱۰۲ آموزگار (۵۰ مرد و ۵۲ زن) در مطالعه حاضر شرکت کردند. نتایج حاصله نشان داد که آموزگاران وضعیت سلامت جسمانی را نسبت به سلامت روانی بهتر گزارش کرده اند ($P < ۰/۰۵$). مردان آموزگار وضعیت سلامتی خود در مقیاسهای عملکرد جسمی، محدودیتهای جسمانی، محدودیتهای احساسی و ابعاد سلامت جسمانی، روانی سلامت کل را بالاتر و بهتر از آموزگاران زن ارزیابی کرده اند و آموزگاران با افزایش سنوات خدمت از سلامت روان بهتری برخوردارند ($P < ۰/۰۵$).

نتیجه گیری: بر اساس نتایج پژوهش حاضر، پیشنهاد میشود با یافتن علل نقاط ضعف سلامت روانی، جسمانی و اجتماعی آموزگاران، میتوان در جهت ارتقاء سلامت این قشر از جامعه گام برداشت، کاهش سلامتی در ابعاد مختلف آن در این گروه را میتوان با تغییر قوانین و ضوابط کار به حد مطلوب نزدیک تر کرد تا نهایتاً به بهبود وضعیت آموزش و پرورش دانش آموزان کمک کرد.

واژگان کلیدی: مدارس، کیفیت زندگی، مطالعات ارزیابی، اصفهان

بررسی شرایط دما و رطوبت در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی

شاهرود- پاییز ۸۷

اصغر رضایی^۱، عباسعلی مختاری^۲

۱- دانشجوی کاردانی بهداشت حرفه‌ای- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- عضو هیأت علمی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: برکسی پوشیده نیست که فراگیری علم و دانش در فرایند توسعه پایدار یک کشور بسیار حائز اهمیت بوده و دانشگاه محلی است که در آن فرایند تعلیم و تعلم و همچنین پژوهش توسط دو گروه عمده دانشجویان و اساتید انجام میشود. حال چنین محیطی جهت پویایی و بازدهی بهینه، نیازمند شرایط فیزیکی خاصی می باشد. یکی از مهمترین پارامترها در این زمینه شرایط جوی (دما و رطوبت) کلاسهای درس، آزمایشگاه ها، اتاق کار اعضای هیات علمی و سایر کارکنان میباشد که معمولاً در این راستا از وسایل گرمایشی در زمستان و سرمایشی در تابستان استفاده می شود. لذا جهت بررسی شرایط موجود دانشکده بهداشت در فصل سرما (پاییز) از لحاظ دما، رطوبت و وسایل گرمایشی مربوطه چنین مطالعاتی انجام شد.

مواد و روشها: در این مطالعه جهت اندازهگیری پارامترهای دما و رطوبت از رطوبت سنج چرخان استفاده گردید. لذا قبل از انجام آزمایش، مخزن این دستگاه از آب مقطر پر و آماده گردید. سپس در دو حالت قبل از روشن کردن وسایل گرمایشی و بعد از روشن کردن آن دستگاه به مدت ۳ تا ۵ دقیقه در ایستگاههای مربوطه چرخانیده و نهایتاً اعداد دماسنج تر و خشک ثبت گردید. در ادامه با استفاده از چارت سایکرومتریک، رطوبت نسبی هر ایستگاه تعیین گردید. در آنالیز نتایج از نرم افزار SPSS استفاده شد.

یافتهها: نتایج نشان داد که میانگین دمای هوا و رطوبت نسبی به ترتیب در کلاسهای درس ۱۸/۶، ۲۶/۸٪، آزمایشگاهها ۱۵/۳، ۲۸/۶۷٪، کریدرها ۱۵/۷۴، ۳۲/۲۰٪ و اتاق کارکنان ۲۰/۰۳، ۳۳/۳۳٪ میباشد. درضمن ۹۰٪ کارکنان اعلام داشتند که محیط کارشان سرد و ۱۰٪ عقیده داشتند متعادل است. دانشجویان از سرد بودن هوای کلاسها و کتابخانه ناراضی بودند. بر مبنای بررسی بهعمل آمده علی رغم وجود رادیاتورهای گرمایشی، هیچکدام فعال نبودند. در ادامه پس از اینکه سیستم گرمایشی دانشکده روشن و فعال گردید اندازهگیریها حاکی از آن بود که میانگین دمای هوا و رطوبت نسبی به ترتیب در کلاسهای درس ۲۴/۲، ۲۱/۴۰٪، آزمایشگاهها ۱۵/۳، ۲۸/۶۷٪، کریدرها ۱۷/۶، ۲۹٪ و اتاق کارکنان ۲۴/۵، ۲۷/۱۹٪ میباشد.

نتیجهگیری: بر مبنای نتایج حاصل از این مطالعه مشخص گردید کلیه ایستگاههای مورد اندازهگیری شامل کلاسهای درس و غیره، قبل از روشن کردن وسایل گرمایشی، دمایی کمتر از حد استاندارد (استاندارد دمای محیط آموزشی ۲۱-۲۴ درجه سلسیوس) داشته و این عامل عدم رضایت دانشجویان و کارکنان از دمای هوای محیط تحصیل و کارشان میباشد. لذا لزوم استفاده از وسایل گرمایشی احساس میشد. بنابراین پس از روشن کردن و راه اندازی سیستم گرمایشی دانشکده و اندازهگیری مجدد دما و رطوبت، مشخص شد استانداردهای مربوطه تاًمین و شرایط تحصیل و کار مناسب گردیده است.

واژگان کلیدی: دما، رطوبت، محیط آموزشی

بررسی میزان آگاهی و عملکرد زنان مراجعه‌کننده به مرکز تحقیقات سرطان پستان بیمارستان خاتم الانبیاء شاهرود در زمینه پیشگیری از سرطان پستان سال

۱۳۸۶

زهرا ولیان^۱، طاهره سعیدی^۱، سعیده شریعتی^۱، محمود بخشی^۲^۱- کارشناس پرستاری و عضو باشگاه پژوهشگران- دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود^۲- کارشناس ارشد پرستاری و عضو هیأت علمی- دانشکده علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود

چکیده

مقدمه: امروزه سرطان پستان، مهم‌ترین مشکل بهداشتی در جهان می‌باشد. سن ابتلا به آن در ایران ۱۰ سال زودتر از سایر کشورهاست. عدم تشخیص و یا تشخیص دیر هنگام سرطان پستان، دومین مورد شایع از موارد کوتاهی در پزشکی است. جهت پیشگیری و کشف زودرس و درمان سریعتر سرطان پستان برنامه بیماریابی به صورت معاینه فیزیکی، آموزش خودآزمایی و ماموگرافی توصیه می‌شود و بهترین راه حل مبارزه با آن، پیشگیری و شناخت به موقع و سریع می‌باشد. لذا با توجه به این مهم بر آن شدیم تا میزان آگاهی و عملکرد زنان مراجعه‌کننده به مرکز تحقیقات سرطان پستان بیمارستان خاتم الانبیاء شاهرود در زمینه پیشگیری از سرطان پستان را مورد بررسی قرار دهیم

مواد و روشها: در پژوهش حاضر که یک مطالعه توصیفی - مقطعی است، تعداد ۹۰ خانم مراجعه‌کننده به مرکز تحقیقات سرطان مورد بررسی قرار گرفتند. جهت انجام پژوهش ابتدا با مطالعه کتب و مقالات معتبر پرسشنامه‌های تهیه گردید و اعتبار علمی پرسشنامه با نظر اساتید محترم دانشکده علوم پزشکی دانشگاه آزاد و دولتی تأیید گردید و پس از تکمیل پرسشنامه‌ها تجزیه و تحلیل یافته‌ها توسط نرم افزار SPSS تحت ویندوز انجام گردید.

یافته‌ها: براساس یافته‌های پژوهش میانگین سنی واحدهای مورد پژوهش ۳۵ سال بود. میانگین نمره آگاهی واحدهای مورد پژوهش در زمینه پیشگیری از سرطان پستان $16.33 \pm 4/8$ از ۳۳ می‌باشد که در حدود ۷۱٪ سطح آگاهی در حد متوسط داشتند. میانگین نمره عملکرد واحدهای مورد پژوهش در زمینه پیشگیری $4/5 \pm 2$ از ۳۳ می‌باشد که در حدود ۸۳٪ عملکرد ضعیف داشتند. آزمون آماری کای - اسکور نشان داد که سطح آگاهی و عملکرد زنان با تحصیلات دیپلم و بالاتر در زمینه پیشگیری بیشتر از زنان زیر دیپلم می‌باشد ($P < 0/000$). میانگین نمره آگاهی زنان خانه دار در زمینه پیشگیری $15/63$ و زنان کارمند $19/56$ می‌باشد که آزمون آماری T مستقل تفاوت معنیداری را از نظر آماری نشان می‌دهد ($P = 0/03$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج پژوهش حاضر که نشان داد سطح آگاهی و عملکرد زنان در زمینه پیشگیری از سرطان پستان در حد ضعیف تا متوسط می‌باشد و به‌خصوص در زنان خانهدار که از سطح آگاهی و عملکرد پایتتری برخوردار بودند باید با آموزشهای گسترده علمی و عملی آگاهی و عملکرد آنان را در این زمینه افزایش داده تا بدین طریق گام مؤثری در زمینه پیشگیری و کاهش عوارض بیماری و بالطبع بهبود کیفیت زندگی آنان محسوب گردد.

واژگان کلیدی: آگاهی، عملکرد، زنان، پیشگیری، سرطان پستان

انجمن مجازی آموزش پزشکی

دکتر کرامت^۱، احمد خسروی^۲، کسری کوثر^۳، محمود اسکندری^۴، مینا دولتزاده^۵، مژگان طالببیدختی^۶، حسینعلی خسروی^۷

۱- عضو هیأت علمی گروه بهداشت باروری- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۲- دانشجوی پزشکی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

۳- کارشناس ارشد اپیدمیولوژی- دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

چکیده

مقدمه: ایجاد یک جامعه مجازی از محققین و پژوهشگران میتواند به دانشجویان علاقه‌مند در زمینه تحقیقات کمک نماید تا بتوانند در زمینه پژوهش و آموزش ارتقا یابند. هدف از این طرح طراحی یک انجمن مجازی برای برقراری ارتباط بین پژوهشگران جوان دانشگاه و مبادله اطلاعات میباشد.

مواد و روشها: در این مطالعه ابتدا بر اساس جستجو در منابع و سایتهای مختلف و بر حسب نیاز دانشجویان، مطالب مورد نیاز جمعآوری و چارتنبدی وظایف انجمن انجام شد. سپس نقشهی اصلی سایت بر اساس وظایف اصلی انجمن طراحی گردیده‌است.

یافتهها: رئوس اصلی انجمن عبارتند از: ۱- چارتنبدی و وظایف انجمن. ۲- چارت-بندی بخشهای انجمن. ۳- نحوه فعالیتهای مختلف (عضوگیری، فعالیت اعضا، کار زیر مجموعهها). ۴- نقشه سایت انجمن. ۵- هماهنگی اجرایی. ۶- زمانبندی اجرای پروژهها. ۷- زمان بهروزرسانی سایت انجمن. ۸- مطالب موجود در سایت. ۹- تقسیم وظایف. ۱۰- تعیین هسته مرکزی انجمن و وظایف هریک. ۱۱- برنامه‌ریزی برای فعالیت هر بخش. ۱۲- معرفی اجمالی هر زیر مجموعه و قسمتهای اصلی سایت عبارتند از: ۱- آموزش نوین پزشکی. ۲- ترجمه مقالات علمی آموزشی و پژوهشی. ۳- آموزش روشهای تحقیق. ۴- اخبار علمی و پژوهشی. ۵- اتاق گفتگو. ۶- e-learning. ۷- درباره دانشگاه.

نتیجهگیری: استفاده از انجمنهای علمی مجازی امکان تبادل اطلاعات را به‌طور یک جانبه و یا دو جانبه فراهم می‌آورد و میتوان از آن به عنوان بخشی از سیستم آموزشی در دانشگاههای علوم پزشکی استفاده نمود.

واژگان کلیدی: آموزش مجازی، آموزش پزشکی، دانشجویان

بررسی میزان رفتارهای بهداشتی دانشآموزان پسر مناطق شمال شهر بیرجند

در سال ۸۷

ایمان موسایی^۱، سید مصطفی حسینی^۲، دکتر محمد رضا میری^۳، حمیدرضا عقیقی^۱

۱- دانشجوی مبارزه با بیماریها- دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

۲- دانشجوی توانبخشی- دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی تهران

۳- دکتری آموزش بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

چکیده:

مقدمه: امروزه رفتارهای ارتقاء دهنده سلامت به عنوان یک کلید اصلی در مفهوم سلامت و بهداشت بسیار مورد توجه قرار گرفته است و گرایشی به طرف آگاهی عموم از شیوه و سبک زندگی و تغییر رفتار با تاکید بر رفتارهای بهداشتی در جهت ارتقاء سلامت و بهداشت به وجود آورده است. با توجه به اهمیت بروز رفتارهای بهداشتی در نوجوانان و آگاهی از سطح رفتار بهداشتی منطقه شمال شهر بیرجند لازم است که به بررسی سطح رفتارهای بهداشتی دانشآموزان پسر مدارس مناطق شمال شهر بیرجند پرداخته شود.

مواد و روشها: این مطالعه یک تحقیق توصیفی- تحلیلی می باشد که در آن نمونه ۳۹۰ نفری از دانشآموزان شمال شهر بیرجند مورد بررسی قرار گرفت نمونه گیری به صورت خوشهای انجام شد و از پرسشنامه خود ساختهای استفاده گردید. پس از جمعآوری فایل دادهها در نرم افزار SPSS تشکیل شد و با استفاده از آزمونهای T-test مستقل، خی دو و همبستگی پیرسون تا سطح $\alpha = 0/05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافتهها: میانگین سنی دانشآموزان ۱۶/۴۱ سال بدست آمد. نتایج دیگر نشان داد سطح نمره رفتار بهداشتی دانشآموزان در زمینه ورزش با ۶۷/۹٪ در سطح متوسط با ۱۹/۲٪ در سطح ضعیف و ۱۲/۸٪ در سطح خوب تقسیم گردید. در مورد سطح نمره رفتار بهداشتی دانشآموزان در زمینه بهداشت فردی با ۵۳/۳٪ در سطح متوسط و ۴۱/۳٪ در سطح خوب و ۳/۶٪ در سطح ضعیف کسب گردیده است. سطح نمره رفتار بهداشتی دانش آموزان در زمینه تغذیه با ۶۱/۹٪ در سطح متوسط با ۲۴/۷٪ در سطح ضعیف و ۱۳/۶٪ در سطح خوب بودند. سطح نمره رفتار بهداشتی دانش آموزان در زمینه خواب و استراحت با ۶۶/۱٪ در سطح متوسط با ۲۴٪ در سطح ضعیف و ۹/۹٪ در سطح خوب نشان داده شد.

نتیجه گیری: باتوجه به نتایج بدست آمده اقدامات لازم در جهت ارتقای رفتارهای بهداشتی نوجوانان (ورزش، بهداشت فردی، تغذیه، خواب) بسیار ضرورت می نماید.

واژگان کلیدی: رفتارهای بهداشتی، نوجوانان، بیرجند